

SRI LANKA LIBRARY REVIEW

Volume 31

June 2017

PRIMA
JUNIOR

Sri Lanka Library Association

SRI LANKA LIBRARY REVIEW

Volume 31

June 2017

Public Library
Jaffna.

Sri Lanka Library Association
275/75, OPA Centre
Stanley Wijesundara Mawatha
Colombo 07
Sri Lanka

920888
PV

© 2017, Sri Lanka Library Association

Sri Lanka Library Review is published annually in June
by the Sri Lanka Library Association

ISSN: 1391-2526

Editorial Committee

Mrs. Neetha Damayanthi Peiris (**Editor-in-Chief**)

Mrs. Dilmani Warnasuriya

Mrs. Thushari Seneviratne

Mrs. Sunethra Kariyawasam

Mr. Subramanian Navaneethakrishnan

Mrs. Mohamed Majeed Mashroofa

To Subscribe: Price per copy including postage

Local:

Rs. 200.00

Overseas:

US\$ 20.00

Orders should be forwarded to: The Secretary

Sri Lanka Library Association

275/75, OPA Centre

Stanley Wijesundara Mawatha

Colombo 07

Sri Lanka

Email: slla@sltnet.lk, sllaoffice@gmail.com

Telephone: 0112589103

Printers:

Samayawardhana Printers (Pvt.) Ltd.

53, Ven. Hikkaduwa Sri Sumangala Nahimi Mawatha,

Maradana

Colombo 10.

Preface

The Sri Lanka Library Review is a peer-reviewed journal published annually by the Sri Lanka Library Association since 1962. The main objective of this journal is dissemination of the information among scholars, educators and students in the field of Library and Information Science, reflective practitioners in the profession of information services and also among scholars and researchers in related subject areas such as information and knowledge management, education, communication studies, and information policy.

This Journal is dedicated to publishing high-quality articles that describe the most significant and cutting-edge research in all areas of Library and Information Science. In addition to research articles, Sri Lanka Library Review also publishes relevant review articles and concept papers. The unique feature of this journal is that it publishes articles in all three languages, English, Sinhala and Tamil. All articles published in Sinhala and Tamil language are accompanied by an English abstract. As such, the journal aspires to be vibrant, engaging and accessible, and at the same time integrative and challenging. In this way, the journal aims to be the voice of the Sri Lankan Library and Information Science community. To maintain quality of the journal, all types of articles published in the Sri Lanka Library Review will be subject to the journal's double-blind review process.

Publishing of this Sri Lanka Library Review would have been an uphill task if not for the invaluable assistance and courtesies rendered to me by a number of persons, to whom I would like to express my deep appreciation.

First, I would like to especially thank and express my gratitude to all members of editorial Committee for providing the dedicated support and feedback necessary to develop and publish material of such consistent high quality. Special appreciation is extended to all reviewers who have supported the journal by reviewing and evaluating, all submitted manuscripts to the journal on a voluntary basis. I gratefully appreciate the support extended to me in numerous ways by the President, Sri Lanka Library Association and all members of Council and Executive Committee which enable me to publish this journal on time. Authors who contributed to the Sri Lanka Library Review are also acknowledged.

It has been and still is a real pleasure and certainly a rewarding experience serving as Editor-in-Chief of the Sri Lanka Library Review. Fulfilling editorial obligations have not been a simple or easy task and I hope that you will overlook any shortcomings and have enjoyed and benefited from all the published articles in obligations at least as much as I did. I consider it is a great honor to be an Editor-in-Chief of Sri Lanka Library Review, and I did my best to face all challenges that confronted me and strived to increase the quality of the journal's content.

All members of Sri Lanka Library Association are welcome to submit articles within the aim and scope of the journal, for future issues of the journal. We highly appreciate our readers' feedback, so please share your ideas and thoughts with us.

Neetha Damayanthi Peiris
Editor-in-Chief

<i>Contents</i>	<i>Page</i>
1. The Role of the Librarian in the Systematic Review Process <i>P.A.S.H. Perera</i>	01
2. ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධන ක්‍රියාවලිය සහළි අමරසිර	18
3. න්‍රාලක පක්‍ර්‍රපාකකත්තින් පයන්පාටුම් සවාල්කණුම්: මට්ටක්කள්පු මණ්‍යුනෙන්පස්‍රු පිරුතේස පොතු න්‍රාලකන්කள් ඉරු නොකළු පි. පිර්චාන්තන්	53
4. The Future of Sri Lankan Libraries <i>Pradeepa Wijetunge</i>	66
5. ප්‍රස්ථකාලය ස්ථාපිතවීමේ දී බලපෑ එෂ්ටිඩාසික, දාරුණික හා තාක්ෂණික සාධක පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශයක් ආර්. ඩී. ආනන්ද තිස්ස	81
6. ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල හාජාමය ලමා ප්‍රබන්ධකාති පිළිබඳ ගුන්ථම්පික අධ්‍යායනයක් (2012 සහ 2013) ඉරෝම් මෙනකා විජේස්න්දර	97
7. Problems faced by students following Diploma Course In Library & Information Science conducted by the Sri Lanka Library Association <i>K. K. G. Wijeweera</i>	114
8. ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති ප්‍රස්ථකාල එකතුවල වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ අධ්‍යායනයක් ඩී.එම්. අයෝම්	133
9. උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතනයන්හි ප්‍රස්ථකාල එකතුන් පිළිබඳ අධ්‍යායනයක් ප්‍රයානි බාලපූරිය	151
Author Guidelines for Submission of Papers to the Sri Lanka Library Review	171

The Role of the Librarian in the Systematic Review Process

P.A.S.H. Perera¹

Abstract

Evidenced-based practice is a process involving several stages in which the best evidence on a given problem is identified and then applied to answer the relevant question. Systematic Reviews (SRs) are considered as the best option to be used in identifying the ‘best evidence’. Conducting a SR follows standard approaches of a structured methodology. Being a rigorous and scientific approach, conducting SRs needs a team of reviewers with expertise and skills for its successful completion. Recent guidelines on SR procedure recommend an information scientist / librarian to be included in the systematic literature review team, especially to undertake the search for literature. In addition, recent literature reveals that the librarians / information scientists have played varying roles in the SR process. Objective of this article is therefore, to identify the nature of involvement of the librarian in the systematic literature review process with a view to introducing this emerging role to Sri Lankan LIS community. Author identifies many different roles for information specialists: as a literature searcher, document supplier, reference manager, data extractor, report writer, disseminator, project coordinator, communicator, organizer and even as a project manager to a certain extent. If equipped with skills and expertise librarians can be valuable research partners in the development and publication of systematic reviews.

Keywords: Research Synthesis, Systematic Review Process, Systematic Search Strategy, Librarian’s Involvement, Best Evidence, Information Retrieval for SR

---

1. Senior Assistant Librarian, Medical Library, University of Peradeniya, Sri Lanka. Email: sriyanip88@gmail.com

Introduction

Evidence-Based Practice (EBP) first evolved in healthcare research, mainly in Medicine and Nursing (Jesson, Matheson and Lacey, 2011). It is now found in all fields of sciences especially at the stage of decision making on policy formulation and developing practice guidelines. While the demands for evidence-based approaches are less common in social sciences and other spheres, it has become increasingly popular in the field of Health / Medical Sciences (HMS). Evidence-based practice is a process comprising several stages in which the best evidence on a given problem is identified by an explicit method to search through available literature and then is applied to the context in order to help answer the question. For this reason, systematic reviews are considered the best option to be used in identifying the ‘best evidence’. Being a rigorous and scientific approach, conducting SRs requires expertise and specific skills for its successful completion. Ideally, SRs are conducted by a team of researchers / investigators whose expertise covers specific aspects of the SR process. The reliability of the evidence depicted in a SR depends entirely on strict adherence to the SR methodology. This has greater emphasis on all the technical details of the SR procedure including the credibility of the review team. Recent guidelines on SR procedure recommend an information scientist / librarian to be included in the systematic literature review team, especially to undertake ‘searching for literature’. However, it is evident through recent literature on systematic reviews conducted, not only in HMS, but also in other fields of sciences the librarians / information scientists have played varying roles. In this article, author intends to identify the role of the librarian in the systematic literature review process through her training and experience in conducting SRs in HMS, in collaboration with the academic faculties in a university setting. The content of the article is based on the current involvement of the author in SR processes on topics related to issues in HMS. The

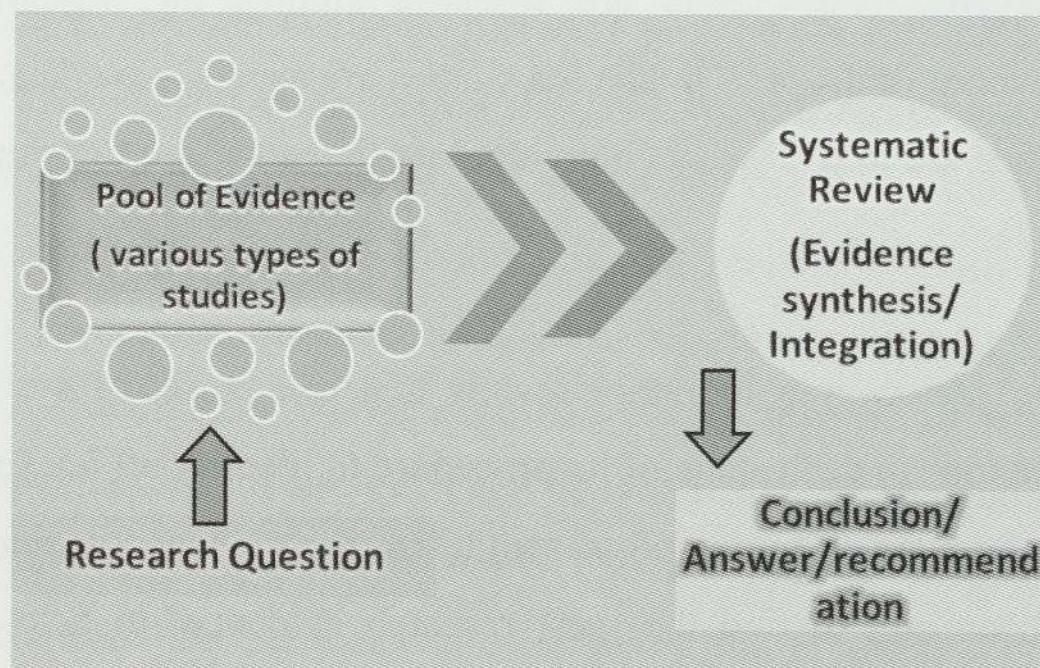
discussions, opinions and conclusions herein can be applied and adopted to systematic reviews conducted in other areas with necessary modifications.

What are systematic reviews?

Before embarking on examining the role to be played by the librarians, it is necessary to understand what exactly is a systematic review, how it differs from a traditional / narrative review and the essentials of its characteristics. SRs are also known as systematic overviews, evidence summaries and integrative reviews (Stevens, 2001). SRs are research studies on ‘research already completed’ where findings of published studies are used as raw data. Individual primary studies are to SRs what ‘individual participants’ are to primary studies (Perera, 2017).

A systematic review is a literature review that uses a set of systematic and scientific methods in each stage of its procedure to identify all relevant studies / publications on a given topic and to synthesize the evidence depicted in those studies, with an aim to find the ‘best research evidence’ to help answer the given question (Figure 1). Definition for ‘systematic review’, according to health technology assessment glossary is “a synthesis that collate all empirical evidence fitting pre-specified eligibility criteria in order to answer a specific research question” (HTA Glossary, 2015). Definitions of varying degree of similarity can be found abundantly through literature (example: Pettigrew and Roberts, 2006; McGowan, 2005, Higgins and Green, 2011). Statistical methods (meta-analysis) may or may not be used to analyse and combine the results of those studies included in the review during synthesizing the evidence (Higgins and Green, 2011). The final product of a SR is the comprehensive summary of the synthesized evidence in a form of report or journal article.

The core principles of systematic review methodology are rigour, transparency and replicability (Mallett, Hagen-Zanker, Slaterc & Duvendackd, 2012). Conducting a systematic review is a time consuming exercise requiring wide range of resources and a team of researchers / reviewers who have the knowledge and skills related to the methodology, area of subject concerned, information retrieval, data management and data analysis if aiming for inclusion of a meta-analysis.

Source: Perera (2016, p. 9)

Figure 1. Importance of systematic reviews

SRs are different from traditional/narrative literature reviews in a number of ways as it involves:

- i) A Comprehensive literature search to identify all relevant studies/articles/evidence,
- ii) Screening through the same to select the most relevant studies using a pre-defined criteria and,

- iii) Assessing those selected ones using a tool/checklist before synthesising the evidence.

Systematic reviews evolved first with clinical biomedical research more than two decades ago and later has been adopted worldwide to some extent in many other fields of research (Jesson, Matheson and Lacey, 2011). At present SRs are mainly produced/published in health / medical sciences but it is gaining momentum in other disciplines such as in management, urban planning, education, housing, social care and environmental science (Gore and Jones, 2015; Hohenstein, Feisel, Hartmann & Giunipero , 2015; Bowler, Buyung-Ali, Knight, & Pullin 2015; Busch, Loyen, Lodder & Schrijvers, 2014; Sautkina, Bond & Kearns, 2012; McDonagh, *et al.*, 2000; Savilaakso, *et al.*, 2014).

Methodology and guidelines for systematic reviews

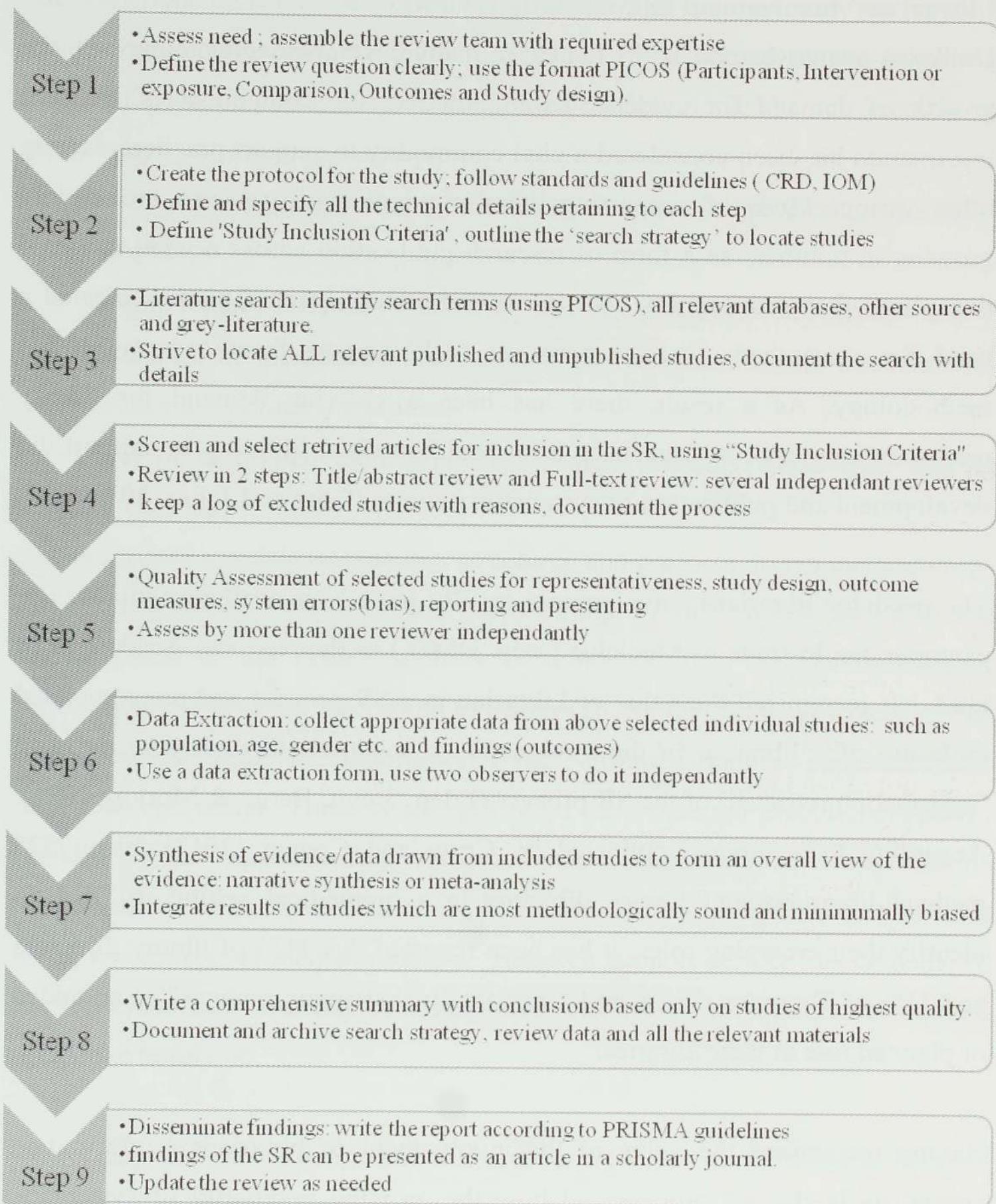
SRs are designed to be used as a reliable key source of information in EBP, therefore the reliability and the quality of the entire SR process should be given the highest priority. In addressing this issue, in clinical, biomedical and healthcare research, the methodology for conducting SRs has been well established and standards have been produced by several organizations to help guide the reviewers and researchers. CRD handbook, IOM standards and PRISMA guidelines are few examples (Higgins and Green, 2009; Moher, Liberati, Tetzlaff & Altman, 2009; Eden, Levit, Berg & Morton, 2011). However, in social sciences and multidisciplinary research, methodology for SR has not been defined nor do any guidelines exist to assist reviewers in these fields. However, to help reviewers in these fields in adapting the existing guidelines albeit with limitations, several research centers and academic institutions have taken steps to set their own frameworks for systematic reviews

and have produced various toolkits and specialized guidelines (Jesson, Matheson & Lacey, 2011).

The methodology described in this paper, which in compliance with above mentioned guidelines and standards of Cochrane Collaboration and IOM, is based on the training program on SR for medical librarians at HSLS, School of Medicine, University of Pittsburgh, USA.

The steps followed are illustrated briefly in Figure 2, which will be used as reference for the discussion in this paper on the role of the librarian in a SR process.

In undertaking a systematic review, reviewers are expected to be comprehensive and rigorous, paying attention to all the technicalities in each step along the review process. It minimizes all possible system errors (biases). Methodological biases, if not avoided or minimized, may affect how the results of the SR should be interpreted (Petticrew and Roberts, 2006). Therefore it is important that reviewers should explicitly aim to limit bias and deal with all potential biased elements.

Figure 2. Systematic Review process

Librarians' involvement in systematic reviews

Unlike in countries such as Sri Lanka, in many developed economies, with the growth of demand for evidence-based practice, the component of research information has been considered a vital commodity to support practice. Among other various kinds of supporting literature, systematic reviews are rapidly growing in numbers as a form of research publication across a wide range of disciplines that best support EBP (Gore and Jones, 2015). This has created a need for researchers / practitioners to seek support from experts on SR methodology. As a result, there has been a growing demand for library resources and services especially from health/medical libraries to support the development and publication of systematic reviews (Gore and Jones, 2015).

The need for librarians' involvement in SRs have been well recognized. For example, the Institute of Medicine (now HMD) of the National Academies of USA has recognized the value of Librarian in a SR process and recommended inclusion of a librarian in the systematic review team to undertake the step 'information retrieval' of the SR process (Eden, Levit, Berg, & Morton, 2011). According to a survey conducted by Crum and Cooper (2013), using 525 medical librarians and library directors in a biomedical setting in USA to identify their emerging roles, it has been reported that 86% of library directors and 71% of librarians considered "support for systematic reviews" as an added or planned role in their libraries.

Having recognized the value of the involvement of librarians / information specialists in the SR process and how the growing popularity of systematic reviews has impacted librarians (elsewhere in the world though not yet in Sri Lanka), it is important to identify the roles of the librarians in their service delivery in this developing scenario. Presented here is an account on it based on

the experience of the author in undertaking SRs in university settings in collaboration with academia both in Sri Lanka and abroad on the following research questions related to health / medical issues which are currently in progress.

- Breast cancer gene testing: its significance in predicting potential malignancy
- Chronic Kidney Disease of unknown etiology (CKDu) of Sri Lanka
- Evaluation of therapeutic effects of medicinal plants in the treatment for diabetes in traditional medicine
- Level of emotional intelligence of medical students world-wide and its associations

SR procedure is a time consuming, structured and protocol driven methodology. Thus, it requires comprehensive pre-planning of the project and also the commitment of the review authors in terms of time and scientific rigor throughout the process. According to Foster (2015), the challenges faced by SR teams include time, methodological issues, group dynamics, communication and financial issues. These challenges often have deterred practitioners/policy makers from implementing evidence-based practices and approaching systematic reviews. In this scenario, librarians and information scientists have been recognized as mediators and a “research support service” to be engaged with SR teams as a means of saving time and having someone with required expertise to rely on.

According to Foster (2015), librarian’s role in a SR can vary from search expert to project leader. Beverley pointed out,

“The exact involvement of the information specialist will ultimately depend on the individual skills and experience of both the information specialist and the other members of the review team, as well as the topic being reviewed” (Beverley, 2003, p. 72).

Librarian's involvement in the SR process could be in a wide range of roles, especially in a scenario similar to author's, where the review teams consist of academics both experienced and novice in conducting SRs and members who are pressed for time with their busy schedules and commitments on teaching, research and service functions / clinical workloads. The role would range from basic guidance to information retrieval, and even to co-authorship if contributed substantially to the whole process of the study.

The structured methodology of SR makes it easy to identify the role of each member of the review team with regard to each phase of the process. In this paper the role of the librarian / information specialist is discussed in line with the steps of the process. As the SR process starts with formulation of the research question, librarian's involvement would come into play, by helping refine the research question paying attention to the elements of PICOS framework and mapping the literature with key concepts to run a scoping search to examine the nature of the existing knowledge base on the subject concerned. Librarians could use the results of this scoping review to help the team in identify the main objective and determining the 'eligibility criteria' or 'study selection criteria' for the review. It follows on with planning the review where librarian, if knowledgeable and thorough, could provide the team with guidance on the methodology. SRs follow a protocol driven methodology thus, creating a detailed, clearly defined protocol for the review which is vital before the initiation of the review where librarians can contribute through many stages of it. Documenting 'search strategy' or the approach to 'searching for studies for the review' is the librarian's responsibility during creation of the protocol.

The process of retrieval of relevant articles for inclusion in the review is totally in the hands of the librarian. The search process includes, identifying search

terms for each concept of the research question, preliminary mapping through literature / scoping searches, identifying databases and grey literature to be searched, developing the search strategies / strings for all the databases, conducting the search using a repeatable search strategy tailored to the question, locating and collecting the retrieved articles / studies, searching through grey literature for relevant unpublished research results and hand searching relevant key journals. Later in the process it is important to check reference lists of a final set of selected articles for further potential candidates for the review. The number of articles available for a SR determines the length of the time that it would take to complete the review. At a later point of the process, towards the end, updating the search is essential to look for any current publications if available to be included in the review. It is recommended that search strategy be peer-reviewed by another expert searcher / librarian. The major role played by the librarians in connection with the search process is writing the method section of the final report of the SR, in compliance with the guidelines / standards and documenting the search strategy for inclusion in the appendices.

Librarians' role further extends to exporting retrieved articles to reference management software such as EndNote or Mendeley etc., and managing citations. Information specialist could be further useful in the proceeding steps of the SR procedure. They can get involved in the screening process of studies, by guiding the team with the procedure, locating the full-text articles for the screening, identifying / suggesting software and helping with the software such as 'Rayyan' (Ouzzani, Hammady, Fedorowicz, & Elmagarmid, 2016) to be used. During critical appraisal of the selected studies, librarian can identify and provide the review team with necessary tools / checklists for use in the assessment and can devise a form / table for recording the results of the critical

appraisal process. Similarly in the data extraction process, devising a suitable form / table and helping the team members with collecting data are identified.

Synthesis and analysis of study results are the responsibility solely of subject and methodological specialist members of the review team, unless the librarian / information specialist is an expert or qualified to undertake the task. However, librarians are given the opportunity to approve the final manuscript and therefore to become accountable for the study that is being undertaken (Gore and Jones, 2015). In this context, with substantial contribution to the research study, librarians' involvement can lead to co-authorship of the final publication of the review. Further, in some instances librarians would even be compelled to act as project managers: being in-charge of the entire project, monitoring progress, working with the expected timeline, attending group dynamics (meetings and communications etc.), liaising with external bodies, coordinating the writing of final report and disseminating the review results (Foster, 2015; Beverley, 2003).

Conclusion

Evidence synthesis is becoming a popular area of research and therefore a choice for systematic reviews among practitioners has been increasing. This has been a global trend in developed countries especially in the field of HMS while it is yet to be evolved in Sri Lanka. With the growing demand for systematic reviews as a convincing research method, researchers today more tend to seek guidance and support from libraries and information specialists in undertaking the SR process. Librarian's role in the information retrieval process has been recognized as essential and has been included in SR guidelines. They are capable of playing a multiple role in the SR process. The Author, in this paper identifies many different roles for librarians; as a literature searcher, document

supplier, reference manager, data extractor, report writer, peer-reviewer, disseminator, project coordinator, communicator, organizer and even as a project manager to a certain extent.

Thus article provides an introduction to a new role especially for academic librarians in Sri Lanka to play in their academic career. Through a scoping search (electronically) done by the author for articles on SRs carried out in Sri Lanka / by Sri Lankan authors / about Sri Lanka yielded only five articles (Rajapakse, Griffiths & Christensen, 2013; Pearson, Zwi, Rouse, Fernando, Buckley & McDue-Ra, 2015; Lunyera, Mohottige, Isenburg, Jeuland, Patel & Stanifer, 2015; Ranasinghe, Jayawardena & Katulanda, 2015; Rajapakse, Shivanthan & Selvarajah, (2016). First four of these studies have been conducted with foreign collaborations where librarians/information specialists (foreign) have contributed in the process. The last study on the CKD issue of Sri Lanka has been conducted by three Sri Lankan authors without any library professionals in the review team. Thus, involvement of information scientists in the SR process in Sri Lanka has been non-existent. In this context, it is suggested that local academic librarians (medical / health science in particular) be trained on conducting systematic reviews and provided with at least minimum of core information resources required so that they could take an initiative in their institutions, to emphasize the importance of this growing area of research method in finding the ‘best evidence’ in a given scenario. This would then lead them into getting involved in collaborative research with academics on their research questions and in producing systematic reviews, which in return would be a means of enhancing their academic credentials.

As Gore and Jones (2015) states, if equipped with skills and expertise librarians can be valuable research partners in the development and publication of

systematic reviews. Through further training and practice library professionals can improve their skills and knowledge that is required to become significant collaborators with their fellow researchers in the field of their interest (Foster, 2015).

References

- Beverley, C. A., Booth, A. & Bath, P. A. (2003). The Role of the information specialist in the systematic review process: A health information case study. *Health Information and Libraries Journal*, 20(2). 65-74. doi : 10.1046/j.1471-1842.2003.00411.x
- Bowler, D. E., Buyung-Ali, L., Knight, T. M. & Pullin, A. S. (2010). Urban greening to cool towns and cities: A systematic review of the empirical evidence. *Landscape and Urban Planning*, 97(3), 147-55. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1016/j.landurbplan.2010.05.006>
- Busch, V., Loyen, A., Lodder, M., & Schrijvers, A. J. P. (2014). The effects of adolescent health-related behaviour on academic performance: A systematic review of the longitudinal evidence. *Review of Educational Research*, 84(2) (2014). 245-74. doi: 10.3102/0034654313518441.
- Crum, J. A., & Cooper, I. D. (2013). Emerging roles for biomedical librarians: A survey of current practice, challenges, and changes. *Journal of the Medical Library Association*, 101(4). 278-86. doi: <http://dx.doi.org/10.3163/1536-5050.101.4.009>.
- Eden, J., Levit, L, Berg, A, & Morton, S. (Eds). (2011). *Finding what works in health care: Standards for systematic reviews*. Washington DC: Institute of Medicine: National Academies. doi 10.17226/13059
- Foster, M. J. (2015). An overview of the role of librarians in systematic reviews: From expert search to project manager. *Journal of EAHIL*, 11 (3). 3-7. Retrieved from URL: <http://eahil.eu/wp-content/uploads/2015/09/3-7-Foster.pdf>

Gore, G. C. & Jones, J. (2015). Systematic reviews and librarians: A primer for managers. *Partnership: the Canadian Journal of Library and Information Practice and Research*, 10(1). 1-16. Retrieved from <https://journal.lib.uoguelph.ca/index.php/perj/article/viewFile/3343/3505>

Higgins, J. P. T., Green, S. (Eds). (2011). *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions*, version 5.1.0, London, The Cochrane Collaboration. Retrieved from: www.handbook.cochrane.org.

Hohenstein, N., Feisel, E., Hartmann, E., & Giunipero, L. (2015). Research on the phenomenon of supply chain resilience: A systematic review and paths for further investigation. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, 45 (1/2), 90-117. doi: 10.1108/IJPDLM-05-2013-0128

HTA Glossary (2015). *HTA glossary.net*. Institut National d'Excellence en Santé et en Services Sociaux (INESSS). Retrieved from <http://htaglossary.net/HomePage>

Jesson, J. K., Matheson, L. & Lacey, F. M. (2011). *Doing your literature review: Traditional and systematic techniques*. London : Sage publications.

Lunyera, J., Mohottige, D., Isenburg, M., Von, Jeuland, M., Patel, U. D. & Stanifer, J. W. (2015). CKD of uncertain etiology: A systematic review. *Clinical Journal of the American Society of Nephrology*, 11, doi : 10.2215/CJN.07500715

McDonagh, M., Whiting, P., Wilson, P., Sutton, A., Chestnutt, I., Cooper, J. & Kleijnen, J. (2000). Systematic review of water fluoridation. *British Medical Journal*, 321, 855–9. doi: 10.1136/bmj.321.7265.855

McGowan, J. & Sampson, M. (2005). Systematic reviews need systematic searchers. *J. Med. Libr. Ass.* 93(1). 74-80. Retrieved from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC545125/>

- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff J. & Altman, D.G. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: the PRISMA statement (2009). *Journal of Clinical Epidemiology*, 62, 1006-1012. doi: 10.7326/0003-4819-151-4-200908180-00135
- Ouzzani, M., Hammady, H., Fedorowicz, Z. & Elmagarmid, A. (2016). Rayyan - a web and mobile app for systematic reviews. *Systematic Reviews*, 5, 210. doi: 10.1186/s13643-016-0384-4
- Pearson, M., Zwi, A. B., Rouse, A. K., Fernando., Buckley, N. A. & McDue-Ra, D. (2015). Taking stock – what is known about suicide in Sri Lanka: *A Systematic Review of Diverse Literature Crisis* (2015), 35, 90-101. doi: 10.1027/0227-5910/a000244
- Perera, P. A. S. H. (2017). Systematic reviews: Significance of search strategy. Manuscript submitted for publication. *Journal of the University Librarians Association of Sri Lanka (JULA)* (in-press).
- Perera, S. (2016). Systematic reviews: Science of synthesizing research. *Research Magazine of University of Peradeniya: Hantana Vision*, 2(2), 8-10. Retrieved from <https://www.pdn.ac.lk/uop/inrc/ResearchMagazine.php>
- Petticrew, M. & Roberts, H. (2006). *Systematic reviews in the social sciences: a practical guide*. Oxford, Blakwell.
- Rajapakse, S., Shivanthan, M. C. & Selvarajah. M. (2016). Chronic kidney disease of unknown etiology in Sri Lanka, *International Journal of Occupational and Environmental Health*, 22(3), 259-264, doi: 10.1080/10773525.2016.1203097
- Rajapakse, T, Griffiths, K. M. & Christensen, H. (2013). Characteristics of non-fatal self-poisoning in Sri Lanka: A systematic review. *BMC Public Health*, 13, 331. Retrieved from <http://www.biomedcentral.com/1471-2458/13/331>.

Ranasinghe, P., Jayawardena, R. & Katulanda, P. (2015). The facts, figures, and reality of the diabetes epidemic in Sri Lanka: A systematic review. *International Journal of Diabetes in Developing Countries*, 35(4), 501–513. doi 10.1007/s13410-015-0326-z

Sautkina, E, Bond, L. & Kearns, A. (2012). Mixed evidence on mixed tenure effects: findings from a systematic review of UK studies, 1995-2009. *Housing Studies*, 27(6). 748-82. doi: 10.1080/02673037.2012.714461.

Savilaakso, S., Garcia, C., Garcia-Ulloa, J., Ghazoul, J., Groom, M., Guariguata, M. R., & Zrust, M. (2014). Systematic review of effects on biodiversity from oil palm production. *Environmental Evidence*, 3(1). 1-21. Retrieved from http://www.cifor.org/publications/pdf_files/OccPapers/OP-116.pdf

Stevens, K.R. (2001). Systematic reviews: The heart of evidence based practice. *AACN Clinical Issues*, 12(4). 529–538.

ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධන ක්‍රියාවලිය
උපාලි අමරසිරි¹

Revision of Legal Deposit Legislation in Sri Lanka
Upali Amarasiri¹

Abstract

The legal deposit legislation in Sri Lanka comprises 3 ordinances enacted during the 19th century and the early part of the 20th century. Accordingly the printer of the publication, was initially required to deposit 3 copies and subsequently 5 copies of every printed publication with the Registrar of Books and Newspapers. During colonial administration the Registrar of Books and Newspapers was a separate entity under the overall supervision of the Chief Secretary. Just prior to granting independence, the British created a range of departments decentralizing the functions hitherto handled by the Chief Secretary's Office. While they created the Department of Government Archives to handle the work carried out by the Government Archivist, instead of creating a separate entity, the office of the Registrar of Books and Newspapers was placed under the Department of Government Archives, though there was no relationship between the two subjects.

During the last few decades of the 20th century the Legal Deposit legislation has changed dramatically. Instead of a mechanism of government supervision on the publications it became an instrument of building national collections, publishing the national bibliography and part of overall bibliographic control of a country. In addition to this the legal deposit legislation had to confront new challenges created by e-publications and the Internet. UNESCO, IFLA and CDNL played a leading role in transforming the traditional legal deposit legislation to a modern one capable of handling the new challenges. These organizations held international conferences, launched special studies, organized professional meetings and discussions and contracted special studies in this process which resulted in introducing a range of new features to the legal deposit legislation.

As a result, one can witness either the introduction of new legal deposit legislation or a revision of the old legal deposit legislation by most of the countries worldwide. Unfortunately these changes have not been introduced to Sri Lanka. The National Library & Documentation Services Board (NLDSB), SLLA and the Sri Lanka Book Publishers Association agitated for modern legal deposit legislation as far back as

1980s. Unfortunately the Department of National Archives (DNA) has not shown an interest on the subject during all these years. Finally in 2012 the DNA appointed a committee for the task, mainly due to the pressure of the NLDSB. The committee released it's 1st draft in 2015, which was examined by a committee appointed by the NLDSB, in which the writer was a member. The committee found a number of deficiencies in the draft including not having a brand new act of legal deposit, not following the guidelines issued by UNESCO and not recognizing the role of the NLDSB and the National Library. The NLDSB communicated the deficiencies to the DNA but it accepted only some of the proposals sent by the NLDSB and showed a reluctance to entertain the main proposals including introduction of a new law and recognition of the role of the NLDSB and the National Library and the impact of the legal deposit on the functions of these institutions. The paper discusses in detail the current situation on the legal deposit system in Sri Lanka.

Keywords: Legal Deposit Legislation, National Library & Documentation Services Board, Sri Lanka Naional Bibliography, National Bibliographic Control, Deparment of National Archives

-
1. Director General, National Library & Documentation Services Board (1989-2008),
Director, National Institute of Library and Information Sciences (2008-2014),
President, Sri Lanka Library Association (2009-2012)
Email: amarasiriupali22@gmail.com

සාරාංශය

නීතිමය තැන්පත් නීති (Legal Deposit Legislation) අද ලොව පුරා ඇති ජාතික ප්‍රස්ථාකාලවලත්, ඒ මගින් පල කෙරෙන ජාතික ගුණ්ම නාමාවලිවලත් පදනම ලෙස සැලකේ. 16 වන සියවසේදී යුරෝපයේ මූල්‍යවට හදුන්වා දුන් මෙම නීතිවල ආරම්භක අරමුණුවයේ රටේ පළවන සැම ප්‍රකාශනයක්ම මෙම නීතිය මගින් නියම කරන ස්ථානයක හෝ ස්ථානවල තැන්පත් කරලීමත්, ඒ මගින් රාජ්‍ය විරෝධී ප්‍රකාශන පිළිබඳ සේර්ඩිසියෙන් සිටීමත්, ජාතික එකතු ගොඩනැගීමත් වේ. අනතුරුව බටහිර ජාතින් තම යටත් විෂ්ට්‍යවලට මෙම නීතිය හදුන්වා දුන් අතර, පසුව යුතුන්සේ ආයතනයේ මග පෙන්වීම හේතුවෙන් නීතිමය තැන්පත් නීති අද ලොව පුරා ව්‍යාප්ති වී ඇත. යුතුන්සේ සහ ඉංලා (IFLA) සංවිධානවල මග පෙන්වීම යටතේ, නීතිමය තැන්පත් නීති රටේ ජාතික ප්‍රස්ථාකාල එකතු කෙතිමත් කරලීම සහ ජාතික ගුණ්ම වියුෂාපන පාලනය නවීකරණය කරලීම යන එම නීතිවල නව අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සංගේධනය කිරීමේ ප්‍රයත්න ලොව පුරා දක්නට ලැබේ. ඒ අනුව රටවල රසක නවීන නීතිමය තැන්පත් නීති පසුගිය දිනක කිහිපය තුළ හදුන්වා දී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති පුවිණේ තනත්යන් හේතුවෙන් නීතිමය තැන්පත් නීතිය සංගේධනය කරලීමේ තියාවලිය බෙහෙරින් ප්‍රමාද වී ඇති අතර, ඒ සඳහා දැනට යම් ප්‍රයත්නයක් දරමින් තිබෙන බව පෙනේ. ආයතන අතර අනවස බල අරගලයක් වෙනුවට සාමූහික ප්‍රයත්නයකින් ශ්‍රී ලංකාවට නවීන නීතිමය තැන්පත් නීතියක් සම්පාදනය කරලීමේ වැදගත්කම සහ අවශ්‍යතාව මෙම උපියෙන් සාකච්ඡා කෙරේ.

මූලික පද: නීතිමය තැන්පත් නීතිය, ජාතික ප්‍රස්ථාකාල හා ප්‍රමේෂක සේවා මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුණ්ම නාමාවලිය, ජාතික ගුණ්ම වියුෂාපන පාලනය, ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව

1. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික ප්‍රස්ථාකාල හා ප්‍රමේෂක සේවා මණ්ඩලය (1989-2008), අධ්‍යක්ෂ, ජාතික ප්‍රස්ථාකාල හා වියුෂාපන විද්‍යා ආයතනය (2008-2014), සභාපති, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රස්ථාකාල සංගමය (2009-2012).

ඊමේල්: amarasiriupali22@gmail.com

හැඳින්වීම

නීතිමය තැන්පතු නීතිය ලොව සැම රටකම පාහේ දක්නට ලැබෙන, ඒ ඒ රටවල ප්‍රකාශන අදාළ නීතියෙන් නියම කරන ස්ථානයක හෝ ස්ථානවල තැන්පත් කිරීමට කටයුතු කෙරෙන සුවිශේෂ නීතියකි. 16 වන සියවසේ මූල්‍ය තාක්ෂණයේ ආගමනය තිසා, එවකට යුරෝපයේ පැවැති රාජාණ්ඩුවලට එල්ල විය හැකි තරජන වලක්වා ගැනීමේ එක් පියවරක් ලෙස මෙම තැන්පතු නීතිය හඳුන්වා දෙන ලදී. පසුව විසිවන සියවසේ අවසාන භාගයේ සිට ඒ ඒ රටවල ජාතික ප්‍රස්තකාල ප්‍රවර්ධනය සඳහාත්, ජාතික ගුන්ථ නාමාවලිකරණය ඇතුළු ජාතික ගුන්ථ විජාපන සේවා සඳහා ආධාරකයක් ලෙසන් නීතිමය තැන්පතු නීති යොදා ගන්නා ලදී. වෙනත් බොහෝ රටවල මෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීතිය අදාළ පරිණාම ක්‍රියාවලියට ලක් නොවීමත්, එයට හේතු සාධක වූ කරුණුත් මෙම ලිපිය මගින් සොයා බැලේ. කතුවරයා ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ (1977-2008), ජාතික ප්‍රස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සමුළුවේ (CDNL) (1989-2008) සහ දැනට ජාතික ප්‍රස්තකාල උපදේශක කමිටුවේ (2012 සිට) සේවය කිරීමෙන් ලද අත්දැකීම් මෙම ලිපිය සඳහා පාදක කර ගන්නා ලදී.

ආරම්භය

මූල්‍ය තාක්ෂණය ප්‍රවලිතවීම සමග ප්‍රවත්පත්, වාර සිගරා, පොත් සහ වෙනත් ප්‍රකාශන සමාජයේ පැතිරයාම 16 වන සියවසේ සිට යුරෝපයේ දක්නට ලැබුණි. වැඩවසම් රාජාණ්ඩු පැවැති සමයක මෙලෙස ප්‍රකාශන, නිදහස් සමාජයට ප්‍රවිෂ්ටවීම සහ ඒ මගින් මහජනතාවට ඇති කළ හැකි බලපෑම පිළිබඳව එකළ පාලකයින් තිශැස්සුණු බවට සැකයක් තැත. ඒ අනුව මූලික ප්‍රකාශන පිළිබඳ සේදීසියෙන් සිටීමටත්, ඒවා පිළිබඳ යම් පාලනයක් ඇති කිරීමත් සඳහා නීතිමය තැන්පතු නීති හඳුන්වා දෙන ලදී. ප්‍රථමවරට 1537දී ප්‍රංශයේ නීතිමය තැන්පතු නීතිය හඳුන්වා දුන් අතර, ඒ අනුව මූල්‍යය කරනු ලබන ප්‍රකාශනවල පිටපත් රජය විසින් නීයම කරන ස්ථානයක තැන්පත් කිරීමේ ක්‍රමය ඇරුණුණි. අනතුරුව 1594 බෙල්ජියමේ ද, 1610 මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ ද, 1661 ස්වීඛනයේ ද, 1697 බෙන්මාරක්හි ද සහ 1702දී පින්ලන්තයේ ද නීතිමය තැන්පතු නීති හඳුන්වා දෙන ලදී.

පසුව මෙය කුමයෙන් ලොව පුරා පැතිර ගිය අතර, තම ආධිපත්‍යයට නතුව පැවැති යටත්විජ්‍යවලට ද බටහිර ජාතින් මෙම නීතිය 19 වන හා 20 වන සියවස්වල

හඳුන්වාදෙන ලදී. මෙහි පසුව සාකච්ඡා කරන පරිදි 20 වන සියවසේ දෙවන හාගයේදී මෙම නීතිවල මුළු අරමුණු වෙනස් වී ජාතික එකතුවක් ගොඩනැගීම හා ජාතික ගුන්ත වියාපන පාලනය මෙම නීතිවල ප්‍රධාන අරමුණු බවට පත් විය. ඒ අනුව යුතෙනෙස්කෝ සංවිධානයේ මග පෙන්වීම අනුව ලොව අනෙකුත් රටවලට ද මෙම තව අරමුණින් නීතිමය තැන්පතු නීති හඳුන්වා දීම සහ පවත්නා නීති සංශෝධනය කිරීම සිදුවිය.

20 වන සියවසේ දෙවන හාගයට පෙර නීතිමය තැන්පතු නීතිවල පොදු අරමුණුවූයේ (අ) රටේ පළවන සියලුම ප්‍රකාශනවල පිටපත් එක් ස්ථානයක (අනැම් විට ස්ථාන කිහිපයක) එක්රස් කිරීම, (ආ) ප්‍රකාශයට පත්වන දැ පිළිබඳ මතා සෝදීසියෙන් සිටීම හා එලෙස බලධාරීන් සෝදීසියෙන් සිටින බවට මුද්‍රණකරුවන්, ප්‍රකාශකයින් සහ කතුවරුන් දැනුවත් කිරීම සහ (ඇ) රට තුළ යම් ආකාරයක ප්‍රකාශන හා ප්‍රවත්ති පාලනයක් පවත්වාගෙනයාම වේ. මේ අමතරව කරනා අයිතිය තහවුරු කරලිමත්, මුද්‍රණ කටයුතු සඳහා බලපත්‍ර ක්‍රමයක් හඳුන්වාදීමත් මුළු යුතෙන් නීතිමය තැන්පතු නීතිවල අතිරේක අරමුණු වූ බව මේ පිළිබඳ පුදුල් පර්යේෂණයක් කළ ආවාර්ය ජීන් දුන් සඳහන් කර ඇත. එසේම රටපුරා සිටින උගෙන්ට සහ විශේෂයෙන් ප්‍රධාන විශ්වවිද්‍යාලවලට රටේ පළවන ප්‍රකාශන ලබාදීමට මෙම නීතිය උපයෝගී කර ගැනීම ද මහා බ්‍රිතාන්‍යය වැනි වඩාත් ලිබරල් අදහස් දරන රටවල දක්නට ලැබේ.

රටේ ප්‍රධාන රාජ්‍ය පුස්තකාලය හෝ ඇතැම් විට ඊට අමතරව රටේ ප්‍රධාන පුස්තකාල කිහිපයක් මෙම නීතිය යටතේ ලැබෙන තැන්පතු පිටපත් තැන්පත් කරලිම සඳහා යොදා ගෙන්නා ලදී. නිදුසුනක් ලෙස මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ මෙම නීතිය යටතේ පුස්තකාල කේ පිටපත් තැන්පත් කළ යුතු වේ. i. බ්‍රිතාන්‍ය කොතුකාගාර පුස්තකාලය (1973 වසරේ එය බ්‍රිතාන්‍ය පුස්තකාලය ලෙස ප්‍රතිසංවිධානය කේරිණ) ii. ඔක්ස්ෆරඩ් සරසවියේ බෝබිලියන් පුස්තකාලය iii. කේම්බ්‍රිජ් සරසවි පුස්තකාලය iv. ස්කේට්ලන්ත ජාතික පුස්තකාලය v. වේල්ස් ජාතික පුස්තකාලය සහ vi. අයර්ලන්තයේ බලිලින් නගරයේ ව්‍යුන්ටි විද්‍යාලයිය පුස්තකාලය මෙම තැන්පතු පුස්තකාල වේ.

ප්‍රධාන ස්වරුපයන්

වර්තමානයේ රටක පළවන ප්‍රකාශන නිශ්චිත ස්ථානයක හෝ ස්ථානවල තැන්පත් කිරීම (අ) ඒ ඒ රටවල පැනවුණු ඉහතින් සඳහන් කළ නීතිමය තැන්පතු නීති මගින්

හෝ (ආ) ස්වේච්ඡාවෙන් සිදුවේ. ස්විස්ටර්ලන්තය, නොර්ලන්තය සහ සයිපුසය ස්වේච්ඡා තැන්පතු කුමය ඇති රටවල තිදුෂුන් වේ. ඒ රටවල ජාතික ප්‍රස්තකාල අදාළ ප්‍රකාශන සංගම් සමග සාකච්ඡා කොට මෙලෙස රට තුළ පළවන සියලු ප්‍රකාශන ස්වේච්ඡාවෙන් ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කරලීමට කටයුතු පිළියෙල කර ඇත.

නීතිමය තැන්පතු නීති පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේදී විවිධ ස්වරුපයේ තැන්පතු නීති ඇත.

අ) වෙනම සුවිශේෂ නීතිමය තැන්පතු නීති

ආ) ජාතික ප්‍රස්තකාල ව්‍යවස්ථා සමග අන්තරුග්‍රහණය වූ නීතිමය තැන්පතු නීති

ඇ) ප්‍රකාශන හිමිකම් නීති සමග බැඳුණු අදාළ නීති

ඈ) සංස්කෘතික ක්ෂේත්‍රයේ නීතිරිති සමග බැඳුණු නීතිමය තැන්පතු නීති

ඉ) වෙනත් ස්වරුපවල තැන්පතු නීති

මේ අතරින් ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන නීතිමය තැන්පතු විෂයයට අදාළ 19 වන සියවසේ හා 20 වන සියවසේ මුල් කාලයේ පැනවුණු ආයු පනත් මෙහි දක්වා ඇති වර්ගවලින් අවසාන කොටස් 2න් එකකට ලා සැලකිය හැකි බව පෙනේ.

දේශීය තැන්පතු නීති

ඩ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේදී ශ්‍රී ලංකාවට ද නීතිමය තැන්පතු නීතිය හඳුන්වා දෙන ලදී. වර්ෂ 1839 අංක 5 දරන ප්‍රවත්පත් ආයු පනත, 1885 අංක 1 දරන මුද්‍රණකරුවන්ගේ හා ප්‍රකාශකයින්ගේ ආයු පනත සහ 1902 අංක 16 දරන මුද්‍රණාල ආයු පනත ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීති ලෙස සැලකේ. ප්‍රවත්පත් ආයු පනත මගින් රට තුළ පළවන සියලුම ප්‍රවත්පත්වලින් පිටපත් දෙකක් මුල් යුගයේදී ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලයේත් පසුව එහි ම පොත් හා ප්‍රවත්පත් රේඛ්ස්ට්‍රාර්ටරයාගේ කාර්යාලයේත් තැන්පත් කළ යුතු බවට නියම විය. මුද්‍රණාල ආයු පනත මගින් රටේ සියලුම මුද්‍රණාල රජයේ ලියා පදිංචි කළ යුතු බවට නියම විය. මෙම නීති අතරින් වඩාත් වැදගත් වන මුද්‍රණකරුවන්ගේ හා ප්‍රකාශකයින්ගේ ආයු පනතට අනුව මෙරට මුද්‍රණය කරනු ලබන සැම ප්‍රකාශනයකින්ම පිටපත් 03ක් ආරම්භයේදී ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලයේ පොත් හා ප්‍රවත්පත් රේඛ්ස්ට්‍රාර්ටරයා වෙත තැන්පත් කළ යුතු විය. මින් එක් පිටපතක් ඩ්‍රිතාන්‍ය කොතුකාගාර ප්‍රස්තකාලයේ ද, අනෙක් පිටපත කොළඹ

ජාතික කොතුකාගාර ප්‍රස්තකාලයේදී තැන්පත් කෙරීණි. ඉතිරි පිටපත පොත් හා ප්‍රවත්පත් රෝස්ට්‍රාර කාර්යාලයේ රඳවා ගැනීණි. 1901 සිට ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලයේ රාජ්‍ය ලේඛන භාරකරු තතතුරක් තිබුණ දී, පොත් සහ ප්‍රවත්පත් පිළිබඳ කිසිදු වගකීමක් ඔහුට නොපැවරුණු බවත්, මෙම කාර්යය රාජ්‍ය ලේඛන සමග සම්බන්ධ නොකිරීමට නිවැරදි ලෙස බ්‍රිතාන්‍යයන් මුළ සිටම වගබලා ගත් බවත් මෙහි දී සඳහන් කළ යුතුය.

මෙම දක්වා මෙම නීතිය අවස්ථා කිහිපයකදී සංශෝධනය කොට තැන්පත් කළ යුතු පිටපත් ගණන 5 දක්වා වැඩි කරන ලදී. වර්ෂ 1951 එතෙක් අගනුවර පැවති ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය ප්‍රේරාදෙණියේ ස්ථාපිත කළ පසු, එහි ප්‍රථම උපකුලපති ශ්‍රීමත් අයිවර ජේනිං්ස් මහතාගේ ඉල්ලීමකට අනුව, බ්‍රිතාන්‍ය සම්පූදාය අනුව යමින් ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රස්තකාලයේදී ප්‍රකාශන පිටපතක් තැන්පත් කිරීම සඳහා අදාළ නීතිය සංශෝධනය කරන ලදී. අනතුරුව ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලය පිහිටුවීමේ ආරම්භක පියවරක් ලෙස වර්ෂ 1970දී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පිහිටුව පසු අනාගත ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කරලීම සඳහාත්, වර්ෂ 1974 ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලයට පැවරුණු ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය සම්පාදනයට සහාය වීම සඳහාත් තැබුව වරක් 1976දී මෙම නීතිය සංශෝධනය කොට, තැන්පතු පිටපත් ප්‍රමාණය 5 දක්වා වැඩි කොට නව පිටපත ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ තැන්පත් කරන ලදී.

1980 වසරේදී බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රස්තකාලය 1885 වසරේ සිට ශ්‍රී ලංකාවෙන් ලබුණු මෙම තැන්පතු පිටපත තවදුරටත් අනවශ්‍ය බව මේ වන විට පොත් සහ ප්‍රවත්පත් රෝස්ට්‍රාර කාර්යාලය පවත්වාගෙන ගිය ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත දැනුම් දෙන ලදී. සියවස් කිහිපයක් පැරණි බ්‍රිතාන්‍ය කොතුකාගාර ප්‍රස්තකාලය, තවත් ප්‍රස්තකාල කිහිපයක් එකතු කොට 1973 වසරේදී බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රස්තකාලය ලෙස ප්‍රතිසංවිධානය කරන ලද අතර, ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු පැරණි යටත් විෂ්තවලින් නීතිමය තැන්පතු නීති යටතේ ලබුණු ප්‍රකාශන අත්හිටුවීම එම ප්‍රතිසංවිධානයේ එක් පියවරක් විය. මේ වන විට ද බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රස්තකාලයේ වූ අති විශාල ලේඛන එකතුවත්, එහි ඕසු වර්ධනයන් නිසා මේවා තැන්පත් කිරීමට ඇති ඉඩකඩ සහ සංරක්ෂණය පිළිබඳ ගැටු මතු වෙමින් පැවතුණි. අනෙක් අතට ඒ ඒ රටවල ජාතික ප්‍රස්තකාලවල ප්‍රධාන වගකීම තම රටේ ප්‍රකාශන එක්රස් කිරීම සහ ඒවායේ ග්‍රන්ථ විජාපන පාලනය නිසා, තවදුරටත් අනීතයේ මෙන් තම යටත් විෂ්තවල ලේඛන බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රස්තකාලයේ රස්

කිරීමේ තරකානුකූල පදනමක් ද නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත් නීතිමය තැන්පතු නීති යටතේ බ්‍රිතානා ප්‍රස්තකාලයට දිගු කාලයක් තිස්සේ පැරණි බ්‍රිතානා යටත් විජිතවලින් ලැබුණු අති විශාල ප්‍රකාශන ප්‍රමාණය එය ලොව ප්‍රමුඛ ජාතික ප්‍රස්තකාලයක් බවට පත්වීමට හේතු විය. පසුගිය සියවස් ගණනාව තුළ බ්‍රිතානා ජාතිකයන් මෙන්ම විවිධ රටවල ලොව ප්‍රකට විද්‍වත්තන් තම පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා බ්‍රිතානා ප්‍රස්තකාලය භාවිත කරන ලදී. විශේෂයෙන්ම පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා ශ්‍රී ලංකාවෙන් එකස්ත් රාජධානියට යන ශ්‍රී ලංකික විද්‍වත්තට බ්‍රිතානා ප්‍රස්තකාල එකතුව විශේෂයෙන් එහි ශ්‍රී ලංකා එකතුව මිල කළ නොහැකි සම්පතක් වූ බව රහසක් නොවේ. බ්‍රිතානා ප්‍රස්තකාලය මෙන්ම අතිතයේ යටත් විජිත හිමිව පැවැති වෙනත් යුරෝපා රටවල ජාතික ප්‍රස්තකාල ද කාලයේ පරිනාමයන් සමග මෙලස මෙතෙක් තමන් භුක්ති විදි වරප්‍රසාදය තම කැමැත්තෙන් හෝ පැරණි විජිත ලෙස පැවැති රටවල බලපෑම මත අවසන් කිරීම අපේක්ෂා කළ යුතු තත්ත්වයකි. යටත්විජිත වශයෙන් පැවැති බොහෝ රටවල් පසු කාලයක තම රටවල නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධනයේදී කාලයක් තිස්සේ තමන් පාලනය කළ බවහිර රටවලට තම ප්‍රකාශන යැවීම අත්හිටුවන ලදී.

අතපසුවීමක්

මෙම අවස්ථාවේදී නීතිමය තැන්පතු නීතියේ ශ්‍රී ලංකාවේ බලධාරියා වන ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සිදුවුණු විශාල අතපසුවීමක් ගැන ද සඳහන් කළ යුතු වේ. බ්‍රිතානා ප්‍රස්තකාලය තමන්ට ලැබිය යුතු පිටපත හාරගැනීම අත්හිටුව වහාම මෙරට අදාළ බලධාරියා ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීතිය සංශෝධනය කොට තැන්පත් කළ යුතු පිටපත් සංඛ්‍යාව 5 සිට 4 දක්වා අඩු කළ යුතුව තිබුණි. 1980 වසරේ හෝ රීට ආසන්න කාලයක එම පියවර නොගැනීම ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් සිදුවූ බරපතල එකිනෙකින් අතපසුවීමක් ලෙස සැලකේ. විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ තැන්පතු නීතිය පිළිබඳ සිදු කරන ලද විමර්ශන, සම්මන්ත්‍රණ, සාකච්ඡා ආදියේ දී විද්‍වත්තන් මෙන්ම ප්‍රකාශකයින් දිගින් දිගටම පෙන්වා දුන් කරුණක් වූයේ, විශේෂයෙන්ම මිල අධික ප්‍රකාශන පිටපත් 05ක් නොමිලේ තැන්පත් කිරීමට සිදුවීම විශාල ගැටුවක් බවයි. මේ හේතුව නිසා ඇතැම් අවස්ථාවල ප්‍රකාශකයින් හිතාමතාම මිල අධික ප්‍රකාශන පිටපත් තැන්පත් නොකොට නීතිය උල්ලෙස්නය කළ අවස්ථා ද දක්නට ලැබුණි. මෙබඳ තත්ත්වයක් යටතේ පහසුවෙන්ම තැන්පතු පිටපත් ප්‍රමාණය 20% කින් අඩු කිරීමට ලැබුණු අවස්ථාව ජාතික

ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මග හැරීම විස්මය ජනක වේ. මෙලෙස මෙම නීතිය සංශෝධනය නොවීම හේතුවෙන් අද දක්වා ප්‍රකාශකයින් තම ප්‍රකාශනවලින් පිටපත් 5ක් ජාතික ලේඛනාගාරයේ තැන්පත් කෙරෙන අතර, ඉන් එක් පිටපතක් කිහිදු ප්‍රයෝගනයකට නොගෙන ලේඛනාගාරයේ පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.

මෙම අතිරේක පිටපත්වලින් කොටසක් වරින් වර වෙනත් ප්‍රස්තකාලවලට පරිත්‍යාග කළ බවට ප්‍රවත්පත් වාර්තා පළවුව ද එබදු පරිත්‍යාග නීතිමය තැන්පතු නීතියට අදාළ නොවේ. මෙලෙස වසර 35කට අධික කාලයක් තවදුරටත් අනවශ්‍ය පිටපතක් නීතිමය තැන්පතු නීතිය යටතේ ප්‍රකාශකයින්ගෙන් ලබා ගැනීම, යහපත් නීතිමය තැන්පතු කුමයක් රට තුළ පවත්වාගෙනයාමට බාධාවක් මෙන්ම ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව තම වෘත්තීය මෙන්ම රාජකාරී වගකීම නිසි පරිදි ඉටු නොකළ බවට අනවශ්‍ය නිදුසුනක් බවට ද පත්ව ඇත. තම අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අවදියෙන් සහ උනන්දුවෙන් සිටින මූල්‍යකරුවන්, ප්‍රකාශකයින් සිටින රටක නම් මෙලෙස අනවශ්‍ය අමතර පිටපතක් තමන්ගෙන් ලබා ගැනීම පිළිබඳව නීතිය ඉදිරියේ අහියෝග කිරීම ද මවිතයට කරුණක් නොවේ. අනෙක් අතට ප්‍රයෝගනයට නොගන්නා අමතර ප්‍රකාශන පිටපත් තම ලේඛනාගාරයේ පවත්වාගෙන යාම සහ ඒවා නඩත්තු කිරීම, කාර්යාල ඉඩකඩ සහ කාර්ය මණ්ඩල පිළිබඳ ගැටුවලට මුහුණ දෙන රාජ්‍ය ආයතනයකට අනවශ්‍ය හිසරදයක් බව අමුතුවෙන් සඳහන් කළ යුතු තැත. මේ ගැන මෙම විෂයය පිළිබඳ පැවැත්වූ සම්මන්ත්‍රණවලදී ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පෙන්වා දෙනු ලැබුව ද, අවසානයේ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව තැන්පතු පිටපත් ප්‍රමාණය 4කට සීමා කිරීමට යෝජනා කරනු ලැබුයේ ඔවුන් සකස් කළ 2015 අදාළ නීති සංශෝධන කෙටුම්පත මගිනි.

නව ජාත්‍යන්තර ප්‍රවණතා

යුනෙස්කො (UNESCO) සංවිධානය සහ අන්තර් ජාතික ප්‍රස්තකාල සංගම් සංවිධානය (IFLA) 20 වන සියවසේ දෙවන භාගයේ සිට නීතිමය තැන්පතු නීති පිළිබඳ විශේෂ උනන්දුවක් දක්වන්නට විය. 1977 වසරේදී පැරිස් නගරයේ මෙම සංවිධානවල මෙහෙයවීමෙන් පැවැත්වූ අන්තර් ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලි සමුළුවේදී (International Congress on National Bibliographies (ICNB 1977)) උසස් මට්ටමේ ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලි සම්පාදනය සඳහා යහපත් නීතිමය තැන්පතු නීතිවල තීරණාත්මක වැදගත්කම අවධාරණය කරන ලදී. ලෝකයේ බොහෝ රටවල ඇති යල්පැනගිය නීතිමය තැන්පතු නීති නවීකරණය කරලිමේ ඉක්මන් අවශ්‍යතාව ද එහි දී

පිළිගැනීණ. මෙම සමුළුවේ නිරදේශ අනුව විවිධ රටවල නීතිමය තැන්පත් නීති අධ්‍යයනය කොට අවශ්‍ය නිරදේශ ලබාදීමටත්, කාලීන අවශ්‍යතා අනුව ආදරු තැන්පත් නීතියක් සකස් කිරීමේන් කාර්යය කැනඩා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ ආචාරය ජීන් ලුන් (Dr. Jean Lunn) මහත්මියට පටවන ලදී. වසර කිහිපයක පර්යේෂණයකින් අනතුරුව ආචාරය ජීන් සම්පාදනය කළ Guidelines for Legal Deposit Legislation නම් කාතිය යුතෙනස්කෝ ආයතනය විසින් 1981 වසරේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. මෙය මෙම විෂයය පිළිබඳ එතෙක් සිදු කළ පළමු ගැඹුරු අධ්‍යයනය ලෙස සැලකේ. පිටු 61කින් සහ ජේද් 18කින් සමන්විත මෙම කාතියේ ප්‍රධාන වැදගත්කමවනුයේ එමගින් නීතිමය තැන්පත් නීතියේ නව ස්වරූපය පැහැදිලි කරලීම වේ. නීතිමය තැන්පත් නීතියේ අරමුණු මේ වන විට වෙනස්වී ඇති බවත්, වර්තමාන නීතිමය තැන්පත් නීතිවල ප්‍රධාන අරමුණ ජාතික ගුන්ථනාමාවලි සම්පාදනයට සහායවීම සහ ජාතික එකතුවක් ගොඩ නැංවීම බවත් ආචාරය ජීන් කාතිය ආරම්භයේ දීම සඳහන් කරයි. අනතුරුව නීතිමය තැන්පත් නීතිය පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන කතුවරිය එමගින් රටතුල පළවන ප්‍රකාශන මුළුමනින්ම ආවරණය විය යුතු බවත්, ජාතියේ ප්‍රකාශන හඳුනාගැනීමට එය සහාය විය යුතු බවත්, ජාතික ගුන්ථ නාමාවලිය සම්පාදනයට පදනම විය යුතු බවත් අවධාරණය කරයි. මෙම නීතිය මගින් ආවරණය විය යුතු මුදුන මෙන්ම මුදුන නොවන ප්‍රකාශන පිළිබඳව ද පැහැදිලි කරමින්, තැන්පත් කළ යුතු පිටපත් ප්‍රමාණය, කාලපරාය, තැන්පත් කිරීමේ වගකීම, තැන්පත් ස්ථානය, සිදු කළ යුතු ගෙවීම මෙන්ම තැන්පත් නීතිය හා ප්‍රකාශන හිමිකම පිළිබඳව ද සාකච්ඡා කර ඇත. අවසානයේ ආදරු නීතිමය තැන්පත් නීතියක් ද, විෂය පිළිබඳ දීර්ස ගුන්ථනාමාවලියක් ද ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කර ඇත. මේ වනවිට විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ප්‍රවලිතව නොපැවති බැවින් එවා ආවරණය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් නොවීම, පසුව හඳුනාගත් ලෙස එහි ඇති ප්‍රධාන අඩුපාඩුව විය.

1994 වසරේ පැවැත්වූ ජාතික ප්‍රස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සමුළුවේදී (CDNL) මේ වනවිට ක්‍රමයෙන් වර්ධනයවෙමින් පැවති විද්‍යුත් ප්‍රකාශන නීතිමය තැන්පත් නීතිය මගින් ආවරණය කිරීම පිළිබඳව ප්‍රථමවරට සාකච්ඡා කර ඒ පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත් කර ඇත. The Legal Deposit of Electronic Publications නම්වූ එම කමිටු වාර්තාව 1996 වසරේදී එම් දක්වන ලදී. 1998 වසරේදී කෝපන්හාගෙන් නගරයේ පැවැති අන්තර් ජාතික ගුන්ථ නාමාවලි සමුළුවේ දී (ICNB 1998) Guidelines for Legal Deposit Legislation කාතිය, විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ද ඇතුළත්

කොට සංස්කරණය කිරීමේ කාර්යය කැනබාවේ ඔවාවා සරසවියේ නීති ප්‍රස්තකාලයේ අධ්‍යක්ෂ ජූලේස් ලාරිවේර් (Jules Lariviere) වෙත පවරන ලදී. 2000 වසරදී යුතෙනෙස්කෝ ආයතනය ලාරිවේර් මහතාගේ මෙම දෙවන සංස්කරණය මූල් ගුන්ථ නාමය යටතේම ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. දෙවන සංස්කරණය කෙටි පරිච්ඡේද 8කින් සහ ගුන්ථ නාමාවලියකින් සමන්විත වේ. i. නීතිමය තැන්පතු නීතියේ ස්වභාවය හා කාර්ය හාරය ii. නීතිමය තැන්පතුවල ඉතිහාසය iii. නීතිමය තැන්පතු හා බඳුනු තෙතික කරුණු iv. මෙම නීතිය ක්‍රියාත්මක කරලීමේදී බලපාන සුවිශේෂ කරුණු - ප්‍රකාශනයක මූලාරම්භය, පුරුණ ප්‍රකාශන ආවරණය, තැන්පත් කරන්නා, තැන්පතුව, පිටපත් ප්‍රමාණය, ගෙවීම්, කාලපරාසය-V. තැන්පත් කළ යුතු ද්‍රව්‍ය vi. විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ආවරණය vii. අවශ්‍ය නීතිමය රාමුව සහ viii. නීතිමය තැන්පතු ක්‍රමයේ අනාගතය මෙම ගුන්ථයේ සාකච්ඡා කෙරේ. මෙම සංස්කරණ දෙකම අධ්‍යයනය කළ විට වර්තමාන නීතිමය තැන්පතු නීතිය පිළිබඳ මතා අවබෝධයක් ලබා ගත හැක.

නීතිමය තැන්පතු නීතියේ නව අරමුණු

නීතිමය තැන්පතු නීතියේ අරමුණු කාලයත් සමග වෙනස් වී ඇති ආකාරය මෙම ප්‍රකාශනවල මැනවින් පැහැදිලි කර ඇත. ආරම්භයේ වැඩවසම් රාජ්‍ය පාලන ව්‍යුහය තුළ මෙම නීතිවලින් අභේක්ෂා කළ ප්‍රකාශන පාලනය සහ ප්‍රවාත්ති පාලනය යන අරමුණු නව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍ය ව්‍යුහය තුළ මුළුමනින්ම ඉවත් වී ඇත. ජාතික එකතුවක් ගොඩනැගීමේ මූල් අවදියේදී පැවැති අරමුණ, ජනතාවට අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීමේ සද්ධාවික අරමුණ ඇතිව තවදුරටත් අවධාරණය කර ඇත. 20 වන සියවසේ දෙවන භාගයේ ලොව පුරා ව්‍යාප්ත වූ ජාතික ප්‍රස්තකාල ව්‍යාපාරයේ දී, ඒ ඒ රටවල ජාතික ප්‍රස්තකාලවලට දේශීය ප්‍රකාශන සැපයෙන ප්‍රධාන මාර්ගය ලෙස නීතිමය තැන්පතු නීති හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙයට ම සම්බන්ධ කරමින් නවීන නීතිමය තැන්පතු නීතිවල අනෙක් ප්‍රධාන අරමුණ රටේ ජාතික ගුන්ථනාමාවලිය සම්පාදනයට සහායවීම බව ද මෙම ප්‍රකාශනවල අවධාරණය කර ඇත. මේ අනුව යුතෙනෙස්කෝ ආයතනයන්, ඉංලා සංවිධානයන් රටක ජාතික ප්‍රස්තකාලයට දේශීය ප්‍රකාශන සපයන සහ එහි ප්‍රධාන කර්තව්‍යයක් වන ජාතික ගුන්ථ නාමාවලිය සම්පාදනයට ආධාර කෙරෙන නීතියක් ලෙස නීතිමය තැන්පතු නීතිය පැහැදිලිව හඳුනා ගන්නා ලදී.

ඉහත ප්‍රකාශනයේ දෙවන සංස්කරණයට පෙරවදනක් සපයන එවකට ජාතික ප්‍රස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සමුළුවේ සභාපති මැරියන් ස්කොට් මහත්මිය නීතිමය තැන්පතු නීති සහ ජාතික ප්‍රස්තකාල අතර සම්බන්ධතාව මෙසේ පැහැදිලි කර ඇත. “දැනුම සමාජයක් කරා යන ගමනේ ප්‍රධාන පදනමක්වනුයේ ජාතික ප්‍රස්තකාලය විසින් පුළුල් ලෙස සහ සැමට සමාන ලෙස තොරතුරු කරා ප්‍රවේශවීමට ඇති හැකියාව තහවුරු කරනු ලැබේම වේ. තම රටවල ප්‍රකාශන උරුමයන් ගක්තිමත් කර ගැනීමේදීත්, ඒවා සංරක්ෂණ කරලීමේදීත් ජාතික ප්‍රස්තකාලවලට බොහෝ අහියෝගවලට මුහුණ දීමට සිදුවේ. මෙම වගකීම ඉටුකරලීම සඳහා ජාතික ප්‍රස්තකාලවලට සහායවන වැදගත් වාහකයක් ලෙස නීතිමය තැන්පතු නීති හැඳින්විය භැකු”.

මෙම ප්‍රකාශන ලොව සියලුම රටවල නීතිමය තැන්පතු නීති සම්පාදනය කරන්නන් සහ පවතින නීති සංශෝධනය කරන්නන් අනිවාර්යයෙන් අධ්‍යයනය කළ යුතු අත්හොත් ලෙස යුතෙස්සේක් ආයතනයත්, ඉංලා සංවිධානයත් සලකන බව පෙනේ. යුතෙස්සේක් ආයතනය අදාළ සංස්කරණ දෙකම ප්‍රකාශනයට පත් කළ අතර, එම ප්‍රකාශන ලොව පුරා බෙදා හරින ලදී. දෙවන සංස්කරණයේ කර්තා ජ්‍රේස් ලාරිවේර්, එම ප්‍රකාශනයේ අරමුණ එහි හැඳින්වීමෙහි මෙලෙස පැහැදිලි කර ඇත. “මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ අලුතින් නීතිමය තැන්පතු නීති සම්පාදනයට සහ එම නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ දැනටමත් පවතින මෙබදු නීති සංශෝධනය කිරීමට ආධාර කිරීම වේ. මෙම නිරනායක නීතිමය තැන්පතු නීති සකස් කිරීමේ හෝ පවතින නීති සංශෝධනය කිරීමේ නියැලුන අය ඉලක්ක කර සකසා ඇත.” මෙහි පසුව සාකච්ඡා කරන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම නීති සංශෝධනය සඳහා මෙම විද්‍යාත් ප්‍රකාශන කොතෙක් දුරට උපයෝගී කර ගත්තාදියි සොයා බැඳීම වැදගත් වේ.

නව නීති හඳුන්වා දීම

පැරණි නීතිමය තැන්පතු නීති පුළුල් ලෙස සංශෝධනය කිරීම හෝ පැරණි නීති වෙනුවට නව නීති හඳුන්වාදීම 20 වන සියවසේ දෙවන භාගයේ, විශේෂයෙන්ම ගතවූ දැනු කිහිපය තුළ ලොව පුරා දක්නට ලැබුණු ප්‍රවණතාව විය. නිදහස ලැබේ වසර කිහිපයක් ඇතුළත ඉන්දියාව, 19 වන සියවසේ බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේ පැනවූ අදාළ තැන්පතු නීති ආයා පනත් වෙනුවට 1954 වසරදී The Delivery of Books Act නමින් විධිමත් නීතිමය තැන්පතු නීතියක් හඳුන්වා දෙන ලදී. ඒ අනුව ඉන්දියාවේ

පළවන සියලුම පොත්වල පිටපත් කළේකතා තගරයේ ඉන්දිය ජාතික ප්‍රස්තකාලයේත්, දිල්ලි, මුම්බායි සහ වෙන්නායි තගරවල ප්‍රධාන මහජන ප්‍රස්තකාලවලත් තැන්පත් කළ යුතු විය. ඉන්දිය ජාතික ගුන්ථනාමාවලිය සම්පාදනය සඳහා ජාතික ප්‍රස්තකාලයට ලැබෙන පිටපත යොදාගත යුතු විය. වර්ෂ 1956දී මෙම පනත සංශෝධනය කොට වාර සගරා සහ පුවත්පත් ද එලෙස තැන්පත් කළයුතු බවට නීතිගත කරන ලදී. මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ 2003 වසරේ නීතිගත කළ Legal Deposit Libraries Act මගින් මෙතෙක් 1911 Copyright Act යටතේ පැවති නීතිමය තැන්පතු නීතිය කාලානුරූපව සංශෝධනය කිරීමක් පෙනේ. ඒ මගින් අවශ්‍ය සියලුම මුද්‍රිත මාධ්‍ය ආවරණය කළ අතර, පිටපත් තැන්පත් කෙරෙන කුමවේදය ද සංශෝධනය කර ඇත. ඒ අනුව බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රස්තකාලයේ පිටපතක් තැන්පත් කිරීම අනිවාර්ය වූ අතර, මේ ඉහතින් සඳහන් කළ අනෙකුත් ප්‍රස්තකාලවල තැන්පත් කිරීම එම ප්‍රස්තකාලවල ඉල්ලීම මත පමණක් සිදු කළයුතු විය. ඒ අනුව ප්‍රකාශනය පළවී වසරක් ඇතුළත අනෙක් තැන්පතු ප්‍රස්තකාල එම ප්‍රකාශනයේ පිටපතක් ඉල්ලු විට පමණක් එම ප්‍රකාශනය නොමිලේ ලබාදීම ප්‍රකාශකයන්ගේ වගකීම විය. නීතිමය තැන්පතුව නාමයෙන් තම ප්‍රස්තකාලවලට හෝ තම පායිකයනට අදාළ නොවන ප්‍රකාශන අනවශ්‍ය ලෙස තැන්පතු ප්‍රස්තකාලවල ගොඩ ගැසීම වැළැක්වීම මෙන්ම, සැම ප්‍රකාශනයකින්ම පිටපත් ගණනාවක් නොමිලේ ප්‍රස්තකාල ගණනාවකට ලබාදීමේ බරින් ප්‍රකාශකයින් නිදහස් කිරීම මෙහි අරමුණ විය. මෙම පනතේ තවත් අතිශය වැදගත් පියවරක් වූයේ නීතිමය තැන්පතු උපදේශක මණ්ඩලයක් (Legal Deposit Advisory Panel) ඒ මගින් ස්ථාපිත කිරීම වේ. එහි ප්‍රධාන අරමුණ මේ වන විට විශාල අභියෝගයක් වෙමින් පැවති ග්‍රුව්‍ය-දාශ්‍ය මාධ්‍ය සහ විද්‍යුත් ප්‍රකාශන, නීතිමය තැන්පතු කුමය මගින් සාර්ථකව ආවරණය කිරීමට අවශ්‍ය පර්යේෂණ, උපදේශ සහ වෙනත් පියවර ගැනීම එම උපදේශක කම්ටුවට පැවරීම වේ. විශාල වශයෙන්, විවිධ මාරුගවලින්, විවිධ ස්වරුපයෙන් ප්‍රකාශයට පත්වන විද්‍යුත් ප්‍රකාශන පාලනය විශාල අභියෝගයක් වන අතර ඒ පිළිබඳ කාලානුරූපව අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට සහ අවශ්‍යතාව අනුව ද්විතීය නීති (Secondary Legislation) පැනවීමට බලයක් සහිතව මෙබද උපදේශක කම්ටුවක් පත් කිරීම කාලෝචිත පියවරක් විය. මේ මගින් පසුගිය දශකයක පමණ කාලය තුළ රට තුළ සිදු කළ විවිධ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති, හඳුන්වා දුන් තව නීති රිති, වෙනත් රටවල මෙම ක්ෂේත්‍රයේ අත්දකීම් සහ අදාළ විද්‍යුත් ප්‍රකාශකයින්ගේ සහායයෙන් නීතිමය තැන්පතු කුමය මගින් වඩාත් සාර්ථකව විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ආවරණය කිරීමට බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රස්තකාලය සමන් වී ඇත. මැලේසියාවේ වර්ෂ 1986

පැනවු Deposit of Library Material Act මගින් රට තුළ පළවන මුදිත ප්‍රකාශන පිටපත් 5ක් සහ මුදිත නොවන ප්‍රකාශන පිටපත් 2ක් මැලේසියානු ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කළ යුතු වේ. නවසිලන්තයේ 2003 නවසිලන්ත ජාතික ප්‍රස්තකාල පනතට අනුව රට තුළ සියලුම මුදිත ප්‍රකාශනවල පිටපත් සහ විද්‍යුත් ප්‍රකාශන, අන්තර්ජාල ප්‍රකාශන, වෙබ් අඩවි ඇතුළු විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ප්‍රකාශයට පත් වී දින 20ක් ඇතුළත ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කළ යුතු වේ. ස්වේච්ඡනයේ දැනට පවත්නා 1978 සහ 1993 නීතිමය තැන්පතු නීතිවලට අමතරව විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ආවරණය සඳහා වෙනම නීතියක් 2012 දී Legal Deposit Act for Electronic Material නමින් සම්මත කර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව 2015 වසරේ සිට ප්‍රකාශන සමාගම සහ රාජ්‍ය ආයතන ප්‍රකාශයට පත් කරන විද්‍යුත් ප්‍රකාශනවල පිටපත් ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කළ යුතුවේ. මස්ටර්ලියාවේ Copyright Act 1968, පින්ලන්තයේ Act and Statute of Legal Deposit Copies of 1980, සහ විනුපට, විඩියෝ ආදිය ආවරණය කෙරෙන 1984 සංශෝධනය සහ අයර්ලන්තයේ Copyright and Related Rights Act of 2000 නව අවශ්‍යතා අනුව සංශෝධනය වූ හෝ අලුතින් පැනවුණු නීතිමය තැන්පතු නීතිවලට තවත් නිදසුන් වේ.

මේ අනුව ලොව පුරා පැරණි නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධනය කරලීම සඳහාත්, රටතුළ පළවන මුදිත ප්‍රකාශන පුළුල් ලෙස ආවරණය කරලීම සඳහත්, ගුවා-දායා මාධ්‍ය ආවරණය පිණිසත්, ශිස්යෙන් පැතිරෙන විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ආවරණය කිරීම සඳහාත් පවත්නා නීතිමය තැන්පතු නීති නිරන්තරවම සංශෝධනය වෙමින් පවතී. ජාතික ප්‍රස්තකාල එකතුවට රට තුළ පළවන සියලුම වර්ගවල ප්‍රකාශන ඇතුළත් කරලීමත්, සියලුම ප්‍රකාශන ජාතික ගුන්ථනාමාවලිය මගින් ආවරණය කොට ජාතික ගුන්ථ වියාපන පාලනය සාර්ථක කර ගැනීමත්, ඒ මගින් මහජනතාවට, පර්යේෂකයිනට, අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවට ඇතුළු සමස්ත පායක ජනතාවට ජාතියේ ප්‍රකාශන පරිහරණයට අවස්ථාවක් ලබාදීමත්, අවසානයේ ජාතික සංවර්ධනය හා මානව සංවර්ධනය සඳහා සහායවීමත් මෙමගින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලය වේ.

ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීති බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේදී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීති සහ රේට අදාළ කටයුතු පාලනය වූයේ එවකට ලංකාවේ බ්‍රිතාන්‍ය පාලන තත්ත්වයේ කේත්දුස්ථානය ලෙස සැලකුණු ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගේ කාර්යාලයෙහි (Chief Secretary's Office). බ්‍රිතාන්‍යයන් ලංකාවේ මුහුදු බඩු ප්‍රදේශ යටත් කර ගැනීමට පෙර එම ප්‍රදේශ දිගු කාලයක් පාලනය කළ මිලන්දයින් ගෙන් උරුමුව දේශීය ඉඩම් භ්‍රක්තිය පිළිබඳ ලේඛන වූ තෝම්බු (Tombos) පිළිබඳ කටයුතු කිරීමට ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලයේ මුලදී ‘මිලන්ද ලේඛන භාරකරු’ (Keeper of Dutch Records) නම් තනතුරක් ඇති කර තිබුණි. පසුව 1901 වසරේදී මෙම තෝම්බු ද ඇතුළු සියලු රාජ්‍ය ලේඛන භාරව කටයුතු කිරීමට ‘රාජ්‍ය ලේඛන භාරකරු’ (Archivist) නම් තනතුරක් ඇති කරන ලදී. 1947 වසරේදී ලංකාවට නිදහස ලැබේමට වසරකට පෙර හිමිවූ බොම්බියන් තත්ත්වය යටතේ ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලය යටතේ පැවැති විවිධ කාර්යයන් වෙන වෙනම රුපයේ දෙපාර්තමේන්තුව ලෙස ස්ථාපිත කරන ලදී. ඒ අනුව 1947 වසරේදී මෙතෙක් ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලයේ රාජ්‍ය ලේඛන භාරකරු ඉටු කළ 1640 තරම් ඇත් කාලයක සිට රස්වූ රාජ්‍ය ලේඛන සංවිධානය, ආරක්ෂාව, සංරක්ෂණය ආදි කටයුතු සඳහා මෙන්ම ඉදිරියේ දී මෙම කාර්යභාරය ඉටු කිරීමට රාජ්‍ය ලේඛනාගාර දෙපාර්තමේන්තුව බිජිවිය. එසේම ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලයේ වෙනම අංශයක් ලෙස පැවති නීතිමය තැන්පතු කටයුතු භාරව පොත් සහ පුවත්පත් රේජ්ස්ට්‍රාර්වරයා ගේ කාර්යයන් පවරාදීම සඳහා ජාතික ප්‍රස්තකාලයක් හෝ සමාන ආයතනයක් මේ වන විට බිජිවි නොතිබුන බැවින්, රාජ්‍ය ලේඛන විෂයයට සම්බන්ධ නොවුව ද පොත් සහ පුවත්පත් රේජ්ස්ට්‍රාර්වරයාගේ කාර්යභාරය ද රාජ්‍ය ලේඛනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවට ඇදෙන ලදී. මෙලෙස මධ්‍යගතව පැවැති රුපයේ කටයුතු ක්‍රමානුකූලව විමධ්‍යගතවීම, විශේෂයෙන්ම විවිධ කාර්යයන් ඒවා සඳහා වූ නිශ්චිත දෙපාර්තමේන්තු, ආයතනවලට පැවරීම සැම රටකම රාජ්‍ය පරිපාලනයේ දක්නට ලැබෙන ක්‍රමානුකූල එතිභාසික විකාශයකි. ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලය යටතේ තිබූ කාර්යයන් වර්ෂ 1947දී යම් පමණකට බෙදා වෙන් කොට විවිධ දෙපාර්තමේන්තුවලට පැවරුව ද තව දුරටත් දෙපාර්තමේන්තු රාජියක් තමන්ගේ නිශ්චිත කාර්යයන්ට අමතරව අතිරේක වගකීම රසක් දැරීමක් දක්නට ලැබේයි. මේ හේතුවෙන් මිළග දැක කිහිපය තුළ වඩා තරකානුකූල හා විද්‍යාත්මක පදනමක් මත, වර්ෂ 1947 හඳුන්වාදුන් දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යුහය තව දුරටත් පුළුල් කරමින් තව දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතන රාජියක් බිජිවීමන්, ඒ සමග තමනා සංශ්‍රෝධ සම්බන්ධ නොමැති වගකීම හා කාර්යයන් පැවරුණු දෙපාර්තමේන්තු, එම

වගකීම් හා කාර්යයන් ඒවාට වඩාත් ගැලපෙන නීතියේ දෙපාර්තමේන්තු හා සූචිගේ ආයතන වෙත පවරාදීමත් දක්නට ලැබේ.

නීතිමය තැන්පත් නීතියේ අධිකාරිය ලෙස කටයුතු කිරීමත්, ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පොත් හා ප්‍රාවත්පත් රෝස්ට්‍රාර් ලෙස සේවය කිරීමත්, සම්ප්‍රදායික සහ පිළිගත් රාජ්‍ය ලේඛනාගාර විෂය පථයෙන් බැහැර වූ වගකීම් බවට විවාදයක් නොමැත. 1973 වසරේ නව පනතක් මගින් මෙතෙක් පැවති රාජ්‍ය ලේඛනාගාර දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව ලෙස නිලනාමය වෙනස් කොට, එහි කාර්ය පථය ප්‍රාග්‍රෑම් කළ ද, මෙම නීතිමය තැන්පත් වගකීම් එම ආයතනයේ පිළිගත් නිල කාර්යයනට බාහිර වගකීම්බව පැහැදිලිව දක්නට ලැබේ. 2010 වසරේ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක සතිය නීමිත්තෙන් පල කළ ‘අධිලේඛන ආග්‍රිත නව ප්‍රවණතා’ නම් ප්‍රකාශනයට පෙරවදනක් සපයන ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය සරෝජා වෙත්තසිංහ මහත්මිය තම ආයතනයේ තැන්පත් කර ඇති ප්‍රධාන ලේඛන පිළිබඳ මෙසේ සඳහන් කරයි. ‘ලංකාවේ ජාතික ලේඛනාගාරයේ විධිමත්ව තැන්පත් වී ඇති අධිලේඛන කාණ්ඩ අතර පෘතුගිසි ලේඛන කිහිපයක පිටපත්, ලන්දේසි තෝමෝබු, රජයේ සන්නස්, ධානා බඳු ලේඛන, විහාර දේවාල ඉඩම් ලේඛන, ප්‍රවේණී නිලප්‍රඟ ලේඛන, වංශාවලිය සැකසිය හැකි ලේඛන, උපත් විවාහ විස්තර අඩංගු ප්‍රස්සකොල ලේඛන (හි ලේකම් මිටි), ජන්ද දායක නාම ලේඛන, ගැසට්, පනත්, පරිපාලන වාර්තා, පාර්ලිමේන්තු විවාද (හැන්සාඩ්), අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ, කවිවේරි හා රජයේ ආයතනවලින් අනුබද්ධ කර ගත් ලේඛන, සිතියම් හා පිළුරු, ජනාධිපති හා අනෙකුත් කොමිෂන් සහා ලේඛන ඇතුළු රාජ්‍ය ලේඛන, පුද්ගලයන් හා පෙළුද්ගලික ආයතනවලින් තැන්පත් කරන ලද සූචිගේ ලේඛන, දෙනික ප්‍රවත්පත් ආදී වශයෙන් නන් විෂයයික තොරතුරු තැන්පත් වී ඇත’. අනෙක් අතට ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව ද මෙම තැන්පත් නීතියට අදාළ කාර්යයන් තම විෂය පථයට අයත් නොවූ, තාවකාලිකව තමන් හාරයේ පවතින කාර්යයක් ලෙස සිලකන බව පෙනේ. වර්ෂ 1947 සිට 2015 පමණ දක්වා නීතිමය තැන්පත් ආයා පනත් අරථාන්වීතව සංශෝධනය කිරීමට පියවර නොගැනීමත්, මේ පිළිබඳ යුතෙස්කොළ නිරදේශ හෝ වෙනත් රටවල් සිදු කළ අදාළ නීති සංශෝධන පිළිබඳ උනන්දුවක් නොදැක්වීමත්, මෙම විෂයය පිළිබඳ පර්යේෂණාත්මක ප්‍රකාශන පල කිරීමට හෝ විද්‍යාත් සංවාද පැවැත්වීමට උනන්දු නොවීමත්, මේට ඉහත දැක්වූ ලෙස තැන්පත් පිටපත් ප්‍රමාණය 20% කින් අඩු කිරීමට තිබූ අවස්ථාව දශක තුනහමාරක් පමණ නොසලකා හැරීමත්

මෙම නිගමනයට පැමිණීමට සාධක වේ. 1970 වසරේ ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පිහිටුවීමත්, එහි මුදා පරමාර්ථය ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලය පිහිටුවීමත් නිසා නීතිමය තැන්පතු නීතියේ අධිකාරීත්වය සඳහාත්, එතෙක් ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව සකස් කරමින් සිටි ජාතික ගුන්ප නාමාවලියේ සම්පාදනය සඳහාත් නියත ආයතනයක් රට තුළ බිහිවීම සනිටුහන් කෙරිණි.

එම අනුව අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා 1973 වසරේදී ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ප්‍රධානීන්ගේ සාකච්ඡාවක් කැදුවූ අතර එහි දී ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය සම්පාදන කාර්යය වහාම ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලයට භාරදීමත්, පොත් සහ පුවත්පත් ලියාපදිංචි කිරීමේ අංශයට අදාළ කටයුතු එයට පවරාදීම නව ජාතික ප්‍රස්තකාලය විවෘත කළ පසු සලකා බැලීමත් එකගතාවකට පැමිණි බව මණ්ඩලයිය ලේඛනවලින් පෙනේ. අදාළ කාර්යය එහි නිශ්චිත හිමිකරුවා වෙත භාර දීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ හොඳම නිදිසුන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලය යටතේ ජාතික ගුන්ප නාමාවලි ව්‍යාපෘතිය ලබා ඇති ප්‍රශ්නසාත්මක වර්ධනය වේ. 1974 ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය සම්පාදනය ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලයට භාර දෙනවීට එහි වසර ගෙනනාවක ප්‍රමාදයක් පැවැති අතර, 1962 ඉමහත් අපේක්ෂා සහිතව ඇරඹූ මෙම ජාතික ව්‍යාපෘතිය ඒ වන විට අඩංගු වූ තත්වයක පැවතුණි. ජාතික ගුන්ප නාමාවලි ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීම සහ දශකයකට අධික කාලයක් එය පවත්වා ගෙන යාම පිළිබඳව රාජ්‍ය ලේඛනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවට පැසසුම් කළ යුතු වූවද, පැහැදිලිවම එය මුළුන්ගේ විෂය පරියට බාහිර ආගත්තක කාර්යයක් විය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත් හා විෂය විශේෂයෙන් තොමැතිව, තම ප්‍රධාන වශයෙන් වශයෙන් බාහිරව එබදු ජාතික ව්‍යාපෘතියක් දිගු කාලීනව සාර්ථකව පවත්වා ගෙන යා තොහැක. ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය අඛණ්ඩව මාසික කළාප ලෙස පසුගිය දශක දෙකහමාරකට වැඩි කාලයක් තුළ ජාතික ප්‍රස්තකාලය යටතේ ප්‍රකාශයට පත්වුණි. රෝ අමතරව එහි ව්‍යුහය හා ආවරණය පුළුල් කර ඇති අතර අන්තර ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුව පුරුව කාලීන ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය (1737-1961), මෙන්ම වාර සගරා, පුවත්පත්, ප්‍රස්තකාල පොත් වැනි අංශ ආවරණය කෙරෙන ලෙස ගුන්ප විජාපන සේවා පුළුල් කර ඇත. නීතිමය තැන්පතු නීතිය පිළිබඳ වශයෙන් ද ඒ අවස්ථාවේ සිදු කළ යුතුව තිබූ ලෙස ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලයට පැවරුවා නම් මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාව නවීන නීතිමය තැන්පතු නීතියකට උරුමකම කියන බව නිසැකය.

ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු ක්‍රමයේ දූලතා

ලොව සැම රටකම පාහේ පැරණි නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධනය කොට කාලානුරුපව නව නීතිමය තැන්පතු නීති හඳුන්වා දුන්නද, ශ්‍රී ලංකාව දැනට සියවසකට පෙර බ්‍රිතාන්‍යය යටත් විෂ්තර යුතුයේ හඳුන්වා දුන් නීතිමය තැන්පතු නීතිය එලෙසම තව දුරටත් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. මූලදී සඳහන් කළ ලෙස අවස්ථා දෙකකදී තැන්පත් කළ යුතු පිටපත් සංඛ්‍යාව වැඩිකිරීමත්, පසුව මැතකදී නීතිය උල්ලංසනය කරන්නන්ට පැනවෙන දඩ මුදල සංශෝධනය කිරීමත් හැර අදාළ නීතිය පිළිබඳ පුළුල් සංශෝධනයක් මේ දක්වා සිදු නොවුණි. 1980 දෙකයේ සිටම ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රස්තකාල සංගමය, ශ්‍රී ලංකා පොත් ප්‍රකාශකයින්ගේ සංගමය දේශීය නීතිමය තැන්පතු නීතිය කාලීන අවශ්‍යතා අනුව සංශෝධනය කිරීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කර ඇත.

යුතෙස්කේ ආයතනය ඇතුළු අන්තර් ජාතික සංවිධානත්, අදාළ විෂය ක්ෂේත්‍රයේ විද්‍යාත්මක මෙන්ම මෙම නීතිය මැතකදී සංශෝධනය කළ රටවල් ඇතුළු අන්තර් ජාතික ප්‍රජාව නීතිමය තැන්පතු නීතියේ තුතන පරමාර්ථ ලෙස ජාතික එකතු ගොඩනැගීම සහ ජාතික ගුන්ථ නාමාවලිය සම්පාදනය ඇතුළු ගුන්ථ වියුපන සේවා සැපයීමට ආධාර කරලීම පිළිගෙන ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මෙම නව ප්‍රවනතා පිළිබඳව නොඇසුකන්ව, එම තත්ත්වයන් තමන්ට හා ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ නොමැති බව හගවමින් කටයුතු කිරීම විශ්මය ජනක වේ. ජාතික එකතුව ගොඩනැගීම, ජාතික ගුන්ථ නාමාවලිය සම්පාදනය සහ ජාතික ගුන්ථ වියුපන සේවා සැපයීම පිළිබඳ ජාතික වගකීමක් ජාතික ලේඛනාගාරයට නොමැති අතර, මෙම වගකීම හාර ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයට සහ ජාතික ප්‍රස්තකාලයට නීතිමය තැන්පතු නීතිය පිළිබඳ බලයක් නොමැතිවීම මෙම අරුබුදකාරී තත්ත්වයට මූලික හේතුව බව පෙනේ. ජාතියේ ප්‍රකාශන ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කරලීමත්, ඒවා මනාව සංවිධානය කරලීමත්, ජාතික එකතු තැන්පත්ව ඇති වෙනත් ආයතනවල කටයුතු පිළිබඳ සේදිසියෙන් සිටීමත්, එම එකතු ජාතික ගුන්ථ වියුපන පාලන කාර්යයට සම්බන්ධ කර ගැනීමත්, ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ජාතික ප්‍රස්තකාල ප්‍රමිතින් අනුව කටයුතු කිරීමත්, රටේ පළවු යම් ප්‍රකාශන ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් වී නොමැති නම් හෝ ඒවා ජාතික ගුන්ථ වියුපන පාලනයට ඇතුළත්වී නොමැති නම් ඒ පිළිබඳව පායකයාට, බලධාරීන්ට, ජනතාවට මෙන්ම අන්තර් ජාතික ප්‍රජාවට වගකීමටත් ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයට සිදු වේ.

ලොව පුරා පළවන ප්‍රකාශන ලොව සැමට පරිදිලනයට අවස්ථාවක් ලබාදීම (Universal Availability of Publications) දනට දෙක ගණනාවක සිට යුතෙන්ස්කේ ආයතනය ප්‍රමුඛ අදාළ අන්තර් ජාතික සංවිධානවල ප්‍රධාන ඉලක්කයක් වී ඇති ව්‍යාපෘතියකි. මෙම විශ්ව ගුන්ප විද්‍යාපන පාලන කාර්යයේදී ඒ ඒ රටවල ජාතික ප්‍රස්තකාලවලට අදාළ රටේ ප්‍රකාශන එක් රස්කරලීමත්, ඒවායේ ගුන්ප විද්‍යාපන පාලනයත් පැවරී ඇත. ගුන්ප විද්‍යාපන ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතින් මෙම වගකීම් පිළිබඳ අවධාරණය කෙරෙන අතර, අන්තර් ජාතික, කලාපීය සම්මන්ත්‍රණවලදී ද, වරින් වර මෙරට පැමිණෙන විෂය විශේෂයින් මෙන්ම, අදාළ අන්තර් ජාතික සංවිධානවල නියෝජිතයින් ද මෙම වගකීම් පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයටත්, ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලයටත් සිහිපත් කර දෙනු ලැබේ. මුද්‍රා සඳහන් කළ ලෙස මෙම කිසිදු බලපෑමක් හෝ පිබිනයක් ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට එල්ල නොවන බැවින් සහ මෙම ජාතික කාර්යයන් පිළිබඳ එය වගකීමක් නොදරන බැවින්, මෙලෙස කටයුතු කරන බව පෙනේ.

රටේ පළවන සියලුම මූලින ප්‍රකාශන සහ ප්‍රකාශන වර්ග වර්තමාන තැන්පතු නීතිය මගින් ආවරණය නොවීම, ආවරණය කෙරෙන ප්‍රකාශනවලිනුත් නීතිය ක්‍රියාත්මක කරලීමේ දුබලතා නිසා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් තැන්පත් නොවීම, ග්‍රුව්‍ය-දුශා මාධ්‍ය හා විදුෂුත් ප්‍රකාශන ආවරණය නොවීම, ප්‍රකාශන පළවීම හා ප්‍රකාශන තැන්පත් කිරීම අතර සැලකිය යුතු කාලපරාසයක් තිබීම, කාලානුරුපව නීතිය සංශෝධනය නොවීම වැනි දුබලතා රාඹියක් ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන නීතිමය තැන්පතු නීතියේ දක්නට ඇත.

මෙම දුබලතා හේතුවෙන් ජාතික ප්‍රස්තකාල එකතුව ගොඩනැංවීමේදී මෙන්ම ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය සමඟාධනය කිරීමේ කාර්යයේදී නීතිමය තැන්පතු නීතිය මගින් අපේක්ෂිත පිටිවහල ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයට නොලැබේ. ඒ නිසා එමගින් ලැබෙන ප්‍රකාශනවලට අමතරව වෙනත් මාර්ගවලින් ප්‍රකාශන ලබා ගැනීමට දනට ජාතික ප්‍රස්තකාලයට සිදුව ඇත. ශ්‍රී ලංකාව වැනි ඉහළ සාක්ෂරතාවක් ඇති, භුගෝලීය වශයෙන් කුඩා රාජ්‍යයක 21 වන සියවසේ මෙය සිදු නොවිය යුතු තත්ත්වයකි. හාරායකට ජාතික ප්‍රස්තකාල මණ්ඩලයේ වෙනත් ව්‍යාපෘතින් වන ප්‍රකාශන ආධාර ව්‍යාපෘතිය, අන්තර් ජාතික ප්‍රමිත අංක ව්‍යාපෘතිය ආදිය මගින් නව ප්‍රකාශන සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් අත්කර ගැනීමට ජාතික ප්‍රස්තකාලයට හැකි වී තිබේ. රට අමතරව ආයතනය ඉහත මාර්ගවලින් නොලැබෙන ප්‍රකාශන සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වාර්ෂිකව වෙළඳ පොලෙන් මිලට ගැනේ. නීතිමය තැන්පතු නීතියේ පිහිටක්

නොමැතිව ඇතැම් ප්‍රකාශන කිසිසේත් ලබා ගත නොහැකි තත්ත්වයක් ඇති බව ද මෙහිදී අවධාරණය කළ යුතුවේ. අර්ථ රාජ්‍ය ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංචාරණ, විද්‍යාත්මක සංගම, විශ්වවිද්‍යාල සහ විවිධ පරෝධීය ආයතනවල ප්‍රකාශන නීතිමය බලකිරීමක් නොමැතිව අත්පත් කර ගැනීම ඉතා අපහසු වේ. එසේම ශිසුයෙන් වර්ධනය වන විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන ලබා ගැනීම සඳහා ද නීතිමය පිටිවහලක් මෙන්ම සුවිශේෂී උපත්‍රම හා සැලසුම් යොදා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මෙලෙස නීතිමය තැන්පතු නීතිවල ප්‍රධාන අරමුණ ජාතික එකතු ගොඩනැවීම හා ජාතික ගුන්ථ විද්‍යාපන පාලනය ලෙස දූනට දෙක කිහිපයකට පෙර පිළිගැනුන ද, ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීතියෙන් තවමත් එම අරමුණු සාර්ථකව ඉටු නොවේ.

නීතිය ක්‍රියාත්මකවේමේ සුවිශේෂ ගැටුපු

ජාතික ලේඛනාරක්ෂක පනත මගින්, රටේ නීතිමය තැන්පතු පිළිබඳ බලධාරියා ලෙස හෙවත් පොත් සහ ප්‍රවත්පත් රේජ්ස්ට්‍රාරුවරයා ලෙස ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු අධ්‍යක්ෂවරයා නම් කර තිබේ. එම වගකීම සමග බැඳී ඇති කාර්යයක්වනුයේ නෙතික කටයුතු සඳහා මෙම තැන්පතුවේ ප්‍රකාශනවල පිටපත් අවශ්‍ය අයට ලබාදී ඒවා නිවැරදි බවට සහතික කරගැනීම වේ. විවිධ නෙතික කටයුතු සඳහා සහතික කරන ලද ගැසට්, ප්‍රවත්පත් වාර්තා සහ වෙනත් ප්‍රකාශන සඳහා විශාල ඉල්ලුමක් තිබෙන අතර, වර්ෂ 1947 සිට 1998 පමණ දක්වා ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අදාළ නීතියට අනුකූලව මෙම කාර්යය ඉටු කරන ලදී.

1998 වසරේදී ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය සමග කිසිදු පූර්ව සාකච්ඡාවකින් තොරව, 1976ට පසු තැන්පතු ප්‍රකාශනවල සහතික පිටපත් තම ආයතනය මගින් නිකුත් කිරීම අත්හිටුවා ඒ සඳහා ඉල්ලුම් කරන මහජනතාව ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය වෙත යොමු කරන ලදී. තැන්පතු ප්‍රකාශනවල සහතික පිටපත් නිකුත් කිරීම ජාතික පුස්තකාලයේ කාර්යයක් නොවන බව දන්වා මේ පිළිබඳව ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය, ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට විරෝධය පල කළ ද, දැඩි කාර්ය මණ්ඩල හිගයකින් පෙළෙන බැවින් තමන්ට එම කාර්යය ඉටු කිරීම අපහසු බව මවුන්ගේ ප්‍රතිචාරය විය. එමෙන්ම තම පියවර සාධාරණීයකරණය කිරීමට ජාතික පුස්තකාලයට එවනු ලබන පිටපත පිළිබඳ සාවදා අර්ථ නිරුපතනයක් ලබාදී ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ තැන්පත් කරනු ලබන්නේ අනාගතයේ හාවිත

කිරීමට අවශ්‍ය නීතිමය පිටපත බව ද, ජාතික ප්‍රස්තකාලයට එවතු ලබන්නේ මහජනතාවට පරිදිලනයට අදාළ පිටපත ලෙස ද අර්ථ නිරුපණයක් ලබාදී ඒ බව ජාතික ප්‍රස්තකාලය වෙත ද ලිඛිතව දන්වා ඇත.

ජාතික ප්‍රස්තකාලයට නීතිමය තැන්පතු නීතිය යටතේ ලැබෙන පිටපත ජාතික ප්‍රස්තකාල එකතුව ගොඩනැගීම සඳහා සහ ජාතික ගුන්ථනාමාවලිය සම්පාදනය ඇතුළු ජාතික ප්‍රස්තකාල අවශ්‍යතා සඳහා යොදා ගැනෙන බව ද, ඒ සඳහා සාවදාය අර්ථ නිරුපන නොදෙන මෙන් ද ජාතික ප්‍රස්තකාල බලධාරීන් විසින්, ජාතික ලේඛනාරක්ෂක බලධාරීන් වෙත දන්වන ලදී. තමන්ගේ මෙම නව අර්ථ කථනය අනියෝගයට ලක් කිරීම නිසා උරණ වූ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු බලධාරීන් තැන්පතු නීති යටතේ ජාතික ප්‍රස්තකාලයට වර්ෂ 1976 සිට ලැබුණු පිටපත් එවිම අත්හිටුවන ලදී. මෙලෙස තමන්ට නීතියෙන් හිමි පිටපත රද්වා තබා ගැනීමට ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට බලයක් නොමැති බව ද, එම නීති විරෝධී ක්‍රියා මාර්ගය තතර නොකළ නොත් එම ආයතනයට විරැද්ධිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බවට ද ජාතික ප්‍රස්තකාල මණ්ඩලය, එම අවධියේ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව භාර සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට දැන්වූ පසු එතෙක් මාස කිහිපයක් රද්වා ගෙන සිටි සියලුම පිටපත් නිදහස් කොට තත්වය සමරියකට පත් කරන ලදී.

තවදුරටත් නීතිමය කටයුතු සඳහා වර්ෂ 1976ට පසු තැන්පත් කළ ප්‍රකාශනවලින් මහජනතාවට පිටපත් නිකුත් කිරීම ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර එමගින් මහජනතාව ද, ඔවුන්ගේ බලපෑම් නිසා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ පායක සේවා අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය ද දැඩි පිබිනයකට ලක්විය. අවසානයේදී ජාතික ප්‍රස්තකාල මණ්ඩලයේ කළමනාකාරීත්වය විසින්, මහජනතාවට සිදුවන විශාල අපහසුතාව, කාර්ය මණ්ඩලයට එල්ලවන දැඩි පිබිනය, අසල්වැසි ආයතනයක් දුෂ්කර අවස්ථාවකට මුහුණ පා සිටින විට සහායවීම යන කරුණු මෙන්ම, දිගුකාලීනව නීතිමය තැන්පතු නීති පිළිබඳ වගකීම තමන් සතුවිය යුතුය යන කරුණු ද සලකා බලා තාවකාලික පියවරක් ලෙස විශේෂ ගාස්තුවකට යටත්ව මෙම සහතික කළ පිටපත් නිකුත් කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. මෙම පියවර කෙටිකාලීන විසඳුමක් ලෙසගෙනු ලැබුව ද, එය දෙක 2කට පමණ පසුව ද අද දක්වා ක්‍රියාත්මක වේ. මේ අනුව මහජනතාව ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ පායක සේවා අංශයෙන් ගාස්තුවක් ගෙවා, පායක සේවා අංශ ප්‍රධානගේ සහතිකය සමග ලබාගන්නා ජායා පිටපත, තමන් වෙත

ගෙන්වා ගන්නා ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, එයට තම නිල මූදාව තබා දෙවන වරට සහතික කොට ඒ සඳහා ගාස්තුවක් අය කර ගනී. මෙහි ඇති භාසා ජනක මෙන්ම, පරිපාලන හා සඳාවාර විරෝධී ලෙස සැලකිය හැකි කරුණුවනුයේ වෙනත් රාජ්‍ය ආයතනයකින් නිකුත් කරනු ලබන පිටපතක් ඔවුන් විසින් නැවත සහතික කිරීමත්, තමන් කිසිදු වැයක් නොදුරු සහ තමන්ගේ රාජකාරියක් වන කටයුත්තක් සඳහා දෙවන වරට මුදල් අය කිරීමත් වේ. එසේම දැනට සිදු කෙරෙන නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධනය පිළිබඳ සාකච්ඡාවේදී, ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ නොවන මෙම වගකීම, එම නීතියෙන් විශාල බලපෑමක් සිදු කෙරෙන ජාතික ප්‍රස්ථකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයට පවරා දෙන මෙන් ඉල්ලා සිටි විට, එයට දැඩි ලෙස විරෝධය දක්වන ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, එම නීතිය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කරලිමේදී ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්ථකාලය වෙතින් මුළුමනින්ම පාහේ යැවේ. න්‍යායිකව තම ව්‍යවස්ථාපිත වගකීම්වලට අදාළ නොවන, ප්‍රායෝගිකව තමන්ට ඉටු කළ නොහැකි කාර්යයක් තවදුරටත් තමන් වෙත රඳවා ගැනීමට ඔවුන් දරණ තැන තේරුම් ගැනීම අපහසු වේ.

නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධනය සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්ථකාල සේවා මණ්ඩලයේ ප්‍රයත්න

නීතිමය තැන්පතු නීතිවල අඩුපාඩු පිළිබඳවත්, රටට වඩාත් එලදායීවන ආකාරයට ඒවා සංශෝධනය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳවත් බුද්ධිමය සංවාද රාජියක් පසුගිය දෙක කිහිපය තුළ ප්‍රධාන වගයෙන් ජාතික ප්‍රස්ථකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ මෙහෙයුමෙන් දියත් විණ. මෙම සංවාද සාමාන්‍යයෙන් වර්ෂිකව පැවැති අතර ඇතැම් විට වසරකට කිහිප වරක් මෙම සංවාද මණ්ඩප පැවැත්විණි. මෙම මාත්‍යකාව තිරතුරුව ඉදිරියට ඒමට හේතුව එම නීතිය සතුව සුවිශේෂ වැදගත්කමට අමතරව, ජාතික ප්‍රස්ථකාල එකතුව ගොඩනැංවීම, ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය, ජාතික ප්‍රස්ථකාලයේ ග්‍රන්ථ විශ්‍යාපන සේවා, ජාතික ප්‍රස්ථකාලයේ දිරිස කාලීන සැලසුම්, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශන කරමාත්තය, ප්‍රකාශකයින් මුහුණ දෙන ගැටුලු ආදි මාත්‍යකා රාජියක් සාකච්ඡා කිරීමේ දී නීතිමය තැන්පතු නීතිය ඒවාට සම්පූර්ණ සම්බන්ධ වී තිබේ වේ. මෙම සැම අංශයකම අනාගත වර්ධනය, සේවා ත්‍යාගය, ගැටුලු නිරාකරණය ආදිය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීතිය සංශෝධනය කරලිම අනිවාර්යෙන්ම කළ යුතු කාර්යයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

මෙම සංචාරවල අදාළ මාත්‍යකා අනුව විවිධ කරුණු ඉදිරිපත් වූ අතර, පොදුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීතිය සංගේධනය කිරීම හා එය කළ යුතු පිළිවෙළ පිළිබඳ ඉදිරිපත් වූ යෝජනා පහත සඳහන් ලෙස සංක්ෂීප්ත කළ හැක.

- අ) නීතිමය තැන්පතු නීතියේ නව අරමුණු ලෙස යුතෙස්කේ ආයතනය ප්‍රධාන අන්තර් ජාතික සංවිධාන පිළිගෙන තිබෙන ජාතික එකතුව ගොඩනැගීම හා ජාතික ග්‍රන්ථ විශාල පාලනය යන කාර්යයන් ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ විෂය පථයට ඇතුළත් නොවන නිසා, එම වගකීම් පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් පැවරී ඇති ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයට නීතිමය තැන්පතු නීතියේ අධිකාරිත්වය පැවරීම
- ආ) යල්පැනගිය වත්මන් නීතිමය තැන්පතු ආයා පනත් වෙනුවට නවීන නීතිමය තැන්පතු නීතියක් සම්පාදනය කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය, ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රස්තකාල සංගමය, ශ්‍රී ලංකා පොත් ප්‍රකාශකයින්ගේ සංගමය හා මෙම විෂය පිළිබඳ විශය විශේෂයෙන් ඇතුළත් විද්‍යාත්මක කමිටුවක් පත් කිරීම
- ඇ) එම කමිටුව විසින් නීතිමය තැන්පතු නීතිය හා ඒවා සංගේධනය කිරීම පිළිබඳ පළවී ඇති යුතෙස්කේ ප්‍රකාශන, පර්යේෂණ සාහිත්‍යය, පසුගිය දිගක දෙක තුළ සංගේධනය වූ හෝ අලුතින් එම නීති හඳුන්වා දුන් විවිධ රට්වල නීතිමය තැන්පතු නීති ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීම
- ඇ) මෙම ආයා පනත්වල දුබලතා නිසා පසුගිය දිගක කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රස්තකාල එකතුව ගොඩනැගීම සහ ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය සම්පාදනයේදී ඇති වූ ගැටු අධ්‍යයනය කිරීම
- ඉ) නීතිමය තැන්පතු නීතිය යටතේ තැන්පත් කෙරෙන පිටපත් තරකානුකූල අවම ප්‍රමාණයකට සීමා කිරීම සහ ජාතික අවශ්‍යතා අනුව අමතර පිටපත් වෙනත් ස්ථානයක හෝ ස්ථානවල තැන්පත් කළ යුතු දැයි විමසා බැලීම
- ඊ) දුනට මෙම නීතිවලට අදාළ ආයා පනත් 1839, 1885, 1902 වැනි ඇතිනයේ සම්මත කළ ඒවා බැවින් ඒවා සංගේධනය කිරීම වෙනුවට නවීන තත්වයනට ගැලපෙන ලෙස තව ව්‍යුහයකින් යුතු අලුත් නීතිමය තැන්පතු නීතියක් හඳුන්වා දීම. දුනට ආයා පනත් 3ක් ලෙස වෙන වෙනම ඇති නීති, ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීතිය ලෙස තනි නීතියකට ඇතුළත් කර ගැනීම

- (ආ) මූල්‍ය තාක්ෂණයේ වර්ධනය නිසා ප්‍රකාශන කටයුතු සාම්ප්‍රදායික ප්‍රකාශන සමාගමවලින් ඔබට ව්‍යාප්තවීමත්, විශ්වවිද්‍යාල, පරියේෂණ ආයතන, විද්‍යාත් සංචාරණ, රාජ්‍ය ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංචාරණ ඇතුළු ආයතන සංචාරණ රාජ්‍යක් ප්‍රකාශන කටයුතු සිදු කිරීමේ වර්තමාන ප්‍රවත්තාව සලකා බලා එම ප්‍රකාශන ද මෙම නීතිය මගින් ආවරණය කිරීමට කටයුතු කිරීම
- (ඇ) ග්‍රැව්‍ය-දායා මාධ්‍ය සහ මූලික නොවන ප්‍රකාශන මනාව ආවරණය කිරීමට පියවර ගැනීම
- (ඈ) විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ආවරණය
- (ඉ) විද්‍යුත් ප්‍රකාශන ආවරණයේ දී ඒ හා බැඳුණු සුවිශේෂ ගැටලු වන
- විද්‍යුත් ප්‍රකාශන විද්‍යාත්මකව තැන්පත් කිරීමට සුදුසු පහසුකම් ලබා ගැනීම
  - විද්‍යුත් ප්‍රකාශනවල ආරක්ෂාව හා සංරක්ෂණය සහතික කිරීම
  - එම ප්‍රකාශන පහසුවෙන් පිටපත් කර ගත හැකි නිසා සහ ඒ මගින් ප්‍රකාශකයිනට ආර්ථික වශයෙන් පාඩු සිදු විය හැකි බැවින් එම තත්ත්වය වැළැක්වීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම
  - වෙනත් රට්ටෝ නීතිමය තැන්පතු නීතිය යටතේ ලැබෙන විද්‍යුත් ප්‍රකාශන කළමනාකරණය සඳහා ගෙන ඇති පියවර අධ්‍යයනය කිරීම සහ ඒවා අතරින් අප රටට සුදුසු පියවර හඳුන්වා දීම
  - සුනෙස්කෝ, ඉංලා වැනි ආයතන සංචාරණ මෙම විද්‍යුත් ප්‍රකාශන කළමනාකරණය පිළිබඳ වරින් වර නිකුත් කෙරෙන නියමු, නිරදේශ හා උපදෙස් අනුගමනය කිරීම
  - විද්‍යුත් ප්‍රකාශන තැන්පතු කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය විශේෂයෙන් කාර්ය මණ්ඩලය සහ වෙනත් පහසුකම් අදාළ ආයතන වෙත ලබාදීම

නීති සංශෝධනය පිළිබඳ වන්මත් ප්‍රයත්තය

නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධනය පිළිබඳ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ දිරිස නිහැයියාව නිසා 2006 වසරේදී ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය ආදර්ශ නීතිමය තැන්පතු නීති කෙටුම්පතක් සම්පාදනය කොට එය බලාත්මක කරලිම සඳහා සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයට සහ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට තීරණය කරන ලදී. මෙම

කාර්යය පිළිබඳ වගකීම තමන් සතු බැවින් වෙනත් ආයතනයක් මගින් මෙම නීති සංශෝධනය සඳහා ආදර්ශ කෙටුම්පත් සැකසීම පිළිබඳව ආරම්භයේදී ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිය ලිඛිත විරෝධය දක්වන ලදී. එයට ජාතික ප්‍රස්ථතකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ ප්‍රතිචාරයටත් මෙම නීති සංශෝධනය කරන මෙන් දැක ගණනාවක් නිස්සේ තමන් විසින් කරන ලද ඉල්ලීමට ප්‍රතිචාරයක් නොලැබීම මෙම පියවර ගැනීමට හේතුව බවත්, තමන් සකස් කරන ආදර්ශ පනත් කෙටුම්පත දැන ගැනීම සහ ඉදිරි පියවර ගැනීම සඳහා එම දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන බවත් වේ. ඒ අනුව විවිධ ක්ෂේත්‍රවල විද්‍යාත්මක සම්බන්ධතාවක් මගින් ආදර්ශ පනත් කෙටුම්පත සම්පාදනය ඇරුමුණු අතර ඒ සඳහා යුතුන්සේකෝ, ඉංලා ආයතනවල අදාළ ප්‍රකාශන මෙන්ම වෙනත් රටවල මැතිදි සම්මතවූ සමාන පනත් ද අධ්‍යාපනයට ලක් කෙරිණ. 2008 වසර මුද්‍රා ජාතික ප්‍රස්ථතකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ තනතුරුවල සිදුවූ වෙනස්කම් සමග මෙම ව්‍යාපෘතිය අතරමග තැබුණි. එය තැබුණ 2012 වසරේ ආරම්භ කර එම වසරේම නීතිමය තැන්පතු නීතිය සංශෝධනය කිරීම පිළිබඳ අදාළ යෝජනා ජාතික ප්‍රස්ථතකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය විසින් ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

අනතුරුව ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්නා නීතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධනය කරලීම සඳහා එම දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂවරියගේ සභාපතිත්වයෙන් කමිටුවක් පත් කරන ලදී. එම කමිටුවේ අනෙකුත් සාමාජිකයින් ලෙස එම ආයතනයේම හිටපු අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙකු, ජාතික ප්‍රස්ථතකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ නියෝජිතයෙකු, දැනට මෙම නීතිය යටතේ තැන්පතු පිටපත් ලැබෙන ජාතික කොතුකාගාර ප්‍රස්ථතකාලය හා ජ්‍යෙෂ්ඨ විද්‍යාල ප්‍රස්ථතකාලයේ නියෝජිතයින් දෙදෙනෙකු, ශ්‍රී ලංකා පොත් ප්‍රකාශකයින්ගේ සංගමයේ සහ ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණකරුවන්ගේ සංගමයේ නියෝජිතයන්, ගුව්‍ය-දායා මාධ්‍ය ප්‍රකාශන අංශය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා රුපවාහිනී සංස්ථා ප්‍රස්ථතකාලයාධිපති ඇතුළත් විය. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රස්ථතකාල සංගමයට කමිටුවේ නියෝජනයක් නොලැබුණි. ශ්‍රී ලංකා පොත් ප්‍රකාශකයින්ගේ සංගමය සහ ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණකරුවන්ගේ සංගමය කමිටුවට සහභාගි නොවුණි. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රස්ථතකාල සංගමය සහ ජාතික ප්‍රස්ථතකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය මෙම නීතිය සංශෝධනය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ තම අදහස් ඇතුළත් සංශෝධනය ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අදාළ කමිටුවේ අවධානය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

2015 වසරේදී අදාළ කමිටුව විසින් නව නීතිමය තැන්පතු නීතියක් සම්පාදනය කරනු වෙනුවට, දැනට පවත්නා මුලදී සඳහන් කළ ආයා පනත් 3 සංශෝධනය කොට සංශෝධන ආයා පනත්වල කෙටුම්පත් ඉදිරිපත් කරන ලදී. ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය එම සංශෝධන කෙටුම්පත් මෙම කතුවරයා ද ඇතුළත් වූ විද්‍යාත්වත් කමිටුවක අවධානයට ලක් කරන ලදී.

මෙම කෙටුම්පත්වල යහපත් අංග ලෙස

**Public Library
Jaffna.**

- (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීති විධිමත් ලෙස සංශෝධනය කිරීමට දරන ප්‍රථම නිල ප්‍රයත්තය වීම
- (ආ) ග්‍රුව්‍ය-දායා මාධ්‍ය හා විද්‍යුත් ප්‍රකාශන මෙම නීතිය යටතේ ආවරණය කිරීම
- (ඇ) තැන්පත් කළ යුතු මුද්‍රිත ප්‍රකාශන පිටපත් ප්‍රමාණය පිටපත් 5 සිට 4 දක්වා අඩු කිරීම

යන කරුණු ප්‍රධාන වශයෙන්ම දැකිය හැක. මෙබදු සාධනීය ලක්ෂණ කිහිපයක් යෝජිත කෙටුම්පත්වල තිබුණ ද, ඒ අතරම පහත දැක්වෙන දුබලතා රාජියක් ද එහි දක්නට ලැබුණි.

- (අ) කමිටුව විසින් නීතිමය තැන්පතු නීති පිළිබඳ පසුගිය දශක කිහිපය තුළ සිදුවූ නව ප්‍රවනතා හඳුනා තොගැනීම සහ ඒවා පිළිබඳ පුළුල්ව සාකච්ඡා තොකිරීම.

යුනෙස්කොෂ ආයතනයේ අනුග්‍රහයෙන් වර්ෂ 1981 සිදු කළ නීතිමය තැන්පතු නීතිය පිළිබඳ පරෝධීය වාර්තාවත්, එම වාර්තාව තව දුරටත් සංශෝධනය කරමින් 2000 වසරේ යුනෙස්කොෂ ආයතනය මගින්ම පළ කළ වාර්තාවත් වෙත කමිටුවේ අවධානය යොමුවූ බවක් දක්නට තොත්තුණි. විශේෂයෙන්ම නව නීතිමය තැන්පතු නීති සැකසීමේදීත්, පවත්නා නීති සංශෝධනය කිරීමේදීත් Guidelines for Legal Deposit Legislation නම් මෙම වාර්තා හඳාරණ මෙන් යුනෙස්කොෂ ආයතනය විශේෂ ඉල්ලීමක් කර තිබුණි. මේ අමතරව මෙම නීතිය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්ම්‍යානුවල සිදු වූ විද්‍යාත් සාකච්ඡා මෙන්ම විවිධ විද්‍යාත්මක විසින් ගාස්ත්‍රීය සගරාවල පළ කරන ලද පරෝධීය ලිපි පිළිබඳ කමිටුව අවධානය යොමු කර තිබූ බවක් තොපෙනුනි.

(ආ) පසුගිය දෙක කිහිපය තුළ වෙනත් රටවල අලුතින් නීතිත කළ හා සංශෝධනය කළ නීතිමය තැන්පතු නීති අධ්‍යයනය නොකිරීම

මැලේසියාව, සිංගපේපුරුව, මිස්ට්‍රේලියාව, එක්සත් රාජධානිය, නවසීලන්තය, ස්වීච්ඡාව, දෙමුණු අම්බ්‍රිකාව, ජර්මනිය, අයර්ලන්තය, පින්ලන්තය වැනි රටවල් රාජියක මැතකදී සංශෝධනය හෝ නව නීතිමය තැන්පතු නීති පැනවී ඇති අතර ඒවා පිළිබඳ පුදුල් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීම ශ්‍රී ලංකාවට ගක්තිමත් එලදායී නීතියක් ගෙන ඒමේ පුරුව අවශ්‍යතාවක් බවට විවාදයක් නොමැත. එසේ වුවද මෙම කම්ටුව එබදු නව නීතිමය තැන්පතු නීති අධ්‍යයනය කර තිබූ බවක් කෙටුම්පතින් විද්‍යමාන නොවුණි.

(ඇ) නීතිමය තැන්පතු නීතිවල අරමුණු පසුගිය දෙක කිහිපය තුළ බොහෝ දුරට වෙනස් වී ඇති අතර එම වෙනස කම්ටුව විසින් නිසි පරිදි හඳුනා නොගැනීම මුලදී සඳහන් කළ ලෙස ප්‍රවෘත්ති පාලනය සහ රාජ්‍ය විරෝධ ප්‍රකාශන පිළිබඳ සේර්දීසිය යන මධ්‍යකාලීන යුගයේ නීතිමය තැන්පතු නීතියේ අරමුණු වෙනුවට ජාතික එකතුවක් ගොඩ නැංවීම, ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය පළ කිරීම ඇතුළු ජාතික ග්‍රන්ථ විශ්‍යාපන සේවාවලට සහායවීම වර්තමාන නීතිමය තැන්පතු නීතිවල ප්‍රධාන අරමුණු වේ. ඒ අරමුණු අදාළ කම්ටුව විසින් නිවැරදිව හඳුනාගෙන නොමැති අතර ඒ හේතුවෙන් ඒවා මෙම කෙටුම්පතින් විද්‍යමාන නොවේ.

(ඇ) 19වන සියවසේ හා 20වන සියවසේ මුලදී පැනවූ වර්තමාන නීතිමය තැන්පතු ආයුෂාපනත්වල ව්‍යුහය නව කෙටුම්පත්වල ද තවදුරටත් එලෙසම පවත්වාගෙන යාම

මෙම ලිපියේ මුලදී සඳහන් කළ පැරණි අදාළ ආයුෂාපනත්වල ස්වරුපය එලෙසම නව කෙටුම්පත්වල ඇත. කම්ටුව විසින් සිදු කර ඇත්තේ එම පැරණි ආයුෂාපනත්වල වගන්ති කිහිපයක් සංශෝධනය සහ නව වගන්ති කිහිපයක් ඇතුළත් කිරීම පමණි. මෙම හේතුව නිසා නව කෙටුම්පත් වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් පනත් හෝ අන්තර් ජාතික තලයේ වෙනත් රටවල ඒ හා සමාන පනත්/නීති සමග සැසදීමෙදී ආදිකල්පික, යල්පැනගිය ස්වරුපයක් පිළිබඳ කරයි. ඒ අනුව වර්ෂ 1839 පුවත්පත් ආයුෂා පනත, 2015 පුවත්පත් පනත (Newspaper Act – 2015) ලෙසත්, 1885 මුද්‍රකරුවන්ගේ හා

ප්‍රකාශකයින්ගේ ආයුරා පනත, 2015 මුද්‍රණකරුවන්ගේ, ප්‍රකාශකයින්ගේ, නිෂ්පාදකයින්ගේ, බෙදාහරින්නන්ගේ සහ සැපයුම්කරුවන්ගේ පනත (Printers, Publishers, Producers, Distributors and Suppliers Act -2015) ලෙසත්, 1902 මුද්‍රණාල ආයුරා පනත, 2015 මුද්‍රණාල, ප්‍රකාශන මධ්‍යස්ථාන, නිෂ්පාදන, බෙදාහැරීම සහ සැපයුම්කරුවන්ගේ පනත (Printing Premises, Centres of Publications, Productions, Distrubutions and Suppliers Act-2015) ලෙස් සංශෝධනය කර ඇත. “ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පතු නීතිය” (Legal Deposit Law of Sri Lanka) නමින් වෙනත් රටවලට සමාන, අන්තර්ජාතිකව පොදුවේ පිළිගත් සරල සහ පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකි නාමයක් යටතේ තනි නව නීතියක් හඳුන්වාදීම වෙනුවට පැරණි අදාළ ආයුරා පනත්වල නාමයන් සංශෝධන සහිතව එලෙසම තබා ගනිමින්, තවදුරටත් නීති 3ක් ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබේත්, යල්පැනගිය ආයුරාපනත්වල පැරණි ආකෘති එලෙසම රදවා ගැනීමත් මෙම නව කෙටුම්පත්වල ඇති ප්‍රධාන දුරවලතාවකි. මෙම නව පනත්වල කියවීමට වෙහෙසකර දිගු නාමයන්, සරල අන්තර්ජාතිකව පිළිගත් නාමය භාවිත නොකිරීම, තරකාණුකුල පදනමක් නොමැතිව තවදුරටත් පනත් 3ක් ලෙස පවත්වා ගෙන යාම උක්ත කමිටුවට මෙම විෂයය පිළිබඳ ඇති සීමිත අවබෝධයට භොදුම නිදසුනක් වේ.

- (ඉ) පසුගිය කාලය තුළ නව ආයතන ලෙස නීතියෙන් ස්ථාපිත වී ඇති ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලය හා ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ වගකීම් හා කාර්ය භාරය පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකිරීම.

ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයට සහ ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන මධ්‍යස්ථානයට 1998 අංක 51 දරණ පාර්ලිමේන්තු පනත මගින් ජාතික එකතුවක් ගොඩ තැබූමත්, ජාතික ගුන්රි නාමාවලිය පළ කිරීමත්, ජාතික ගුන්රි වියුතාපන සේවා පවත්වා ගෙන යාමත් නීත්‍යානුකුලට පැවරී ඇත. මෙම නව ජාතික ආයතන සහ එවායේ වගකීම් හා කාර්ය භාරය පිළිබඳව නව නීතිමය තැන්පතු නීතිය සමඟානයේදී සුවිශේෂී අවධානය යොමු විය යුතු වූව ද, අදාළ කමිටුව ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමුකර නොතිබේ මෙම කෙටුම්පතෙන් විශාල දුරවලතාවක් වේ. ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ මෙන්ම ප්‍රස්තකාල සංගමයේ යෝජනාවල ද ඇතුළත්වූ මෙම සංශෝධනය නොසලකා හැරීම පිළිබඳ පැහැදිලි හේතු ඉදිරිපත් කිරීමක් ද කර නොතිබුණි.

ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මෙම විෂයය තවදුරටත් තමන් යටතේ රඳවා ගැනීම සඳහා මෙම ආයතන සහ ඒවායේ වගකීම පිළිබඳ සිතා මතාම සලකා නොබැඳීමක් ලෙස එය සැලකිය හැක.

- (ඁ) නව කෙටුම්පතෙහි තවදුරටත් පැරණි ආයා පනත් මගින් තැන්පතු පිටපත් තැන්පත් කළ යල්පැනගිය ක්‍රමවේදය එලසම රඳවා ගැනීම

සමස්තයක් ලෙස තැන්පතු පිටපත් ප්‍රමාණය හා ඒවා බෙදා හැරීම පිළිබඳ විධිමත් අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීමට හෝ තම යෝජනා සඳහා තරකාතුකුල පදනමක් ඉදිරිපත් කිරීමට කමිටුව අපොහොසත් වී ඇත. මේ යටතේ තවදුරටත් අගනුවර වර්ග සැතපුමක් ඇතුළත ආයතන 3ක තැන්පතු පිටපත් තැන්පත් වේ. මහජනතාවට විමර්ශන කටයුතු පහසු කිරීම සඳහා භුගෝලීය වශයෙන් දුරස්ථා පලාතක හෝ දෙකක අගනගරවල ප්‍රස්තකාලවල පිටපතක් හෝ දෙකක් තුනත අවශ්‍යතා යටතේ තැන්පත් කිරීම සාධාරණ වූවද එබදු සාධනීය පියවරක් මෙහි යෝජනා වී නොතිබුණි.

- (ං) මිට අමතරව අදාළ පිටපත් විශේෂයෙන්ම මිල අධික ප්‍රකාශන තැන්පත් කිරීමේදී ප්‍රකාශකයින් දිරිමත් කිරීම සඳහා ඇතැම් රටවල මෙන් යම් ගෙවීම ක්‍රමයක් හෝ වෙනත් දිරිමත් කිරීම හඳුන්වා දීමට හෝ අතිරේක තැන්පතු ප්‍රස්තකාලවලට බ්‍රිතාන්‍යයේ මෙන් තමන්ට අවශ්‍ය ප්‍රස්තකාල ද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීමට හෝ නව කෙටුම්පත අසමත් වී ඇත.

- (ඃ) දේශීය නීතිමය තැන්පතු නීතියට, අදාළ යුතෙස්කේ ප්‍රකාශනවල හෝ අපද්‍රන්නා පරිදි වෙනත් කිසිදු රටක නීතිමය තැන්පතු නීතිවල නොමැති නව නීත්‍යනායක ඇතුළත් කිරීමට ද මෙම කෙටුම්පතින් උත්සාහ දරා ඇත. ඒ අනුව ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ තැන්පත් කරනු ලබන පිටපත “නීතිමය තැන්පතු පිටපත” (Legal Deposit Copy) ලෙසත්, ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කරන පිටපත “පායකයින්ගේ පිටපත” (Users' Copy) ලෙසත් මෙහි හඳුන්වා ඇත. යුතෙස්කේ ආයතනයන්, වෙනත් අදාළ විෂය විශේෂයෙන් ප්‍රතිඵල ප්‍රතිඵල සඳහන් කරනුයේ නීතිමය තැන්පතු නීතියේ ප්‍රධාන අරමුණ ජාතික එකතුව ගොඩනැංවීමටත්, ජාතික ගුන්රිතාමාවලය සම්පාදනයට දායකවීමත් වේ. ඒ හැරුණු විට විශේෂ නීතිමය තැන්පතු පිටපතක් වෙනම තැන්පත් කිරීම හෝ ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කරනු

ලබන පිටපත පායක පිටපත ලෙස නම් කිරීම හෝ කිසිසේත්ම විද්‍යාත්මක නොවේ. මේ ඉහත දී සඳහන් කළ ලෙස ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වර්ෂ 1998 සිට නීතිමය කටයුතු සඳහා ලේඛනවල පිටපත් ලබාදීමේ වගකීම ජාතික ප්‍රස්තකාලයට පැවරීම සාධාරණීයකරණය කිරීමට ඉදිරිපත් කළ, ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත් කර ඇත්තේ “පායකයින්ගේ පිටපත” ය යන සාවදාන තර්කය, නීතිගත කිරීමට මෙහිදී ප්‍රයත්න දරා ඇති බව පෙනේ.

- (අ) නීතිමය තැන්පතු නීතිය යටතේ ලැබෙන පොත්වල නාමාවලියක් ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රසිද්ධ කිරීම වර්ෂ 1885 මෙම නීතිය පැනවූ දා සිට පැවති ක්‍රමය විය. 1963 වසරේ ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථනාමාවලිය සම්පාදනය ඇරැණුම සමග තවදුරටත් මෙම නාමාවලිය පළ කිරීමේ ප්‍රායෝගික අවශ්‍යතාවයක් නොවුණි. දැනට ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය, ISBN ග්‍රන්ථ නාමාවලිය, වාර සගරා නාමාවලිය වැනි ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ විෂය විශේෂයින් විසින් අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතින්ට අනුව සකස් කොට ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන විද්‍යාත්මක ග්‍රන්ථ නාමාවලි මගින් ලංකාවේ ප්‍රකාශයට පත් වන දැන විශේෂයෙන්ම තැන්පතු නීති යටතේ ලැබෙන දැන මනාව ආවරණය කරනු ලබයි. එසේ වූව ද මෙම නව කෙටුම්පතෙහි ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව තවදුරටත් තමන්ට ලැබෙන ප්‍රකාශන පිළිබඳ නාමාවලියක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ඇතුළත් කර ඇත.

නීතිමය තැන්පතු විෂයයේ භාරකාරත්වය

නීතිමය තැන්පතු විෂයය කුමන ආයතනයක් සතුවිය යුතු ද යන්න දිනට පැන තැගී ඇති ප්‍රධාන ගැටලුවකි. 1947 වසරේ සිට පොත් සහ ප්‍රවත්පත් රෝස්ට්‍රාරවරයාගේ කාර්යාලය තම දෙපාර්තමේන්තුවට අනුබද්ධව පැවතීම නිසා ද, තැන්පතු නීතියට අදාළ කටයුතු එම කාර්යාලය මගින් පාලනය වන නිසා ද ඉදිරි අනාගතයේදී ද මෙම කාර්යය තම දෙපාර්තමේන්තුව භාරයේ පවත්වා ගෙන යාමට ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව උනන්දුවෙන් සිටින බව පෙනී යයි. රටේ අධිලේඛන සංරක්ෂණය තමන් සතු වගකීමක් වන බැවින් ද, අධිලේඛනවලට අමතරව දේශීය විද්‍යාත්මක ගණනාවකගේ පොදුගැලික එකතු ජාතික ලේඛනාගාරයේ තැන්පත් කර ඇති නිසා ද, රටේ පළවන මුද්‍රිත ප්‍රකාශන හා අනෙකුත් ප්‍රකාශනවල ආරක්ෂාව හා සංරක්ෂණය ද, ජාතික ලේඛනාගාරය සතු විය යුතු වගකීමක් ලෙස මවුන් සලකන බව පෙනේ.

ජාතික ප්‍රස්තකාල නොමැති අවස්ථාවල ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් රටවල ජාතික ලේඛනාගාර යම් දුරකට මෙම කාර්යයට සම්බන්ධ වූව ද, රටේ සියලුම වර්ගවල ප්‍රකාශන අත්පත් කර ගැනීම සංරක්ෂණය සහ ඒවායේ ග්‍රන්ථ විද්‍යාපන කටයුතු තම ඒකායන කාර්යය කරගත් ජාතික ප්‍රස්තකාල බිහිවීම් සමඟ ජාතික ලේඛනාගාර හෝ වෙනත් ආයතනවලට තවදුරටත් මෙම කාර්යයට මැදිහත්වීම අනවශ්‍ය වේ. එවිට සිදු වනුයේ අනවශ්‍ය ද්විත්වකරණය හේතුවෙන් රුපය සතු සිම්ත සම්පත් අපතේ යාම හා පරිපාලන ගැටළු ඇතිවීම් වේ. එබැවින් පොත් හා ප්‍රවත්පත් රේජ්ස්ට්‍රාරවරයාගේ කාර්යාලය, ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඉවත් කොට ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයට පැවරීම හෝ එම කාර්යාලය මුළුමෙන්ම අහෝසි කොට අදාළ කාර්යයන් හා වගකීම ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයට විධිමත්ව පැවරීම මෙහිදී ගත හැකි පියවර වේ.

ජාතික, පළාත් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ රාජ්‍ය ආයතනවල ලේඛන සූරකීමේ හා සංරක්ෂණය කිරීමේ අති විශාල ජාතික වගකීමක් දරන ආයතනයකට, තම විෂය පරියෙන් බැහැර මෙබදු කාර්යයක් සාර්ථකව ඉටු කළ හැකි ද යන්න මෙහිදී අනිවාර්යයෙන්ම උද්ගත වන ගැටුව වේ. මීට පෙර ද සඳහන් කළ 2010 වසරේ ලේඛනාරක්ෂක සතිය වෙනුවෙන් ප්‍රකාශයට පත් කළ ‘අධිලේඛන ආශ්‍රිත නව ප්‍රවණතා’ නම් ප්‍රකාශයට ලිපියක් සපයන ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ හිටපු අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වන ඒ පි එස් එච් ද සිල්වා මහතා එම දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතුවල ඇති හිඛිස් ගණනාවක් පෙන්වා දී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවට නිදහස ලැබේමෙන් පසු අලුතින් ආරම්භ කළ විදේශ කටයුතු ක්ෂේත්‍රයේ අධිලේඛන සංරක්ෂණය ඉතාම අවම මට්ටමක පවතින බව ඔහු සඳහන් කරයි. ඔහු මෙහිදී අදහස් කරනුයේ විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය, ඒ යටතේ ඇති විවිධ දෙපාර්තමේන්තු, ආයතන මෙන්ම ලොව පුරා විසිරි ඇති අපගේ තානාපති කාර්යාල හෝ මහ කොමිෂන් කාර්යාලවල ඉතා වටිනා අධිලේඛන බවට සැකයක් තැන. තවදුරටත් එහිදී අදහස් දක්වමින් ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන කටයුතු පුළුල් වීම සමඟ මෙතෙක් පැවති රුපයේ දෙපාර්තමේන්තුවලට අමතරව අලුතින් පිහිටු සංස්ථා, මණ්ඩල වැනි අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනවල රාජ්‍ය ලේඛන සංරක්ෂණය දුරවල බවද, ප්‍රාදේශීයව බිම් මට්ටමේ විසිරි ඇති පරිපාලන ආයතනවල ලේඛන සංරක්ෂණය රීටත් වඩා දුරවල තත්ත්වයක පවතින බව ද ඔහු සඳහන් කරයි. ඒ සමගම දැනට රාජ්‍ය ආයතනවල ඇති විද්‍යාත් අධිලේඛන සංරක්ෂණය සඳහා සහ සිය කටයුතු සඳහා පරිගණක තාක්ෂණය සාර්ථකව යොදා ගැනීමට ඉදිරියේදී ජාතික ලේඛනාගාරය විසින් ඉටු කළ යුතු අතිමහත් කාර්යභාරය

గැන ද මහු සඳහන් කරයි. මෙම අනියෝගවලට අමතරව අවශ්‍ය ප්‍රහුණු කාර්ය මණ්ඩලය සහ වෙනත් සම්පත්වල නිගය ද ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතුවලට සැලකිය යුතු බාධාවක් වී ඇත. 1998 වසරේ සිට තැන්පතු පිටපත්වල සහතික කරන ලද ජායා පිටපත් නිකුත් කිරීම ජාතික ප්‍රස්ථකාලයට පැවරීම සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා ඔවුන් ඉදිරිපත් කළේ ද අවශ්‍ය පමණ කාර්ය මණ්ඩලය තමන් සතු නොවන බවට වූ තරකය වේ.

ජාතික ප්‍රස්ථකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ ස්ථාවරය වනුයේ නීතිමය තැන්පතු නීතියේ බලපෑම මුළුමනින්ම පාහේ ජාතික ප්‍රස්ථකාලයේ කටයුතුවලට වීම නිසාත්, එයින් අපේක්ෂා කරන ජාතික එකතුව ගොඩනැංවීම, ජාතික ග්‍රන්ථනාමාවලිය පළ කිරීම සහ ජාතික ග්‍රන්ථ විජාපන පාලනය ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්ථකාලයේ වගකීමක් නිසාත් තමන් වගකීම දරන ක්ෂේත්‍රයක බලත්තල වෙනත් ආයතනයක් සතුව පැවතීම ප්‍රායෝගික නොවන මෙන් ම පිළිගත් පරිපාලන කුමවේදයට පටහැනි බව වේ. තැන්පතු නීතියේ අවසන් ප්‍රතිචිල පිළිබඳ වගකීමක් නොමැති ආයතනයක්, එය මනාව ක්‍රියාත්මක කරලීමට උනන්දු නොවන බව පසුගිය දශක ගණනාව තුළ මෙම නීතිය සංශෝධනය කරලීමට හෝ එය පිළිගත් අන්තරජාතික ප්‍රමිතින් අනුව ක්‍රියාත්මක කරලීමට ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව අපොහොසත් වීමෙන් පෙනේ. ජාත්‍යන්තර භාවිතයන් ලෙස බලන විට ද යම් යම් රටවල සුවිශේෂ තත්ත්වයන් කිහිපයක් හැරුණු විට පොදුවේ නීතිමය තැන්පතු නීති ඒ ඒ රටවල ජාතික ප්‍රස්ථකාල හා බැඳී පවතී.

ජාතික ප්‍රස්ථකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය විසින් අදාළ නව නීතිමය තැන්පතු නීති කෙටුම්පතේ ඇති ඉහත සඳහන් අඩුපාඩු පිළිබඳව ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත 2015 වසරේදී දන්වා යවන ලදී. පසුව 2016 වසරේ අවසානයේ හෝ 2017 වසරේ ආරම්භයේදී අදාළ සංශෝධන අඹාපනත්වල කෙටුම්පත් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය හරහා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යවා ඇති බව ජාතික ප්‍රස්ථකාල උපදේශක කමිටුවට වාර්තා විය. එම අවසන් කෙටුම්පත නිල වශයෙන් ජාතික ප්‍රස්ථකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබූ බව ද එහිදී වාර්තා විය. ඒ හේතුවෙන් මණ්ඩලය ඉදිරිපත් කළ ඉහත සංශෝධනවලින් කොපමණ ප්‍රමාණයක් අවසන් කෙටුම්පතේ ඇතුළත් කළා දැයි පැහැදිලි තැන්. මේ පිළිබඳව ජාතික ප්‍රස්ථකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය සහ මෙම කතුවරයා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ අවධානය යොමු කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ නව

නීතිමය තැන්පතු නීතියක් සම්පාදනය කිරීමේ කාර්යය පටු ආයතනික අජේක්ෂාවලින් මිදුණු, ජාතික වැදගත්කමකින් යුත් සුවිශේෂ කාර්යයක් ලෙස සිදුවනු ඇතැයි යන්න ඒ පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන හැමගේ අජේක්ෂාව වේ.

නව නීති රිති හඳුන්වාදීම සහ පවතින නීති සංශෝධනය යනු අදාළ ආයතනවලට පමණක් සීමාවූ ඩුදේකලා ක්‍රියාවලියක් නොවන බවත්, එය අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ මුහුකුරා ගිය බව, එහි විද්‍යාත්මක සංවිධාන හා ආයතනවල ගක්තිමත් බව මෙන්ම ක්ෂේත්‍රයේ සේවය කරන වෘත්තිකයින්ගේ හැකියාවන් සහ ගක්තින් මැණ බලන මිණුම් දැන්වක් බවත් අවබෝධ කර ගැනීම වැදගත් වේ. මැතකදී ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිගත කළ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත මෙහිදී තිද්සුතක් ලෙස සඳහන් කළ හැක. එය රට තුළ පුළුල් සංවාදයකට ලක්වූ අතර විද්‍යාත්මක සංවිධාන, විද්‍යාත්මක, අදාළ ආයතන සහ ජනමාධ්‍ය මෙම සංවාදයට පුළුල් ලෙස දායක විය. මෙහිදී අදාළ යුතෙස්කේ ඇතුළු ජාත්‍යන්තර සංවිධානවල නිරද්‍රිය මෙන්ම වෙනත් රටවල පැනවුණු තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතියට අදාළ පනත් පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන ලදී. මෙහි අවසන් ප්‍රතිඵලයුතුයේ දකුණු ආසියාවේ හොඳම තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත මෙන්ම. ලොව හොඳම තොරතුරු දැන ගැනීමේ පනත් අතරින් ඉහළ ස්ථානයකට සුදුසුකම් ලැබූ පනතක් ශ්‍රී ලංකාවට හිමිවීම වේ.

නීතිමය තැන්පතු නීතිය පිළිබඳ එතරම් පුළුල් ජාතික සංවාදයක් අජේක්ෂා කළ නොහැකි වූව ද, එමගින් බලපැමි සිදුවන තොරතුරු, ප්‍රස්තකාල, ප්‍රකාශන, විද්‍යාත් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රවල විද්‍යාත්මක, විද්‍යාත්මක සහ අදාළ ආයතන යම් සාධනීය මට්ටමකින් මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කළ යුතුව තිබුණි. මේ කළකට පෙර ඉහත සඳහන් ක්ෂේත්‍රවල විද්‍යාත්මක සංවිධාන නීතිමය තැන්පතු නීතිය සංශෝධනය කිරීමේ වැදගත්කම ගැන සැලකිය යුතු උනන්දුවක් දක්වුව ද පසුව එය කුමයෙන් හිනවීමක් පෙනුණි. යුතෙස්කේ ආයතනයේ සහ ඉග්ලා සංවිධානයේ පරේයේෂණ ප්‍රකාශන, නිරද්‍රිය හා පැහැදිලි මග පෙන්වීම තිබේ, වෙනත් රටවල මැතකදී සම්මත කළ සමාන පනත් පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රස්තකාල වෘත්තිකයනට, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රස්තකාල සංගමයට මෙන්ම ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයට මේ පිළිබඳව සිදු කෙරෙන බුද්ධිමය සංවාදයකදී විශාල සහායයක් වේ. එසේ වූව ද මෙම ගක්තින් නිසි පරිදි උපයෝගී කර ගෙන එබදු බුද්ධිමය සංවාදයක යෙදීමට හෝ බලධාරීන්ට බලපැමි කිරීමේ කණ්ඩායමක් ලෙස කටයුතු කිරීමට අදාළ අංශ සමත් නොවීම හේතුවෙන් එය මුද්‍රි

සඳහන් කළ ලෙස අප ක්ෂේත්‍රය තවමත් මුහුකරා නොගිය, නොමෙරැ තත්ත්වයක පැවතීමේ ලකුණක් ලෙස ඇතැමුන් සැලකීමට පිළිවන.

මූලාශ්‍ර

Amarasiri, U. (2015). Resurgence of national bibliographic control under the National Library of Sri Lanka. In *Kritavedi: Festschrift for Senior Professor Piyadasa Ranasinghe*, Ragama, Prof. Piyadasa Ranasinghe Foundation

Ceylon Ordinance (1839). *Printing and Publishing of Newspapers Ordinance*, No. 5, 1839

Ceylon Ordinance (1885). *Ordinance for the preservation of copies of books printed in Ceylon and for registration of such books*, No.1, 1885

Ceylon Ordinance (1902). Printing Presses Ordinance, No. 16, 1902 *Conference of Directors of National Libraries* (1996). The legal deposit of electronic publications; report of a CDNL Working Group. Paris, UNESCO.

De Silva, G.P.S.H. (2010). Archiving records in a post-colonial expanding administration: Some observations on the Sri Lanka scene. New trends in Archives, *National Archives Week-Souvenir*, Colombo, Department of National Archives

Department of National Archives (1996). International Council on Archives, *Guide to the Sources of Asian History, Sri Lanka 11* (Vol.1)

Department of National Archives (2015). *Newspapers Act, 2015* (Draft)

Department of National Archives (2015). *Printers, Publishers, Producers, Distributors and Suppliers Act, 2015* (Draft)

Department of National Archives (2015). *Printing Presses, Centers of Publications, Productions, Distributions, and Suppliers Act, 2015* (Draft)

Gallabe, G.M.P. (2013). Deposit Law Protect the Memory of the Nation: An Introduction to Deposit Law of Sri Lanka. *Sri Lanka Library Review*, (in Sinhala)

Guidelines for the National Bibliographic Agency and the National Bibliography, (1997), Paris: UNESCO

IFLA (2001).ICNBS Copenhagen 1998. *Proceedings of the International Conference on National Bibliographic Services*. Copenhagen: The Royal Library

IFLA Statement on Legal Deposit (2011). Enclosed in the Governing Board of IFLA of its meeting in Den Hang, The Netherlands

Larivere, J. (2000) *Guidelines for legal deposit legislation*, unesdoc, UNESCO

Lunn, J. (1981) *Guideline for legal deposit legislation*/prepared by Jean Lunn (for the General information programme and UNSIST, Paris, UNESCO, 1981 (pal-81/ws/23)

National Library and Documentation Services Board Act, No. 51, 1998, Dept. of Government Printing

Ranasinghe, P. (2013). National Bibliography Tradition and National Bibliography of Sri Lanka. *Sri Lanka National Bibliography 50th Anniversary*, Colombo, NLDSB (in Sinhala)

Sri Lanka National Library Services Board Administrative Reports, 1974 to 1976

Sunil,W. and Amarasiri, U. (2012). Revisions of the legal deposit law in Sri Lanka to meet user needs and challenges in the digital age. NILIS Symposium 2012 on “Changing Library strategies for the new generation of users”

Wadasinghe, C. (2013). The role of the National Library in Compilation of the Sri Lanka National Bibliography. *Sri Lanka National Bibliography 50th Anniversary*, Colombo, NLDSB (in Sinhala)

Wettasinghe, S. (2010) Foreword, New trends in Archives, *National Archives Week-Souvenir*, Colombo, Department of National Archives

Wimalaratne, K.D.G. (2000). *Legislations and Regulations Governing Records and archives Management in Sri Lanka*, Colombo, Department of National Archives.

நூலக பகுப்பாக்கத்தின் பயன்பாடும் சவால்களும்: மட்டக்களப்பு மண்முனைப்பற்று பிரதேச பொது நூலகங்கள் ஓர் நோக்கு

பி. பிரசாந்தன்¹

Usage and Challenges of Library Classification: An Overview of Public Libraries in Manmunai Pattu Division, Batticaloa

B. Prashanthan¹

Abstract

A Library could serve its users effectively only when the process to organize its of information materials (arrangements of library documents) is systematically organized and identified. In this background the integration of library classification play an important role in the advancement of library information services. In this context this paper discusses the usage of library classification system (DDC) in public libraries at Manmunai Pattu Pradesha Saba (PS) Division, Batticaloa. The study used the survey research and questionnaires; Observation has been used as the data collection instrument. All six (06) public libraries in the Manmunai Pattu Division were regarded as the study population. According to the result the overall level for the usage of a classification system in the libraries need improvement. Further the study identified three challenges (Technical challenges, Infrastructure challenges and Administrative challenges) facing the effective use of the library classification system. As a whole it is essential that the classificationsystem used in the libraries be improved to provide an effective library services. Therefore this study suggests recommendation to upgrade the current use of library classification.

Keywords: Library Classification, Information Organization, Public Libraries.

---

1. Senior Assistant Librarian, Swami Vipulananda Institute of Aesthetic Studies, Eastern University, Sri Lanka. Email: prashsh3y@gmail.com

சுருக்கம்

நாலக சேவையில் ஆவணங்களை ஒழுங்கமைத்தல், நிர்வகித்தல், இனங்காணல் போன்ற செயற்பாடுகள் நேர்த்தியானதாக அமைகின்றபோதே ஓர் நாலகமானது அதன்பாவனையாளர்களுக்கு விணைத்திறன் மிக்க சேவையை வழங்க முடியும். இப் பின்னணியில் இவ்வகை செயற்பாட்டிற்கு உதவுவதாக நாலக பகுப்பாக்க திட்டம் நாலக தகவல் சேவையில் இனங்காணப்படுவதோடு இப்பகுப்பாக்கமானது நாலகம் ஒன்றின் வெற்றியில் பிரதான இடத்தினையும் பெறுகிறது. இவ்வகையில் இவ் ஆய்வானது மட்டக்களப்பு மண்முனைப் பற்று பிரதேச பொது நாலகங்களின் நாலக பகுப்பாக்கத்திட்டத்தின் பயன்பாட்டை மதிப்பிடுவதாக அமைவதோடு, பகுப்பாக்கத்திட்டத்தை நடைமுறைப்படுத்துவதிலுள்ள சவால்களையும் இனங்காணப்பதாக அமைகின்றது. ஆய்வானது அளவாய்வு முறையினை அடிப்படையாகக் கொண்டு மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ள அதேவேளை அவதானம் வினாக்கொத்து என்பனவற்றை ஆய்வுக்கருவிகளாக பயன்படுத்தி ஆய்வின் முடிவுகள் இனங்காணப்பட்டன. ஆய்வு மாதிரியாக மண்முனைப் பற்று பிரதேசத்திலுள்ள அனைத்து பொது நாலகங்களும் கருத்தில் கொள்ளப்பட்டன. இவ் வகையில் ஆய்வுக்கு உட்படுத்திய நாலகங்களில் பெரும்பாலானவற்றில் நாலக பகுப்பாக்கமானது சரியான முறையில் பயன்பாட்டில் இல்லை என்பதை ஆய்வின் முடிவு வெளிப்படுத்தியுள்ளதுடன், இவ் பகுப்பாக்க செயற்பாட்டுக்கு சவாலான பிரதான முன்று அம்சங்களான தொழில்நுட்பாளியான சவால்கள் பெளதீக வளம்சார் சவால்கள் மற்றும் நிர்வாக ரீதியான சவால்களையும் இவ் ஆய்வு இனம்கண்டுள்ளது.

திறவுச்சொற்கள்: நாலக பகுப்பாக்கம், தகவல் ஒழுங்கமைப்பு, பொது நாலகம்

-
1. சிரேஸ்ரஉதவி நாலகர், சுவாமிவிபுலாநந்தஅழகியல் கற்கைகள் நிறுவகம், கிழக்குப் பல்கலைக்கழகம்ப, Email: prashsh3y@gmail.com

அறிமுகம்

பகுப்பாக்கம் என்பது ஒத்த தன்மையடைய, பண்புடைய பொருட்களை அல்லது இலக்கினை கொண்டவற்றை குழுவாக்கும் செயற்பாடு அல்லது ஒழுங்குமுறை என்ப பொதுவாகக் கூறலாம்.கிருஸ்னகுமார் (1993) குறிப்பிடும் போது பகுப்பாக்கம் எனும் சொல்லுக்குரிய ஆங்கிலப் பதமான “Classification” என்பது லத்தின் மொழிச் சொல்லான “Classis” என்பதை அடிப்படையாகக் கொண்டது எனவே பகுப்பாக்கம் என்பது ஒத்த பண்பினை உடையவற்றினை குழுவாக்கம் செய்தலாகும் என வரைவிலக்கணப்படுத்துவதோடு இச் செயற்பாடானது நூலகத்தில் ஆவணங்களை ஒழுங்கமைக்கும், மற்றும் பாவனையாளர் ஆவணங்களை இனங்காணும் செயற்பாட்டிற்கு உதவுவதாக அமையும் என குறிப்பிட்டுள்ளார். இதனை ஒத்ததாகவே Kumbhar (2016) தனது நூலில் பகுப்பாக்கம் என்பது பொருட்களை அவற்றின் ஒத்த தன்மை மற்றும் வேற்றுமைகளுக்கு ஏற்றவகையில் ஒழுங்கமைத்தல் எனக் கூறுகின்றார். எனவே பகுப்பாக்கம் என்பது நூலகம் ஒன்றின் நிர்வாக செயற்பாட்டில் முக்கியமான இடத்தினை பெற்றுள்ளது. இன்று தகவல் தொடர்பாடல் தொழில்நுட்பத்துறையின் வளர்ச்சியினால் நூலக சேவையானது பல்லே மாற்றங்களுக்கும் பரிமாணாமங்களுக்கும் உட்பட்டுள்ள நிலையிலும் பகுப்பாக்கமானது ஆரம்ப காலம் முதல் இன்று வரை நூலக சேவையில் காத்திரமான இடத்தினை பெற்றுள்ளது. எனவே நூலக தகவல் விஞ்ஞானத்துறையில் தகவல் ஒழுங்கமைப்புடன் தொடர்புபட்ட மிகவும் பழமையான விடயமாக பகுப்பாக்கம் அடையாளப்படுத்தப்படும் அதேவேளை சமகால தகவல் ஒழுங்கமைப்பிலும் காத்திரமான இடத்தினை பெற்றுள்ள ஒன்றாகக் காணப்படுகிறது. Flywell “பகுப்பாக்கம் தகவல் ஒழுங்கமைப்புடன் தொடர்புடைய காலத்தால் முந்திய அடிப்படையான அம்சம்” எனக் குறிப்பிட்டுள்ளமையும், Fadaie (2004) தனது ஆய்வில் “பகுப்பாக்கம் ஒவ்வொரு நூலகத்தினதும் நிர்வாக நடைமுறைக்கு அத்தியாவசியமானதாக அமைவதோடுபகுப்பாக்கத்திட்டம் இன்றி நூலகங்களில் ஆவணங்களை இனங்காண்பது கடினமான விடயமாகும் எனக் குறிப்பிட்டுள்ளமையுமேலும் “இன்றைய இனைய வளர்ச்சியில் கூட நூலகங்களில் இனையம்சார் தகவல் வளங்களை நிர்வகித்து ஒழுங்கமைப்பதற்கும் பகுப்பாக்க முறைமையின் பங்களிப்பு குறிப்பிடத்தக்களவில் காணப்படுகிறது, எனக் குறிப்பிட்டுள்ளமையும் இங்கு அவதானத்துக்குரியதாகும்.

இவ்வகையில் நூலகப்பகுப்பாக்கமானது நூலக ஆவணங்களை பாவனையாளர்கள் இலகுவாக இனங்காண்பதற்கும் மீட்டெடுப்பதற்கும் சிறப்பான பங்களிப்பை வழங்குகின்ற அதேவேளை இப்பகுப்பாக்கமானது முக்கியமாக நூலகத்தில் காணப்படும் பல்வேறு வகையான ஆவணங்களை பட்டியல்படுத்தி ஒழுங்கமைத்து இலகுவாக நிர்வகிக்கும்

செயற்பாட்டிற்கும் அடிப்படையாக அமைகின்றது. எனவேதான் நூலகம் ஒன்றின் ஊழியர்களின் நிர்வாக செயற்பாட்டிற்கும் நூலகத்தின் வெற்றிக்கும் கூடுதலான பங்களிப்பினை பகுப்பாக்க முறைமை வழங்குவதாகக் கூறப்படுகின்றது. இன்னோர் விதத்தில் கூறின் நூலக தகவல் விஞ்ஞானத்துறையானது தகவல்களையும் ஆவணங்களையும் அறிவின் அடிப்படையில் ஒழுங்கமைத்து தகவல்களை வேண்டி நிற்போருக்கு அறிவினைப் பரப்புகின்ற செயற்பாட்டினை மேற்கொள்கின்றது. எனவேதான் அறிவினை ஒழுங்கமைக்கும் செயற்பாட்டில் முக்கியமான கருவியாக பகுப்பாக்கம் காணப்படுகின்றது. Anderso (2003) “நூலக தகவல் விஞ்ஞானமானது தகவல் ஆவணங்களைவிபரணம் செய்து அறிவின் அடிப்படையில் அவை எவ் அறிவுத்துறைக்குரியது என ஒழுங்கமைத்து பிரதிநிதித்துவப்படுத்தி ஏனையோருக்கு வழங்குகின்ற பாரப்புகின்ற செயற்பாட்டினை மேற்கொள்கின்றது” எனக் குறிப்பிட்டுள்ளமையும், மேலும் Chan (1981) “பகுப்பாக்கமானது உலகளாவிய அறிவினை (Universe of Knowledge) ஒழுங்குபடுத்தி ஏதோ ஒரு திட்டத்தின் கீழ் வழங்குகின்ற நடைமுறையாகும்.” என குறிப்பிட்டுள்ளமையும் இதனை மேலும் உறுதிப்படுத்துவதாக அமைந்துள்ளது எனலாம்.

எனவே நூலக ஆவணங்களை ஒழுங்கான முறையில் வகைப்படுத்தி ஒழுங்குபடுத்தும் நூலக பகுப்பாக்கத்தின் உதவியுடன் தொடர்பான விடயங்களை (அறிவினை) ஒரிடத்தில் கொண்டுவரவும் தொடர்பற்ற விடயங்களை (அறிவினை/ பாடங்களை) வேறுபடுத்தி காட்டவும் முடிகின்றது. இன்று ஆவணங்களை பகுப்பாக்கம் செய்வதற்கு பல்வேறு பகுப்பாக்கத்திட்டங்கள் உருவாக்கப்பட்டு பல்வேறு நாடுகளிலுள்ள, நூலகங்களில் வெவ்வேறு திட்டங்கள் பாவனையில் உள்ளன. இருப்பினும் உலகளாவிய ரீதியில் மிகப் பரந்த அளவிலும் இலங்கையில் பெரும்பாலான பொது நூலகங்களிலும் தூயி தசாம்ச பகுப்பாக்கத்திட்டமே (Dewey Decimal Classification Scheme) பயன்படுத்தப்படுகின்றது. இதனை கமால்தீன் (2003) “வெவ்வேறு திட்டங்கள் பல்வேறு நாட்டறிஞர்களால் உருவாக்கப்பட்டிருப்பினும் மிகப் பிரபல்யமானதும் பரந்த அளவில் பாவனையில் உள்ளதுமான பகுப்பாக்கத்திட்டம் தூயி தசாம்ச பகுப்பாக்கத்திட்டம் என்ற பெயர் கொண்ட பகுப்பு முறையாகும். இலங்கையில் பெரும்பாலான நூலகங்களில் இம்முறை பின்பற்றப்பட்டு வருகின்றது.” எனக் குறிப்பிட்டமையும் இங்கு நோக்கத்தக்கதாகும். அதே போலவே அருளானந்தம், (2008) சர்வதேச ரீதியில் புகழ் பெற்றதும் பெரும்பாலான நாடுகளில் தற்போதும் பின்பற்றப்பட்டு வருவதும் தூயி தசமப் பகுப்பு திட்டம் என குறிப்பிட்டுள்ளார். அதேவேளை நூலகங்கள்தமது சேவையை வழங்குகின்ற பாவனையாளர்களின் தன்மையினைப் பொறுத்து பல்வேறு வகைப்பாட்டிற்குள் உள்ளடக்க முடியும். இவற்றுள் பொது

நூலகங்களை முக்கியமான இடத்தினை பெறுவதோடு ஏனைய வகைப்பாட்டிற்குள் உள்ளடங்கும் நூல்களை விட சமுதாயத்தின் முக்கிய அம்சமாகவும் திறந்த நிலை நூலகமாகவும் இருக்கின்றன. மட்டக்களப்பு மாவட்டத்தின் நூலக தன்னியமயமாக்கலுக்கு உட்பட்டு மாநகர பிரிவில் இயங்குகின்ற பொது நூலகம் தொடக்கம் பல்வேறு பிரதேச சபைகளில் குறிப்பிட்டுக் கூறக்கூடிய வளங்கள் இன்றி ஒரு கட்டிடத்தின் சிறு பகுதியில் இயங்குகின்ற பொது நூலகங்கள் வரை காணப்படுகின்ற போதிலும் மாவட்டத்தின் உள்ளுராட்சி அலகுகளில் சராசரி நிலையினை பிரதிபலிக்கக்கூடிய/ கொண்டுள்ள மண்முனைப் பற்றுப்பிரதேச பொது நூலகங்களின் தூயி தசமபகுப்பாக்கத்திட்டத்தின் பிரயோக பாவனையையே இவ் ஆய்வு மதிப்பிடுகின்றது.

மண்முனைப் பற்று பிரதேச பொது நூலகங்கள்

மண்முனைப் பற்று பிரதேசத்தில் 06 பொது நூலகங்கள் உள்ளபோதிலும் அவை அனைத்துமே தரம் III வகுப்பினைச் சார்ந்ததாகவே காணப்படுகின்றன. மேலும் இந்நூலகங்களின் சேகரிப்புக்கள் மீது அவதானம் செலுத்தும் போது இவற்றின் சேகரிப்பானது அண்ணளவாக 1500 தொடக்கம் 7500 க்கு இடைப்பட்டதாக காணப்படுவதோடு, நூலக ஆளுனியினராக மொத்தம் 14 பேர் சேவையாற்றுகின்றனர். எவ்வாறாயினும் அவர்களுள் ஒருவர் மட்டுமே தொழில்சார் ரீதியில் நூலகர் என்ற வகைப்பாட்டிற்குள் உள்வாங்கப்படுகின்றார். இந் நூலகங்களிலுள்ள ஆவணங்களை ஒழுங்கமைப்பு செய்வதற்காக இலங்கையில் பெரும்பாலான நூலகங்களில் நடைமுறையிலுள்ள தூயி தசம பகுப்பாக்கத்திட்டமே பயன்படுத்தப்படுகின்றது. இவ்வகையில் மண்முனைப் பற்று பிரதேசத்திலுள்ள பொது நூலகங்களின் விபரம் கீழே தரப்படுகின்றது.

அட்டவணை 01. மண்முனைப்பற்று பிரதேச பொது நூலகங்கள்

இல	நூலகங்கள்
01.	ஆரையம்பதி பொது நூலகம்
02.	புதுக்குடியிருப்பு பொது நூலகம்
03.	கிரான்குளம் பொது நூலகம்
04.	தாழங்குடா பொது நூலகம்
05.	காங்கேயன் ஒடை பொது நூலகம்
06.	பாலமுனை பொது நூலகம்

(மூலம்: மண்முனைப் பற்று பிரதேச சபை, 2015)

ஆய்வின் நோக்கம்

- ❖ மட்டக்களப்பு மண்முனைப் பற்று பிரதேச சபைக்கு உட்பட்ட பொது நூலகங்களின் நூலக பகுப்பாக்கத்திட்ட பிரயோகத்தின் இன்றைய நிலையினை மதிப்பிடுதல்.
- ❖ பகுப்பாக்கத்திட்டத்தினை பயன்படுத்துவதில் காணப்படும் பிரச்சினைகளுக்கான காரணங்களை இனங்காண்டு, அதற்கான சிபார்சுகளை முன்வைத்தல்.

ஆய்வுப்பிரச்சினை

பொதுவாக நூலக சேவையினை விணைத்திற்குமுடியதாக்குவதற்கு பகுப்பாக்கத்திட்டம் இன்றியமையாததாகும். பல்வேறு பகுப்பாக்கத்திட்டங்கள் நடைமுறையிலிருந்தாலும் பெரும்பாலான இலங்கைப் பொது நூலகங்களில் தூயி தசம பகுப்பாக்க முறையே பயன்படுத்தப்படுகின்றது. மேலும் நூலக சேவையானது நவீன தொழினுட்ப வளர்ச்சிகளை உள்வாங்கி வளர்ச்சியடைந்துள்ளது. எனினும் ஆய்வாளர் ஏற்கனவே ஆய்வுப் பிரதேசத்தில் மேற்கொண்ட கள அவதானிப்பின் அடிப்படையில் ஆய்வு பிரதேச பொது நூலகங்கள் கணிசமானவற்றில் நூலக சேவையின் அடிப்படை தொழினுட்பம் சார் விடயமான பகுப்பாக்கத்திட்டத்தின் பயன்பாடு என்பது பிரச்சினைக்குரியதாகவே காணப்படுகின்றது. இத்தகைய நிலைக்கு பல்வேறு காரணிகள் அதாவது பகுப்பாக்கத்திட்டம் தொடர்பான அறிவு வளப்பற்றாக்குறை நிர்வாக ரீதியாக இத்துறை சார் விடயங்கள் கருத்திற் கொள்ளப்படாமை போன்றன காரணமாக அமையலாம் என ஆய்வாளர் எதிர்பார்ப்பதோடு, இது விடயமாக இப் பிரதேசம் சார்ந்து இதுவரை எவ்வித ஆய்வும் மேற்கொள்ளப்படாத நிலையில் மேற்படி விடயத்தை ஆய்வுக்கு உட்படுத்துவது முக்கியத்துவம் மிக்கதாக அமைகின்றது.

ஆய்வு முறையியல்

இவ் ஆய்வுக்கான தகவல்களை ஆய்வு பிரதேச பொது நூலகங்களிலிருந்து பெற்றுக்கொள்வதற்காக அளவாய்வு முறை பயன்படுத்தப்பட்டது. ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட வினாக்கொத்து அவதானம் என்பன ஆய்வுக்கருவிகளாக பிரயோகிக்கப்பட்டன. பகுப்பாக்கத்துடன் தொடர்புடைய விடயங்களை மேலும் உறுதிப்படுத்திக் கொள்ளும் விதத்தில் நூலகங்களில் பகுப்பாக்கத்திட்டம் ஒழுங்கமைக்கப்பட்டுள்ள முறைமை தெளிவாக அவதானிக்கப்பட்டதோடு, தேவையானவிடத்து முறைசாரா நேர்காணலும் மேற்கொள்ளப்பட்டது. ஆய்வு மாதிரியாக ஆய்வுக்குரிய எண்ணிக்கை குறைவாகக் காணப்படுமிடத்து ஆய்வுப் பிரதேசத்திலுள்ள அனைத்து நிறுவனங்களையும் ஆய்வு மாதிரியாகக் கொள்ள முடியும் என்பதற்கு அமைய மண்முனைப் பற்று

பிரதேசத்திலுள்ள அனைத்து (06) பொது நூலகங்களும் ஆய்வுமாதிரியாகக் கொள்ளப்பட்டன. மேலும் ஆய்வின் பெறுபேறுகளை பகுப்பாய்வு செய்வதற்காக Microsoft Excel மென்பொருள் பயன்படுத்தப்பட்டது.

ஆய்வுப் பகுப்பாய்வு:

ஆய்வுப் பெறுபேறுகள் அனைத்தும் மூன்று விடயங்களின் கீழ் பகுப்பாய்வுக்குப்படுத்தப்பட்டதுடன் இறுதியில் மண்முனைப் பற்று பிரசே பொது நூலகங்களில் பகுப்பாக்கத்திட்ட பயன்பாட்டிற்கு சவாலாகவுள்ள காரணிகள் இனங்காணப்பட்டன.

தூயி தசம பகுப்பாக்கத்திட்ட பிரயோகத்தின் மட்டம்:

தூயி தசம பகுப்பாக்கத்திட்டத்தினைபொருத்தவரை ஆவணங்களை ஒழுங்குபடுத்தும் முறைக்கு ஏற்ப முதலாம் சாராம்சம் (1st Summary) இரண்டாம் சாராம்சம் (2nd Summary) மூன்றாம் சாராம்சம் (3rd Summary) என பகுப்பாக்கம் செய்பவரின் தேவைக்கேற்ப ஒழுங்குபடுத்த முடியும். விசேடமாக சில ஆவணங்களை பகுப்பாக்கம் செய்கின்ற போது 1ம் 2ம் சாராம்சத்திற்கு மேல் சென்று பகுப்பாக்கம் செய்யும் போதே துல்லியமாக அறிவின் அடிப்படையில் பகுப்பாக்கத்துக்கு உட்படுத்த முடிவதோடு, பாவனையாளர் இலகுவாக ஆவணத்தை அனுகக்கூடியதாகவிருக்கும். ஆய்வுக்குப்படுத்தப்பட்ட நூலகங்கள் பலவற்றில் 3ம் சாராம்சத்தை பிரயோகித்து ஆவணங்களை ஒழுங்கமைக்கப்பட வேண்டிய தேவை காணப்படுகின்ற போதிலும் அவை 1ம் சாராம்சத்துக்குள்ளும் 2ம் சாராம்சத்துக்குள்ளும் மட்டுப்படுத்தப்பட்ட தன்மையை அவதானிக்க முடிகின்றது. இந்நிலையானது மேற்படி நூலகங்களில் தூயி தசம பகுப்பாக்கத்திட்டத்தின் பிரயோகமானது குறிப்பிடத்தக்களாவில் காணப்படுகின்ற போதிலும் நூலக ஆவண சேகரிப்புக்கு ஏற்ற வகையில் பெரும்பாலான ஆய்வுக்குப்படுத்தப்பட்ட நூலங்களில் பிரயோகிக்கப்படவில்லை என்பதை ஆய்வு வெளிக்காட்டுகின்றது இதனை அட்டவணை 02 தெளிவுபடுத்துகின்றது.

அட்டவணை 02. நூலகங்களில் பகுப்பாக்கத்திட்ட பிரயோக மட்டம்

தூயி தசம திட்டத்தின் அடிப்படையில் பகுப்பாக்க மட்டம்	பிரயோகிக்கும் நூலகங்களின் எண்ணிக்கை	சதவீதம்
1ம் சாராம்சம்	02	3.3. 34 %
2ம் சாராம்சம்	03	50. 00 %
3ம் சாராம்சம் அதற்கு மேல்	01	16. 66 %
மொத்தம்	06	100. 00%

நூலக ஊழியர்களின் தூயி தசம பகுப்பாக்கத்திட்டம் பற்றிய அறிவு/பரிசுசயம் தூயி தசம பகுப்பாக்கத்திட்டம் தொடர்பான அறிவினை 70% மேற்பட்ட பிரதேச நூலக ஊழியர்கள் ஏதாவதோரு நூலக தகவல் விஞ்ஞான பாடநெறியை பயின்றதன் மூலம் பெற்றுக்கொள்ளவில்லை என்பதை ஆய்வின் பெறுபேறு வெளிப்படுத்தியுள்ளது. அதேவேளை இவர்களுள் அண்ணாவாக 1/3 (35.75%) பகுதியினர் தமது சேவைக்காலத்தில் பகுப்பாக்கத்திட்டம் தொடர்பான தொழில்சார்/ சேவைக்கால பயிற்சியினைக் கூட பெறவில்லை என்பது இங்கு அவதானத்துக்குரியதாகும் அதேவேளை கடந்த ஒரு தசாப்தகாலப் பகுதிக்குள் இவ் ஆய்வுப் பிரதேசத்திலுள்ள நூலக உத்தியோகஸ்தர்கள் 1 தடவை மாத்திரமே நிறுவன ரீதியான பயிற்சியினைப் பெற்றுள்ளனர் என்பது நேர்காணலின் போது உறுதிப்படுத்தப்பட்டது. இதனை அட்டவணை 03 மேலும் தெளிவுபடுத்துகின்றது.

அட்டவணை 03. நூலக ஊழியர்கள் தூயி தசம பகுப்பாக்கம் பற்றிய பரிசுசயத்தினை பெற்றுக்கொண்ட விதம்

பெற்றுக்கொண்ட விதம்	எண்ணிக்கை	சதவீதம்
நூலக தகவல் விஞ்ஞான பாடநெறியை பயின்றதன் மூலம்	04	28.58%
தொழில்சார் பயிற்சியின் ஊடாக	05	35. 71%
சுயமாக/ அனுபவம் மூலம்	05	35. 71%
மொத்தம்	14	100. 00%

திணைக்கள்/ நிறுவன ரீதியிலான பயிற்சிகள்

நிறுவன ரீதியிலான பயிற்சிகள் ஆய்வுப்பிரதேச ஊழியர்களில் 50% பெற்றுள்ளதோடுமேலும் 50% பெற்றுக்கொள்ளவில்லை, அத்துடன் பகுப்பாக்கம் தொடர்பான பயிற்சியின் பெற்றுக்கொள்ளாத ஊழியர்களில் அனேகமானவர்கள் கடந்த மூன்று ஆண்டுகளுக்கு முன்பே சேவைக்கு உள்வாங்கப்பட்டுள்ளனர். எனவே மேற்படி தரவுகளின் அடிப்படையில் நோக்குகின்ற போது நூலகத்தின் வினைத்திறனான செயற்பாட்டிற்கான அடிப்படை விடயமாக கருதப்படுகின்ற பகுப்பாக்கத்திட்டம் தொடர்பாக நூலகம்சார் நிறுவனங்கள் வழங்குகின்ற முக்கியத்துவத்தில் பாரியதொரு இடைவெளி காணப்படுவதை இவ் ஆய்வு வெளிப்படுத்தியுள்ளது எனலாம்.

அட்டவணை 04. திணைக்கள்/ நிறுவன ரீதியிலான பயிற்சிகள் (கடந்த பத்து ஆண்டுகளில்)

திணைக்கள்/ நிறுவன ரீதியிலான பயிற்சிகள்	ஊழியர்களின் எண்ணிக்கை
5 தடவை, அதற்கு மேல்	00
3 தொடக்கம் 4	00
1 தொடக்கம் 2	07
மொத்தம்	07

மேலும் பகுப்பாக்கத்திட்டத்தின் பிரயோகத்திற்கும் அதன் முழுமையான பயன்பாட்டிற்கும் பிரதான சவால்களாக இவ் ஆய்வானது பின்வரும் விடயங்களை அடையாளப்படுத்துகின்றது.

பகுப்பாக்கம் தொடர்பான தொழினுட்பம்சார் விடயங்கள்

ஆய்வுக்கு உட்படுத்தப்பட்ட பொது நூலகங்களில் பகுப்பாக்கத்திட்ட பயன்பாட்டிற்கு தடையாகக் காணப்படும் பிரதான விடயமாக இதனை குறிப்பிட முடியும். பெரும்பாலான ஊழியர்களிடம் பகுப்பாக்கத்திட்டம் தொடர்பான அறிவும் அவற்றைப் பயன்படுத்தி ஆவணங்களை ஒழுங்குபடுத்துவது தொடர்பான தொழினுட்ப அறிவும் கணிசமான அளவில் காணப்படவில்லை. குறிப்பாக ஆய்வு பிரதேச பொது நூலகங்களில் கடைமையாற்றுகின்ற ஊழியர்களிடம் வினாக்கொத்தின் மூலம் பெறப்பட்ட தகவல்களின் அடிப்படையில் நோக்குகின்ற போது 05 ஊழியர்களை தவிர ஏனையோர்

(09 ஊழியர்கள் 64.28%) அவர்களது நூலகங்களில் தூயி தசம பகுப்பாக்கத்தின் 3ம் சார்மசத்துக்கு மேல் ஆவணங்களுக்கான பகுப்பு இலக்கங்களை இனங்காணக்கூடிய வசதியினை கொண்ட சுருக்க பதிப்பினைக் (Abridge version of DDC) கொண்டிருக்கின்ற போதிலும் அதனை உபயோகித்து தூயி தசம பகுப்பாக்கத் திட்டத்தின் 2ம் 3ம் சார்மசத்துக்கு மேல் ஆவணங்களுக்கான பகுப்பு இலக்கங்களை இனங்காணக்கூடிய தொழினுட்பத் திறன் தமக்கு இல்லை எனக் குறிப்பிட்டிருப்பது இங்கு சுட்டிக்காட்டத்தக்கதாகும்.

பெளதீக வளம்சார் விடயங்கள்

மண்முனைப் பற்று பிரதேசத்துக்கு உட்பட்ட பொது நூலகங்களில் நூலக இடவசதிகளோ ஆவணங்களை ஒழுங்குபடுத்தக் கூடிய நூல் இராக்கைகளோ, ஏனைய இதுசார்ந்த அடிப்படை விடயங்களோ போதுமான அளவில் காணப்படாமை பகுப்பாக்கத்திட்டத்தின் அடிப்படையில் (அறிவின் அடிப்படையில்) ஆவணங்களை ஒழுங்கமைப்பதற்கு தடையாக அமைந்துள்ளமை மற்றுமொரு சவாலாக ஆய்வின் மூலம் வெளிக்கொணரப்படுகின்றது. குறிப்பாக பகுப்பாக்கத்தின் அடிப்படையில் ஆவணங்களை ஒழுங்குபடுத்த பயன்படும் பகுப்பாக்கத்தில் நேரடித் தாக்கம் செலுத்தக் கூடிய நூல் இராக்கைகள் போன்ற தளபாடங்கள் ஆய்வுக்கு உட்படுத்தப்பட்ட நூலகங்களுள் ஒரு நூலகத்தினை தவிர ஏனைய நூலகங்களுக்கு சமார் 15 தொடக்கம் 20 ஆண்டுகளுக்கு முன் வழங்கப்பட்டவை என்பதுடன் அவற்றுள் பெரும்பாலானவை உரிய நியமத்திற்கு ஏற்ப தாயாரிக்கப்படாதவையாகவே காணப்படுகின்றமையும் இங்கு அவதானத்துக்குரியதாகும்.

நிர்வாக ரீதியான விடயங்கள்

பகுப்பாக்கத்திட்டத்தின் பயன்பாட்டிற்கு சவாலாகக் காணப்படுகின்ற மற்றுமொரு முக்கிய பிரச்சினையாக இதனைக்கருத முடியும் ஆய்வுக்கு உட்பட்ட அனைத்து நூலகங்களும் பிரதேச சபையின் அதிகாரத்துக்கு உட்பட்டுள்ளதோடு உயர்மட்ட முகாமைத்துவமானது பிரதேச சபையினாலும் உள்ளராட்சியைத் தவிர ஆணையாளர் அலுவலகத்தினாலும் கையாளப்படுகிறது. இந்நிலையில் நூலகம் சார்பாக எடுக்கப்படுகின்ற தீர்மானங்கள் பல நூலகத்தின் ஏனைய விடயங்கள் மீதே அதிக கரிசினை கொள்வதாக அமைவதோடு முக்கிய அம்சமான பகுப்பாக்க பயன்பாடு தொடர்பாகவோ, அதற்கான அறிவினை, பயிற்சியை வழங்குவது தொடர்பாகவோ கருத்திற் கொள்வதாக அமையவில்லை. ஆய்வுக்குப்படுத்தப்பட்ட நூலகங்களில் கடைமையாற்றும் ஊழியர்களிடம் தங்களுக்காக முகாமைத்துவத்தினால் ஒழுங்கு செய்யப்படும் கூட்டங்களில் அதிகம் முக்கியத்துவப்படுத்தப்படும் விடயம் யாது என வினவப்பட்ட போது பெரும்பாலான

ஊழியர்கள் நூலகம் திறக்கப்படும் நாட்களின் எண்ணிக்கை, திறக்கப்படும் நேரம், விடுமுறை போன்ற நடைமுறை நிர்வாக பிரச்சனைகளுக்கே கூடுதலான முக்கியத்துவம் வழங்கப்படுவதாக குறிப்பிடுவதோடு அவர்களில் ஒருவர் கூட பகுப்பாக்கம் போன்ற தொழில்சார் ரீதியான பயிற்சிகளுக்கு முதல் தெரிவாக(1st preference) முக்கியத்தும் வழங்கப்படுவதாக கருத்து தெரிவிக்கவில்லை என்பதும் இங்கு குறிப்பிடப்பட வேண்டிய விடயமாகும்.

அட்டவணை 05. கருத்தரங்குகள்/ கூட்டங்களில் கூடுதலாக முக்கியத்துவப்படுத்தப்படும் விடயங்கள் (நூலக ஊழியர்களின் அபிப்பிராயம்)

இல	விடயம்	முக்கியத்துவம் வழங்கப்படும் விடயம் தெரிவின் அடிப்படையில்			
		1ம் தெரிவு (1st preference)	2ம் தெரிவு (2nd preference)	3ம் தெரிவு (3rd preference)	4ம் தெரிவு (4th preference)
1	நடைமுறை விடயங்கள் (நூலகம் திறக்கப்படும் நேரம், வாரத்தில் திறக்கப்படும் நாட்கள், விடுமுறை போன்றன)	11	3	-	-
2	பயிற்சி/ கல்வி (பகுப்பாக்கம் பட்டியலாக்கமும் நூலக தன்னியமாக்களும் போன்றன)	-	3	5	6
3	நூல் ஈட்டல் மற்றும் அது தொடர்பானவை	3	8	3	-
4	உட்கட்டமைப்பு ஏண்யவை	-	-	6	8

முடிவுரை

இவ் ஆய்வின் முடிவின் அடிப்படையில் மண்முனைப்பற்று பிரதேச பொது நூலகங்களில் நூலக ஆவணங்களை ஒழுங்கமைப்பதற்காக பிரயோகிக்கப்படும் பகுப்பாக்கத்திட்டமானது ஆய்வு உட்படுத்தப்பட்ட நூலகங்களில் காணப்படும் ஆவண சேகரிப்புக்கு ஏற்ற வகையில் தூயி தசம பகுப்பாக்க திட்டத்தின் ஏற்புடைய சாரம்சங்களை பிரயோகித்து மேற்கொள்ளப்படவில்லை. மாறாக பகுப்பாக்கத் திட்டத்தின் பயன்பாடானது/பிரயோகமானது மேலும் முன்னேற்றம் தேவைப்படும் நிலையையே பிரதிபலிக்கின்றது. ஆய்வுக்கு உட்படுத்தப்பட்ட தூயி தசம பகுப்பாக்கத்திட்டத்துடன் தொடர்புடைய பிரதான விடயங்களான ஆவணங்களை பகுப்பாக்கம் செய்யும் முறை பகுப்பாக்கம் தொடர்பான தொழிநுட்ப அறிவு, அதற்கான

பயிற்சி என்பன குறைந்த எண்ணிக்கையான நூலகங்களைத் தவிர ஏனைய நூலகங்களில் மேலும் முன்னேற்றம் காணப்பட வேண்டிய நிலையிலேயே காணப்படுகின்றது. அதேவேளை மேற்கூறிய விடயங்களில் ஓரளவு திருப்தி நிலையை பிரதிபலிக்கும் குறைந்த எண்ணிக்கையிலான நூலகங்களிலும் இத்திட்டத்தை நடைமுறைப்படுத்துவதற்கு பெளதீக வளப்பற்றாக்குறை, நிர்வாக ரீதியான தடைகள் காணப்படுகின்றமை பகுப்பாக்கத்திட்டத்தின் பிரயோகத்திற்கு சவாலாக அமைந்துள்ளது. எனவே திருப்தியற்ற விடயங்கள், சவால்களாக காணப்படும் விடயங்கள் என்பன விலக்கப்பட்டு சரியான அல்லது நேர்த்தியான பகுப்பாக்கத்திட்டம் நடைமுறைப்படுத்தும் போதே நூலகம் ஒன்றின் அடிப்படை விடயமான ஆவணங்களின் ஒழுங்கமைப்பும் ஆவணங்களை இலகுவாக இனம்காணலும், அணுகுதலும் வினைத்திறன் மிக்கதாக அமையமுடியும்.

சிபார்சுகள்

இவ்வகையில் இப்பிரதேச சபையானது தனக்கு மேல்மட்ட நிறுவனங்களுடன் கலந்துரையாடி காலத்துக்குக் காலம் நூலக ஊழியர்களுக்கு பகுப்பாக்கத்திட்டம் தொடர்பான கோட்பாட்டுரீதியானதும், செயல்முறை ரீதியானதுமான பயிற்சிகளை ஏற்பாடு செய்வதனாடாக நூலக ஊழியர்களை பகுப்பாக்கத்திட்டத்துடன் பர்ட்சயமானவர்களாக மாற்ற முடியும் என்பதோடு இது ஓர் வினைத்திறன் மிக்க தொழினுப்பமான ஆளனியை உருவாக்க வழிவகுக்கும். மேலும் நூலகத்துறை தொடர்பான தீர்மானங்களை எடுக்கும் போது அத்துறைசார்ந்தவர்களின் கருத்துக்கள் சிபார்சுகள் கூடியளவு கவனத்திற் கொள்ளப்பட வேண்டும் இதற்காக நூலககுழுக்களில் கூடியளவு நூலக உத்தியோகஸ்தர்கள், நூலக துறைசார் நிபுணர்கள் இணைத்துக் கொள்ளப்படுவது நூலகத்தின் விருத்திக்கு உதவுவதாக அமையலாம். அதேவேளை நூலகங்களுக்கான வருடாந்த அல்லது விசேட நிதி ஒதுக்கீடுகளின் போது இவ்வாறான குழுக்களினுடைய சிபார்சுகளை பெறும் போது ஒதுக்கீட்டில் வெறுமே நூற்கொள்வில் மட்டும் கவனம் செலுத்தாது ஏனைய பெளதீக வளத் தேவையை வரையறுக்கப்பட்ட வளத்துடன் வினைத்திறனுடன் பெறுவதற்கும் வாய்ப்பாக அமையும். எனவே மேற்கூறிய விடயங்கள் நடைமுறைப்படுத்துவது மன்முனைப்பற்று பிரதேச பொது நூலகங்களின் பகுப்பாக்கத்திட்ட பிரயோகத்தின் தற்போதைய நிலையினை உயர்த்தக்கூடியதாக இருக்கும் என இவ் ஆய்வு சிபார்சு செய்கின்றது.

உசாத்துணை நூல்கள்

- Anderson, J.D. (2003). Organization of Knowledge, *International Encyclopedia of Information and Library Science*. 2nd Ed. London. Routledge.
- Chan, M. (1981). *Cataloging and Classification: An Introduction*. Newyork : MC Graw – Hill Book Company.
- Fadaie A., Gholamreza. (2004). A New Scheme for Library Classification. *Cataloging and Classification Quarterly*, 38(2), 75 – 99
- Flywell, E.M. (nd). *Presentation on Theory of Classification*. Retrieved from <https://www.slideshare.net/dmalanga/introduction – to – library – Classification>
- Kirshnakumar, S. (1993). *Theory of Classification*. New Delhi: Vikas Publishing.
- Kumbha, R. (2012). *Library Classification trends in the 21st Centaury*. Oxford: Chandos Publishing.
- அருளானந்தம், ஸ்ரீ. (2008). நூலக தகவல் அறிவியல் ஆய்வுக்கோவைகொழும்பு: சேமமடு பதிப்பகம்.
- கமால்தீன், எஸ்.எம். (2008). பாடசாலை நூலகம் ஓர் அறிமுகம். கொழும்பு: குமரன் புத்தக இல்லம்.

The Future of Sri Lankan Libraries¹

Pradeepa Wijetunge^a

Abstract

The libraries across the globe are forced to revolutionize their processes and practices to accommodate the changes brought about by many social, economic, demographic and technological factors and many countries have taken national level initiatives to understand the impact of these changes upon their libraries. This paper highlights four such initiatives adopted by the USA, UK, Australia and New Zealand and stresses that Sri Lanka is yet to take any national level initiative to study the factors that will affect the service paradigm of the libraries in future. While emphasizing some salient factors on Sri Lanka's education, ICT penetration and its rank in the global innovation index, this paper accentuates that the professional LIS Associations and teaching bodies must play a major role in identifying the challenges that will require fundamental changes in the libraries, in order to survive.

Keywords: Future of Libraries, Sri Lanka, Challenges, Change

---

¹An expanded version of the Keynote Address made at the inauguration of the Prof. Russell Bowden Auditorium of the National Institute of Library and Information Sciences, University of Colombo on 28th January 2017.

a. Librarian, University of Colombo, e-mail: librarian@lib.cmb.ac.lk

Introduction

Review of LIS literature in the global context indicates that the future of libraries is a topic which has drawn the attention of many LIS practitioners as well as professional bodies. Although many Asian and European countries have discussed the issue, I have selected four such major initiatives from the UK, USA and New Zealand to present here. The Libraries of the Future Project (LotF), in the UK² identified eight factors that affect and shape the future of libraries. **Current economic crisis** which reduces the budgets, **cheap and pervasive ICT, acceptance of digital content, search and navigation** predominantly by the users as a result of the development of Internet, need for **information literacy** as an essential skill, **Authorship** of non-conventional material (slide decks, podcasts, videos and book chapters), more and more reliance on **ICT -based teaching and learning**, and **research paradigm** shifting towards more online resources and analysis and simulation tools, were identified as strong factors which require transformation of libraries in the future (Curtis et al., 2011).

Similarly, the Center for the Future of Libraries³, established under the American Library Association (ALA, 2014) has identified 24 different trends⁴ that will affect the future of libraries and categorized them under seven major

² The Academic Libraries of the Future project (LotF) is sponsored by the British Library (BL), the Joint Information Systems Committee (JISC), Research Information Network (RIN), Research Libraries UK (RLUK) and the Society of College, National and University Libraries (SCONUL).

³The Center for the Future of Libraries, works to:

- Identify emerging trends relevant to libraries and the communities they serve
- Promote futuring and innovation techniques to help librarians and library professionals shape their future
- Build connections with experts and innovative thinkers to help libraries address emerging issues.

⁴ Visit <http://www.ala.org/transforminglibraries/future/trends#Organization and Classification of Trends> for the detailed list of trends.

topics; Society, Technology, Education, the Environment, Politics (and Government), Economics, and Demographics (STEEPED). It emphasizes the aging workforce, emerging adults, urbanization, non-conventional learning (i.e. badging, flipped learning), divergence of digital natives and digital immigrants, income inequality and sharing economy and the need for unplugged space as the drivers of the libraries in future. LIANZA (The Library and Information Association of New Zealand) has echoed these viewpoints in 2015 (LIANZA, 2015) and it has identified technology, changing environment, need to support the community, providing access to information and the need for collaboration. It stresses that the libraries and the librarians need to be transformed to bridge the digital divide, by staying current with technological developments and helping communities navigate this new terrain. The report also identifies the constraints. The Australian Library and Information Association (ALIA) has also taken an initiative to discuss the future of the libraries with an emphasis on the professionals (ALIA, 2013), which addresses the challenges encountered by the professionals of the academic, public, school and other sectors and the actions to be taken to transform the libraries to suit the changing needs of the society. The significant characteristic of these four scenarios is the leadership taken by the respective professional bodies of the countries at national level to identify the factors affecting the transformation of their libraries within the next 15 to 20 years.

It can be summarized that the economic crisis, evolving ICTs, changing modes of teaching / learning, changing demographic patterns and the shifting paradigm of information needs as a corollary of these changes are the salient features which affect the future of libraries in the global context. However, there is no evidence in Sri Lanka of any national level initiative concentrating on the future of the Sri Lankan libraries, nevertheless using some of the facts and figures

available from other sources, we can throw some light on the issues to be encountered by the Sri Lankan libraries in future.

Sri Lankan scenario

Since independence, Sri Lanka has been proud of its ever-increasing literacy rate, at 58 % in 1946 to 78 % in 1971 (Isenman, 1980) and increasing up to 93.3 % by 2014 (Central Bank of Sri Lanka, 2015). Because of the social welfare programmes of the post-independence governments, Isenman (1980) asserts that Sri Lanka has demonstrated high levels of life expectancy, fertility, infant mortality, and adult literacy, compared with its income than any other country of similar income level. Free education, food subsidies and health facilities have supported the country to achieve best social indicators though the same has costed more in growth and unemployment. However, the primary school enrolments have regressed from 99.7 % in 2001 to 93.8 % in 2012, reaching the last grade has regressed from 97.8 % in 2001 to 96.6 % in 2011 and primary school completion has dropped from 106.5 % in 2001⁵ to 96.8 % in 2012 (UN-ESCAP, ADB and UNDP 2015, 66)⁶. We are yet to study the effects of regressing primary enrollments.

Although Sri Lanka depicts a high literacy rate, it is not same with computer literacy⁷. According to the Dept. of Census and Statistics (Figures 1 and 2), the overall computer literacy rate was 27.1 % in 2015, by age group it was highest

⁵Primary completion rate, or gross intake ratio to the last grade of primary education, is the number of new entrants (enrollments minus repeaters) in the last grade of primary education, regardless of age, divided by the population at the entrance age for the last grade or primary education. Data limitations preclude adjusting for students who drop out during the final year of primary education. (<http://data.worldbank.org/indicator/SE.PRM.CMPT.ZS?locations=AF-LK>)

⁶ Source: UIS database (accessed 24 February 2015).

⁷ A person (aged 5-69) is considered as a computer literate person if he/she could use computer on his/her own. For example, even if a 5 years old child can play a computer game then he/she is considered as a computer literate person.

among the 15-19 years at 58.7 %, by educational attainment it was highest among those who have achieved GCE/AL and above at 70% and among English literates at 69.5 %. There were variations according to gender, provinces and occupational groups (Dept. of Census and Statistics, 2015).

Gender , Age Group, Educational attainment and Language literacy	Computer literacy rate (%)	
	2014	2015
Sri Lanka	24.9	27.1
By Sex		
Male	26.6	29.1
Female	23.3	25.3
By Age group (years)		
5-9	12.4	14.4
10-14	35.8	39.8
15-19	54.3	58.7
20-24	49.6	53.8
25-29	40.6	43.5
30-34	29.3	31.3
35-39	23.1	25.0
40-49	15.3	17.2
50-59	9.6	10.5
60-69	5.2	6.1
By Educational attainment		
No schooling	1.1	2.1
Below grade 6	9.4	10.5
Grade 6-10	16.2	18.3
G.C.E. (O/L)	39.4	42.0
G.C.E. (A/L) or above	67.6	70.0
By Language literacy		
Sinhala	30.3	33.1
Tamil	24.3	26.9
English	67.3	69.5

Source: Dept. of Census and Statistics (2015, p.3)

Figure 1. Computer literacy according to gender, age, educational level and language literacy

Occupational group	Computer literacy rate (%)	
	2014	2015
Sri Lanka	51.0	52.0
Managers, Senior Officials and Legislators	72.6	70.8
Professionals	81.0	83.9
Technicians and Associate Professionals	80.7	82.9
Clerks and Clerical support workers	88.5	88.7
Services and Sales workers	46.3	50.9
Skilled Agricultural, Forestry and Fishery workers	20.0	18.1
Craft and Related Trades workers	36.1	36.6
Plant and Machine operators and Assemblers	34.0	38.7
Elementary occupations	22.7	22.4
Armed Forces Occupations & unidentified occupations	68.6	60.9

Source: Dept. of Census and Statistics (2015, p.3)

Figure 2. Computer literacy according to occupational groups

Although many believe that Internet is there for all, and for everything, we cannot be satisfied with Internet penetration in the country. According to Dept. of Census and Statistics (2015), only 12.1 % of the household population has access to Internet with the highest percentage recorded in the Colombo district at 28.1 % of the household population while it lowest in the Badulla, Polonnaruwa and Mulativu Districts ranging from 3.4 % to 4.7 %. (Figure 3).

District	Household Population (age 5-69)			
	Internet (%)		E-mail (%)	
	2014	2015	2014	2015
Sri Lanka	10.4	12.1	8.2	8.9
Colombo	24.1	28.1	20.6	21.9
Gampaha	16.8	18.7	13.4	13.4
Kalutara	11.9	14.9	9.5	11.6
Kandy	10.1	11.7	8.1	9.7
Matale	4.6	8.2	3.8	5.8
NuwaraEliya	5.3	4.4	4.1	3.8
Galle	8.0	10.5	6.3	6.9
Matara	8.2	8.3	5.9	6.3
Hambantota	5.8	5.9	3.9	3.7
Jaffna	13.8	15.8	9.1	10.1
Mannar	7.7	9.1	6.3	7.2
Vavunia	16.7	16.3	5.6	6.6
Mulativu	3.3	4.7	2.5	3.7
Kilinochchi	8.3	7.0	5.6	6.4
Batticaloa	7.2	9.9	5.3	7.2
Ampara	6.4	6.5	4.9	4.5
Trincomalee	6.4	5.6	5.0	5.1
Kurunegala	8.2	9.3	6.1	6.3
Puttalam	9.3	13.3	6.7	8.1
Anuradhapura	5.4	7.4	3.6	4.4
Polonnaruwa	5.3	4.7	4.2	3.6
Badulla	3.5	3.5	3.3	3.4
Monaragala	3.8	4.9	2.9	4.3
Ratnapura	4.8	5.9	3.8	4.7
Kegalle	5.7	7.0	4.6	5.0

Source: Dept. of Census and Statistics (2015, p.3)

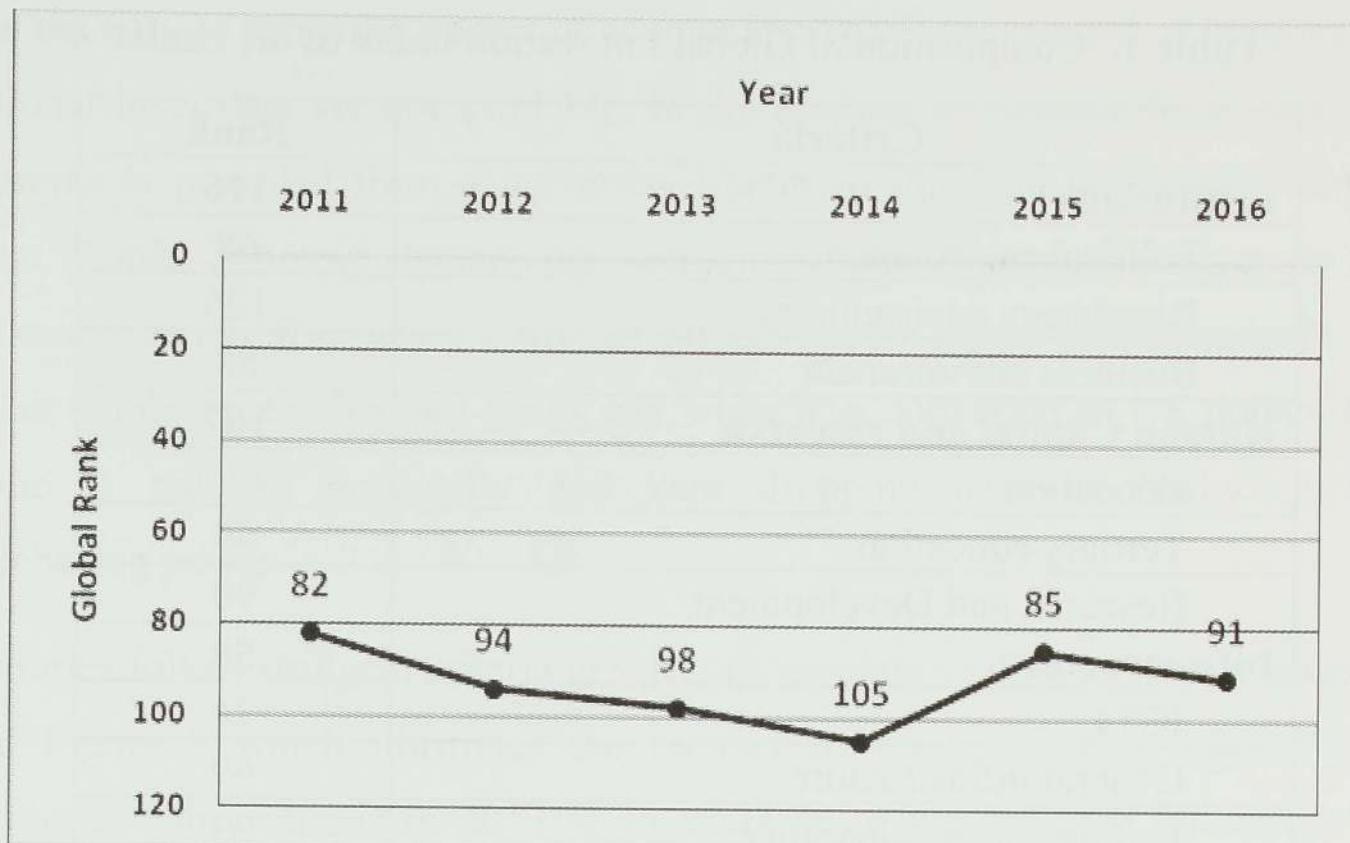
Figure 3. Access to Internet and email by district

The latest demographic projections (Dissanyake, 2016) forecast that from 2012 to 2037, population will increase from between the range of 22.2 million to 24.4 million, birth rate will decline while the death rate will increase not due to deterioration in health but due to gradual growth of elderly population. The median age of the Sri Lankan population will grow in an unprecedented manner in the next 25 years from 31 years in 2012 to 41.8 in 2037 (Dissanyake 2016, p.35). He further comments that the 30-34-year age group was the largest in 2012 and this cohort will carry its size upward in the population pyramid and will reach 55-59 age group in 2037 and will contribute substantially to the elderly population of the country. Child population (under 15 years) will decrease from within the range of 5.1 million in 2012 to 4.4 million in 2037, youth population (15-29 years) will grow from 4.7 in 2012 to 5.1 in 2037, working age population (15-59 years) will increase from 12.7 million in 2012 to 13.5 million in 2037, older population (60+ years) will grow from 2.5 in 2012 to 5.1 in 2037. Dissanayake (2016) further projects that the dependency burden⁸ of the country will increase from 57.1 in 2012 to 75.8 in 2037 and the child dependency ration will remain stable while old dependency ration will constantly increase contributing to amplify the total dependency ration (Dissanyake 2016, p.43).

The research and innovation capacity of Sri Lanka, as illustrated in Figure 4, indicates that the rank of Sri Lanka in the global context has been at the highest at 82 in 2011 but has dropped to 105 in 2014, rose to 85 in 2015 and dropped to 91 in 2016, out of 128 countries (Dutta, Lanvin, & Wunsch-Vincent, 2016).

---

⁸ Dependency burden is the ratio of dependent young and old to the population of working age (Dissanayake 2016, p.42).

Sources: Dutta (2011, p.xix), Dutta (2012, p.xix), Dutta and Lanvin (2013, p.xxi), Dutta, Lanvin and Wunsch-Vincent (2014, p.xxv), Dutta, Lanvin and Wunsch-Vincent (2015, p.xxxi), Dutta, Lanvin and Wunsch-Vincent (2014, p.xix).

Figure 4. Position of Sri Lanka in the Global Innovation Index

The Global Innovation Index relies on seven pillars and each pillar is further divided in to three sub pillars and sub pillar consists of two to five individual indicators. Sri Lanka's rank in the seven pillars and their sub pillars are depicted in Table 1 below. Other than in few components i.e. ICT services and exports as a % of total trade and knowledge diffusion, Sri Lankan rank is not very promising.

Table 1. Composition of Global Innovation Index of Sri Lanka

Criteria	Rank
Institutions	116
Political environment	68
Regulatory environment	125
Business environment	88
Human Capital and research	107
Education	111
Tertiary education	99
Research and Development	90
Infrastructure	58
ICTs	74
General infrastructure	69
Ecological sustainability	23
Market sophistication	97
Credit	110
Investments	74
Trade, Competition and Market scale	58
Business sophistication	102
Knowledge workers	100
Innovation linkages	100
Knowledge absorption	67
Knowledge and technology outputs	76
Knowledge creation	91
Knowledge impact	79
Knowledge diffusion	43
ICT services and exports as a % of total trade	17
Creative outputs	84
Intangible assets	80
Creative goods	69
online creativity	98

Source: Dutta, Lanvin, & Wunsch-Vincent (2016, p.283)

It is not easy to show the impact of economic crisis in the context of libraries as national level data are not available. In the absence of national level data, an example is provided from a university library to illustrate the gravity of the issue. Table 2 below depicts the scenario of the library of University of Colombo across five years. Annual allocation for books and periodicals is rather stable except for two years, but when it is converted to US dollars the value is reduced drastically and kept dropping annually, reducing the purchasing power.

Libraries follow stringent criteria in selecting resources with the limited budgets and Figure 5 which illustrates the number of printed foreign journal and databases subscriptions in 2013 is an example of the resource limitations in major libraries.

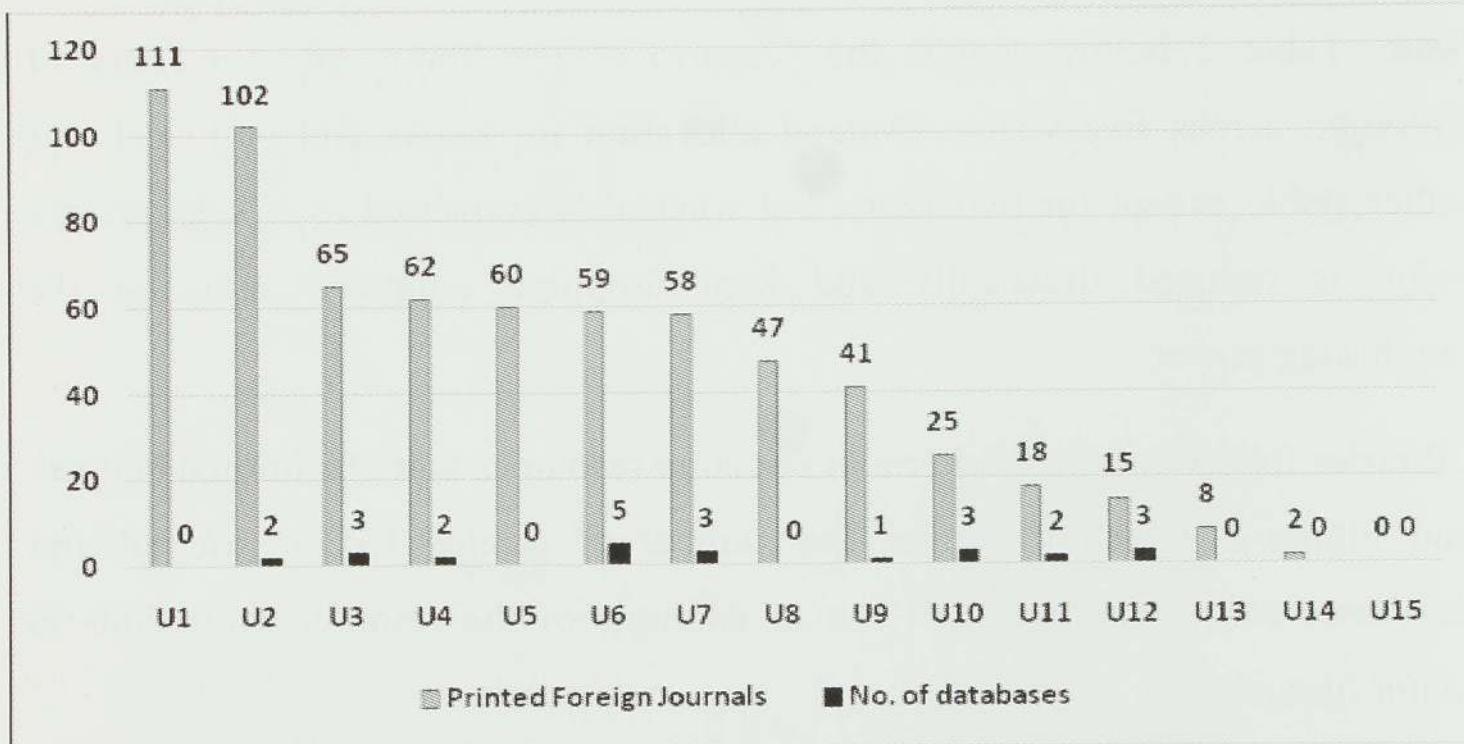
Table 2. Annual Books and Periodicals allocation in SL Rupees and US Dollars

Year	U1 Allocation in SL Rs.	U1 Allocation in US\$	U2 Allocation in SL Rs.	U2 Allocation in US\$
2012	18000000	141,755	6600000	51,977
2013	22000000	169,127	10900000	83,795
2014	20000000	151,446	4400000	33,318
2015	20000000	144,259	8500000	61,310
2016	20000000	135,245	8400000	56,803

Source: Data from Acquisitions Dept. of the Library, University of Colombo

Finally, it can be summarized that Sri Lanka too face some of the same issues that affect the transformation of libraries in the global context; increasing population, changing demographics, and economic crises, but some issues like computer literacy access to Internet, innovation capacity and knowledge creation have a different impact on libraries from the other countries in which

these aspects are much more advanced. The following section will pay attention to the implications of these factors on the future of libraries.

Source: data provided by the 15 Librarians and Acting Librarians of the universities under the purview of the University Grants Commission to author in 2013.

Figure 5. Foreign journal and databases subscriptions by the Sri Lankan University libraries in 2013

Implications for the future of libraries.

These factors discussed above can be perceived not as threats to the future of Sri Lankan libraries but factors which drive people to the libraries more and more. We have no clear idea of how many libraries exist in the country but it is possible to estimate that there are about 50 state university libraries (including Main and Faculty libraries), about 20 private higher educational Institute libraries, 50 government and special libraries, about 5,000 school libraries (varying from large collections to a single cupboard or a book box), about 35

teacher training college libraries, 500 pirivena libraries and 1164 public libraries which adds up to 6,784.

According to the socio-economic indicators discussed above, there is an increasing need for information at low or no cost for people. Increasing youth population requires information not only for their educational purposes but also for various other purposes like employment opportunities, health and recreation. Aging dependent population with an increasing life expectancy will demand information to satisfy their specific needs, in the format more appropriate for them. Lack of computer literacy and access to computers and Internet, although gradually increasing, will drive the population to places where they can access ICT conveniently and libraries can be major service providers. Not only the lack of computers and other ICT equipment but also the cost of high quality information, for instance access to scholarly databases will drive people towards the libraries, especially the university and other higher educational and research libraries as individuals cannot afford to access such high-priced information resources on their own. Most of the libraries in the country are restricted for small user groups attached to that organization, university, school, or department but only the public libraries serve the common citizen. Therefore, the contribution of the public libraries towards the community will be ever increasing. There is a social responsibility of the libraries to approach those who cannot or will not reach a library either for economic reasons or because of their illiteracy.

Therefore, no one should fear that the libraries will be extinct in the future, nevertheless we cannot assume that the libraries will survive in their present status. Evolving technology will transform the user behavior significantly, from where, how and when they access which information. We cannot expect the future users to walk in to a library between 8.00 to 4.00 pm to read or to borrow

material. Information will be needed as and when they require it. To provide such context specific service the traditional print-based collections will have to be replaced with digital content to a considerable context. Therefore, we will need more libraries in the country.

Libraries have existed and evolved for centuries from clay tablets, manuscript collections, and printed collections to modern digital collections, however the survival of the library will depend upon the adopting of the library services to the evolving user needs. It is inevitable that those libraries which do not change to cater to the user needs and to justify the expenditure on them will face a certain death.

Whether we revive or perish, is in our own hands. Librarians must make use of the opportunities created by the society to move forward and serve the information needs of the country. In this endeavor, the LIS educational institutes like NILIS have a major responsibility to provide appropriate skills and knowledge to the prospective librarians and change their mindsets to survivors, not meek failures.

Finally, I would like to assert that the future is not bleak for libraries or librarians but we must be prepared to seize the opportunities and move forward not in the traditional paradigm but in a new paradigm.

References

American Library Association (2014). *Centre for the future of libraries*. Retrieved from <http://www.ala.org/transforminglibraries/future>

Australian Library and Information Association (2013). *Future of the library and information profession*. Retrieved from <https://www.alia.org.au/futureoftheprofession>

Central Bank of Sri Lanka (2015). *Annual report*. Colombo: Central Bank of Sri Lanka.

Curtis, G. et al. (2011). *Academic libraries of the future: Scenarios beyond 2020*. Retrieved from
http://www.sconul.ac.uk/sites/default/files/documents/Scenarios_beyond_2020_ReportWV.pdf

Dept. of Census and Statistics (2015). *Computer literacy statistics – 2015*. Retrieved from
<http://www.statistics.gov.lk/ComputerLiteracy/Annual%20BuletinCompute rLiteracy- 2015.pdf>

Dissanayake, L. (2016). *Medium-term population projection for Sri Lanka: 2012 to 2037*. Colombo: UNFPA

Dutta, S. (Ed.) (2011). *The global innovation index 2011: accelerating growth and development*. INSEAD, Alcatel-Lucent, Booz, Confederation of Indian Industry and WIPO. Retrieved from
https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/gii-2011_report.pdf

Dutta, S. (Ed.) (2012). *The global innovation index 2012: stronger innovation linkages for global growth*. INSEAD and WIPO. Retrieved from
<http://www.gov.cn/xinwen/2016-08/11/5098838/files/7ccfebdbb51946778b8a47e3af0a1a36.pdf>

Dutta, S. and Lanvin, B. (Eds.) (2013). *The global innovation index 2013: the local dynamics of innovation*. Cornell University, INSEAD, and WIPO. Retrieved from
http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/economics/gii/gii_2013.pdf

Dutta, S., Lanvin, B. & Wunsch-Vincent, S. (Eds.) (2014). *The global innovation index 2014: the human factor in innovation*. Cornell University, INSEAD, and WIPO. Retrieved from
<https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/reportpdf/gii-2014-v5.pdf>

- Dutta, S., Lanvin, B. and Wunsch-Vincent, S. (Eds.) (2015). *The global innovation index 2015: effective innovation policies for development.* Cornell University, INSEAD, and WIPO. Retrieved from <https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/reportpdf/GII-2015-v5.pdf>
- Dutta, S., Lanvin, B. & Wunsch-Vincent, S. (Eds.) (2016). *The global innovation index 2016: Winning with innovation.* Cornell University, INSEAD, and the World Intellectual Property Organization. Retrieved from http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2016.pdf
- Isenman, P. (1980). Basic needs: The case of Sri Lanka. *World Development*, 8, 237-258.
- LIANZA (2015). *Future of libraries 2015.* Retrieved from <http://www.lianza.org.nz/sites/default/files/Future%20of%20Libraries%20Summit%20Report.pdf>.
- UN-ESCAP, ADB and UNDP (2015). *Making it happen: Technology, finance and statistics for sustainable development In Asia and the Pacific. (Asia-Pacific Regional MDGs Report 2014/15).* Retrieved from <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/159951/asia-pacific-regional-mdg-report-2014-15.pdf>

පුස්තකාලය ස්ථාපිතවීමේ දී බලපෑ එතිහාසික, දාරුණික හා තාක්ෂණික සාධක පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශයක්

ଆර්. ඩී. ආනන්ද තිස්සා¹

A Sociological Study on the Historical, Philosophical and Technological Factors that Contributed in the Establishment of the Concept of Library

R.D. Ananda Tissa¹

Abstract

Library is an institution that dates back to the beginning of human civilization. In ancient times man attempted to inculcate wisdom and a sense of history to his future generations. The expansion of private and public libraries in many countries from the distant era reflects man's urge and desire for knowledge. One strategy used by man for ensuring happiness in his life was to be employed in reading. It was also necessary to communicate beyond the limits of time and space. Information inflation gave rise to the expansion of library services such as information awareness, retrieval, distribution and as a consequence Library and Information Science developed as an independent field of study evolving from sources of several related disciplines.

Accordingly several historical, philosophical, technological and sociological factors that contributed in the establishment of the concept of library could be recognized. It gradually transformed into an institute that provides multi services on the basic of historical, theoretical, technological, biological, ethical, cultural, philosophical, linguistic, educational, political and economic factors. This article elaborates the outcome of a research carried out from a new perspective which reveals the effect of the above factors on the establishment of the concept of the library.

Keywords: Library, Library and Information Science, Library History, Library Service, Social Epistemological Study

---

1. Senior Assistant Librarian, Gampaha Wickramarachchi Ayurveda Institute, University of Kalaniya, Yakkala. Email: rdatissa@gmail.com

සාරාංශය

ප්‍රස්තකාලය මූකැලී, මානව ශිෂ්ටාචාරයේ ආරම්භය දක්වා දිවෙන ඉතිහාසයක් සහිත ආයනනයකි. ස්මාතිය හා ඇුතය නුපන් අනාගත පරපුරට දායාද කරන්නට ලිනිසා ආදි ප්‍රගයේ සමාරම්භයේ දී ම ප්‍රයත්න දැරිය. දුරාතිනයේ පටන් ම ලෝකයේ නොයෙක් රටවල පොද්ගලික හා මහජන ප්‍රස්තකාලය ව්‍යාප්ත්වීමෙන් පිළිබඳ වන්නේ මානවයා දැනුමෙන් පෝෂණය වීමට උත්සුක මූලික බවයි. මානවයා ස්වකිය මහුපද ජීවිතය පිනිමන්ව ගා කිරීමට හාවින කළ එක් උපායක් මූදේ කියැවීමයි. එමෙන් ම, කාලය හා අවකාශය පිළිබඳ සීමාවන් ඉක්මවා සන්නිවේදනයේ යෙදීමට ද අවශ්‍ය විය. විදාහන විදාරණයන් සමඟ ම විදාහන සංඛ්‍යානය, සම්දේරණය හා පරිවහනය ආදි සේවා දියුණු කළ යුතු හෙයින් ප්‍රස්තකාලයන්, එහි පැවැත්මට උපස්ථිම්භක වන ප්‍රස්තකාලය හා විදාහන විද්‍යා තිෂය බාරාවන් ඩිස්ත්‍රික් මාර්ග කිහිපයක ප්‍රහාවය ලබා අනිවර්ධනයට පත්විය.

යලෝක්නා පසුව්ම මත ප්‍රස්තකාලය ස්ථාපිතවීමේ දී බලපෑ එතිහාසික, දාර්ශනික, තාක්ෂණික හා සමාජ විද්‍යාන්මක සාධක ගැවීණය කිරීමේ දී පදනම් කිහිපයක් විශේෂයෙන් නිරීක්ෂණය විය. රේ පාදක මූලික එතිහාසික හා නෙතික, විදාහන විද්‍යාන්මක හා තාක්ෂණික, ජීවිද්‍යාන්මක හා මනෝකාලීක, ආචාරවිද්‍යාන්මක හා සංස්කෘතික, දාර්ශනික හා සමාජ විද්‍යාන්මක, වාග්විද්‍යාන්මක, අධ්‍යාපනික හා සෞන්දර්යාන්මක, පාරිසරික, හොතික හා ග්‍රන්ථිද්‍යාන්මක, දේශපාලනික හා ආර්ථික, සමාජ ඇාන ස්වභාව අධ්‍යයනාන්මක, පදනම් ඔස්සේ බහුමාන සේවා සහයන ආයනනයක් බවට පරිවර්තනය විය. ප්‍රස්තකාලය නම් මූලික සහයන ආයනනය ස්ථාපනය සහ වර්ධනයට ම කෙරෙහි ප්‍රාග්ධනීක්න සාධක බලපෑ ආකාරයන්, සමාජ විද්‍යාන්මකව එහි විස්තාරණයන් පිළිබඳ නව දැන්වීයක් අනුව කරන ලද ගැවීණයක ප්‍රතිඵ්‍යු මෙම උපියෙන් විස්තර කෙරේ.

මූලික පද: ප්‍රස්තකාලය, ප්‍රස්තකාලය ඉතිහාසය, ප්‍රස්තකාලය සේවය, ප්‍රස්තකාලය හා විදාහන විද්‍යාව, සමාජ ඇානස්වභාව අධ්‍යයනය

1. ජේජ් සහකාර ප්‍රස්තකාලයාධිපති, ගම්පහ විකුමාරවලි ආයුර්වේද විද්‍යායනනය, කැලුණීය විශ්වවිද්‍යාලය, යක්කල. රුමේල්: rdatissa@gmail.com

හැඳින්වීම

මානව ගිෂේටාවාරයේ සාක්ෂර විද්‍යාත්මක සංවර්ධනය කෙරෙහි සාපුරුව බලපාන වියුත් හෙවත් තොරතුරු අවශ්‍ය වේලාවට, අවශ්‍ය පරිදි, අවශ්‍ය ස්වරුපයෙන්, නිවැරදිව සපයාගත හැකිකේ යහපත් ප්‍රස්ථකාලය සේවාවක් ස්ථාපිත වුයේ නම් පමණි. අන්‍යාකාරයකින් ප්‍රකාශ කරන්නේ නම්, තොරතුරු වෙත පිවිසීමට ඇති අයිතිය තහවුරු කරනු ලබන්නේ ප්‍රස්ථකාලය නම් සමාජීය ආයතනය විසිනි. එහි නියමුවා හෙවත් මෙහෙයුම්කාරකයා වන්නේ ප්‍රස්ථකාලයාධිපතිවරයා හෝ එකී තනතුරු නාමයට අදාළ වගකීම් ඉටුකරනු ලබන නිලධාරියකු විසිනි. අක්ෂර ලේඛනගත කිරීමෙන් ආරම්භ වූ ප්‍රස්ථකාලය සම්ප්‍රදාය එතිහාසික වශයෙන් ද, ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සම්මානිත තත්ත්වයන් යටතේ විස්තාරණය වී ඇත.

ආසියාතික රටවල ගුණිකරණය, ගුණු පරිශීලනය හා පරිරක්ෂණය බුදු සමයෙහි ව්‍යාප්තියන් සමඟ තවදුරටත් වර්ධනය වූ බව මූලාශ්‍රවලින් පෙනී යයි. ලාංකිය එතිහාසික මූලාශ්‍රයන් අනුව සිරිලක බොද්ධ සිද්ධස්ථානවල අනිවාර්ය අංගයක් වුයේ පොරාණික පොත්ගුල යි. එකී පොත්ගුල ප්‍රස්ථකාලය බවට පත්වෙමින් දහනවචන හා විසිවන ගෙවර්ෂවල දී බිජි වූ නුතන ප්‍රස්ථකාලය හා එහි සේවාවන්හි වර්ධනය විශේෂ අධ්‍යයනයකට ලක්විය යුතුය. යුරෝපීය ජාතිකයන්ගේ ආගමනයෙන් අනතුරුව වැවිලි ආර්ථිකය හා විශේෂ ප්‍රස්ථකාල සේවාවන් ආරම්භ කිරීම ප්‍රස්ථකාලය සේවා ජනතාවට සම්ප්‍රාප්ති කෙරෙහි යම්තාක් දුරකට බලපා ඇත.

ලාංකිය දාෂ්ටේරිකෝණයෙන් ප්‍රස්ථකාලය හඳුනා ගැනීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රස්ථකාලය සේවා ඉතිහාසය අනුරාධපුර යුගයේ පොත්ගුල් සම්ප්‍රදාය හා ඒ ආග්‍රිත සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදාය ආගුයෙන් අධ්‍යයනය කළ හැකිය. ලක්වැසියනට ආගන්තුක ආයතනයක් හෝ නුහුරු, නුපුරුදු ආයතනයක් නොවන ප්‍රස්ථකාලයේ ආරම්භය පිළිබඳ පිළිගත හැකි නිශ්චිත දින වකවානු සඳහන් කිරීම අපහසුය. ශ්‍රී සුමඩ්බිල ගබඳකෝෂයේ විග්‍රහය අනුව (ශ්‍රී සුමඩ්බිල, 1999) 'ප්‍රස්ථකාලය' යනු ප්‍රස්ථක (පොත) + ආලය (ඡෘහය) = පොත් තබන ගෙය වශයෙනි. ඒ අනුව පොත් තැන්පත් කොට ඇති 'ඡෘහය' ප්‍රස්ථකාලයයි.

මක්ස්ග්‍රැෆ්‍රේ ඉංග්‍රීසි ගබඳකෝෂය (Oxford Dictionary, 2005) අනුව 'ප්‍රස්ථකාලය' කිසියම් ආයතනයක සාමාජිකයන්ගේ පරිහරණය පිණිස හෝ ජනතාවගේ ප්‍රයෝගනය

සඳහා හෝ ඔවුනට පිරුලට දීම උදෙසා හෝ පොත්, වාරසගරා සහ ඇතැම් විට විතුපට හා සංගිත තැබේ හෝ ගබඳ පට ආදි ද්‍රව්‍යන්ගෙන් සංයුත්ත එකතුවකින් සමන්විත වූ කාමරයක් (ඡාලාවක්) හෝ ගොඩනැගිල්ලකි. ‘පුස්තකාලය’ යන වචනාර්ථය (ඒහි ම) තවදුරටත් මෙසේ විස්තර කෙරේ.

- (අ). පුස්තකාලයක පවත්වාගෙන යනු ලබන පොත් හා වාරසගරා එකතුවක්,
- (ආ). පොත් තැන්පත් කරන ලද පොදුගැලික නිවසක කාමරයක්,
- (ඇ). සමාගමයක්/පුකාගන ආයතනයක් විසින් කට්ටලයක් වශයෙන් නිකුත් කරන ලද ගබඳ තැබේ හෝ ගුණ මාලාවක්,
- (ඇ). කුමානුකුලට වින්‍යාස කරන ලදුව, පර්යේෂණ සඳහා හෝ බැහැර දීම සඳහා හෝ සංවිධානය කරන ලද විතුපට හෝ පටිගත කළ සංගිත ආදිය ඇතුළත් එකතුවක්, ගබඳ තැබේ පුස්තකාලයක්,
- (ඉ). ශිසු උපයෝගනය පිළිස නිරතුරුව තැබුවල ගබඩා කරන්නා වූ ද, සාමාන්‍ය භාවිතය සඳහා සූදානම්කර ඇත්තා වූ ද මඟ්‍යකාංග ඇසුරුම් හා වැඩසටහන් එකතුවක්,

මේ අනුව පොත් එක්රස් කරන ලද ස්ථානය වශයෙන් හඳුන්වන ලද පුස්තකාලය අධ්‍යාපනය හා නවීන තොරතුරු තාක්ෂණයේ දියුණුවන් සමගම පොත් තොවන ද්‍රව්‍ය තැන්පත් කර ඇති ස්ථානයක් සඳහා ද ‘පුස්තකාලය’ (Library) යන ව්‍යවහාරය භාවිත වේ. උදාහරණ වශයෙන් විඩියෝ (Video) පුස්තකාලය, මාධ්‍ය පුස්තකාලය, විතුපට පුස්තකාලය, පරිගණක මඟ්‍යකාංග පුස්තකාලය, සුරතල් සත්ත්ව පුස්තකාලය, සෙල්ලම් බඩු පුස්තකාලය. සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, බුද්ධි මන්දිරය (ජ්‍යෙන මන්දිරය) හා විද්‍යාපන මධ්‍යස්ථානය යන ව්‍යවහාරයන් දක්විය හැකිය.

‘පුස්තකාලය’ යන සිංහල වචනාර්ථය දෙන ඉංග්‍රීසි වචනය වූ ‘Library’ යන වචනය බිහි වී ඇත්තේ ලතින් භාෂාවෙන් ‘පොත’ යන අර්ථය ඇති ‘Liber’ යන වචනයෙනි. ‘පොත්ගුල හෙවත් පුස්තකාලය’ යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කියවීම සඳහා පොත්පත් එකතු කොට තබා ඇති ස්ථානයක් බව බ්‍රිතාන්‍ය විශ්වකෝෂණයේ (The New Encyclopaedia, 1985) සඳහන් වෙයි.

සන්නිවේදන ගබඩාකරයට (මහේන්ද්‍ර, 1997) අනුව 'පුස්තකාලය හෙවත් පොත්ගුල' යන මූල් අර්ථයෙන් කියුවෙන්නේ පොතපත පමණක් තැබීමට සිමා වූ තැනක් වශයෙනි. 'ඡනසන්නිවේදන විෂය යටතේ මේ තත්ත්වය විග්‍රහ කරන්නේ නම් ලිඛිත, ගුව්‍ය හා දායා සැම ජනමාධ්‍ය ආයතනයකටම පුස්තකාලයක් සුවිශේෂී වේ. ජනමාධ්‍යකරුවන්ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා සැකසෙන පුස්තකාලය වෙනත් අපර තාමයන්ගෙන් ද හැඳින්වේ. එකී අපරනාමයන් වශයෙන් තැබී හා පමි ගබඩා කරන ස්ථානය ගුම්ගෝන් පුස්තකාලය වශයෙන් ද, පරිගණක උපකරණ ඇති තැන පරිගණක පුස්තකාලය යනුවෙන් ද, විඩියෝ පමි ඇති තැන විඩියෝ පුස්තකාලය වශයෙන් ද එහි භූන්වා දී ඇත.

දුටිඩ හාජාවෙන් පුස්තකාලය සඳහා යෙදෙන තුළහම් (නුෂාකම්), තුළ නිලැයම් (නුෂාල නිලැයයම්) යන වදන නිෂ්පන්න වී ඇත්තේ තුළ (පොත), නිලයම්/නිලැයම් යන වචන දෙකෙහි එකතුවෙනි. එයින් අර්ථවත් වන්නේ පොත් එකරායි කරන ලද ස්ථානයක් හෙවත් ගොඩනැගිල්ලකි. පොදු ජන සේවා සඳහා වූ ගොඩනැගිල්ල, තැවතුම් පොල, මහජන සේවා සපයන ස්ථානය, කියවීමට තබා ඇති ස්ථානය හා මධ්‍යස්ථානය යන අර්ථයන්හි පොදුවේ ව්‍යවහාර වන බව ගබඳකෝෂවල (දෙමල - සිංහල අකාරාදිය, 2002) සඳහන් වේ.

කිතුතු ජනතාවගේ පූජනීය ග්‍රන්ථයක් වන, පැරණි හා නව ගිවිසුම් දෙකෙන් සමන්විත ක්‍රිස්තියානි ඉද්ධ ලියවිලි අන්තර්ගත 'බසිලලය' (The Bible) නිෂ්පන්න වී ඇත්තේ 'පොත' යන අර්ථ සහිත ග්‍රීක හාජාමය බිබ්ලෝස් (Biblos) හෝ බිබ්ලියෝන් (Biblion) තම වචනයෙනි. (Oxford Dictionary, 2005) 'බිබ්ලෝස්' යන වදනෙහි සෙමිටික් මූලයක් සහිත පැපිරස් (Papyrus), ස්කෙවල් හෙවත් එතුම් (Scroll) යන අර්ථය ද ඇත.

'Biblio' යන නාම ප්‍රකාශනීය පාදකවීමෙන් නිෂ්පන්න වූ පුස්තකාලය හා විශ්‍යාපන විද්‍යා විෂය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ වන වචන මාලාවක් බ්‍රිතාන්‍ය විශ්වකෝෂය, ඔක්ස්ෆර්ඩ ඉංග්‍රීසි ගබඳකෝෂය, ඔක්ස්ෆර්ඩ ඉංග්‍රීසි විමර්ශන ගබඳකෝෂය, යන කෝෂ ග්‍රන්ථයන්හි ද, පර්යාය ගබඳකෝෂයන්හි ද, පුස්තකාලය හා විශ්‍යාපන විද්‍යා පාරිභාෂික ගබඳ මාලාවන්හි ද සඳහන් වේ. එකී වචන අතුරෙන් පොත හා පුස්තකාලය හා විශ්‍යාපන

විද්‍යාවට අදාළ වන වචන උපදීයක් වශයෙන් මෙම ලිපිය අවසානයේ සඳහන් කෙරේ.

පෙර අපර දෙදිග ප්‍රස්තකාලය සේවාව ස්ථාපිත වීම කෙරෙහි විවිධ පදනම්, මූලධර්ම හා හේතුසාධක සංජුවම බලපා ඇත. ප්‍රස්තකාලය හා වියුෂාපන විද්‍යාවේ විකාසයට බලපැවැත්ත සිද්ධාන්තමය පදනම් කිපයක් පිළිබඳ සංක්‍රීත්‍යා විස්තරයක් මත් දැක්වේ. මෙක් නිශ්චත මාර්ගයට අදාළව විශේෂ නිරිශ්චත ආග්‍රායෙන් නවමු ආකාරයකින් අධ්‍යායනය කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හඳුනාගත් පදනම් එමගින් කෙරෙන බලපැමේ ස්වභාවය අනුව මෙම ලිපියෙන් විස්තර කෙරේ.

එශ්චිභාසික හා තොතික පදනම

මෙනිසා අදහස් භුවමාරුව සඳහා දරන ලද ප්‍රයත්තයන්හි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ලේඛන කළාවේ ආරම්භය සිදුවිය. ලේඛනයේ පරිණාමය මැටි පුවරුවේ සිට විද්‍යුත් හා සංඛ්‍යාංක යුගය දැක්වා විවිධ අවස්ථා පසුකරමින් තොනවතින ගමනක යෙදේ. එකී එශ්චිභාසික විකාසයෙහි තොරතුරු හාවිතය ප්‍රස්තකාලයෙහි පදනම බවට පත් වී ඇත. ඒ අනුව ප්‍රස්තකාලය ද මානව ශිෂ්ටවාරයේ විශිෂ්ට මං සලකුණක් වූ ලේඛන කළාවේ ආරම්භය දැක්වා ඉතිහාසයකට හිමිකම් කියයි. ලේඛන කළාවේ ආරම්භයන් සමඟ ම බිජි වූ ප්‍රස්තකාලය මුදුණ ශිල්පය හා වියුෂාපන විද්‍යාවේ සංවර්ධනයන් සමඟ ම වර්ධනය විය.

20 වන ගතකයේ ඇරුම්, නවීන විෂයයක් වශයෙන් වැඩි දියුණුවට පත් වියුෂාපන විද්‍යාව වර්තමානයේදී තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය හා බද්ධ වී ඇත. දැනුම හා තොරතුරු පළකිරීම, හාවිතය, නිර්මාණය කිරීම හා එදිනෙදා තොරතුරුවලින් දැනුම්වත්වීම, තීරණගැනීමෙහි ලා දැනුම හා තොරතුරු හාවිතය දියුණු සමාජයක දැක්නට ලැබෙන ලක්ෂණයකි. ආසියානු කළාපයේ රටවල් අතර තොරතුරු ලබාදීමේ දැරුණු යුහු අයයක් හිමිකර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකිවීම 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත සම්මත කර ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයකි.

වියුෂාපන විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික පදනම

ප්‍රස්තකාලය හා වියුෂාපන විද්‍යාව විෂයට අනුව 'වියුෂාපන' යනු 'හොඳින් දැනුම දෙනවා' යන අර්ථයෙහි යෙදේ. ප්‍රස්තකාලය හා වියුෂාපන විද්‍යාව විෂය ක්ෂේත්‍රයෙහි

‘වියුපන’ යන වචනය භාවිත වන්නේ ‘තොරතුරු’ යන පෙටු අර්ථය ප්‍රකට කිරීම සඳහා නොව ‘හොඳින් දැනුම් දෙනවා/හොඳින් දැනුවත් කරනවා’ යන පුළුල් අර්ථයෙහි බව එහි වාච්‍යාර්ථය පිළිබඳ විග්‍රහයෙන් පැහැදිලි වේ. කෙසේ වුවත් නිවැරදි ව වාච්‍යාර්ථය පිළිබඳ වන සේ තවමත් ‘වියුපන’ යන වචනය ප්‍රස්තකාලය භා වියුපන විද්‍යා විෂයයෙහි ද භාවිත නො වන බව නිරික්ෂණය වේ.

දැනුම භා තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත්වීම, නිර්මාණය, සංවිධානය, භාවිතය, බෙදාහැරීම, සංරක්ෂණය. මානව ගක්තිය භාවිත කෙරෙමින් සිදුකෙරෙන්නකි. එසේ වුවත්, වර්තමාන යුගයේ දැනුමේ ගිසු ප්‍රසාරණයන්, විදාරණයන්, තියුණු ප්‍රකාශන වේයෙන්, මාධ්‍ය විවිධත්වයන් නිසා මානව ගක්තිය, දැනුම භා තොරතුරු කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවේ.

තොරතුරු භා සන්නිවේදන තාක්ෂණය ප්‍රස්තකාලයෙහි මෙහෙවර කෙරෙහි සුවිශේෂී බලපෑමක් ඇතිකරවයි. මෙකි සන්දර්භය ඇතුළත ලේඛනාගාරයේ සිට ප්‍රවේශය දක්වා ම ප්‍රස්තකාලයක මෙහෙවරෙහි මූලික වෙනස්කම රසක් සිදුවී ඇති බව නිරික්ෂණය වේ. පිරිගණක (පරිගණක) තාක්ෂණයේ ප්‍රගතියන් සමඟ ම සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ සිදු වූ වර්ධනයන් හේතුවෙන් ප්‍රස්තකාලය භා වියුපන මධ්‍යස්ථානවල නව ග්‍රනු විද්‍යාත්මක නිපැයුම් භා සේවා ආරම්භ විය. එහෙයින්, ප්‍රස්තකාලයවල මෙම තාක්ෂණික විෂ්ලේෂණ වෙනස් වූ ප්‍රවේශයක්, නැවුම් ප්‍රවිෂ්ටියක් සඳහා ආරාධනා කරනු ලැබේ.

තොරතුරු මූලාශ්‍ර භා ඒවාට ප්‍රවේශය ලබාගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ වඩාත් පුළුල් අවබෝධයක් ඇත්තේ ප්‍රස්තකාලයාධිපතිවය. තොරතුරු සපයා ගැනීම භා උද්ධරණය පිණිස ප්‍රස්තකාලයාධිපතිව නිවැරදි අන්දමට පායිකයනට මග පෙන්විය හැකිය. දියුණු තාක්ෂණය උපයෝගී කරගැනීමෙන් වඩාත් වේගවත් ආකාරයෙන් නව දැනුම ඇතිවීමත්, එහි ප්‍රතිඵ්‍යුතු ලෙස නොයෙක් අයුරින් බිහිවන වියුපන ප්‍රමාණය පාලනය නොකළ හැකි පරිමාණයකින් අධිකවීම නිසා ප්‍රස්තකාලය භා වියුපන විද්‍යා ක්ෂේත්‍රය මුහුණුපා ඇති පොදු අභියෝගය වන්නේ ඒ තත්ත්වයට සාර්ථකව මුහුණුදීමයි. මෙහි දී පරිගණකයේ සහාය ලබා ගැනීමෙන් වියුපන සම්පූර්ණතය පහසු කරයි. එහෙත්, සාකල්‍යයෙන් ම ප්‍රස්තකාලය කටයුතු පරිගණකකරණය (ඡයතිස්ස, 1999) යනු රීට වඩා පෙළුම් සැලැස්මකින් කළ යුත්තකි.

මානව සංස්කෘතියෙහි පොතට හිමි ස්ථානයට අභියෝග එල්ල කිරීමට තාක්ෂණික දියුණුව සමත්වේ ද යන්න තුළනාත්මකව විමසිය යුතු කරුණක් බවට පත්වී ඇත. විවිධ විද්‍යුත් පතපොත මෙන් ම, පරිගණක තිරය මත දිස්වන ලේඛන පරිලෝකනය පිණිස අවස්ථා නිර්මාණය වීම ප්‍රකාශන කරුණත්තයෙහි නවෝත්පාදනයක් මෙන් ම, ප්‍රස්තකාලය හා විද්‍යාපන විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයට නවමු අත්දැකීමකි.

ඡ්‍රීවච්‍යාත්මක හා මනෝකායික පදනම

පරිණාමිය ක්‍රියාවලියක් වන මිනිසාට ඔහුටම ආවේණික සීමා ලක්ෂණ ඇත. හිස ඉහළින් පිහිටි අතර සංකීරණ ක්‍රියාවලියක් සහිත මොළයක් පිහිටා ඇත. මොළයෙහි විශාලත්වය වැඩි වී ඇත්තේ කථනය හා වින්තනය පාලනය කරන බණ්ඩිකාවල පිහිටිම නිසාය. මේ නිසා මානවයාට සිතීමට, සැලසුම් කිරීමට, තර්කනයට හා මනසිකාරයට හැකියාවක් ඇත. කථාව, භාෂාව හා ලේඛනගත කිරීම මගින් එක්රස්කර ගන්නා දැනුම ඔහුට රේලුග පරම්පරාව වෙත ලබාදිය හැකිය. (ඡයවර්ධන, 1990) සත්වයින්ගේ ප්‍රධාන ප්‍රාග්ධනය දැනුම මිනිස් මනස මගින් විශ්ලේෂණය කිරීමට යටත් ව තොරතුරු රස්කිරීම, තැන්පත් කිරීම, ව්‍යාප්තකිරීම හා සංරක්ෂණය ඡ්‍රීවච්‍යාත්මක ව සිදුවේ.

මෙම පසුබිම මත දැනුම හා තොරතුරුවලින් බැහැරව මිනිසකු හඳුනා ගැනීමට නො හැකිය. මිනිසාගේ පැවැත්ම සඳහා දැනුම හා තොරතුරු අවශ්‍යතාව ප්‍රමුඛ වේ. සූත ධන නිධානයක් වූ පොත්ගුල හෙවත් ප්‍රස්තකාලය හාවිතය පිළිබඳ මනෝකායික පදනම විස්තර කිරීම අරහයා බොඳුද මනෝච්‍යාවෙන් ලැබෙන ආලෝකය ඉමහත්ය. බොඳුද ද්‍රානය කේත්දගත වී ඇත්තේ ද මනස (වික්‍රේදාණය) මුල්කර ගෙනය. තාම හා රුප දෙකින් සමුපලක්ෂිත සැම සත්ත්වයකුටම සිතක් ඇත. ජීවිතයේ ක්‍රියාකාරීත්වය යනු විත්ත වෙතසික ක්‍රියාකාරීත්වයයි. මොළය මේ සඳහා ආධාරයක් වනු විනා, සිත යනු මොළය නොවේ.

සිත හා වෙතසිකයන්හි අවශ්‍යාත්මක සම්බන්ධතාව මත මානව ක්‍රියාකාරීත්වයට හේතු වන සිත් පහළ වේ. දෙසිතක් එක්වර තුපදින අතර, නිර්මාණ ගක්තිය, වින්තන ගක්තිය, ස්මාති කුසලතා හා රසවිත්දන හැකියාව ඇත්තේ සිතටය. පතපොත පරිඹිලනය, විද්‍යාපන සමුද්ධරණය හා සංජානනය යන ක්‍රියාකාරකම් උදෙසා මූලිකවන්නේ සිතයි. කායික, මානසික හා වාචික ක්‍රියාවන්ට මුළුවන සිත, විත්ත විටි

වශයෙන් ඇතිවන විත්ත පරම්පරාවකි. අරමුණු දැන ගැනීමේ ගක්තිය වශයෙන් හඳුන්වන සිත ලෝකයේ ඇති වේගවත් ම අරුප ධර්මයකි.

ප්‍රතිසන්ධියේ සිට වූතිය දක්වා ම විත්ත විලි පරම්පරාව ක්‍රියාත්මක වේ. අනතුරුව ප්‍රතිසන්ධි වික්ද්‍යාණය බවට පත්වන්නේ ද එකි විත්තය සි. සිත මුල්කරගෙන බිජි වන පොතපත ඇතුළත් වන විවිධ කලා නිර්මාණ රස විදින්නේ සිතෙහි. පොත්පත්වල සඳහන් වන දැනුම අර්ථ නිරුපණය, නිරාවරණය, ස්මරණය (හාණක පරම්පරා විසින් දැනුම ආරක්ෂා කරගත් ස්මෘතිය) හා අර්ථාවබෝධයට මූලික වන්නේ සිතයි.

ආචාරවිද්‍යාත්මක හා සංස්කෘතික පදනම

මිනිසාගේ වගකීම්, යුතුකම් මෙන් ම ආකල්ප හා කුසලතා හඳුනා ගැනීමට දැනුම හා තොරතුරු හාවිතය අත්‍යවශය වේ. ප්‍රස්තකාලයක නීතිරිති, රෙගුලාසි, ව්‍යවස්ථා පැනවීමේ දී ආචාරවිද්‍යාත්මක පදනමක් මත කටයුතු කිරීමට ප්‍රස්තකාලයවලට සිදුවේ. පුද්ගල හා සමාජ අයිතිවාසිකම් සුරුකෙන පරිදි කටයුතු කිරීමට ආධාර වන ආචාරවිද්‍යාත්මක පදනම ප්‍රස්තකාලයේ ද පදනමයි.

පරපුරින් පරපුරට දැනුම බෙදාදෙමින් හා පවරාදෙමින් දීර්ස ගමනක යෙදුණු ප්‍රස්තකාලය සමාජ සංස්කෘතික ලක්ෂණ ආරක්ෂාකර ගෙනිමින් තත්කාලීන විපර්යාසයන් සමගින් සමාජය හා සංස්කෘතිය ඉදිරියට ගෙනයැමේ කාර්යභාරය පවරාගෙන ඇත. දැනුම හා තොරතුරු හාවිත කරන්නන් ලෙස සමාජය හා සංස්කෘතිය ප්‍රවර්ධනය කරමින් ඉදිරියට ගමන් කිරීමේ දී ප්‍රස්තකාලය රේට ඉමහත් දායකත්වයක් සපයයි.

දාරුණික හා සමාජ විද්‍යාත්මක පදනම

විද්‍යාව හා තාක්ෂණය කොතරම් දියුණුවුවත් මානව සමාජයේ පැවැත්ම සඳහා විද්‍යා හා තාක්ෂණය මගින් විසඳුම් ලබා තොදුන් කෙශේතු විසඳුම් සපයා දී ඇති කෙශේතුවලට වඩා අධිකය. මිනිස් සමාජයේ පැවැත්ම සඳහා දාරුණික අදහස් මහත් පිටිවහලකි. වත්මන් පුද්ගල හා සමාජ ගැටුපු දෙස අවධානය යොමුකිරීමේ දී ඒ බව පැහැදිලි වේ. ප්‍රස්තකාලයක් යනු කුමක්ද ?, එහි වගකීම් හා යුතුකම් මොනවාද ? යන්න හෙළිදරවි කර ගැනීම විෂයෙහි දාරුණික හා සමාජ විද්‍යාත්මක පිවිසුම ප්‍රස්තකාලයකට ඉතා වැදගත් සාධකයකි.

සමාජයක දියුණුව ඇගයීමට ලක්කෙරෙන කුමවේදයන් අතර තොරතුරු සාක්ෂරතාව ප්‍රධාන වේ. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව, පාරිසරික විද්‍යාත්‍යා හා තාක්ෂණික කුසලතාව මෙන් ම, මානසික වර්ධනය හා ආධ්‍යාත්මික ගික්ෂණය සමාජයක පැවැත්ම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය අංග බවට පත් වේ ඇත. මේ ගක්ෂතාවන්ගෙන් පිරිපුන් සමාජයක් බිහිකිරීම පිණිස දැනුම හා තොරතුරු කාලීන හාවිතයට ද මත්‍යපරපුර සඳහා සුරකිත ආයතනයක් ලෙස ද පුස්තකාලය සමාජ විද්‍යාත්මක පදනමකින් යුත්ත ජ්‍යෙන්තාවට ඉතාමත් සමීප සමාජීය ආයතනයකි.

දැනුම හා තොරතුරු විවිධ හාජාවන්ගෙන් ප්‍රකාශයට පත්වීම නිසා විද්‍යාපන කළමනාකරණ ආයතනයක් ලෙස පුස්තකාලය, හාජාව පදනම් කරගතිමින් සිය කාර්යභාරය ඉෂ්ට කළ යුතුය. බහුවිධ සමාජ පරිසරය තුළ හාජාව, පුස්තකාලය වෙත වාග්චිද්‍යාත්මක වශයෙන් ප්‍රබල බලපෑමක් එල්ලකරයි.

එල්. වරේගර් හා බරනාඩ් බලෝක් 1962 බ්‍රිතිනිකා විශ්වකෝෂයේ දී හාජාව පිළිබඳින් කරන ලද නිරවචනයෙන් එය මනාව පැහැදිලි වේ. 'හාජාවක් නම් මිනිසුන් සමාජීය සමූහයක (ප්‍රජාවක) සාමාජිකයන් ද, සංස්කෘතියක කොටස්කරුවන් ද වශයෙන් අනෙක්නාය ක්‍රියාකාරිතා හා සන්නිවේදනය සඳහා යොදාගත්තා සම්මුතික (අර්ථතාර්ථක) වූ වාක් සංකේත පද්ධතියකි.' (බලගල්ලේ, 1995) මේ අනුව පුස්තකාලය සේවා සඳහා හාජාමය තත්ත්වය ගාමක බලවේගයක් වශයෙන් කටයුතු කරනු ලබයි.

එකම නිරුක්තියෙන් නිෂ්පන්න වූ 'පුස්තකාලය' යන වචනය පාරිභාෂික වශයෙන් විවිධ හාජාවල වාග්චිද්‍යාත්මක පරිසරය අනුව වෙනස් අර්ථයන් නිරුපණයෙහිලා හාවිත කෙරේ. 'Biblio' යන වචනයෙන් තත්සම වූ පුස්තකාලය හා සම්බන්ධ පාරිභාෂික හා පර්යාය ගබඳවලියක් උපැදිය යටතේ සඳහන් කර ඇත.

පුද්ගල හා සාමාජික දියුණුව සඳහා අධ්‍යාපනයේ බලපෑම ඉතාමත් තියුණුය. පුද්ගල හා සාමාජික සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් බලපාන සියලු සාධකවල සංවර්ධනය හා පැවැත්ම තීරණය වන්නේ අධ්‍යාපනයෙනි. අනාගත සංවර්ධනය උදෙසා අධ්‍යාපනය එලදායී ආයෝජනයක් විය යුතුය. දැනුම පදනම් කරගතිමින් තොරතුරු කළමනාකරණය කරන ආයතනයක් ලෙස පුස්තකාලය අධ්‍යාපනයෙන් කිසිසේත් බැහැර නොකළ හැකි සාධකයකි. 'විශ්වචිද්‍යාලයේ හදවත පුස්තකාලය' යනුවෙන්

අපරැදිග මතය ගොඩ නැගී ඇත්තේ උසස් අධ්‍යාපනය හා ප්‍රස්තකාලය අතර ඇති අවශ්‍යෝගීය සම්බන්ධතාව හේතුවෙනි.

දැනුම හා තොරතුරු පුද්ගල හා සමාජ සංචර්ධනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් වුවත්, දැනුම හා තොරතුරු නිරමාණය හා භාවිතය තුළ සෞන්දර්යාත්මක පදනම ගෙන්තිමත් නොවේ නම්, මිනිසා දැනුමින් හා තොරතුරුවලින් පුදෙකලා වෙයි. ප්‍රස්තකාලයෙහින් කෙරෙන සාමාන්‍ය පායක සේවාවන්ට අමතර පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළ හැකි ය. එහි දී ප්‍රස්තකාලයෙහි සේවා පර්යේෂණාත්මක ව වෙනසකට ලක් කළ යුතුය. වර්යාවන්හි වෙනසක් ඇති කිරීම, තව දැනුම උකහා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දීම, පෙළඹවීම හා උසස් කළා කෘති හා පොත්පත් ඇසුරෙන් විනෝදාස්වාදය ජනනය කිරීම යන කරුණු පුද්ගලයකු තුළ සෞන්දර්යාත්මක සිතුවිලි වර්ධනය කිරීමෙහි ලා බලපාතු ලබයි. ඒ අනුව දැනුම හා තොරතුරු කෙරෙහි මිනිසා යොමුකරවීමට සෞන්දර්යාත්මක පදනම ප්‍රස්තකාලයෙන් බැහැර නොකළ හැකිය.

පාරිසරික, හොඟික හා ග්‍රුප්‍රවිද්‍යාත්මක පදනම

දැනුම හා තොරතුරු මූලාශ්‍රයන්හි ගහකොළ, සතා සිවුපාවා, ගංගා, ආල, දොල පිළිබඳ ව පළවන දැ බොහෝය. විද්‍යාපන කළමනාකරණයේ දී පරිසරය අතිශයින් බලපාන හෙයින් දැනුම හා තොරතුරු කළමනාකරණය කෙරෙන ප්‍රස්තකාලයට පරිසර සාධකයන්ගෙන් තොර පැවැත්මක් නොමැත.

දැනුම හා තොරතුරු භාවිතය හා කළමනාකරණයේ දී මිනිසා ප්‍රමුඛ වන අතර ඔහු හා බැඳුණු හොඟික පරිසරය ද ප්‍රබල සාධකයක් වී ඇත. ප්‍රස්තකාලය ගොඩනැගිලි, සම්පත්, විද්‍යා හා තාක්ෂණික මෙවලම්, සඡ්‍යුල් පරිසරය ආදි ඒව-හොඟික සම්පත් ප්‍රස්තකාලය හා එහි සේවාවන්ගෙන් වෙන් නොකළ හැකි පරිදි එකිනෙක ප්‍රතිබඳ වූ සබඳතාවක් පවතී. ප්‍රස්තකාලය වූකළී, පොත් එකතුවක් හෝ එවැනි එකතුවක් පවත්වාගෙන යාමේ පහසුකම් සහිත ස්ථානයකි. ප්‍රස්තකාලය යන අර්ථ ඇති සැම වචනයකම මූලය පොතයි. ආදි යුගයේ සිටම ප්‍රස්තකාලයේ මධ්‍ය කේන්දිය හා ඒකාබද්ධ සංකල්පය වූයේ මානව අත්දැකීම පිළිබඳ වාර්තා භාවිතය පිළිස ලේඛන එක්රස් කිරීම, ආරක්ෂණය හා භාවිතය සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීමයි. මහජන ප්‍රස්තකාලයවල ව්‍යාප්ත සේවා සංචාරණය කරනු ලබන්නේ පාරිසරික තත්ත්වයන් හා අවශ්‍යතා ප්‍රකට වන අයුරිනි.

ග්‍රනු වියානය නෙත් ග්‍රනුවිද්‍යාව ප්‍රස්තකාලය විද්‍යාවට සමාමීව දියුණු වූ නිකුත් ධාරාවකි. ප්‍රස්තකාලයේ කාර්යභාරය වන සමාජය හා මිනිසා දැනුම්වත්කිරීමේ දී ග්‍රනු වියාපන පාලනය හා පරියානය හාවිත කෙරේ. මේ යටතේ විවිධ වර්ගීකරණ සංකල්පත්, සූචිකරණ ප්‍රයුෂ්ථි, ග්‍රනු විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද උපයෝගී කරගනු ලබයි.

දේශපාලනික හා ආර්ථික පදනම

රාජ්‍යයක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මකවීමට නම්, ජනතාව දැනුම්න් හා තොරතුරුවලින් ගක්තිමත් විය යුතුය. එමගින් ජනතාව දැනුම්න් සන්නද්ධ වන හෙයින් රටක් තුළ යහපාලනයක් ගොඩනැගිය හැකිය. එහෙයින්, ප්‍රස්තකාලය දැනුම හා තොරතුරු කළමනාකරණ ආයතනයක් ලෙස පුළුල් දේශපාලනික පදනමක් යටතේ කටයුතු කරයි. ඒ අනුව ප්‍රස්තකාලයක් නිර්මාණයවීමත්, හාවිතයත්, කළමනාකරණයත් කිසියම් මාතා ආයතනයක් යටතේ බිහිවන්නකි. ප්‍රස්තකාලය කෙරෙහි දේශපාලනික හා රාජ්‍ය අනුග්‍රහය වැඩි වැඩියෙන් ලැබෙන්නේ නම් එමගින් එහි සංවර්ධනයට ලැබෙන අනුග්‍රාහකත්වය අනළ්ප ය.

කිසියම් රටකට සැබැඳු දියුණුව හා මානව සංවර්ධනය උදෙසා නොනවතින ගමනක යෙදෙන්නට සිදුවෙයි. රටක සංවර්ධනය සඳහා මානව සම්පත්, උසස් දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතාවලින් සමන්විත වීමත් අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නිර්මාණය කිරීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට දැනුම හා තොරතුරු අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඉටුකෙරෙන කටයුතුවලට එලදායී ලෙස ජනතා සහභාගිත්වය ලබාගැනීමට ජනතාව දැනුම්න් හා තොරතුරුවලින් ගක්තිමත් විය යුතු බැවින් දැනුම හා තොරතුරු කළමනාකරණය මගින් ප්‍රස්තකාලය ආර්ථිකයට බලපෑමක් කෙරේ.

සමාජ ඇෂාන ස්වභාව අධ්‍යයනාත්මක පදනම

ප්‍රස්තකාලය විද්‍යාවේ දිරුණෙනයට 1972 දී ජේ. එච්. නෙරායා (Narayana, 1991) ප්‍රවේශය, මහුගේ නිකුත් පාණ්ඩිතයත්, ප්‍රස්තකාලයවේදයේ පුළුල් සමාජ හා සංස්කෘතික පදනමත් දිගු කළක් පවත්වා ගැනීමට හේතු වූ අතර, ජීවිතයේ මාජැං සාරධර්ම පිළිබඳ පරියානයක් වර්ධනයවීමට ද හේතු විය. මහු ප්‍රස්තකාලයවේදයේ දිරුණෙනය, සමාජය, සංස්කෘතිය, මානව ඇෂානය හා සන්නිවේදනයේ සමාජය අත්මිවපත් වශයෙන් දෙශීය වාර්තා මාධ්‍යයෙන් ව්‍යාභ්‍යාන සම්පාදනය කෙළේය.

මහු විසින් රචිත ප්‍රස්තකාලය විද්‍යා ගුණයේ පහත දැක්වෙන උද්ධෘතයන් මගින් ප්‍රස්තකාලයටේ තාක්ෂණය හා දරුණු පිළිබඳින් මහුගේ සංජානනය පිළිබඳ කෙරේ.

ප්‍රස්තකාලය ව්‍යක්‍රී, 'ද්විතීයික' හෝ වකු සන්නිවේදන නියෝජිතායතනයකි. ප්‍රස්තකාලය විද්‍යාවේ සිද්ධාන්තය වූ එය, මූලික මූලධර්මයකි. ප්‍රස්තකාලයාධිපතිගේ සමාජ කාර්යය වන්නේ 'මානවයා සහ මහුගේ දාරුණු වාර්තා අතර මැදිහත්කරුවකු ලෙස කටයුතු කිරීමයි. සමාජය පිළිබඳ අවබෝධය හා එහි ක්‍රියාත්මක සන්නිවේදන පද්ධතිය සහ දාරුණු වාර්තාවන්හි බුද්ධීමය හරය පිළිබඳ ආච්චේක දැනුම හා එවාට එලදායක අන්දමට ප්‍රවේශීම සඳහා එහි ගුණවිද්‍යාත්මක සංවිධානය ප්‍රස්තකාලයාධිපතින්වයට මධ්‍යගත වන්නේය.'

මේ. එච්. ඡේරා (එහි ම) දැඩි ආත්ම විශ්වාසයක් ඇතිව ප්‍රකාශ කරන්නේ ප්‍රස්තකාලයටේ පදනම යාන විභාගය හෙවත් යානයෙහි ස්වභාව අධ්‍යාපනය බවයි. ප්‍රස්තකාලයටේ ප්‍රාථමික අවශ්‍යතාව වන්නේ මානව ජීවිත විසින් ලියන ලද සම්පූර්ණ ලේඛන පිටපත් හාවිතයට ගැනීම හා ප්‍රයෝගනය ගැනීමට පහසුකම් සැලසීමයි. එහෙයින් එය මූලික වශයෙන් හොතික හා ජ්වලවිද්‍යාත්මක සෞයාගැනීම හා විධික්‍රම බහුල වශයෙන් ක්‍රියාවෙහි යොදවන වර්යාවාදී විද්‍යාවකි.

පුරුවෝක්ත පදනම් සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් අධ්‍යාපනය කරන කල්හි, ප්‍රස්තකාලයටේ හෙවත් ප්‍රස්තකාලයාධිපතිවරයා ඉතිහාසයැයුතු, දාරුණිකයැතු, මත්‍යවිද්‍යායැයුතු, සමාජවිද්‍යායැයුතු, නීතියැයුතු, විද්‍යායැයුතු, ගුණ විශාරදයැතු, වාශ්විද්‍යායැයුතු හෙවත් භාෂා විශේෂයැයුතු, අධ්‍යාපනයැයුතු, සොන්දර්යටේ සැලසීමයැතු, කලාකරුවකු, තාක්ෂණ ගිල්පියැතු, තොරතුරු විද්‍යායැයුතු, මාධ්‍යවේදියැතු, සන්නිවේදකයැතු, පරිසරවේදියැතු, කළමනාකරුවකු හා පරිපාලකයැතු සතු දැනුමෙන්, යාන මහිමයෙන් හා පරිකළුපනයෙන් පොහොසත් විය යුතු බව ප්‍රකට කෙරේ.

සමාලෝචනය

මානව ගිෂ්ටවාරය නව දිසානතියකට යොමු කළ ලේඛන කලාවේ ආරම්භයන් සමග බිජි වූ ප්‍රස්තකාලය ව්‍යක්‍රී, දැනුම එකරාඹ කිරීම, සංවිධානය හා වින්‍යාස කරන ලද දැනුම පායකයනට සැපයීම යනාදී කාර්යයන් රාභියක නියුත්ත ආයතනයකි. එමෙන් ම, කාර්ය බද්ධ හා සමාජ ආයතනයක් වන ප්‍රස්තකාලය මගින් මනුෂ්‍ය වර්ගයා

ලැංතුන් බවට පත්කිරීමට ද අවධිමත් අධ්‍යාපනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ද සලසන ලද මෙහෙය සූචිගේශී විය. වර්තමානයෙහි ප්‍රස්ථකාලයක කාර්යභාරය හා මෙහෙවර සාක්ෂරතාව වර්ධනය කිරීම, කියැවීමේ රුවිය වැඩිදියුණු කිරීම, සන්නිවේදන කාර්යයේ සිට තොරතුරු ගෙවීමෙනය හා විද්‍යාපන සංජානනය ආදි කාර්යයන් දක්වා පෙනු වී ඇත.

මූලාශ්‍ර

- ඡයනිස්ස, එල්. ඒ. (1999). ප්‍රස්ථකාල කළමනාකරණය, කැලණීය : කර්තා ජයවර්ධන, කේ. (1990). මානව ජීවිද්‍යාව, කොළඹ : ලේක්හවුස් දෙමල - සිංහල අකාරාදිය (2002). සංස්. බලිලිවි. එස්. කරුණාතිලක, සහාය සංස්. යෝගරාජා, එස්. ඒ. , කොළඹ : ඇස්. ගොඩගේ
- බලගේලේ, බලිලිවි. ඒ. (1995). නාජා අධ්‍යයනය හා සිංහල ව්‍යවහාරය, කොළඹ : ඇස්. ගොඩගේ
- මහේන්ද්‍ර, එස්. (1997). සන්නිවේදන ගබඳකරය, කොළඹ : ඇස්. ගොඩගේ
- ශ්‍රී සුමත්‍රා ගබඳකෝෂය (සිංහල - සිංහලාර්ථ), ද්විතීය හාගය, (ප-මෙ) (1999). සංස්. වැලිවිටයේ සෝරත හිමි, කොළඹ : ඇස්. ගොඩගේ
- Narayana, G. J. (1991). *Library and Information Management*, New Delhi : Prentice-Hall
- Oxford Dictionary of English*, 2nd edition (2005). Oxford : Oxford University Press
- The New Encyclopaedia Britanica* (1985). Chicago : Encyclopaedia Britanica Incorporated, vol, 22.

ලැංඡය

Biblio	ගුණු ප්‍රකාශන සටහන යන අර්ථ සහිතය.
Bibliobibuli	මිනැවත් වඩා පොත් කියවන්නා
Bibliocharylodis	අපරික්ෂාකාරී ලෙස පොත් කියවන්නා
Biblioclast	පොත්වල පිටු ඉරන්නා
Bibliodemon	පොත් භූතයා
Bibliofilm	පොත් සේයා පටය
Biblioghost	පොත් භූතයා
Bibliognoste	පොත පිළිබඳ සියලු විස්තර දත් තැනැත්තා
Bibliographe	පොත් සහ වෙනත් සාහිත්‍ය කෘති විස්තර කරන්නා
Bibliographer	ගුණු නාමාවලිකාරක, ගුණු විද්‍යාඥයා
Bibliographia (Gk.)	ගුණු නාමාවලිය
Bibliographie (Fr.)	ගුණු නාමාවලිය
Bibliographic	ගුණු විද්‍යාත්මක
Bibliographical	ගුණු විද්‍යා
Bibliographize	ගුණු නාමාවලිකරණය
Bibliography	ගුණු නාමාවලිය, ගුණු විද්‍යාව, ගුණු වියුනය, ගුණු විස්තරය
Biblioklept	ඉදිහිට පොත් සෞරකම් කරන්නා
Bibliokleptomaniac	පොත් සෞරකම් කිරීමට ඇඛිබැහි වූ පුද්ගලයා
Bibliolater	පොත්වලට වැදුම් පිදුම් කරන්නා
Bibliolatry	ගුණු අහිවන්දනය (වැදුම් පිදුම් කිරීම)
Biblioletes	පොත් සෞරකම් කරන්නා හෝ කොල්ලකන්නා
Biblioloigos	පොත් විනාශ කරන්නා හෝ පොත්වලට පිඩා කරන්නා
Bibliologist	ගුණුවේදී
Bibliology	ගුණුවේදය
Bibliomancy	පොත් ආධාරයෙන් අනාවැකි කීම
Bibliomane	ගුණෝෂ්න්මාදී (වග විහාගයකින් තොරව පොත්පත් රස්කරන්නා)
Bibliomania	ගුණෝෂ්න්මාදය (පොත් උමතුව හෙවත් අධිකතර උනන්දුව)
Bibliomaniac	ගුණෝෂ්න්මාදය (දුඩ් ආගාවෙන් පොත් එක්ස්කරන්නා)
Bibliometrics	පොත් පිළිබඳ සංඛ්‍යානමය විශ්ලේෂණය
Bibliometry	ගුණු මිණිතය (සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මක ගුණු විශ්ලේෂණය)

Biblion (Gk.)	පොත, ගුණීය
Bibliopegist	පොත් බැඳුම් කලාකරු
Bibliophage	ගිණු ලෙස පොත් අනුහවයට ගන්නා තැනැත්තා
Bibliophile	ගුණී අනුරක්තක, ගුණී අහිරෝචක, පොත් ලැදියා ('පොත්ගුල්ලා' හේවත් පොත්වලට බෙහෙවින් ලැදි තැනත්තා) පොත්වලට බියක් දක්වන්නා
Bibliophobe	ගුණී හිතිකාව (පොත්වලට භයවීම)
Bibliophobia	පොත් විනාශ කරන්නා හෝ පොත් නාස්තිකරන්නා
Bibliophothor	දුර්ලභ ගුණ වෙළෙන්දා
Bibliopole	දුර්ලභ ගුණ වෙළඳාම
Bibliopolism	පොත් සැමතැනම විසිකරන්නා
Biblioriptos	පොත් සගවන්නා හෝ පොත් වළලන්නා
Bibliotaphe	පුස්තකාලය
Biblioteca (Ita.)	පුස්තකාලය
Biblioteka (Rus.)	පුස්තකාලය
Bibliotheca (Gr.)	පුස්තකාලය
Bibliothecar	පුස්තකාලයාධිකාරී
Bibliothecarian	පුස්තකාලයාධිකාරී
Bibliothecarius	පුස්තකාලයාධිපති
Bibliothecary	පුස්තකාලය
Bibliothecaire	පුස්තකාලයාධිපති
Bibliotheco	පුස්තකාලය
Bibliothek (Ger.)	පුස්තකාලය
Bibliotherapy	ගුණී විකිත්සාව
Bibliotheque (Fr.)	පුස්තකාලය
Bibiosoph	පොත්වලින් යුතුනය ලබාගැනීම
Bibiosopher	පොත්වලින් යුතුනය ලබාගන්නා
Bibiosopilism	ගුණී අනුරෝධනය (පතපොතට ඇති ආදරය හෝ පොත් කියුවීම)
Bibliotics	ලේඛන ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක විග්‍රහය

ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල භාෂාමය ලමා ප්‍රබන්ධ කෘති පිළිබඳ
ගුන්ථම්මික අධ්‍යායනයක් (2012 සහ 2013)

චරෝම් මෙනකා විෂේෂ්‍යන්දර¹

Bibliometric Research on Children's Literature in Sri Lanka (2012 and 2013)

Iromi Menaka Wijesundara¹

Abstract

Every country produce their own literary work at different times on different themes and in varying numbers. These books contain information on social, economic and cultural situations, languages and government of a country during a particular period of a time. In conducting this study on children's work published in Sri Lanka, the Sri Lanka National Bibliography was used as the data collecting tool with the objective of using time, money and labour effectively. The children's work contained in the Sri Lanka National Bibliography published in 2012 and 2013 were used. Bibliometric method was used as the methodology of the study.

In this study attention was focused on the quantity of the work, and all data and information were analyzed through tabular and graphical methods etc. In compiling children's literary works priority is given to children's fictions and minimum attention is given to songs, children's poems and drama. It was also concluded that translation of children's literature in the world is at a low level and publishers are not interested in publishing children's work.

The main recommendation of the study is to take necessary action to encourage publishers to increase the publishing of children's work by ensuring government mediation and increasing of private sector contribution.

Keywords: Bibliometric Research, Sinhala Literature, Children Literature, Children Fiction, National Bibliography

---

1. Library & Documentation Officer, National Library and Documentation Services Board. Email: iromiwi@yahoo.com

සාරාංශය

රටක සමාජයක විවිධ කාල පරිචේදයන්හිදී විවිධ තේමාවන් ඔස්සේ සාහිත්‍ය කලා කානි විගාල සංඛ්‍යාවක් බිහිවේ. යම් නිශ්චිත කාල පරාසයක් තුළ රටක පැවති සමාජය, ආර්ථික සහ සංස්කෘතික භාෂ්‍යයන් මෙන් ම ඒ ඒ වකවානුවල එම සමාජයන්හි පැවති භාෂාව, එහි ස්වභාවය හා වෙනස්වීම් ද ජන විද්‍යානය හා එහි ත්‍රියාකාරීත්වය ද මෙම කානි තුළ අන්තර්ගතය. ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල භාෂාවන් පළ ඇ ලමා කානි පිළිබඳ ව මෙම අධ්‍යයනය සිදුකෙරේ. පර්යේෂණය නිශ්චිත ඉලක්ක ඔස්සේ මෙහෙයුමට ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය දත්ත රස් කිරීමේ මෙවලම ලෙස යොදා ගන්නා ලදී. 2012 සහ 2013 වර්ෂ දෙක තුළ ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුන්පනාමාවලියේ සඳහන් වන සියලුම ලමා ගුන්ප මෙම පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. අධ්‍යයන කුමවේදය ලෙස ගුන්පම්පික කුමවේදය හාවිත කර ඇත. ලමා ගුන්පවල ගණාන්තමක්භාවය පිළිබඳව නොව ඒවායේ ප්‍රමාණාන්තමක්භාවය පිළිබඳ පමණක් අවධානය යොමුකරමින්, ලබාගත් සියලුම දත්ත සහ තොරතුරු වගු, ප්‍රස්ථාර මගින් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ඒ අනුව ලමා සාහිත්‍යය කානි නිර්මාණයේ දී ප්‍රකාශන කානි අතර ලමා ප්‍රබන්ධ සඳහා ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබෙන අතර ලමා ගිනි, ලමා කවී සහ ලමා නාට්‍ය කානි ප්‍රකාශනය සඳහා අවධානය අවම බවත් නිශ්චිතය විය. ලමා කානි ප්‍රකාශනයේ දී ලෝක සාහිත්‍යයයේ ප්‍රකට ලමා කානි පරිවර්තනය ඉනා අවම මට්ටමක පවතින බවත්, ලමා සාහිත්‍යය කානි ප්‍රකාශනය සඳහා ප්‍රකාශන ආයතන මැලිකමක් දක්වන බවත් නිශ්චිතය විය. එම නිශ්චිත අනුව ලමා කානි ප්‍රකාශනයේ දී ලමා ගිනි, ලමා කවී සහ ලමා නාට්‍යය කානි ප්‍රකාශනය දිරිමත් කිරීමට ලමා සාහිත්‍යය කානි ප්‍රකාශනයට රඟයේ මැදිහත්වීම සහ පොදුගැලීක අංශයේ දායකත්වය වැඩිකිරීමට කටයුතු සම්පාදනය කළයුතු බවත් ප්‍රධාන යෝජනා ලෙස ඉදිරිපත්කරන ලදී.

මූලික පද: ගුන්පම්පික පර්යේෂණ, සිංහල සාහිත්‍යය, ලමා සාහිත්‍යය, ලමා ප්‍රබන්ධ, ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය.

1. ප්‍රස්තකාල සහ ප්‍රලේඛන නිලධාරී - ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය
ඊමේල්: iromiwi@yahoo.com

හැඳින්වීම

“සාහිතයෙහි හවු සාහිත්‍යම” සහිත බව සාහිත්‍යය යි. මෙහි දී සහිත බව යනු විශ්වීය විෂය ක්ෂේත්‍රය යන්නයි. මේට සංගිතය, නර්තනය, කෙටිකතාව, සඳුස් කාචා, නිසඳුස් කාචා, ගදා නාචා සහ දාඟා කාචා ආදි සියලුම දැ අයත් වේ. මේ සියලුම්ලේම සහිත බව සාහිත්‍යය ලෙස සැලකේ. සමාජයක් සුපෝෂිත කිරීමට, නමුණිලි කිරීමට සහ අවදි කිරීමට සාහිත්‍යයෙන් වන මෙහෙය අපමණය. උසස් සාහිත්‍යයකින් හැඩිගැසුණු සමාජයක් බිහිවීම නව දියුණු සංස්කෘතියකට හා උත්තරීතර මානව ගිෂ්ටවාචාරයකට දොරගුණ විවර කිරීමකි. සාහිත්‍යය රසවින්දනය ලොකු කුඩා කාගෙන් මනස ප්‍රබෝධමත් කිරීමට ඉවහල් වේ. සම්භාචා කෘතින්ගේ සරල සංස්කරණවල සිට, පින්තුර පොත්, සුරංගනා කතා, නැලවිලි ගිත, උපමා කතා, ජනකථි, ජනගි සහ කටවහරේ එන කතන්දර ආදි වශයෙන් මේ සියලුම ලමා සාහිත්‍යය ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. දරුවන් සඳහා ලියවෙන කෘති මූලික වශයෙන් කොටස් දෙකකි. එනම්, පාය ගුන්ථ සහ අතිරේක ගුන්ථ වශයෙනි. පාය ගුන්ථ යනු දරුවාගේ අධ්‍යාපනයට සම්ගාමීව යන රූපයේ නිරදේශීත ගුන්ථයි. අතිරේක ලමා ප්‍රබන්ධ සාහිත්‍යය ප්‍රධාන කොටස් හතරක් යටතේ විශ්‍රාන්ත කළ හැක. එනම් ලමා ප්‍රබන්ධ කථා, ලමා ගිත, ලමා කථි සහ ලමා නාචා වශයෙනි.

සාහිත්‍ය භාවිතය රටක ප්‍රධාන සංවර්ධන ද්රේශකයක් වේ. වර්තමාන තොරතුරු සමාජයේ ප්‍රධාන ස්ථානයක් සාහිත්‍ය ගුන්ථ ප්‍රකාශනයට හිමිවේ. තාක්ෂණයේ දිසු වර්ධනය සමාජයේ ලමා ගුන්ථ ප්‍රකාශනයේ වර්ධනයට හේතු වේ. මාරි මියුසියස් හිගින්ස් මැයිසිය 1910 දී ප්‍රථම ලමා ගුන්ථය ප්‍රකාශයට පත්කළාය. එතැන් සිට වර්තමානය දක්වා මෙරට ලමා ගුන්ථ ප්‍රකාශනය විවිධ ස්වරුපයෙන් වර්ධනය වී ඇත. සිංහල සාහිත්‍යයේ විශේෂ ප්‍රකාශන දායකත්වයක් ලබාදෙන ලමා කෘති පිළිබඳ විධීමත් විග්‍රහයන් දක්නට නොලැබේ. එතිසා ලමා සාහිත්‍ය මෙන් කළ යුතු මාර්ගය හෝ එය වෙනස් කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව හෝ අවබෝධය ලේඛකයාට මෙන් ම ප්‍රකාශකයට ද ප්‍රමාණවත් පරිදි ලබාගත නොහැක. එම අවබෝධය යම් මට්ටමකට හෝ ඇතිකරුලීමට මෙම 2012/2013 වර්ෂවල ලමා ගුන්ථ ප්‍රකාශනයේ විවිධ පැතිකඩ විශ්ලේෂණයට ලක් කිරීම මගින් සිදුවේ.

අධ්‍යයනයේ අරමුණු

1. 2012/2013 වර්ෂවල ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති ලමා සාහිත්‍යය, සාහිත්‍යාග අනුව වර්ග කිරීම.
2. ස්වතන්තු සහ පරිවර්තන වශයෙන් ලමා කාති විශ්ලේෂණය කිරීම
3. ලමා ප්‍රබන්ධ සඳහා ප්‍රකාශකයින්ගේ දායකත්වය විමසීම.

අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම

ලමා ගුන්ථ පිළිබඳ සිදුකරන පර්යේෂණ කතුවරුන්, ප්‍රකාශකයින් සහ ප්‍රස්තකාලයාධිපතිවරුන් සඳහා වැදගත් වේ. කතුවරුන්ට මෙම විශ්ලේෂණයන් අධ්‍යයනය කිරීම මගින් තම දායකත්වය ලබා දිය යුත්තේ ලමා සාහිත්‍යයේ කුමන ඉසව් ඔස්සේ ද යන වග පැහැදිලි කරගත හැකිය. ප්‍රකාශකයින් සඳහා තම ප්‍රකාශකත්වය වර්ධනය කරගත යුතු ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගත හැකිය. ප්‍රස්තකාලයාධිපතිවරුන් ප්‍රස්තකාලයේ වැඩි අවකාශයක් ලබාදිය යුත්තේ ලමා සාහිත්‍යයේ කවර අංග වෙනුවෙන් ද සහ දරුවන්ගේ කියවීමේ රුචිය පිළිබඳව ද යම් ඉගියක් ලබාගත හැකිය.

අධ්‍යයනයේ සීමා

1. 2012/2013 වර්ෂවල ප්‍රකාශිත ලමා කාති පමණක් අධ්‍යයනයට අදාළ කර ගැනීම.
2. ලමයින් සඳහා රුචි විෂය කාති අධ්‍යයනයෙන් ඉවත් කිරීම.
3. ලමා කාතිවල අන්තර්ගතය කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකිරීම.

පද නිර්චිතය

අමා සාහිත්‍යය - නිර්දේශීත ගුන්ථ හැර ලමයින් සඳහාම ලියවුණු පොත් අමා සාහිත්‍යය ගුන්ථ යැයි හැඳින්විය හැකිය. වැඩිහිටියන් සඳහා ලියන ලද නමුත් ලමයින් විසින් කියවන පොත් ද අමා සාහිත්‍යය ගුන්ථ ලෙස හැඳින්විය හැක (The New Encyclopedia Britannica, 2010).

ගුන්ථම්මික අධ්‍යායනය - යම් ක්ෂේත්‍රයක් සඳහා ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මකව ඒ ඒ විෂය ක්ෂේත්‍රයට අයත් මුදුන හෝ මුදුන නොවන ප්‍රකාශනවල විස්තර ක්‍රමානුකූලව විද්‍යාත්මකව ගණිතමය හා සංඛ්‍යාත්මකව සංවිධානාත්මක අයුරින් අධ්‍යායනය කිරීමය (Patra,S.K., Battacharya, P and Verma, N., 2006).

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

රටක සමාරුයක ඒ ඒ කාල පරිවිශේෂ්‍යයන්හි විවිධ තේමාවන් ඔස්සේ සාහිත්‍ය කලා කෘති විශාල වශයෙන් බිහිවෙයි. සෞන්දර්යකාමී, ප්‍රතිඵා සම්පන්න, හාවචා කලාකරුවාගේ උසස්ම ප්‍රකාශන මාධ්‍යය සාහිත්‍යයි. අමා සාහිත්‍ය පිළිබඳව විද්‍යාත්මක නිර්චිත ඉදිරිපත් කරති. ක්‍රමාරත්නය මුතිදාස "දරුවන්ට නිරායාසයෙන් අවබෝධ කරගත හැකි, රසවිදිය හැකි, වැඩිහිටියන්ට පවා රසාස්වාදයක් ලැබෙන දෙයක්" ලෙස අමා සාහිත්‍යය අර්ථ ගන්වා ඇත. (වන්දසේකර,1998). ලුතානා විශ්ව කේෂයේ සඳහන්වන්නේ අමා සාහිත්‍යය යනු ව්‍යාප්තව ගිය ක්‍රියාදාමයන් රසකගෙන් යුත්ත ක්ෂේත්‍රයක් ලෙසයි (The Columbia Encyclopedia, 2014).

ලෝක අමා සාහිත්‍යය පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක වාර්තාවක් බැඩිලියු. ඒ. අබේසිංහයන් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත. මූල්‍ය ගිල්පය බිහිවීමට ප්‍රථමයෙන් පොත් හාවිත වුව ද ඒවා මගින් අමා කතන්දර ඉදිරිපත් කර තැත. සාක්ෂරතාව වැඩිවන විට දරුවන් වෙනුවෙන් වෙනම සාහිත්‍යක් බිහිවිය. මූල්ම අමා ගුන්ථය ලෙස සැලකෙන්නේ කොරමෙනින් තැමැති මොරනියානු ජාතික අධ්‍යාපනයායකු 1685 වර්ෂයේදී රචනා කරන ලද ගුන්ථයකි. Orbis sensualin pictus (The World of Pictures) යනු එම කත්තියයි. සුපුකට සින්චරෝල්ලා කතාව සහිත Tales of the mother goose නම් පොත් 1729 දී බිහිවිය. එසේම The Little Red Riding Hood, The Sleeping Beauty යන සුරංගනා කතා ද බිහිවි ඇත්තේ Mother Goose නම් මෙම වාර්ල්ස් ගෙරෝල්ගේ

කාතියෙනි. 19 වන සියවස මුල් භාගයේ ජරමන් ලමා සාහිත්‍ය බිජිවිය. ජරමන් ජාතික ජේකබ ග්‍රීම සහ විල්හේල්ම ග්‍රීම 1812දී Kinder und housmarchen නම් සුරංගනා කතා පොත ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. බෙන්මාරක් ජාතික ගැන්ක් ඇත්බරසන්ගේ සුරංගනා කතා ද බහුල වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්විය. ලමා සාහිත්‍ය මල්පල ගැන්වුණු කාලය ලෙස 19 වන සියවස හැඳින්විය හැකිය. 19 වන සියවසේ මුල් භාගයේදී ලුවිස් කැරොල්ගේ Alice's Adventures of Wonderland බිජිවිය. මෙම සියවසේ ලමා පොත බිජිවිමෙහි විශේෂ වර්ධනයක් වූ බව පෙනේ. 20 වන ගතවර්පයේදී ලමා සාහිත්‍යය තව යුරටත් වර්ධනය වූ අතර ලාභ කඩාසියේ මුදුත ලමා පොත සුලබ වශයෙන් මුදුණය විය. ඉන්පසු පොත්වල බාහිර අලංකාරය දියුණු කිරීමේ ව්‍යායාමය ආරම්භ විය. අද වන විට ලමා සාහිත්‍ය විෂය පථය වඩාත් ප්‍රච්ල් වී ඇත (අබේසිංහ, 2003).

ලමා සාහිත්‍යයේ ආරම්භය කිසියම් රටක ඉතිහාසය තරම්ම ඇත්තට දිවයන්නකි. රටක ලමා සාහිත්‍යයේ මූලාශ්‍ය ජන සාහිත්‍යයයි. රටක ඇති ජනකලා, ජනකව්, එතිහාසික කලා, ආගමික කලා ඇසුරින් ලමා සාහිත්‍යයක් ඇති වී උද්දිපතය වී ඇත (කාරියවසම්, 1998). 15 සහ 16 වැනි සියවස්වල දී ද ලමා වර්යා අවධානයට ලක්කොට ඒවා විස්තර කෙරෙන නිරමාණ ස්වල්පයක් බිජි වී තිබේ. තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමියන්ගේ කාව්‍යගේරය, වීදාගම මෙත්හි හිමියන්ගේ ලෝවැඩ සගරාව, මහනුවර සමයේ රවිත සිංහල හෝඩිය, නම් පොත, මගුල් ලකුණ, වදන් කවී පොත, ගණදෙවී හැල්ල, බුද්ධ ග්‍රෑණය සහ සකස්කඩ මෙම පොත අයන් වේ (නාරංගොඩ, 2000).

ලමා මත්ත්විද්‍යාව පිළිබඳව අදහස් දක්වන කුමාරතුංග මුතිදාස ප්‍රාථමික ශිෂ්‍යාචන් සඳහා ලියැවුණු ප්‍රබන්ධ සාහිත්‍යයේ එන රචනා වස්තු විෂය අනුව කොටස් කිපයකට බෙදා ඇත. වංතාන්ත තර්ය වස්තු, ඉතිහාස තර්ය වස්තු, වරිත කතා තර්ය වස්තු, වර්ණ්‍ය වස්තු සහ කල්පා වස්තු වශයෙනි. ලමා නිරමාණකරණයෙහි යෙදෙන්නවුන්ගේ අවධානයට සුදුසු මෙම පෙළ ගැස්ම සහ එම ලේඛනයන්හි පරමාර්ථ තේරුම ගැනීම වැදගත්ය (ගුණසේකර, 2002). ලමා සාහිත්‍යය ලමා මනස අනුව වෙනස් විය යුතු යැයි තේරුම ගත් කුමාරතුංගයන් හින් සැරය, මගුල් කැම සහ හත්පණ වැනි ග්‍රන්ථ රචනා කර ඇත. ගමේ සෞඛ්‍යාගාරය ලමයා ආකර්ෂණය කළ ආකාරය, එය දරුවාගේ සිතුම් පැතුම් වර්ධනය කළ ආකාරය ගෙනහැර දැක්වීමට මාරුන් විකුමසිංහ සමත් විය. දරුවාගේ ලැදියාව හා මානසික අවශ්‍යතාවක් වූ මානවත්වාරෝපනය සපුරා ප්‍රතිහාපුරණව සිදු කළ නිරමාණයන් ලෙස මඟාල් දුව, අපේගම ආදී ග්‍රන්ථ නිදරණයන්ය. සිබුල් වෙන්තසිංහ ලමා සාහිත්‍යයට මහග

සේවයක් සිදුකර ඇත. දරුවාගේ ලැදියාව, තේමාව, භාජාව, වාංමාලාව ඇයගේ ග්‍රන්ථ සඳහා උපයෝගී කර ගත්තාය (කාරියවසම, 1998). මැත යුගයේදී සිංහල ලමා සාහිත්‍යය පෝෂණය සඳහා සූනන්ද මහේන්දුගේ දිය කිදුරිය, පද්ම හර්ශ කුරණගේ වලස්සු තිබෙනා, තලංගම ප්‍රේමදාසගේ ඇලිස් දුටු විස්මලන්තය, ප්‍රේමදාස ශ්‍රී අලවත්තගේ සින්බරෝල්ලා ආදි කාති නිදර්ශනයන්ය (ලියනගේ, 2008).

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලියේ අන්තර්ගත ලමා සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ ඇසුරින් ලමා සාහිත්‍යය මෙසේ වර්ග කළ හැකිය. එනම්, ලමා ප්‍රබන්ධ, ලමා පද්‍ය, ලමා කාචා සහ ලමා නාට්‍ය වශයෙනි.

ලමා ප්‍රබන්ධ කළාව විශ්ලේෂණයේ දී, එහි පරමාර්ථ නිරික්ෂණයේ දී පුරාණ සාහිත්‍යයන් තුනන සාහිත්‍යයන් අතර විශාල වෙනස්කමක් දක්නට නොමැත. රචනයේ දී භාවිත වන්නේ වවන මාලාවක් පමණි. එනිසා එම වවන ඉතා ම පරිස්සමෙන් තෝරාගැනීම කළ යුතුය. ලමයා වින්ත රුප මවා ගන්නේන්, හැඟීම උපද්‍රවා ගන්නේන් වවන අනුසාරයෙනි (මහගමසේකර, 1998). සාර්ථක ලමා කථාවල වරිත සහ සිතුම් පැතුම් ගැන ක්‍රියා - සිද්ධි නිරුපණය, කථා වාතාවරණය යනාදිය කථාවට පසුවීම් වන දේශීය සංස්කෘතික සීමාවන් අහිඛවා යමින් සකල මානව වර්ගයාටම පොදු වන්නා වූ සේවභාවයක් පිළිබැඳු කරයි. එමෙන් ම ආදි කළුපයේ පටන් මිනිස් සන්තානයට ආවේණික කළුපාන්තර උද්ධේශයන් ද ලමා කතන්දර තුළින් සම්පිණ්ඩනය කළ හැක (සිරිමාන්න, 1998). වර්තමාන ලමා සාහිත්‍යය මෙහෙනි කරන විට ලුමයින් සඳහා කතන්දර කළාවක් ගොඩනැගු මුල්ම සාහිත්‍යකරුවන් අතරට එන්.ඩී. කරුණාතිලක එක්වයි. කුරුදු ගෙවල්, වුටු මගුල්, කපුටා කඩ වුණු හැරී, අවිවිචියාගේ මගුල්, වවුලාගේ මගුල් ගෙදර, දම්පිටි වැවේ අලුත් වින්ති ආදිය මහුගේ කාතීන්ය (අබේසිංහ, 2003). තුනනයේ සූනන්ද මහේන්දුගේ දිය කිදුරිය සහ තවත් කථා, පද්ම හර්ශ කුරණගේ වලස්සු තිබෙනා, තලංගම ප්‍රේමදාසගේ ඇලිස් දුටු විස්මලන්තය, ප්‍රේමදාස ශ්‍රී අලවත්තගේ සින්බරෝල්ලා ලැබුන් අතර ජනප්‍රියය (ලියනගේ, 2008).

ලමා ගිතය පිළිබඳව බඩුලියු. ඒ. අබේසිංහයන් මෙසේ විස්තර කර ඇත. සිංහල සාහිත්‍යයේ මුල්ම ලමා ගිතය පබදන ලද්දේ අපගේ ඉතිහාසයන්හි ජන සංස්කෘතිය නිර්මාණය කළ මැනිවරුන් විසිනි. තැලෙවිල ශ්‍රී යන වදනින් තුනනයේ අප හදුන්වන්නේ, එකී මැනිවරුන් විසින් පබදන ලද මුල් ලමා ගිතවල වර්තමාන සේවරුපයයි. එකී ගිත සම්භාරය කළක් තිස්සේ ජන ජීවිතයන් බස් වහරන් අනුව වෙනස් වෙමින් ද, ඇතැම් විට ගිලිහෙමින් ද, තවත් විටෙක එකතු වෙමින් ද කාලයක්

නිස්සේ විකාසය වූ ගිත සම්පූදායකි. හරය විසින් සියලු සාහිත්‍යය සාර්ථක වූව ද එය බිජිවන දේශීයත්වය පළමුකොට ම දරුවා ගුහණය කර ගෙන්නේ මෙවැනි රචනා මගිනි (අබේසිංහ, 1998). ලක්ෂ්මන් කහටපිටියගේ විකිර සිනා සහ සින්දු ගෙදර, සෝමා කිරිඇල්ලගේ රන් රුමුවන්, විකිරදුවේ, සරුංගලේ, කේම්පිටිටු, බෝ මළව ආදි මාත්‍යකා මුල් කර ගෙන නිරමාණය කර ඇති හි ප්‍රබන්ධ විශේෂත්වයක් ගනී. එසේ ම ජයතිලක කරුණාරත්නයන්ගේ ප්‍රංචි හි, යමුනා මාලනි පෙරේරාගේ සමනල පාලම, පානේගම කුදාණිස්සර හිමියන්ගේ අත්තික්කා මල්, ජයතිලක කරුණාරත්නගේ ප්‍රංචි හි දරුවන් අතර ජනප්‍රියය (නාරංගොඩ, 2000).

කවිය දරුවාගේ වරිතය හා පොරුෂය ගොඩනගන අතරම එයටම ආනුෂ්ංගික වූ සෞන්දර්ය වින්දනයක් ද තීවුකිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. දරුවා සිය පරිසරය ගුහණය කර ගෙන්නේ, තම නැසියන් ද, සතා සීපාවා ද, ගහකොල ද ඇලඹාල ද, අහස පොලව ද යන මේ සියල්ල ගතින් සහ සිතින් ස්පර්ෂ කිරීමෙනි. එකි මූලික සංජානනය හෙවත් හඳුනාගැනීම තියුණු කිරීමට ද එය පොදුගැලික අත්දැකීමක් කර ගෙන්නට ද, එය අර්ථවත් කරන්නට ද කවිය ඉදිරිපත් වෙයි. අභ්‍යන්තරය වූ ද ඉතා රමණිය වූ ද කාවා සම්පූදාය බිජිවන්නේ එතැනැදි ය. කාවායෙන් සාහිත්‍යය රස වින්දනයට පුරුවන දරුවා සාහිත්‍ය රස වින්දනය ජීවිතයේ කොටසක් කරගනී. (සැබුහෙල, 1998).

විශේෂයෙන්ම නිරමාණය වූ ලමා නාට්‍ය කානි නොවුවද දරුවන් අතර නාට්‍ය රුවීකත්වය උසස් ලෙසින් පවතින බව පාසල්වල කුඩා නාට්‍ය සංදර්ජන වලින් පැහැදිලි වේ. උපමා රුපක සහ උත්ප්‍රේක්ෂා ආදි අලංකාරය, මාධ්‍යරාය සහ සමාධි ගුණ අනුළත් වන සේ කළ මේ රමණිය ප්‍රබන්ධයන් ස්ථීවත්වයක් දරණ නාට්‍ය ලෙස පෙන්විය හැකිය. අයිලින් සරත්වන්ද විසින් ගුවන් විදුලිය සඳහා රචනා කරන ලද ලමා නාට්‍ය කිපයක් වේ. වෙන්දේසියක් ඇය විසින් රචන ලමා නාට්‍යයකි. එසේම රසවාහිනිය, නුවණ සහ තවයුගේ වැනි සගරාවල වරින් වර පළ කරන ලද ලමා රුවීය දියුණු කරන ලද සාරවත් අදහස් කැටිකරන ලද ලමා නාට්‍ය රාඛියක් වේ. ඒ අතර ගිත නාට්‍ය ද දක්නට ලැබේ. මෙබදු ලමා නාට්‍ය මගින් ලමා සාහිත්‍යයේ දියුණුව පමණක් නොව ලමයින්ගේ මානසික ක්‍රියාකැලිභාවය ද ඇතිවේ. තවදුරටත් ඔහු පවසන්නේ සාරවත්ව ලියවුණු ලමා සාහිත්‍යයක් මගින් ලමයින්ගේ ගතිගුණ, ආකළුප, පොරුෂය නිරන්තර සංවර්ධනය වීම කෙරෙහි ප්‍රබල බලපෑමක් ඇතිකළ හැකි බවත් එවා යථාකළේහි එලිදැක්වීමට ද ලමා සාහිත්‍යයේ ආභාෂය ලැබීම තුළින් කිසියම්

පිටිවහලක් ලැබෙන බවත් ය (පෙරේරා, 1971). පී.ආර්. ගුණරත්නයන් රචිත නාට්‍ය එකතුව ලමා නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වැදගත් ස්ථානයක් ගනී. ගිනි අවවේ ජේල් ජේල්, බම්බු පිටුව, පුහුල් හොරා, මමයි සක්විති, වටු වැද්දා ආදි නාට්‍ය ගැමී ජනකතා ඇසුරෙන් රචනා කොට ඇත (නාරංගොඩ, 2000).

සේවියට දේශයේ සහ විනයේ මූලික ලමා පොත් සිංහලයෙන් මූල්‍යය කර ශ්‍රී ලංකාවේ බෙදාහැරීම 1960 ගණන් වලදී සිදුවිය. ජපන් ලමා කෘති රාඛියක් ද සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය වී ඇත (ලියනගේ, 2008). ගල්වර්ගේ වාරිකා සහ දැර මල්ල මෙවන් පරිවර්තනිත ලමා කෘති ගණයට අයත් කෘතිභුය. එමෙන්ම හින්දි ලමා කෘතින් කිපයක් ද සිංහල බසට පරිවර්තනය වී තිබේ ලමා සාහිත්‍යයේ උද්ධිපතයට හේතු විය හැකි කරුණකි (පෙරේරා, 2007). ජනප්‍රිය දෙස් විදෙස් කරා පාදක කොට ගත් අනුවර්තන සහ පරිවර්තන ග්‍රන්ථ රචනා කිරීම නව නිරමාණ අතර කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි. සුනන්ද මහේන්ද්‍රගේ ඇතාගේ බර වින අනුවර්තනයකි. නන්දා නාරංගොඩගේ රතු ගෙවුම මගින් විනයේ සහ ජපානයේ සංස්කෘතියේ බිඳක් ලමා පායිකයාට හඳුන්වා දී ඇත (නාරංගොඩ, 2000).

ලමා මනසේහි වමත්කාරුතනක සිතුවිලි රෝපණය කිරීමටත් රසවින්දන ක්තිය වර්ධනය කිරීමටත් හැකි අදාශෙමාන හස්තයක් වශයෙන් ලමා සාහිත්‍යය හඳුන්වා දීම අතිශයෝග්‍ය ක්තියක් නොවේ.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

මෙම පරෝශණයේ ක්‍රමවේදය වශයෙන් යොදාගන්නා ලද්දේ ග්‍රන්ථමිලි අධ්‍යයනයයි. එය ප්‍රමාණාත්මක විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදයකි. පරෝශණයට අවශ්‍ය සංඛ්‍යාමය දත්ත එක් රස් කිරීමේ මූලාශ්‍ය ලෙස ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය භාවිතයට ගන්නා ලදී. මෙම පරෝශණයට අනුළතව ඇත්තේ 2012/2013 වර්ෂවලදී ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලියේ සඳහන්ව ඇති ලමා කෘති පමණි. නියැදිය ලෙස යොදාගන්නා ලද්දේ 2012/2013 වර්ෂවල ප්‍රකාශිත සියලුම ලමා සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථයි. ලමා ප්‍රබන්ධ, ලමා පදා, ලමා කාට්‍ය සහ ලමා නාට්‍ය මෙම නියදියට අයත්ය. 2012 / 2013 වර්ෂවල ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති ලමා සාහිත්‍ය, සාහිත්‍යාංශ අනුව වර්ග කිරීම, ස්වතන්ත් සහ පරිවර්තන වශයෙන් ලමා කෘති විශ්ලේෂණය කිරීම, ලමා ප්‍රබන්ධ

සඳහා ප්‍රකාශකයින්ගේ දායකත්වය විමසීම, වශයෙන් ආකාර තුනකින් දත්ත විශ්ලේෂණය කර ඇත.

දත්ත විශ්ලේෂණය

2012/2013 වර්ෂවල ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති ලමා සාහිත්‍යය, සාහිත්‍යාංශ අනුව වර්ග කිරීම.

විමර්ශනය සඳහා යොදා ගන්නා ලද 2012 සහ 2013 වර්ෂවල දී ලමා සාහිත්‍යය කාති 601 ක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. 2012 වර්ෂයේ දී 299 ක් සහ 2013 වර්ෂයේදී 302 ක් වශයෙනි. මෙම ග්‍රන්ථ 601 තුළ පූනර් මුද්‍රණ ද අන්තර්ගතය (වගුව 1).

වගුව 1. 2012/2013 සමස්ත ලමා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය

වර්ෂය	ප්‍රබන්ධ	පදාශ	නාට්‍ය	පරිවර්තන	මුළු සංඛ්‍යාව
2012	251	10	7	31	299
2013	283	4	1	14	302
	534	14	8	45	601

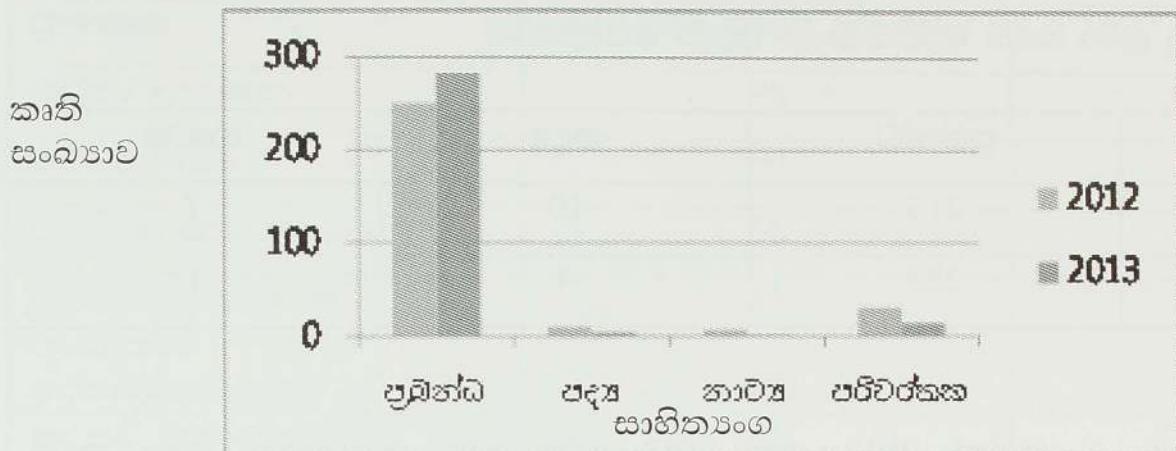
ලමා කාති අතරින් වැඩි ප්‍රමාණයක් ප්‍රබන්ධ වන අතර එය 2012 වර්ෂය තුළ 251 ක් සහ 2013 වර්ෂයේ දී 283 වශයෙන් වේ (වගුව 1).

වගුව 2. 2012/2013 සමස්ත ලමා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය, ප්‍රතිශතයක් ලෙස

ලමා කාති වර්ෂ	ප්‍රබන්ධ	පදාශ	නාට්‍ය	පරිවර්තන
2013/14 වර්ෂ	534	14	8	45
සමස්ත ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයෙන් % ලෙස	88.85	2.32	1.33	7.48

ප්‍රබන්ධ මුළු ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත්වීම 88.8 % කි. අනෙක් ලමා සාහිත්‍යාංශ වශයෙන් හඳුන්වාදිය හැකි ලමා පදාශ, ලමා නාට්‍ය සහ ලමා පරිවර්තන සඳහා වෙන්ව ඇත්තේ ඉතිරි 11.2 % වන සූළු ප්‍රතිශතයකි. 2012/2013 වර්ෂ දෙක තුළදී ප්‍රකාශිත පරිවර්තන ප්‍රමාණය සමස්ත ලමා ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාවෙන් 7.48 %. කි. ලමා පදාශ ග්‍රන්ථ 14 ක් වර්ෂ දෙකක්දී ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති අතර සමස්ත ලමා කාති

ප්‍රමාණයෙන් 2.3 % එය පෙන්වුම් කරයි. ලමා නාට්‍ය ගුන්ථ ගුන්ථ ප්‍රතිගෙයක් ලෙස ගෙවීමේ එය 1.3 % කි (වගුව 2).

ප්‍රස්තාරය 1. සංසන්දනාත්මකව 2012/2013 ලමා සාහිත්‍යාංග

2012/2013 වර්ෂවල සාහිත්‍යාංග සංසන්දනාත්මකව නීරික්ෂණය කිරීම මෙහි අරමුණ වේ (ප්‍රස්තාරය 1). ලමා ප්‍රබන්ධ ගත් විට වර්ෂ දෙක තුළ දී ම ඉහළ අගයක් ගෙන්නා අතර 2012 වර්ෂයට වඩා වැඩි ගුන්ථ ප්‍රමාණයක් 2013 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශයට පත් වී ඇත. ලමා පදාත්, ලමා නාට්‍ය සහ පරිවර්තන ලමා කාති ද 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේ දී ප්‍රකාශනය වැඩි වී ඇත. එසේම ලමා පදාත්, ලමා නාට්‍ය සහ ලමා පරිවර්තනවලට සාපේක්ෂව ලමා ප්‍රබන්ධ ප්‍රකාශනය සුවිශේෂී ලෙස උපරිම මට්ටමක පවතී.

ස්වතන්තු පරිවර්තන සහ වශයෙන් ලමා කාති විශ්ලේෂණය කිරීම

2012 සහ 2013 වර්ෂවල දී සමස්ත ගුන්ථ ප්‍රකාශනය 601 කි. පහත වගුව (වගුව 3) මගින් පෙන්වා දී ඇත්තේ එම සමස්ත ගුන්ථ ප්‍රමාණය, ස්වතන්තු සහ පරිවර්තන වශයෙන් ලමා ගුන්ථ බෙදී ගොස් ඇති ආකාරයයි.

වගුව 3. 2012/2013 ස්වතන්තු සහ පරිවර්තන වශයෙන් ලමා ගුන්ථ වර්ග කිරීම

වර්ෂය	ස්වතන්තු ලමා කාති	පරිවර්තන ලමා කාති
2012	268	31
2013	288	14

2012 වර්ෂයේදී ස්වතන්තු ලමා ග්‍රන්ථ 268 ක් ද පරිවර්තනය කරන ලද ලමා ග්‍රන්ථ 31 ද ප්‍රකාශයට පත් වේ ඇත. 2013 වර්ෂයේදී ස්වතන්තු ලමා ග්‍රන්ථ 288 ක් ද පරිවර්තනය කරන ලද ලමා ග්‍රන්ථ 14 ද ප්‍රකාශයට පත්වේ ඇත.

වගුව 4. ස්වතන්තු ලමා කෘති සාහිත්‍යාංග අනුව වෙනකිරීම

වර්ෂය	ප්‍රබන්ධ	පදා	නාට්‍ය
2012	215	10	7
2013	283	4	1

ඉහත වගුව (වගුව 4) මගින් 2012 සහ 2013 වර්ෂයන්හි ස්වතන්තු ලමා කෘති සාහිත්‍යාංග අනුව වෙනකර ඇත. 2012 වර්ෂයේ ස්වතන්තු ලමා කෘති 268 අතරින් ප්‍රබන්ධ 251 ක්ද ලමා පදා ග්‍රන්ථ 10 ක් සහ ලමා නාට්‍ය කෘති 7 ක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. 2013 වර්ෂයේ ස්වතන්තු ලමා කෘති 288 අතරින් ප්‍රබන්ධ 283 ක්ද ලමා පදා ග්‍රන්ථ 10 ක් සහ ලමා නාට්‍ය කෘතියක් ද ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

වගුව 5 - පරිවර්තන ලමා ග්‍රන්ථ භාෂාව අනුව වර්ග කිරීම

වර්ෂය	ඉංග්‍රීසි	රුසියානු	ලින	ඡපන්	ප්‍රංශ	ඡරෝන්
2012	17	10	1	2	-	1
2013	8	5	1	-	-	-

2012 වර්ෂය පිළිබඳ අධ්‍යාපන කිරීමේදී විවිධ භාෂාවලින් යුත් ලමා ග්‍රන්ථ 31ක් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කර ඇත. ඉන් වැඩි ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයන් ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ප්‍රකාශිත ග්‍රන්ථයි. එම ප්‍රමාණය 17 කි. රුසියානු භාෂාවෙන් ග්‍රන්ථ 10ක් ප්‍රකාශිත වන අතර ඡපන් භාෂාවෙන් යුත් ලමා ග්‍රන්ථ දෙකක් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය වේ ඇත. ඡරෝන් භා ලින භාෂාවෙන් ග්‍රන්ථ 1 බැහින් ද සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය වේ ඇත. 2013 වර්ෂයේදී සම්පූර්ණ පරිවර්තන ලමා ප්‍රකාශන ප්‍රමාණය 14 කි. ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් රුවිත ලමා ග්‍රන්ථ 8ක් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය වේ ඇත. රුසියානු භාෂාවෙන් යුත් ලමා ග්‍රන්ථ 5ක් සහ ලින භාෂාවෙන් එක් ග්‍රන්ථයක් ද සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කර ඇත (වගුව 5).

ලමා ප්‍රබන්ධ සඳහා ප්‍රකාශකයින්ගේ දායකත්වය විමසීම.

වගුව 6. ප්‍රකාශන ආයතන සමස්ත ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් (ග්‍රන්ථ 10 ට වඩා ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති ප්‍රකාශකයේ)

ප්‍රකාශක	මුළු ලමා ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණය	%
කර්තා ප්‍රකාශන	95	15.8
එස්. ගොඩගේ	69	11.48
ඡයසිංහ ප්‍රකාශකයේ	56	9.31
බස්නාහිර පලාතේ අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව	35	5.82
සරස්වි ප්‍රකාශකයේ	31	5.15
රුම් මු ශ්‍රී ලංකා	28	4.65
ගුරු ගෙදර ප්‍රකාශකයේ	27	4.49
ගුණසේන ප්‍රකාශකයේ	20	3.32
සුමිත ප්‍රකාශකයේ	19	3.16
චිකිරි ප්‍රකාශකයේ	16	2.66
සමයවර්ධන ප්‍රකාශකයේ	15	2.49
කුරුලු පොත් ප්‍රකාශකයේ	14	2.32
රත්න පොත් ප්‍රකාශකයේ	13	2.16
විශේෂීරිය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශකයේ	11	1.83
වාසනා ප්‍රකාශකයේ	10	1.66

අදාළ කාල පරාසය තුළ දී ප්‍රකාශන ආයතන 13ක් කර්තා ප්‍රකාශයකයේ සහ එක් රාජ්‍ය ආයතනයක්, ග්‍රන්ථ දහයක් සහ රේට වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා ප්‍රකාශකයන් වශයෙන් දායකත්වය ලබා දී ඇත. මෙම සීමාවට අයන් වන මුළු ලමා ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණය 459 කි . එය වර්ෂ දෙකක් කාලසීමාව තුළදී ප්‍රකාශිත සම්පූර්ණ ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයෙන් 76 % කි. 2012 වසරේදී ග්‍රන්ථ 133ක්ද 2013 වසරේ දී ග්‍රන්ථ 266ක් ද වශයෙන් වන අතර 2012 වර්ෂයේ දී ප්‍රකාශිත මුළු ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයෙන් මෙම ආයතන 13 සහ කර්තා ප්‍රකාශක දායකත්වය 61.9 % කි. 2013 වර්ෂයේදී එය 85.38 % කි. සමස්ත ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය සඳහා කර්තා ප්‍රකාශයකයින්ගේ දායකත්වය 15.8 % කි. ලමා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය සඳහා වැඩි වශයෙන් කතුවරුන් යොමු වී ඇත්තේ ඒවා ප්‍රකාශනයේදී

කර්තා ප්‍රකාශන වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කර ගැනීමටයි. පිළිවෙළින් එස් ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ සහ ජයසිංහ ප්‍රකාශකයෝ ලමා ගුන්ථ ප්‍රකාශනයේ ඉදිරියෙන් සිටී (වගුව 6).

නිගමන සහ යෝජනා

නිගමන

විමර්ශනයට ලක්කරන ලද කාල පරාසයේ අන්තර්ගත ප්‍රකාශිත මූල ගුන්ථ ප්‍රමාණය 601 ක් 2012 වර්ෂයේ දී 299 ක් සහ 2013 වර්ෂයේ දී 301 ක් වශයෙනි. ඒ අනුව වර්ෂ දෙක් දී වෙත වෙනම ප්‍රකාශිත ගුන්ථ ප්‍රමාණයේ විශාල වෙනසක් දක්නට නොලැබේ. ඉන් බැසගත හැකි එක් නිගමනයක් වන්නේ වර්ෂයෙන් වර්ෂයට ලමා ගුන්ථ ප්‍රකාශනයේ කැපී පෙනෙන සේ වෙනසක් සිදු නොවන බවයි.

එසේම ලමා ගුන්ථ ප්‍රබන්ධ, පදා, නාට්‍ය සහ පරිවර්තන ලෙස වෙන් කර ගන්වීම ලමා පදා සහ නාට්‍ය ගුන්ථ බිජිවත්තේ ඉතාමත් අවම වශයෙන් බව පෙනීයයි. වැඩි ප්‍රවණතාවක් දක්වන්නේ ප්‍රබන්ධ කාති සඳහායි. එම දත්ත මගින් අපට නිගමනය කළ හැක්කේ ප්‍රකාශිත ලමා ගුන්ථ අතර ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් හිමිවත්තේ ලමා කාති සඳහා බවයි. අනෙකුත් පදා සහ නාට්‍ය ගුන්ථ බිජිවීම ඉතා ම අවම මට්ටමකිනි.

පරිවර්තන ලමා කාති නිර්මාණය තුළ යම් කිසි ප්‍රවනතාවයක් දැකිය හැකි වුව ද එය සැලකිය යුතු මට්ටමක නැත. සමහර මාසවලදී කිසිදු ලමා පරිවර්තන ගුන්ථයක් බිජිවී නැත. වර්ෂ දෙක්දී පරිවර්තන ලමා ගුන්ථ 45ක් වන අතර එය සමස්ත ලමා ගුන්ථ ප්‍රමාණයෙන් 7.4 %කි. සුළු ප්‍රමාණයක් වන මෙම ගුන්ථ වලින් 25ක් ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ප්‍රකාශිත ගුන්ථ වේ. රැසියානු භාෂාවෙන් 15 ක් වේ. ලෝක සාහිත්‍යයේ සුවිශේෂී ගුන්ථ අපගේ ලමා පායිකයාට පරිහරණය කිරීමට නොලැබෙන බවත් ඔවුන් යම් රාමුවකට සීමා වී ඇති බවත් දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් පෙන්වා දිය හැකිය. දත්ත අනුව ලෝක ප්‍රසිද්ධ ලමා ගුන්ථ පරිවර්තනය වන බවක් පෙනෙන්නට නැත. ලමා සාහිත්‍යය දියුණු මට්ටමක පවත්නා ස්කැන්ඩිනොවියානු රටවල සාහිත්‍යය කාති පරිවර්තනය වීමක් ද දක්නට නොලැබේ. ඒ අනුව නිගමනය කළ හැක්කේ කර්තාවරුන් ලමා ගුන්ථ පරිවර්තනය සඳහා මැලිකමක් දක්වන බවයි.

ගුන්ථ ප්‍රකාශකයින් සම්බන්ධයෙන් අපට එළඹිය හැකි නිගමනයන් වන්නේ බොහෝ විට ප්‍රකාශන ආයතන ලමා ගුන්ථ ප්‍රකාශයට නැඹුරුවක් නොදක්වන බවයි. එයට

හේතු ලෙස පෙන්වා දිය හැක්කේ වර්ෂ දෙකේ දී ම අමා ග්‍රන්ථ 10කට වඩා ප්‍රකාශකයට පත් කර ඇත්තේ ප්‍රකාශක ආයතන 13 පමණක් වන බැවිනි. වැඩි වශයෙන් අමා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශකයට පත් කර ඇත්තේ කර්තා ප්‍රකාශකයෝය. එයට හේතුව වන්නට ඇත්තේ කතුවරුන් සඳහා ප්‍රකාශන ආයතන තුළින් ලැබෙන අනුග්‍රහය ඉතා සිමිත වීම බවයි.

යෝජනා

දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් පෙන්නුම් කර ඇති ආකාරයට අමා සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ අතර අමා නාට්‍ය, අමා පදා සහ අමා කාචා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය නොවන තරමිය. එනිසා පළමු යෝජනාව ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැක්කේ අමා ප්‍රබන්ධ සේම අමා නාට්‍ය, අමා පදා සහ අමා කාචා කාචා නිරමාණයට සහ ප්‍රකාශනයට දිරිදීම ඉතා වැදගත් බවයි.

අමා පරිවර්තන සාහිත්‍යය පිළිබඳ විශ්ලේෂිත දත්ත විමර්ශනය කිරීමේ දී පරිවර්තන ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනයේ සූළු ප්‍රවනතාවක් දැකිය හැකි බව නිගමනය වුවත් මෙම කෘතිවල ගුණාත්මකභාවය විමසීම ද ඉතා වැදගත් බව පෙනේ. ලෝක අමා සාහිත්‍ය තුළ මැතික දී ප්‍රකාශයට පත් වූ විශ්ලේෂිත අමා කෘති බොහෝමයක් පරිවර්තන සිංහල අමා සාහිත්‍යයේ නොමැති බව පරිවර්තන කෘති පිළිබඳව විමසීමේ දී අපට පෙනේ. විශ්ලේෂණයෙන්ම අමා කෘති සඳහා ප්‍රසිද්ධ ස්කැන්ඩ්නොවියානු රටවල අමා කෘති පරිවර්තනය වී නොමැති. දෙවැනි යෝජනාව වන්නේ හැකි තරම් ලෝක අමා සාහිත්‍යයේ උසස් යැයි සැළකෙන අමා කෘති අපේ දරුවන්ට ද ලබා දීමට උත්සාහ කිරීමයි. කර්තා සහ ප්‍රකාශන ආයතන දෙකාටසම හරහා ක්‍රියාත්මකවීම තුළින් මෙම යෝජනාව මුදුන්පත් කරගත හැකිය. මෙහිදී පෙළුද්ගලික අංශයේ මෙන්ම රාජ්‍ය අංශයේ ද මැදිහත් වීම අවශ්‍යය. පෙළුද්ගලික අංශයේ මුදුණ ද්වාරයෙන් ප්‍රකාශිත ග්‍රන්ථ රාජ්‍ය අංශයේ යම් ආයතන මගින් මිලදී ගෙන ඒවා පාසල් ප්‍රස්තකාල සඳහා ලබාදිය හැකිය. ප්‍රකාශන ඒකාධිකාරයක් පවතින විට කෘතිවල ඒකාකාරී හාටයන් පෙන්නුම් කරයි. කර්තාවරුන් වැඩි පිරිසක් සඳහා අවස්ථා ලබා දීමට වැඩපිළිවෙළක් ගොඩනැගීම තවත් යෝජනාවකි. කර්තාවරුන් සඳහා විශ්ලේෂණයෙන් යම් සහන සැපයීම මෙන්ම ඔවුන්ගේ කෘති මිලදී ගැනීමක් ද සිදු කළ හැක. දැනට ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය කතුවරුන්ගේ කෘති මිලදී ගැනීමක් සිදු කරන අතර, එම ව්‍යාපෘතිය තව දුරටත් ප්‍රථිල් කිරීම ඉතාම වැදගත්ය. එමගින් උසස් මට්ටමේ අමා කෘති ප්‍රකාශයට කතුවරුන් දිරිමත් කිරීම සිදු කළ හැකිය. ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය සහ ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය මෙම කර්තාව්‍ය යම්

මටවමකින් ඉටු කළ ද දැනට වඩා වැඩි දායකත්වයක් ඒ සඳහා ලබා දීම වැදගත්ය. ප්‍රකාශන දත්ත අධ්‍යාපනය කිරීමේ දී ගොඩනගුණු වැදගත් නිගමනයක් නම් වාණිජ ප්‍රකාශන ආයතන ලමා කෘති ප්‍රකාශනය සඳහා දක්වන දායකත්වය ඉතාම අවම මටවමක පවතින බවයි. එට හේතුව සොයා බැලීම ඉතා වැදගත්ය. වාණිජ ප්‍රකාශකයෝ ලමා කෘති සඳහා අවධානයක් යොමු නොකරන්නේ ලමා කෘති සඳහා වෙළදපොල ඉල්ලුම අවම නිසා හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ ලමා සාහිත්‍යය පිළිබඳ විශේෂ තැකීමක් නොකරන බැවින් විය හැක. මේ පිළිබඳව අධ්‍යාපනය කර විශේෂයෙන් ලමා කෘති ප්‍රකාශනයට යම්දිරිගැන්වීමක් සිදු කළ යුතුය. ලමා කෘති සඳහා උපයෝගී කර ගන්නා කඩාසි හා මුදුණ තීන්ත සඳහා විශේෂ වට්ටම ලබාදීම මගින් ලමා කෘති ප්‍රකාශනයට ප්‍රකාශකයා දිරීමත් කළ හැකිය. රාජ්‍ය අංශයේ මැදිහත් විම අවම මටවමක පැවතීම සහ වාණිජ ප්‍රකාශකයෝ ලමා කෘති ප්‍රකාශයට යොමු නොවීමේ ප්‍රවණතාවක් තිබෙන හෙයින් මේ සඳහා රාජ්‍ය අංශයේ මැදිහත්වීම අත්‍යවශ්‍යය.

මූලාශ්‍ර

අබේසිංහ, බඩිලිවි. ඒ. (1998). ලමා ගිතය: අරමුණ හා විෂය පථය. සංස්. මධුරසිංහ ගුණසේකර සහ පියසේන කහදැමගේ, ලමා සාහිත්‍ය මූල්‍යරේම හා පරමාර්ථ. කොළඹ: ගොඩගේ. පි. 92-123.

අබේසිංහ, බඩිලිවි. ඒ. (2003). ලමා සාහිත්‍යයට පෙරවැනක්. කොළඹ : ගොඩගේ

කාරියවසම්, වී. (1998). ලමා සාහිත්‍ය මතෙක්විද්‍යාව. සංස්. මධුරසිංහ ගුණසේකර සහ පියසේන කහදැමගේ, ලමා සාහිත්‍ය මූල්‍යරේම හා පරමාර්ථ. කොළඹ: ගොඩගේ. පි. 3-42

ගුණසේකර, ඩී. (2002). රන් ටේකිරිසි ගොලී කුමරිසි. කොළඹ: ගුණසේන. පි. iii.

වන්දසේකර, එස්. (1998). සිංහල ලමා සාහිත්‍ය හැදින්වීම. කඩවත: නොසේක් පදනම.

නාරංගොඩ, එන්. (2000). අපේ ලමා ගුන්ල හා ලමා පායිකයා. කර්තා : මහරගම.

පෙරේරා, ඒ. (1971). ලමා නාට්‍ය ලමා සාහිත්‍ය විචාරය. කොළඹ: ගුණසේන. පි. 62-28.

පෙරේරා, එස්. එන්. (2007). ලමා ගද්‍ය සාහිත්‍යය. සාහිත්‍ය විශේෂ කළාපය 2007. පි. 268-280.

මහගමසේකර. (1998). ලමයින් සඳහා ප්‍රබන්ධ රචනා කිරීම. සංස්. ලමා සාහිත්‍ය මූල්‍යරේම හා පරමාර්ථ. කොළඹ : ගොඩගේ. පි. 67-91.

ලියනගේ, සී. (2008). විසිවන සියවසේ අතිරේක ලමා කරා සාහිත්‍යය. සංස්. ඒ.වි. සුරවීර. තිස්ස කාරියවසම් සහ කේ ජයතිලක. සියවසක මං සලකුණු. කොළඹ: ගොඩගේ. පි. 643-609.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය. චේ.50 අංක 01-12 (2012). කොළඹ. ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුන්ප නාමාවලිය. චේ.51 අංක 01-12 (2013). කොළඹ: ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය.

සිරිමාන්න. (1998). ලමයින් සඳහා පොත් ලිවිමේ මූලික ප්‍රතිපත්ති. සංස් මධුරසිංහ ගුණසේකර සහ පියසේන කහදැමගේ, ලමා සාහිත්‍ය මූලධර්ම හා පරමාර්ථ. කොළඹ: ගොඩගේ. පි. 43-59.

සැබෑහෙල, අලවි ඉසි. (1998). ලමා කව්. සංස් මධුරසිංහ ගුණසේකර සහ පියසේන කහදැමගේ, ලමා සාහිත්‍ය මූලධර්ම හා පරමාර්ථ. කොළඹ: ගොඩගේ. පි. 103-124.

The Columbia Encyclopedia: Children's literature. (2014). Retrieved from <http://www.questia.com/PM/qst?a=o&d=117011194>

The New Encyclopedia Britannica (2010). vol.3. p.210. London. Encyclopedia Britannica Inc.

Patra, S.K., Battacharya, P., Verma, N. (2006). Bibliometric study of literature on bibliometric. *Bulletin of Information Technology*. 26(1), p.27-32.
Retrieved from
http://www.google.lk/?gws_rd=cr,sslBattacharya&Vermaei_FMJV

Problems Faced by Students Following Diploma Course in Library and Information Science Conducted by the Sri Lanka Library Association

K.K.G Wijeweera¹

Abstract

The Sri Lanka Library Association (SLLA) has been conducting Library Science courses since 1961. The objective of this study is to identify the problems faced by students following the Diploma Course in Library and Information Science conducted by the SLLA and to suggest suitable solutions to those problems. A survey was conducted in 2015 by using a questionnaire with closed and open ended questions. Sinhala Medium final year students were selected for the study. The total population of the study was 68 students. Twenty seven students were selected using random sampling method. The reasons given for studying a library science course were expecting a job, expecting a promotion in the present job and aiming to improve the knowledge in library science. The majority were expecting a promotion in the present job. Thirteen students have stated that main problem faced while following Level II course was difficulty in finding reading material related to the course and same reason given by sixteen students following the Level III course.

The diploma course would attract more students, if it is job oriented. Identifying new trends in working environments and amending the course contents to suit them is also important. It is also important to conduct the lectures as per the time table. Students should be made aware of the library facilities available at the National Library and also recommended book lists should be provided to students. The association should intervene when the students find it difficult to get leave approved when engaging in their projects.

Keywords: Sri Lanka Library Association, Library and Information Science Education, Library Science Students, Sri Lanka

---

1. Senior Assistant Librarian, Branch Library, Postgraduate Institute of Medicine, Teaching Hospital, Peradeniya, Sri Lanka.
Email: wijeweera@hotmai.com

Introduction

Sri Lanka Library Association (SLLA), which has been conducting Library Science courses since 1961, is the pioneer of library science education. Students following the Diploma Course in Library & Information Science (DIPLIS) at the SLLA will soon get the opportunity of registering for the Library Science Degree Course conducted by the Open University of Sri Lanka. Therefore, it is the most suitable time to investigate the problems faced by students following the DIPLIS course conducted by the SLLA.

As a lecturer of DIPLIS for more than eleven years I have personally discussed their problems with the students. However, this is my first attempt to do a methodical survey to find out their problems and suggest suitable solutions.

As per Michael Buckland (1986) Education for librarianship in the next century will depend on how librarianship evolves. Education for librarianship in the next century will depend on what librarians make of library services in the near future.

Muhammad Tayyab Alam Bukhari *et. al.* (2010) made a study on the use of library by the students of Foundation University College of Liberal Arts and Sciences, Rawalpindi. The importance of library as an institution has been realized. It was concluded that the majority of the students hesitated to use the library because of the problems they faced during its use. Lack of books, lack of organizational set up and lack of space and other physical facilities were the major factors associated with the lesser use of library.

Wilson. O. Edegbo (2011), who made a survey on curriculum development in library and information science education in Nigerian Universities. Library and information science education in Nigeria, has come a long way. Since the first

library school in 1960 at the University College Ibadan, several changes have been witnessed in the society at large and in the library profession in particular.

From the various literature searches, it is obvious that there are serious concerns for the curricula of library and information science education to meet the present digital society with respect to library and information service. In this vein, the library and information science curricula in Nigeria has been revisited and reviewed by the various bodies concerned. It has been found that the curricula of Nigeria University Library and Information science schools are reasonably adequate in the provision of ICT courses. However, the contents of library and information science curricula are generally lacking in the application of ICT. The Government of Nigeria should come forward through her agents to provide financial help to the LIS schools for developing essential infrastructures to provide hands on experience to the students.

Ragnar Andreas Audunson (2008) has made a survey on Norway: challenges and developments in library and information science. In 2010, library and information science education in Norway celebrated its 70th anniversary. It is therefore natural to reflect upon both the past and the road towards the future in a rapidly changing environment. For the first 55-56 years of its history, the Norwegian School of Library and Information Science (since 1994 the Faculty of Library and Information studies at Oslo University College) was the only one in its field in Norway. In this article, focus is upon developments and challenges as seen from the perspective of that institution.

A.I.M. Jakaria Rahman, Momena Khatun and Mohammed Mezbah-ul-Islam (2008) have done a survey on Library Education in Bangladesh which covers strengths, problems, and suggestions. In 1952, library education in Bangladesh started with the 3-month certificate course-training program initiated by the

Central Library of University of Dhaka. It is evident that library education is an evolving and dynamic field in Bangladesh which has not been given special attention. A comprehensive library science education system with adequate training facilities is very much needed. There is a healthy controversy about what should constitute education in these areas. Information professionals are being called upon every day to perform new tasks. The change is the result of factors such as new technologies for information and knowledge management and the multidisciplinary nature of information science. The profession is now attracting people from different social backgrounds with good academic qualifications.

S.P. Singh (2003) traces the emergence of library and information science (LIS) education in India before and after independence. He describes the current status, the different patterns and levels of LIS education, as well as the research programmes being offered by various universities and provides an overview of the institutions providing LIS courses at various levels through regular courses and open schools. Singh emphasizes the need for having a national level accreditation body to maintain uniformity and standards in LIS education, discusses the problems affecting the status of LIS education and suggests ways to solve these problems and the approaches to prepare the LIS professionals to face the growing challenges of the job market.

Today, the LIS profession has attained the status of a full-fledged discipline in India. However, it has low recognition and has not been regarded at par with other well-known professions. As a result, most students do not opt for librarianship as a first choice of study. National bodies such as ILA, IATLIS and IASLIC should give serious thinking to find the timely solutions to the problems prevailing today. There should be a national accreditation body to apply rigorous parameters before granting accreditation to a library school. This

will help to establish quality control in LIS schools. Attention should focus on the adoption of relevant and up-to-date curricula, high quality faculty, willing students and the provision of good infrastructure is needed in every school. This is necessary to improve the quality of the products, creating better job opportunities for graduates and raising the social status of the LIS profession.

According to the results of a study conducted by Nazan Özenç Uçak (2007), the students prefer electronic media to printed media in seeking information and they use the Internet mostly to do homework and prepare for their lessons.

In Sri Lanka courses at the diploma level are run by agencies such as Sri Lanka Library Association, National Institute of Library and Information Sciences, National Institute of Education (Maharagama) and University of Kelaniya.

As per R.D. Ananda Tissa (2013) library and documentation science courses in the world commenced in 1887, while these courses commenced in Sri Lanka in 4th July, 1961. The first library science course in Sri Lanka was a part time English medium course conducted by the Ceylon (Sri Lanka) Library Association in Colombo. Prior to this in 1957 a short term training course was commenced by Mr. D.A. Redman, a specialist in library science who came to Sri Lanka under Colombo Plan. This short term training course was continued till 1960.

In March 1981 Sri Lanka National Library Services Board (SLNLSB) started a course to train untrained school librarians. As Ananda Tissa reports SLNLSB started a library science postal course in 1983.

The Sri Lanka Library Association (then known as Ceylon Library Association) was established on 28 August 1960. During the past fifty six years it has conducted five professional courses in library science. They are Diploma in

Library & Information Science (DIPLIS), Course on Library Automation (COLA), The Advanced Distance Education Programme in LIS (ADEPLIS), Distance Education Programme on LIS, and Library Technicians Course (LTC).

University of Peradeniya commenced a Library Science Postgraduate Diploma Course in 1961. It was continued up to 1965. A full time Diploma Course in Library Science was commenced by the Junior Universities in Dehiwala and Jaffna. This course was continued until the Junior Universities were closed in 1972.

In 1973 Vidyalankara Campus of the University of Sri Lanka (University of Kelaniya) started a Bachelor of Arts (General) degree in Library and Documentation Science. This University started its Postgraduate Diploma Course in Library & Information Science in 1974. In 1975 they started a Library Science Degree selecting the students from second year undergraduates. In 1976 Kelaniya University started a part-time diploma course. Social Science Faculty of the University commenced its Master of Social Science Degree in Library and Documentation Science in the year 1998, which can be completed in one year or two years.

The Faculty of Graduate Studies in University of Colombo started a Master's Degree course in 1993. The National Institute of Library and Information Sciences (NILIS), University of Colombo was established in 1999. The purpose of this institute is to provide postgraduate and general training facilities in library and information science field with special attention to the school / teacher librarianship.

With the establishment of NILIS, postgraduate and general training facilities in the field have been expanded. The primary objective of NILIS is to train the human resources required for the vast school library sector in the country. In

addition it has been empowered by the NILIS Ordinance of 1999 to conduct other postgraduate programmes in Library and Information Science (LIS) field and produce the necessary high quality human resources for universities, research institutes, government departments, local government authorities and other library and information sectors in the country. Another major objective is to develop Continuing Professional Development (CPD) programmes for LIS professionals to update and upgrade their skills and knowledge.

Objectives

The objective of this study is to identify the problems faced by students following the Diploma Course in Library and Information Science conducted by the SLLA and to suggest suitable solutions to those problems. The endeavor will assist SLLA to make the course popular among the students, and attract more and more students to follow the course in future.

Methods

A survey was conducted by using a questionnaire with closed and open ended questions. The purpose of the study was explained to the participants of the survey to obtain better results.

Sinhala medium final year students were selected for the study. The total population of the study was 68 students. Twenty seven students were selected using random sampling method. The main reason for selecting final year students was that they were following the library science courses of the SLLA for more than two years.

Results and Discussion

Out of 27 students selected for the survey 23 were females and 4 were males. The average age of the students selected for the survey was 30 years.

Students were asked the reasons for following a library science course under item no. 3 of the questionnaire. Their responses are given in the following Table 1.

Table 1. Reasons for following a library science course

Reason	No. of students	Percentage (%)
Expecting a job	11	40.7
Expecting a promotion in the present job	12	44.4
Improving the knowledge in library science	08	29.6
Expecting a job and aiming to improve the knowledge in library science	02	7.4
Expecting a promotion in the present job and aiming to improve the knowledge in library science	03	11.1

Some students had given more than one reason in the above table. One student had mentioned that she liked to study library science because of her great partiality for this field. She had also mentioned about her desire to be associated with books and people in the society. Majority or 44.4 % of students had mentioned that expecting a promotion in the present job was the reason for studying a library science course.

The students were asked about their highest educational qualifications under item no. 4 of the questionnaire. Their responses are given in Table 2.

Table 2. Educational qualifications of students

Highest Educational Qualification	No. of students	Percentage (%)
G.C.E. (O.L.)	---	---
G.C.E. (A.L.)	22	81.5
University Degree	05	18.5

Out of 27 students, who have completed the questionnaire, five students are graduates. All other 22 students (81.5 %) have passed G.C.E. (Advanced Level) Examination.

The students were asked about the distance they have to travel to attend lectures under item no. 5 of the questionnaire. Their responses are given in Table 3.

Table 3. Distance from residence

Distance from residence	No. of Students	Percentage (%)
25 km or less	04	14.8
26 to 50 km	06	22.2
51 to 75 km	04	14.8
76 km or more	13	48.2

As per above table majority of students (48.2 %) are residing more than 76 km from the place where the lectures are held. Only 14.8 % of students are residing less than 25 km from the lecture rooms. Therefore, lectures should be conducted regularly as per the time table. Any change in the time table should be notified to students in advance.

In question 8 of the questionnaire, students were asked about the problems they faced when following the first year lectures of the Diploma Course. Their responses are given in the Table 4.

Table 4. Problems faced when following the first year lectures

Problem	No. of students who faced the problem	Percentage (%)
Difficulty in understanding the lectures related to the course	03	11.1
Less opportunity to engage in projects related to the course	08	29.6
Difficulty in finding reading material related to the course	13	48.1
Other (Difficulty in not having a proper place for conducting classes)	01	3.7

Four (04) students had not mentioned any problem while other students had mentioned one or two problems. Thirteen (13) students or 48 % of students have mentioned difficulty in finding reading material related to the course as the main problem they faced.

In question 9 of the questionnaire students were asked about the problems they faced when following the second year lectures of the Diploma Course. Their responses are given in Table 5.

Table 5. Problems faced when following the second year lectures

Problem	No. of students who faced the problem	Percentage (%)
Difficulty in understanding the lectures related to the course	04	14.8
Less opportunity to engage in projects related to the course	10	37.0
Difficulty in finding reading material related to the course	16	59.3
Other (Difficulty in attending to practical work in subjects related to computer science) (Non-receipt of notes relevant to the course)	01	3.7
	01	3.7

One (01) student had not mentioned any problem while other students had mentioned one or more problems. Sixteen (16) students or 59.3 % of students have mentioned difficulty in finding reading material related to the course as the main problem they faced.

In question 10 of the questionnaire students were asked about the methods followed to solve problems faced. Their responses are given in Table 6 and 7.

Table 6. Methods followed by students to solve problems they faced when attending lectures in the first year

Method followed to solve problems	No. of students who solved the problem	Percentage (%)
Discussing the problems with the teacher	05	18.5
Reading the relevant books and other reading materials	05	18.5
Getting the support of students, who are employed in libraries	05	18.5
Discussing with teachers at the year-end seminar	04	14.8
Getting the support of students who followed this course previously	04	14.8
Writing answers to questions in past papers and sending them to teachers	04	14.8
Getting instructions from the professionals	03	11.1

Discussing the problems with the teacher, reading the relevant books and getting the support of students, who are employed in libraries are the main methods followed by students when they face problems in following lectures. As per Table 6, 18.5 % of students have followed those methods.

Table 7. Methods followed by students to solve problems they faced when attending lectures in the second year

Method followed to solve problems	No. of students who solved the problem	Percentage (%)
Contacting the library association over the phone	06	22.2
Discussing with the officers of the library association regarding compilation of the bibliography	06	22.2
Consulting the teachers regularly	06	22.2
Attending to self studies since lectures were not properly conducted in Kandy Centre	04	14.8
Getting information from libraries	04	14.8
Exchanging books relevant to lectures among friends	03	11.1
Getting the problems solved consulting the lecturers at the year-end seminar	03	11.1
Getting the support of students, who were employed in libraries	03	11.1
Finding out and referring to additional books and documents	02	7.4
Getting the help of distance course students	02	7.4

In question No. 11 students were asked for any suggestions to improve the diploma course. There was a suggestion by two students to deliver lectures making Power Point Presentations using Multimedia Projectors. Two other students have made a similar proposal. One student has suggested building up more cordial relationship among students and the library association. Four students have suggested upgrading this diploma course to the degree level. Also, one student has suggested establishing branch study centres throughout the country. It was also suggested to plan methodologies to get books relevant

to the course and make students aware of them. That student had also suggested taking necessary steps to hold the Level III of the Diploma course in several centres. Another student had made the same proposal. There was a suggestion to provide training at recognized institutions for the students who completed the course and provide them an opportunity to get jobs. A similar proposal was made by another student. One student had suggested that information and notes given to students should be updated. Another proposal was made by three students to provide practical lessons for the subjects such as computer science. There was a proposal to supply all material needed for the course. Two students have suggested improving the classroom facilities provided for the course. One student wanted lists of books recommended for reading. Another student wanted a suitable method to get those books easily. Two students have made a proposal to provide more knowledge on projects. A proposal has been made by two students to provide notes of postal course students to other students. Two students have suggested giving hand-outs even at a cost in addition to lectures. There was a suggestion to promote the diploma course through media, since public are unaware of the usefulness of this course. Publishing more books relevant the subjects taught and getting the service of competent lecturers are also suggestions made by one student. One student has suggested coordinating all students who completed the course and helping them to achieve their professional requirements.

Recommendations

The following recommendations are made as per results and discussion.

Since the majority of students responded the questionnaire were expecting jobs or expecting promotions in their jobs, the Diploma Course should be job

oriented. SLLA should identify new trends in working environments and amend the course contents to suit them.

Also, since the total student population have G.C.E. (Advanced Level) qualification, their educational level is high. Therefore, the course should be at undergraduate level. It should not be at spoon-feeding level, but to a certain extent of self-study level.

Since 48 % of the students are residing more than 75 km away from the study centre, it is very important to conduct the lectures as per the time table. Sudden changes in the time table due to the unavailability of lecturers should not be done.

Since 67 % of the students in Level I & II have more than 80 % attendance, their enthusiasm to follow the course successfully is inevitable. Therefore, their dedication must be commended.

Thirteen (13) students or 48 % of students and sixteen (16) students or 59.3 % of students following Level I and Level II lectures, respectively, have mentioned difficulty in finding reading material related to the course as the main problem they faced. Therefore it is recommended that the students should be made aware of the library facilities available at the National Library and also should provide recommended book lists relevant to each module of the course.

Their second problem is less opportunity to engage in projects related to the course. The Association should intervene when the students find it difficult to get leave approved when engaging in their projects.

Conclusion

The study analyzed problems faced by students following the Diploma Course in Library & Information Science conducted by the Sri Lanka Library Association. Since several institutions are conducting courses similar to the Diploma Course on Library and Information Science conducted by the SLLA, its popularity will depend on the attitude of the students.

Since majority of students are females and are more than 75 km away from Colombo, facilities provided for the postal course have to be enhanced. The problem of the difficulty in understanding the lectures related to the course can be sorted out by including a cordial relationship among the lecturers and the students. Year end seminars can also be helpful to solve this problem. The problem of less opportunity to engage in projects related to the course must also be carefully attended to. Difficulty in finding reading material related to the course is also a major problem to be looked into. Reading Material Collection of the SLLA available at the National Library should be developed. Also, since most of the SLLA students are residing far away from Colombo, new reading material collections should be developed in Regional Centres of the National Library.

Some students have pointed out the difficulty in not having a proper place for conducting classes. Since the SLLA is the only professional association conducting courses on Library and Information Science, it can convince the education authorities to get permission to have lectures in government schools. Difficulty in attending to practical work in subjects related to computer science has also been pointed out by the students. Practical sessions in batches can be arranged to solve this problem. Finding solutions to problems faced by the students is vital to popularize the Diploma Courses conducted by the SLLA and to encourage more school leavers and library employees to follow SLLA courses.

References

- ආනන්ද තිසේස, ආර්. ඩී. (2013). ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රස්තකාල හා විද්‍යාපත විද්‍යා අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව 1961-2011: පනස් වසරක ඉතිහාසය පිළිබඳ ප්‍රත්‍යාවලෝකතය. *Sri Lanka Library Review*, 27, 60-79.
- Audunson, R. A. (2008). Norway: Challenges and developments in library and information science. *Scandinavian Library Quarterly*, 41(1), Retrieved from <http://slq.nu/?article=norway-challenges-and-developments-in-library-and-information-science#sthash.nVFjHhPJ.dpuf>
- Buckland, M. K. (1986). Education for librarianship in the next century. *Library Trends*, 34(4) p. 777-788.
- Bukhari, M. T. A. et. al. (2010). Use of library by the students of Foundation University College of Liberal Arts and Sciences, Rawalpindi. *Pakistan Journal of Library & Information Science*, 11, 66-75.
- Edegbo, W. I., (2011). Curriculum Development in Library and Information Science Education in Nigerian Universities: Issues and Prospects. *Library Philosophy and Practice* (e-journal). Paper 560. Retrieved from: <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/560>
- Rahman, A. I. M. J., Khatun, M., and Mezbah-ul-Islam, Dr. Mohammed. (2008) Library Education in Bangladesh: Strengths, Problems, and Suggestions. *Library Philosophy and Practice* (e-journal). Paper 223. Retrieved from <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/223>
- Singh, S.P. (2003). Library and information science education in India: issues and trends. *Malaysian Journal of Library & Information Science*, 8(2), 1-17.
- Uçak, N. Ö. (2007). Perceptive on Internet use habits of students of the Department of Information Management, Hacettepe University, Ankara. *The Journal of Academic Librarianship*, 33(6), 697-707.

Annexure I

English Translation of the Questionnaire distributed among students

Dear Students,

This questionnaire has been designed for a research purpose. Information furnished by you is not revealed to a third party. Therefore, please include true facts in the questionnaire. Thank you.

1. Male or Female (Tick off the relevant box)   Male   Female
2. Age:-
3. Reasons for studying a library science course:- (Tick off the relevant box/boxes)
  - (i) Expecting a job
  - (ii) Expecting a promotion in the present job
  - (iii) Expecting to improve the knowledge in library science
  - (iv) Other (Please state) .....
4. Your educational qualifications (Tick off the relevant box/boxes)
  - (i) G.C.E. (O.L.)
  - (ii) G.C.E. (A.L.)
  - (iii) University Degree
  - (iv) Other (Please mention).....
5. Distance from your residence to the place where lectures are held (Tick off the relevant box)
  - (i) 25 km or less
  - (ii) 26 km – 50 km
  - (iii) 51 km – 75 km
  - (iv) 76 km or more

6. Your percentage of attendance for 1st year and 2nd year courses (Tick off the relevant box)

- (i) more than 80%
- (ii) 60% - 80%
- (iii) 40% - 60%
- (iv) less than 40%

7. If your percentage of attendance is less than 60%, give reasons (Tick off the relevant box)

- (i) Long distance from the residence to the place where the lectures are held
- (ii) Personal difficulties
- (iii) Engaging in other studies
- (iv) Other (Please mention)

8. Problems faced by you when following the 1st year course (Tick off the relevant box/boxes)

- (i) Difficulty in understanding the lectures related to the course
- (ii) Less opportunity to engage in projects related to the course
- (iii) Difficulty in finding reading material related to the course
- (iv) Other (Please mention)

9. Problems faced by you when following the 2nd year course (Tick off the relevant box/boxes)

- (i) Difficulty in understanding the lectures related to the course
- (ii) Less opportunity to engage in projects related to the course
- (iii) Difficulty in finding reading material related to the course
- (iv) Other (Please mention)

10. Methods followed to solve problems faced

First Year

.....

.....

.....

.....

Second Year

.....

.....

.....

.....

11. Your suggestion, if any, to improve these courses

.....

.....

.....

.....

ශ්‍රී ලංකාවේ අැති පුස්කොල එකතුවල
වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ අධ්‍යායනයක්

පී.එම්. ආයෝමි¹

A Study on Current Status of Ola Leaf Manuscripts Collections in Sri Lanka

P.M. Ayomi¹

Abstract

Ola Leaf Manuscripts are very valuable sources of historical information in Sri Lanka going back thousands of years. The palm leaf and talipot trees were used for writing and leaves were prepared by a traditional technological process. This traditional art of writing on the leaves was practiced mainly in Buddhist temple. There are large collections of Ola Leaves in temples. Ola Leaf collections are seen in the University Libraries, Department Libraries as well as in individual collection. It is of paramount importance that the libraries preserve these collections but these libraries are facing many problems in the conservation and preservation of Ola Leaf Manuscripts. The government of Sri Lanka should take steps and give their support to solve the problem of conservation and preservation of Ola leaf Manuscripts.

Keywords : *Ola leaf, Library, Preservation*

---

1. Senior Assistant Librarian, Institute of Indigenous Medicine , University of Colombo, Rajagiriya. Email: ayomimp@yahoo.com

සාරාංශය

මී ලොංකේය ඉතිහාසයේ සිට වර්තමානය දක්වා නොනැසී පවතින ලේඛන මාධ්‍යයක් වන් නේ ප්‍රස්කෝළය. තල හා තල් ගස් උපයෝගී කර ගෙන පිළියෙළ කර ගන්නා ප්‍රස්කෝළය මත ලිවීම එක්තරා කළාවකි. ඒ සඳහා මතා පුරුෂක් මෙන්ම දැනුමක් අවශ්‍යය. මූල්‍යාලිනව පන්සල් ආග්‍රිනව පැවති ප්‍රස්කෝළ පොත් එකතුන් පසු කාලීනව විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රස්තකාල, ආයතන, දෙපාර්තමේන්තු හා පොදුගැලීක එකතුන් වශයෙන් වෙත් වී පවතී. ලංකාවේ රඩිත ප්‍රස්කෝළ පොත් විදේශීය රටවල ප්‍රස්තකාලවලද තැන්පත් කර ඇත. ප්‍රස්කෝළ පොත් එකතුන් ඇති ප්‍රස්තකාල මෙම එකතුන් රැක ගැනීමේ දී සංරක්ෂණ ගැටුවලට මුහුණ දෙයි. පාර්සරික සාකච්ඡා මත හා කාමින් ගෙන් ප්‍රස්කෝළයට සිදුවන හානිය අවම කර ගැනීම සඳහා විවිධ සංරක්ෂණ කුම අනුමතනය කිරීමට ප්‍රස්තකාලවලට සිදු වේ. සංඛ්‍යාකරණය (Digitize) කිරීම, ස්කෑන් කිරීම යන ආදි නවීන තාක්ෂණ කුමවේද අනුව ප්‍රස්කෝළ පොත්හි අන්තර්ගත දැනුම මත්‍යපරපුර සඳහා සංරක්ෂණය කළ හැක. මේ සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීමට ප්‍රතිපාදන ප්‍රස්තකාල සතු නොවීම ද ගැටුවකි. වර්තමානයේ ද වනවිට මෙම අගනා, වටිනා ප්‍රස්කෝළ පොත් එකතුන් අනාගත පරපුර උදෙසා රැක ගැනීමේ හාරදුර කාර්යය පැවතී ඇත්තේ ප්‍රස්තකාලවලයි. එබැවින් ප්‍රස්තකාල ප්‍රතිපාදන වැඩි කර අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීමටත්, ලංකාවේ විවිධ ස්ථානවල තැන්පත් කර ඇති ප්‍රස්කෝළ පොත් එකතුන් සංරක්ෂණය කිරීමට දැනුකාලීන වැඩි පිළිවෙළක් සකස් කිරීමට රුපය මැදිහත් වීම අවශ්‍යය.

මූලික පද :ප්‍රස්කෝළ පොත්, ප්‍රස්තකාල, සංරක්ෂණය,

1. ජේන්ස් සහකාර ප්‍රස්තකාලයාධිපති, දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යා ආයතනය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය, රාජ්‍යීය. රුමෙල්: ayomimp@yahoo.com

හැදින්වීම

සත්ව ලේඛයේ අතු පිවින්ගෙන් මාතට වර්ගයා වෙසෙසා හඳුනා ගැනීමේ මූල්‍ය ලක්ෂණය වන්නේ භාෂාවයි. එය භාෂාණය හා ලේඛනය වශයෙන් දෙයාකාරයකි. ලේඛනය බිහිවන්නේ භාෂාවේ ප්‍රශ්නාත් එලයක් වශයෙනි. බැබිලෝනියාව, මිසරය, ස්පාය්ක්ස්ය වැනි රටවල ඉපැරණි බිතු සිතුවම්වල තිරුපිත විත්‍රාක්ෂකර ලේඛනයේ ආදිතම ස්වරුපය ප්‍රකට කරන බව පුරාවිද්‍යා මතය වේ. පසුව සංකේතාක්ෂර, ගබඳාක්ෂර, කුක්දාක්ෂර වැනි අක්ෂර කුම වේද භාවිත වූ බව සැලකේ. එමෙන්ම මොහොන්ස්දාරෝ හර්ජ්පා ගිෂ්ටාවාර යුගයේ විත්‍රාක්ෂර විශ්වීය ලේඛනයේ ප්‍රාරම්භය බවද දැක්වේ (සාසනධිජ හිමි, 2013). ශ්‍රීමත් සරච පල්ලී රාඛ ක්‍රිජ්ණා දක්වන පරිදි ජෞතිෂ ගාස්තුයේ සහ මායා ගාස්තුයේ මෙන්ම ලේඛනයේද ආරම්භය ආසියාවයි (සාසනධිජ හිමි, 2013). අශේෂ රජතුමා විසින් පිහිටුවන ලද ශිලා ස්ථම්භ හා පර්වත ලිපිවල ලියන ලද බහුතර අක්ෂර බාහ්මීය අක්ෂරවලට අයත්ය.

ඉතිහාසයේ මුළුන්ම හමුවන ශිලා ලේඛනවල ඉතිහාසය ක්‍රි.පූ 20 වන සියවස දක්වා ඇතට දිව යයි. ජීවායෙන් විවිධ සංකේත, රුප රටා, අක්ෂර, සටහන් ආදිය ද ඉන්පසුව 'පැවුරස්'නම වූ බට ගසේ පත්‍රවලින් ලබා ගත් පැවුරස් පත්‍ර ද ලේඛනකරණයට උපයෝගී කරගත්හ. පසුව ඔවුනු පැතැලි ලෙස සකසා ගත් මැටි තහඩු, තැටි ද ඒ සඳහා උපයෝගී කර ගත්හ. (රුබසිංහ, 2012) වින ජාතිකයන් විවිධ ගස් වල කොළ, පොතු ලේඛනකරණයට මුල් කාලීනව යොදාගත් අතර පසුව පෙළ ද සිය ලේඛනකරණයට යොදා ගෙන ඇත. ක්‍රි.පූ. 202 දී විනය 'හන්' රාජ්‍ය කාලයේදී කඩාසි නිපදුවුන. ක්‍රි.ව 1440 දී ජ්‍රමන් ජාතික ජේත්න් ගුටැන්බරිග් මුදුණ යන්තුයක් උපයෝගී කරගතෙ ලේඛන පිටපත් නිපදවීම ආරම්භ කිරීම, ලේඛනකරණයේ වේගත් දියුණුවක් ඇති වීමට බෙහෙවින් ඉවහල් විය (රුබසිංහ, 2012).

ශිලා පුවරු, මැටි පුවරු, ලි පතුරු, වලං තහඩු, උණ පතුරු, රෙදි, වැටකේ සහ ගෙඩාල් ආදි ස්ථාවර මාධ්‍යයන් හැරුණු කොට සිංහල ලේඛනය උදෙසා භාවිත කළ තවත් එක් ජ්‍යෙම මාධ්‍යයක් වන්නේ තල් කොළය (සාසනධිජ හිමි, 2013).

දකුණු හා අග්නිදිග ආසියානු රටවල කඩාසිය හඳුන්වා දීමට පෙර ප්‍රධාන වශයෙන් ලිවීමට ගන්නා ලද ලේඛන මාධ්‍ය ලෙස ප්‍රස්කොළ සඳහන් කළ හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවට කඩාසි භාවිතය හඳුන්වා දුන්නේ ක්‍රි.ව. දහසය වන සියවසේ මුහුදු බඩ ප්‍රදේශ අල්ලා

ගත පෘතුගීසින් විසිනි. කඩාසි භාවිත වූ කාලයේදී ද ලේඛන මාධ්‍යයක් ලෙස ප්‍රස්කෝළ භාවිත විය (විමලරත්න, 1989).

කි.පු. 3 වන සියවසේ පමණ මෙරට ඇති වූ ලේඛන කළාව නිසා මුළුන්ම ඇරඹී ලෙන් ලිපිවල යම් යම් තොරතුරු සටහන් කිරීම සිදු විය. මේ සඳහා ඉන්දියාවෙන් රැගෙන ආ 'බාහ්මීය අක්ෂර මාලාව' යොදා ගැනීමි. මැටි පුවරු, ලෝහ පත්‍ර, කඩාසි ආදිය ද අපේ පැරැන්නන් සිය ලේඛනකරණයට එදා යොදා ගත්හ. වළගම්හා රූප සමයේ මාතලේ අභ්‍යන්තරයේ හිසුන් වහනසේලා කටපාඩමින් රැගෙන ආ අටුවා සහිත පෙළ දහම ග්‍රන්ථාරූප කිරීම ලංකාවේ ලේඛනකරණයේ ප්‍රධාන සන්ධිස්ථානයකි.

අතිතයේ දී තොරතුරු ලේඛනගත කිරීමට යොදාගත් ප්‍රස්කෝළ පොත් පිළිබඳ විමසා බැලීමක් මෙම අධ්‍යයන මගින් සිදු කර ඇත. ලිවීම සඳහා තලකොළය පිළියෙළ කර ගන්නා ආකාරයන්, ඒවා මත ලිවීමේ කළාවන්, අඩංගු විෂය පිළිබඳවන්, විසිරී පැවති ප්‍රස්කෝළ පොත් වර්තමානය වනවිට දේශීය හා විදේශීය එකතුන් ලෙස තැන්පත් කර ඇති ස්ථාන පිළිබඳවන්, එම එකතුන්හි වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳවන්, ප්‍රස්කෝළ පොත් අනාගත පරපුර සඳහා රැක ගැනීමට සංරක්ෂණය කිරීමට අනුගමනය කළයුතු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳවන් විමසා බැලීමක් මෙහිදී සිදු කර ඇත.

තල හා තල්පතු

අවුරුදු 2500ට ලිඛිත ඉතිහාසයක් හිමි ප්‍රස්කෝළය අපේ ජාතික උරුමයකි. ලිවීම සඳහා තල් පත් භාවිතය අප රටේ පමණක් නොව ඉන්දියාව, බුරුමය, තායිලන්තය ද උපයෝගී කර ගෙන ඇත. අප රටේ එදා ප්‍රස්කෝළවල බහුලව ලියන ලද්දේ බුදුදහමයි. එමෙන්ම ආගමික ලියවිලි, දේශීය වෛද්‍යාව, විකිත්සා කුම, යන්ත්‍ර මන්ත්‍ර, ගුරුකම විධි, නක්ෂත්‍ර තොරතුරු, ජෞතිෂ්‍ය සහ ඉතිහාස තොරතුරු ද මෙකි තල්පත්වල ලියුහ. පැරන්නන් දීමනා සටහන්, හඳහන්, පණිවිඛ යනාදී පොද්ගලික කරුණු සටහන් කිරීමට ද තල්පත් භාවිත කළහ.

ලේඛන කාර්යයෙහි දී තල් කොළය හඳුන්වන්නේ ප්‍රස්කෝළය නමිනි. 'ප්‍රස්කෝළය' පිළිබඳ ශ්‍රී සුංමගල ගබඳ කේෂයේ 'ප්‍රස්' යන බාතුවට අර්ථකතන සපයා ඇත්තේ කිසිවක් නොලියන ලද හිස් තල් කොළය, පොතක් මෙන් සැදු හිස් තල් කොළ මිටිය යනුවෙනි (සාසනධාරි නිමි, 2013).

19 සියවසේ මුල්භාගයේ සිංහල-ඉංග්‍රීසි ගබඳකෝෂය සැපයු බෙන්ඡමින් ක්ලේ දේවගැනී තුමා ප්‍රස්කෝෂය යන්තට අරථ දක්වන්නේ ලිවිමට හෝ උල් කටුවෙන් කිරීමට පිළියෙළ කර ගන්නා හිස් කොළය යන්නයි (සාසනධිජ හිමි, 2013).

ආදියේ සිංහල රුතුන් සන්නස් දීම සඳහා බෙහෙවින් ගෙන්නේ තල්පතයි. එහෙත් නිශ්චාක මල්ල රුතුමා එබදු දීමනාවන් සඳහා තල්පත් නොමනා යැයි කියා රන්, රිදි, තම භාවිතය ඇරුණිය. මහනුවර යුගයේ කිරීම් ශ්‍රී රාජසිංහ රාජ්‍ය සමයේ දී පත්හිදු, විජ්‍යිතිපත් වැනි භාණ්ඩ හික්ෂුන්ට පූජා කළ බවත් නරේන්ද්‍රසිංහ රුතුමා ගුරු ඕස්ස දෙපක්ෂයටම පොත් ලිවිම සඳහා ප්‍රස්කෝෂ 500 බැඟින් සැපයු බවද ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ.

ප්‍රස්කෝෂය ලේඛන මාධ්‍යය සඳහා සකසා ගන්නා කුම කිහිපයකි. දකුණු ඉන්දියාවේ පැවති කුමය අනුව අභිත් තල් කොළය සෙවනේ වේලා එහි තලය සුමුදු කිරීමට තල් තෙල් ආලේප කරනු ලැබේ. දකුණු ඉන්දියාවේ සමහර පළාත්වල තල් කොළය දින කිහිපයක් දුම් ගසන මුළුතැන් ගෙයක එල්ලා තබනු ලැබේ. පසුව පිරිසිදු කොට ලිවිම සඳහා භාවිතා කෙරුණි. ඉන්දියාවේ මරිස්සා ප්‍රාන්තයේ ජනතාව තල් කොළය මුළුතැන් ගෙයක දින කිහිපයක් දුම් ගස්වා ඉන් පිටතට ගෙන පිරිසිදු කොට වියලි කහ පාඨ්පයක් ගල්වනු ලැබේ.

ලේඛනය උදේසා ප්‍රස්කෝෂය සකස් කර ගැනීම සංකීරණ ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයකි. ගාස්තුත්‍රකුල ක්‍රියාවලියක් වන තල්පත් සකස් කිරීමේ දී ඒ සඳහා දේශීය වූ සංස්කෘතික ලක්ෂණ නොමදව බද්ද වී පවතී.

තලකොළය පිළියෙළ කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ වැවෙන තාල වර්ගයේ ගස් දෙවරුගයක් වූ තල සහ තල් ගස් කොළ ප්‍රස්කෝෂය සකසා ගැනීම සඳහා ගනු ලබයි. තල් ගස් කොළ මීටරයක් පමණ දිගට වැඩි. මේවා කෙදි සහිතය. සවිමත්ය. නමුෂතාවයකින් යුත්තය. තල ගස් කොළය තල් ගස් කොළයට වඩා සනකමින් යුත්තය. නමුෂතාවක් ඇත. තල කොළයට වඩා තල් ගස් කොළ කෘෂිත්‍ර පහසුවෙන් ලක් වේ. තල් ගස් කොළ සුමුදුය. වියලුනු විට ලා වර්ණයෙන් යුත්තය. නමුෂතාවයක් ඇත. තල් කොළය ප්‍රධාන වගයෙන් අවන්, බුමුතුරුණු, කුඩ සැදීමට ද, ගෙවල් සෙවිලි කිරීමට ද භාවිත කෙරේ.

ප්‍රස්කොල සකස් කර ගැනීමට ගන්නා තල ගස වෙනත් කාර්යයන් සඳහා ගනු ලැබේමෙන් වළක්වා ගැනීම සඳහා කුඩාකල දීම වෙන් කරනු ලැබේ. තල ගොඩය පිදිගෙන එනවිට එහි ඉහිරිම වළක්වාලීම පිණිස උණ පතුරුවලින් සඳු වළඳු සිර කරනු ලැබේ. ගොඩය භොඳින් වැඩිම හා ආරක්ෂාව ද මෙමගින් සිදුවේ. කපන ලද තලගොඩය පිරිසිදු රෙදි කඩකින් පිස මුවහන් පිහියකින් තල කොළයට හානි නොවන පරිදි කුරු ඉවත් කරයි. කුරු ඉවත් කිරීමෙන් පසුව තලකොළය මනා ලෙස හකුලා තල කොළ ගණනාවක් එක මත එක තබා රෝලක් ආකාරයට කුමවත් ක්‍රියාවලියක් ඔස්සේ වට්ටු සඳුම සිදු කරයි. ඉන් අනතුරුව තැම්බීම සිදුකරන අතර මේ සඳහා විවිධ බෙහෙන් වර්ග මිශ්‍ර කරනු ලැබේ. තලකොළය පදම් වන ලෙස සූදුසු ප්‍රමාණයකට තැම්බීම ඉතා වැදගත්ය. තැම්බීමෙන් පසු තල කොළ එකිනෙකට නොශේෂ ලෙස මද පවතේ එල්ලා තබනු ලැබේ. ඉන්පසු මද අව්වේද පසුව අලුයමද පින්නේද නැවත මද අව්වේද වශයෙන් එය සිදු කරයි. වියලා ගත් තල කොළ සිරස් අතට බැඳි ප්‍රුවක් කදාක් හෝ එවැනි ලියක තබා එක් පැත්තකට ගබාලක් වැනි බරක් බැඳු ප්‍රතිචිරුද්ධ කෙළවරින් හරස් ලියේ ඉහළට පහළට වාර කීපයක් ප්‍රවේෂම සහිතව ඇදීමෙන් තල කොළය මැද ගැනීම සිදු කරයි. මැදගත් තල කොළයේ සිදුරු විදීම සම්ප්‍රදායික රිතියට අනුව සිදු කරනු ලැබේ. තනි සිදුර හෝ සිදුරු දෙකක් විදීම සුළං කැපීම ලෙසද හදුන්වයි. සිදුරු විදීම සඳහා යකඩ කුරක් උපයෝගී කරගනී. ප්‍රස්කොල පොනේ ලියවෙන විෂය අනුව කපන කොළයේ ප්‍රමාණය තීරණය වේ. කපා ගත් තල කොළ අව්වේද සිර කිරීමෙන් පසු තලපතෙහි අනවශ්‍යය කොටස් ඉවත් කිරීම සිදු වේ.

සිදුරු විද කපා ගත් තල කොළයට මනා නිමාවක් දීම සඳහා රත ගැම සිදු කරයි. ගිනියම් ලෙස රත් වූ 'පත්තුල' නම් උපකරණය කොළ සහිත අව්වේද දාරවල ඇතිල්ලීමෙන් අනවශ්‍ය කොටස් පිළිස්සී යයි. තෙතමනය ඇතුළු වීම ද වළක්වන අතර, කෘමී හානි ද අවම කරමින් මනා නිමාවක් ලබා දෙයි. ප්‍රස්කොලවල ලිවීම අකුරු කැපීම යනුවෙන් හදුන්වන අතර, මේ සඳහා උල් කටුවක් උපයෝගී කර ගනියි. ලේඛන රිතින් හා ප්‍රයෝග පිළිබඳ අවබෝධය ප්‍රස්කොල ලේඛනයේදී ප්‍රධාන අවශ්‍යතාවක් වේ. වමේ සිට දකුණට එකම ගොලියකට ලිවීමත් ඒ ඒ අක්ෂරයන්ට අයත් සියලුම අංග ර්ට එකතු කිරීමටත් සැම අකුරක්ම සම්මතිකව ලිවීමටත් ලේඛකයා ප්‍රවේශම විය යුතුයි.

පුස්කොල අක්ෂර

පුස්කොලයේ ලියන අක්ෂර හැඩය අනුව අක්ෂර වර්ග 4ක්. ඒ සිංහ ගෙශලය, හස්ලී ගෙශලය, කාක ගෙශලය, හංස ගෙශලය වශයෙනි. මුලකුරු, ගෘකුරු, සිහකුරු ලෙස තෙවැදුරුම් බෙදීමක් ද දක්නට ඇත. පුස්කොල පොතක සැම පත්තිරුවක්ම පිළිගත් සම්මුතියකට අනුව අංකනය කරනු ලැබේ. මිගු සිංහල හෝඩියේ ස්වර 16ත් ව්‍යාක්ෂණ 34 ද විසර්ගය හා අනුස්වාරය ද ඇතුළුව අක්ෂර 544ක් මේ සඳහා හාවිත කරගති. පත්තිරු 544 ඉක්මවා යන විට නැවත ආරම්භ වන 'ක' අක්ෂරය මුලට 'ද්වේ' යන්න යෙදෙයි. මෙය පත්තිරුවේ වම්පස කෙළවර වෙන්කළ කුඩා තීරුවක සටහන් කෙරේ. ආක්ෂරවාද පායකින් ආරම්භ වන පුස්කොල පොත්වල 'ස්වස්ලී සිද්ධම්', 'ස්වස්ලී', 'ආරෝග්‍යමස්තු', 'සුබ්මස්තු' වශයෙන් දක්වා ඇත. එසේම මුල් පත්තිරුවේ හෝ අවසන් පත්තිරුවේ ගත වර්ෂය, බුද්ධ වර්ෂය හෝ ක්‍රිස්තු වර්ෂය දැක්වීමත් ලියන පුද්ගලයාගේ නම හා බරපැන දරන්නාගේ නම සඳහන් කිරීම් සාමාන්‍ය වාරිතුයයි (සාහනධර් නිමි, 2013).

සාමාන්‍ය ලේඛන ව්‍යවහාරයේ නැවතීමේ තිත වෙනුවට පුස්කොල ලේඛනයේ හාවිත කරනුයේ කුණ්ඩලයයි. 'පසර ගැටය' ලෙස ද මෙය හැඳින්වේ. කුණ්ඩලය හාවිතය සිදුවනුයේ පන්හිදෙන් පුස්කොලයේ තිතක් තැබීමට අපහසු නිසා විය යුතුය.

පෙයියාලම හාවිතය බොද්ධ සූත්‍ර පුස්කොල පොත්වල දැකිය හැක. සමාන වචන දිගින් දිගටම ලිවීම වැළැක්වීම සඳහා පාර්ශ්වයෙන් කුණ්ඩලයන් හා මාධ්‍යයෙන් 'පේ' අකුර සටහන් කිරීම මෙහිදී සිදුවේ. ආදී පෙයියාලම, මධ්‍ය පෙයියාලම, අන්ත පෙයියාලම, සර්ව පෙයියාලම ලෙස එය යෙදෙන ස්ථාන අනුව වර්ගිකරණය වේ.

පුස්කොලයේ අකුරු ජේලිවල ප්‍රධාන අක්ෂර ජේලියට මව පෙළ ලෙස ව්‍යවහාර කරයි. අක්ෂරයක්, වචනයක් හෝ වචන පෙළක් පසුව එකතු කිරීමේ දී මව පෙළට ඉහළින් කුඩාවට ලියන අතර එය කාක පාදයක් ඇසුරෙන් දක්වයි. එම පෙළ දරු පෙළ ලෙස හඳුන්වයි. අකුරක් වැරදුණු අවස්ථාවක එය ඉරි කැබලි දෙකෙන් කඩා දමනු ලබයි. පසුව එම අක්ෂරය නැවත නිවැරදි ලෙස ලියනු ලැබේ. පුස්කොල ලේඛනයේ දී බොහෝවිට හල් අකුරු තොලියා බැඳි අක්ෂර හාවිතය සිදුවේ.

පොත් කමඛා

පුස්කොලයේ පිටකවරයක් ලෙසට හාවිත කරන 'කමඛා' මගින් පොතට අලංකාරයක් සේම ආරක්ෂාවක් ද සපයයි. මේ සඳහා බොහෝ විට දැව හාවිත කළ ද සතුන්ගේ හම්, ඇත් දත්, රන්, රිදී, පිත්තල වැනි ද්‍රව්‍යන්ගෙන් ද නිරමාණයවනු දක්නට ලැබේ. පාරම්පරික මෝස්තර, කැටයම් සැරසිලි කුම සහ වර්ණ ගැන්වූ විවිතවත් විතුවලින් පොත් කමඛාව අලංකාර වනු දක්නට ලැබේ. සමහර කමඛාවල මැණික් ඔබවා වටිනාකම තීවු කිරීමට ශිල්පීනු උත්සාහ කළ බවක් ද පෙනේ.

කමඛා දෙක අතරට මැදි වු පුස්කොල ගොන්න විසින් නොයන පරිදි තද කොට බැඳී ලැබුව 'පොත් ඩුය' ලෙසින් හැඳින්වේ. එය විවිධ වර්ණ ගන්වා ඇත. පොත්හුය ගැලවී විසිවි යාමෙන් වළක්වා ගැනීමට ද පොත් බැඳීමේ දී තර කොට බැඳීමට ද සකියා උපකාරී වේ. තං, පිත්තල, රන්, රිදී, ලෝකඩ, ඇත් දත්, සත්ව අං ආදි විවිධ ද්‍රව්‍යන්ගෙන් එය නිරමාණය වේ. කමඛා දෙක අතරට මැදි වු පුස්කොල ගොන්න විසින් නොයන පරිදි තද කොට බැඳී ලැබුව 'පොත් ඩුය' ලෙසින් හැඳින්වේ. එය විවිධ වර්ණ ගන්වා ඇත.

පන්හිදු

පන්හිදු පුස්කොල ලිවීමට උපයෝගී වේ. එය දිගින් ද හැඩයෙන් සහ බරින් ද අඩු වැඩි නොවන සේ අතින් ලිවීමට පහසු වන පරිදි තිබිය යුතුය. ලියු අකුරු කියවීමට පැහැදිලි කර ගැනීම සඳහා හා සංරක්ෂණය සඳහා කළ මැදීම කළහ. කළ මැදීමට ගැහුම ලි දවා ගත් අගුරු දුම්මල තෙලින් අනා පිළියෙල කර ගත් මිශ්‍රණයක් හෝ දුදු තෙල් යොදා ගනී. මෙම මිශ්‍රණය අකුරු ලියු තල්පත මත තවරා පිරිසිදු දහසියා හෝ සුදු රෙදි කඩවලින් පිසදමා ගනිනි. එවිට එම දැලිවල පැහැය අකුරු කැපුම් තුලට කා වැදී අකුරු වර්ණවත් වේ. ලා කහ පැහැති, සිනිදු, සුමුදු තල්පත මත අලංකාර ලෙස ලියවුණු කළ අකුරු, විතු, රුප, සටහන්, රේඛා, අංක ආදිය එහි මනාවට පැහැදිලිව දරුණෙය වේ. දුම්මල තෙල් හාවිතය නිසා කාමී හානිය ද වැළකී යයි. කළ යැමේ ද පිටු දුරවරණ වන විට යළි යළින් කළ මැදීමෙන් පවිතු කර ගැනීම ද කරගනු ලැබේ.

පුස්කොල එකතු

පුස්කොල පොත් පුරාණ සමාජයේ මිනිසුන්ගේ ආගම ඇදහිලි, විශ්වාස, යන්ත්‍ර මන්ත්‍ර, ගුරුකම්, කෙම් කුම, ආර්ථික, සංස්කෘතික, තාක්ෂණික දැනුම පුළුල් ලෙස ලේඛන ගත වී ඇති මාධ්‍යයකි. අවුරුදු දහස් ගණනකට පෙර පරම්පරාගත අත්හදා බැලීම සහ

පළපුරුදේද පිළිබඳ හොඳම සාක්ෂියක් ලෙස පුස්කොලය හැඳින්විය හැක. බුද්ධාගම, ඉතිහාසය, ආයුර්වේද වෛද්‍යාව, සත්ත්ව වෛද්‍යාව, පුරාණ තාක්ෂණික ක්‍රම, තාරකා වෛද්‍යාව, තක්ෂණිය, හාජාව හා සාහිත්‍යය, සමාජීයභාවය හා ආර්ථිකභාවය පිළිබඳ විශාල තොරතුරු ප්‍රමාණයක් පුස්කොල පොත්වල අන්තර්ගතය.

දැනට ලැබේ ඇති පැරණිම පුස්කොලය ක්.ව 2 වැනි සියවසට අයත් මධ්‍ය ආසියාවේ තිබී සොයා ගෙන ඇත (විමලරත්න, 1989). ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට හමුවේ ඇති පැරණිම පුස්කොලය ක්.ව 13 වැනි සියවසට අයත් වුල්ලව්ගේය (විමලරත්න, 1989).

ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති පුස්තකාල, කොතුකාගාර, පන්සල්වල හා පොද්ගලික භාරයේ පුස්කොල පොත් එකතුන් ඉතා විශාල වශයෙන් ඇත. පුස්කොල පොත් එකතුන් අතරින් වැඩිම එකතුව ඇත්තේ කොළඹ ජාතික කොතුකාගාර පුස්තකාලයේය. දැනට පුස්කොල පොත් 3500 ට අධික ප්‍රමාණයක් ඇති අතර පැරණිතම පුස්කොල පොත වුල්ලව්ගේ මෙම එකතුවේ ඇත. මෙම අගනා එකතුවේ ඇති පුස්කොල පොත්වල බුද්ධධර්මය, සිංහල සාහිත්‍ය, ඉතිහාසය හා පරම්පරාගත දැනුම, ගදා පදා, ව්‍යාකරණ, ලේඛන විලාශය, කලාව, දේශීය වෙදකම, තක්ෂණිය, ඇදහිලි විශ්වාස, ගහ නිරමාණ, ජනප්‍රවාද ඇතුළත් වේ.

පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලයේ ඇති දෙවන විශාලම එකතුවේ 2400 ක පමණ පුස්කොල පොත් ඇති අතර 13 සියවසට අයත් විශ්වාදීව්ග විකා ඇතුළත්ව බුද්ධධර්මය, ඉතිහාසය, භුගෝල වෛද්‍යාව, විශ්වාස, මන්ත්‍ර, කලාව, ගදා පදා, ලේඛන විලාශය සහ ජන්ස් ගාස්තුය යන ආදි විෂය කේෂ්තුයන්ට අදාළ පුස්කොල පොත් ඇත.

කොළඹ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ 1000ට අධික පුස්කොල පොත් ප්‍රමාණයක් තැන්පත්ව ඇත. එහි උපත් හා මරණ ලියාපදිංචි කිරීමේ අත්පිටපත් විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇත. රීට අමතරව පුරාණ කටු වෙදකමට අදාළ පුස්කොල පොත් ද ඇත.

ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ පුස්කොල පොත් 310 ට අධික ප්‍රමාණයක් වෙනම එකකයක තැන්පත් කර ඇත. ආයුර්වේද වෛද්‍යාව, ඉතිහාසය, පාලි, හාජාව හා සංස්කෘතිය, බුද්ධාගම, මන්ත්‍ර ගාස්තුය යන විෂය කේෂ්තුයන්ට අදාළ පුස්කොල පොත් මෙම එකතුවේ ඇත .

මිට අමතරව කැලණී විශ්වවිද්‍යාලය, බොද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය, බුද්ධ ග්‍රාවක හිසු විශ්වවිද්‍යාලය, දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යා ආයතනය, යන විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රස්තකාලවල ප්‍රස්කෙළ පොත් එකතුන් තැන්පත්ව ඇත. මාතලේ අභ්‍යන්තරය, ගබලාදෙනිය, මීරිගම පුරාණ විහාරය, බෝධිමල විහාරය, රත්න ශ්‍රී සනාරාම, පොත් ගුල් විහාරය, විද්‍යාරචින්ද පිරිවෙන යනාදී පුරාණ විහාරස්ථානවල ප්‍රස්කෙළ පොත් එකතුන් ඇත. විහාරස්ථානවල පොත්ගුල් මන්දිරවල ඇති තල්පත්හි ලියුවුණු මේ පොත් නිතිපතා සුවද දුම් අල්ලා මල් පහන් පූජා කර වන්දනා මාන කරමින් පූජනීයතාවයෙන් ආරක්ෂා වේ. මේ අතර පිරුවාණා පොත් වහන්සේ ඇතුළ ශ්‍රී සඳ්ධරුම ප්‍රස්තකයන් රාඹියක් වේ. නමුත් එම ප්‍රස්කෙළ පොත් වර්තමානය වන විට විනාශමුඩයට පත් වී ඇත. මිට අමතරව විවිධ ආයතන හා දෙපාර්තමේන්තුවල කොතුක වස්තුන් ලෙස ප්‍රස්කෙළ පොත් ආරක්ෂා කර ඇත.

කේ. ඩී. සෝමදාස මහතා විසින් ලංකාවේ විවිධ දිස්ත්‍රික්කයන්හි පන්සල්වල තැන්පත් කර ඇති ප්‍රස්කෙළ පොත් නාමාවලියක් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබේ. එහි ප්‍රථම හාගයේ දිස්ත්‍රික්ක 13ක විහාරාරාම 913 කින් එකතු කරන ලද ප්‍රස්කෙළ පොත් 44329 ක් පිළිබඳ ගුන්ථ නාම අකාරාදිව ගොනු කර ඇත. එහි ද්විතීය හාගයේ දිස්ත්‍රික්ක 16ක විහාරාරාම 674කින් එකතු කරන ලද ප්‍රස්කෙළ පොත් 3222ක විස්තර ගුන්ථ නාම අකාරාදිව ගොනු කර තිබේ. එමෙන් ම තෘතිය හාගයේ බ්‍රිතාන්‍ය කොතුකාගාරයේ ඇති ලංකාවේ ප්‍රස්කෙළ පොත් 4000ක පමණ ගුන්ථ විද්‍යාත්මක විස්තර දක්වා ඇත. ප්‍රස්කෙළ පොතේ නම, පත්තිරු ගණන, බ්‍රිතාන්‍ය කොතුකාගාරයේ ප්‍රවේශ අංකය ආදිය මෙම ප්‍රස්කෙළ පොත් නාමාවලියට ඇතුළත් වේ.

අනීතයේ අප සතුව තිබු වටිනා ප්‍රස්කෙළ පොත් විදේශීය රටවලට විකුණා ඉන් ආර්ථික වාසි සලසා ගෙන ඇත. ඒවා අද ද විදේශ රටවල කොතුකාගාරවල තැන්පත් කර ඇත. අප රට සතුව තිබු ප්‍රස්කෙළ පොත් පැරිසියේ ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ තැන්පත්ව ඇත. එනම්, හෙසජ්ප මංත්‍රසාව සන්නය, යෝගරත්නාකරය, නම රහිත මාගිනි සංග්‍රහ දෙකක එකතුවක්, නම රහිත මාගිනි සංග්‍රහයයි. පැරිසියේ ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ ඇති හෙසජ්ප මංත්‍රසා සන්නයේ ප්‍රස්කෙළ පොත් දෙකහිම ගුන්ථ පරිසමාජීත් වාක්‍යය එක හා සමානය. එම වාක්‍යයට අනුව මුළු ගුන්ථය වූ හෙසජ්ප මංත්‍රසාව ශ්‍රී පණ්ඩිත පරාකුමලාභ මහරජානන් දීමෙදෙණි තුවර රජ කරන සමයේ බාහ්මණ වංගික පස්සිරුවන් මුලැගැමී මහා ස්ථානයන්වහන්සේ විසින් ක්‍රි.ව. 1261

ලියන ලදී යනුවෙන් සඳහන්ව ඇත. හෙස්ස්ප්‍ර මංජ්‍යාවේ සම්පූර්ණ ප්‍රස්කොල පොත් දෙකක් බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රස්තකාලයේ ද තැන්පත් කර ඇත (ලියනරත්න, 1992).

සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, හා මෙම භාෂාවන්ගෙන් ලියන ලද ලාංකේස වෙදපොත් රාජියක් ලංකාවේ මෙන්ම පිටරටවලද විසිර පවතී. එම පොත් සූක්ෂම විත්තපටවලට ගෙන එක්තැන්කොට ඒ පිළිබඳ ව විස්තරාත්මක නාමාවලි පිළියෙළ කිරීම වෙදා ගාස්තුයේ ඉතිහාසය හදාරණ විද්‍යාර්ථින්ට මෙන් ම ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන්ට, මාශය විද්‍යාඡ්‍යයන්ට හා නිෂ්පාදකයන්ට ද කෙරෙන ඉමහත් සේවයකි.

නම රහිත මාශය සංග්‍රහයක ගදායෙන් හා පදායෙන් රඩිත වට්ටෝරුවලට උදාහරණ දෙකක් ප්‍රස්කොල පොත් සඳහන් පරිදේදෙන්ම පහත දැක්වේ.

1. එළකිරි හඳුන් එල, ඔලිඳ කොල, වැල්මී ද, ඉගිනි ඇට මෙකී බෙහෙත් සමව අඹරා කශපැන්දියෙන් කළතා ගාල්පුහුදියා පතක් ගෙන ගාමව පොවනු (.) මුන්තුදාය දියවැඩියා ගල්නෙරප්පු ගුණවෙයි. අත්දුටුවයි. (168 : 1-4)
2. තැකිල පොල් ගෙඩියක් ඇහි ගො මුරුගා කොල යුතු වත්කර ප්‍රස්කර පුළුණා එහි දමා පියන්පොත ගසා බිම වලක් බිඳ බුමදානකාර පෙළුවා ඉ මතුපිට ගොම ගා පෙව පැගිරි දරා ගෙන ගිනි මොලවා තු ද්‍රවා පාගුතර උදය ගිශ්බඩ දෙනු. ගල් වැටෙසි (.) අත්දුටුවයි. (168: 4-7): 1686-1) (ලියනරත්න, 1992).

තැන්පත්ව ඇති ප්‍රස්කොල පොත් අත්‍යරිත් ආයුර්වේද වෛද්‍යමට අදාළ ප්‍රස්කොල පොත් බොහෝ ඇත. එයින් ප්‍රස්කොල පොත් නාම කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

වෛද්‍ය ගුන්ථය, යෝගරත්නාකර, කැඩුම් බිඳුම් වෛද්‍යම, විකින්සා ගුන්ථය, හෙස්ස්ප්‍ර මංජ්‍යාව, වරසාර සංග්‍රහය, සරවාංග වෛද්‍යම, අරිෂ්ට, නක්ෂත්‍ර, වට්ටෝරු එකතුව, ගඩ විදි, මත්තු සහිත වෛද්‍ය ගුන්ථ, ගරහය සහ සන්ධි වෛද්‍යම, බෙත දුම් ඇල්ලීම, සන්නිකෝල වලිප්පුව, ගහ එලාවල (කවි), වැදු ගෙයි ලෙඩට ප්‍රතිකාර, ගෙඩිවන පිළියම්, විර යෝග සාරය, යෝග සංග්‍රහය, ගබුණක්ෂය, ගෙල රෝග විකින්සා, ග්ලෝක, නක්ෂත්‍ර වෛද්‍ය පොතක්, ගෙඩි

වෙදකම, විධි සාරය, පුරාණ වෛද්‍යාලයෙන, බැල ග්‍රහයන්තුයන්, ගෙලානීය ශ්‍රී දමමගුංට නිසන්ඩු, ජ්‍වක අලංකාරය, සරප විෂ වෙදකම මත්තු පොතක කොටසක්, සරප ආරක්ෂාව, මාධව නිධානය, මාෂධ නිසන්ඩුව, ශ්‍රී දේව නිසන්ඩුව, තෙල් බෙහෙත් හා වූරණ, පුළු වෛද්‍ය, තෙල හා ගුලි වටටෝරු, ක්ෂාය හා තෙල් වටටෝරු

පුස්කොල පොත් එකතුන්හි වර්තමාන තත්ත්වය

සංරක්ෂණ ගැටුපු

වර්තමානය වන විට පුස්කොල පොත් රක ගැනීමේ කාර්යභාරය පැවරී ඇත්තේ පුස්තකාලවලටය. පුස්තකාලවල තැන්පත් පුස්කොල පොත් එකතුන් සංරක්ෂණය කිරීම පුස්තකාල මුහුණදී ඇති විශාල අභියෝගයකි.

පුස්කොල පොත් සංරක්ෂණය සඳහා විශේෂ වූ දිනුමක්, පලපුරුදේද, පුහුණුව, කාර්යමණ්ඩලය මෙන් ම අවශ්‍ය උපකරණ, රසායනික ද්‍රව්‍ය හා ඒ සඳහා වෙන් වූ වෙනම අංශයක් පුස්තකාලයේ නොතිබීම ද ගැටුපුවකි.

නවීන තාක්ෂණ උපකරණ කොතරම් තිබුණන් ඒවා මේ සඳහා යොදා ගැනීමට අවශ්‍ය දිනුම හා පලපුරුදේද නොමැති වීම නිසා නවීන උපකරණ මිල ද ගැනීමට පුස්කොල පොත් එකතුන් ඇති පුස්තකාල පෙළඳී නොමැත. මෙම නවීන උපකරණ මිල ඉතා අධික වීම නිසා ද එවැනි උපකරණ ගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැති වීම ද ගැටුපුවකි.

පුස්කොල පොත් සංරක්ෂණ සඳහා පැවැත්වෙන වැඩමුළ නොමැති වීම ද ගැටුපුවකි. ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව පුස්තකාල පොත් සංරක්ෂණ පිළිබඳ අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා ගැනීමට ඇති එකම ආයතනය වේ. පුහුණුව ලත් ගුමිකයින් වැඩිකිරීම, ප්‍රතිපාදන, උපකරණ, රසායනික ද්‍රව්‍ය ලබා දීම කළ යුතුය. නමුත් ගුමිකයන් පුහුණු කිරීමට පුද්ගලයන් ඉදිරිපත් නොවීම, ඒ සඳහා කැමැත්තක් නොදුක්වීම ද මේ සඳහා බලපායි. පුස්කොල පොත් කියවීම සඳහා පාඨකයා ද්‍රව්‍ය කැමැත්තක් නොදුක්වීම, හා පුස්කොල පොත් හඳුනා ගැනීමට ඒ සඳහා දක්ෂ, පලපුරුදු පුද්ගලයන් නොවීම ද විශාල ගැටුපුවකි.

පුස්තකාලවල පුස්කොල පොත් එකතු සංවිධානය කිරීමේදී විධිමත් ලෙසත් අවධිමත් ලෙසන් සිදු කර ඇත. පුස්තකාලවල පුස්කොල පොත් එකතුව තැන්පත් කර ඇත්තේ විදුරු සහිත ලි අල්මාරිවලය. අබලන් වූ පුස්කොල පොත් පිරිසිදු රෙදි කඩකින් මතා පසෙකින් තබා ඇත. විධිමත් ලෙස පරිගණක දත්ත පදනම් සකස් කර පුස්කොල පොත්හි අඩංගු තොරතුරු එයට ඇතුළත් කර වර්ගීකෘත හා අකාරාදී ලෙස සකස් කර ඇත. නමුත් ඇතැම් පුස්කොල පොත්වල ඇති හාජාමය ගැටු නිසා සමහර තොරතුරු සම්පූර්ණ කිරීමට ආපොහොසත් වී ඇත.

පුස්කොල පොත් සංරක්ෂණයේදී පාරිසරික සාධක හා බාහිර පහසුකම් පිළිබඳ සලකා බැලීමට සිදුවේ. පුස්කොල පොත් පිරිසිදු කිරීම, දුවිල ඉවත් කිරීම, ආලෝකය, වාතාගුය, උෂ්ණත්ව පාලනය, ගබඩා කිරීම, නියමිත ආර්ද්‍යතාව, වායු සම්කරණය යන සාධක සංරක්ෂණයේදී සලකා බැලීමට සිදුවේ. වායු සම්කරණය ලබාදී නොමැති පුස්කොල පොත්වලට දීප්තිය, නම්ශතාව, පරිසරයේ උෂ්ණත්වය හා තෙතමනය බලපායි. බන්චලයන් ලෙස පුස්කොල පොත් පැවතීම නිසා පත්තිරු අතරට වාතාගුය, තෙතමනය, ආලෝකය නොලැබීම හේතුවෙන් දුරවරණ වී යයි.

පුස්කොල පොත් එකතු ඇති ස්ථානවල තබන්න කිරීමේ ප්‍රායෝගික ගැටුවවලට මුහුණ දීමට සිදු වේ. උපකරණවල හිගය, පුහුණු වූ ගුම්කයන් නොමැති වීම, කාලය නොමැති වීම, ආධාර මුදල ප්‍රමාණාත්මකව නොලැබීම, ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවීම, ඉඩ කඩ නොමැති වීම, රසායනාගාර පහසුකම් නොතිබීම සහ පුහුණු වැඩමුළ නොමැතිවීම ද මේ සඳහා බලපායි. දුවිල සහ කාම් සතුන්ගෙන් වන හානිය සහ තැන්පත් කිරීම සඳහා ලි අල්මාරි කඩකි නොමැති වීම යන ආදි කරුණු පුස්කොල පොත් තැන්පතුව ඇති පුස්තකාලවල වර්තමාන තත්ත්වයයි.

ඊට අමතරව මිනිසුන්ගේ පරිහරණය නිසා ද, කාම් උවදුරු නිසා සහ රසායනික හේතු නිසාද, අද වන විට පුස්කොල පොත් විනාග වී යාම සිදුවේ.

සංරක්ෂණ ගැටු වලට පිළියම්

පුස්කොල පොත් බහුලව දක්නට ලැබෙන ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව වැනි රටවල ඇත අතිතයේ දී කාම්න්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට කොහොම් කොළ පාවිච්ච කරන ලදී. ඉන්දියාවේ Sweet Flag නැමති අල වර්ගය වේලා කුඩා කර තැවෙවලට දීමා පුස්කොල පොත් අසල තබන ලදී. මෙය කාම් ප්‍රතිරෝධයක් ලෙස පාවිච්ච කරයි.

ප්‍රස්කොල පොත්වල බාහිර දුරටත්වල වීමේ දී දැකිය හැකි ලක්ෂණ වන්නේ, පැල්ලම් සැදීම, මතුපිට අවරණ වීම, දිලිර හටගැනීම, කෘමින්ගේ වන හානි, ඉරිම, අධික කඩ්බනාල වීම, වතුර පැල්ලම්, මතුපිට පොතු ගැලවී යාම, පැලීම, කැඩ් වෙන්වීම, දීප්තිය නොමැති වීම, ලියා ඇති අකුරු බොඳ වීම, පන්තිරුවල තම්බයිලිභාවය නොමැති වීමයි.

සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව සහ උෂ්ණත්වයේ විව්‍යාතාව, අලෝකය සහ කෘමින්, ප්‍රස්කොලයේ විනාය ලගා කරවයි. කපුරු කුටිරි ප්‍රස්කොල පොත් අසල තැබීමෙන් කෘමින් ඇදී එම වළකා ගත හැකිය. ගැරන්හයිට 70 උෂ්ණත්වයක් ද, 50% - 60% සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවක් ද පවත්වා ගෙන යාමෙන් ප්‍රස්කොල පොත් පරිභානියට පත් වීම වැළකෙයි (විමලරත්න, 1989).

ප්‍රස්කොලයේ ඇති කුණු, දුවිලි සහ අනෙකුත් පැල්ලම් ඉවත් කිරීම ග්ලිසරින් සහ මධ්‍යසාර මිශ්‍රණය යොදා ගත හැකි අතර පිරිසිදු ජලයේ හෝ ආසව ජලය තුළ බහා තැබීම ද කළ හැක. ප්‍රස්කොලය පිරිසිදු විදුරු තලයක් මත තබා, ආසව ජලය පොගවා ගත් මඟු රෙදි කැබැල්ලක් පොටිනියක් ලෙස සකසා ඉතා පරික්ෂාකාරීව ඇතිල්ලිය හැකිය.

කාබන් තීන්තෙන් ලියු ප්‍රස්කොලවල කුණු පැල්ලම් ඉවත් කිරීමට ර්තනෝල් වැනි විජ්‍ය දාවකයක් යොදා ගත හැකි වුව ද දාවකය යොදා ගැනීමට පෙර ප්‍රස්කොලය ලියා ඇති තීන්ත බොඳ වේ දැයි පරික්ෂා කළ යුතුය. මේ සඳහා 1.1 ප්‍රමාණයෙන් කාබන් වෙළුයික්ලෝරෝ රීතෙන් යොදා ගැනීම ද කළ හැක. මෙම රසායනය ප්‍රස්කොලයේ ඇතිල්ලීම සඳහා මඟු බුරුසුවක් හෝ රෙදි කැබැල්ලක් යොදා ගැනීම වඩා යෝගෙය.

ප්‍රස්කොල පොත් කොළ එකට ඇලි වෙන් කළ නොහැකිව පවතින්නේ නම් එම කොළ වෙන් කර ගැනීමට සෙන්ටිග්රේඩ් 60 උෂ්ණත්වයක් ඇති උණු වතුරට සන සෙන්ටිමිටර් 5-10 දක්වා ප්‍රමාණයක් ග්ලිසරින් මිශ්‍ර කර සැම පැය 1/2 ට වරක් ජලය මාරු කර පැයක කාලයක් ප්‍රස්කොල පොත් ඉහත මිශ්‍රණය තැබිය යුතුය. ඉන්පසු ප්‍රස්කොල පොත් ජලයෙන් ඉවතට ගෙන ලෝහමය ප්‍රලේඛනයකින් කොළ එකිනෙක වෙන් කර ගත හැක. වෙන් කර ගත් ප්‍රස්කොල බිලොටින් කඩ්දාසි යොදා වේලා ගෙන මධ්‍යසාර සහ ග්ලිසරින් සම ප්‍රමාණයට ගෙන මිශ්‍ර කර ප්‍රස්කොල මත අනුල්ලා පිරිසිදු කළ හැකිය (විමලරත්න, 1989).

ප්‍රස්කොල දුරවරණ වීම දුමුරු හෝ කඩ වරණ වීම ප්‍රස්කොලය මක්සිකරණය වීමයි. කුණු එකතු වීම, නිතර තෙල් ගැල්වීම ද එසේ අවරණවීමට බලපායි. මේ තත්ත්වය මග හරවා ගැනීමට උණුසුම් ආසව ජලයෙන් සේදීම කළ යුතුය. ආසව ජලයෙන් සේදු පසුත් දුරවරණය පැවතියහොත්, හයිඩුජන් පෙරොක්සයිඩ්, ජලයේ මිශ්‍ර කර, ප්‍රස්කොලය එම ද්‍රවණයේ විනාඩි දෙකක් පමණ බහා ලිය යුතුයි (විමලරත්න, 1989).

ප්‍රස්කොලයේ දිලිර හෙවත් ප්‍රස් බැඳීම නිතර සිදුවේ. විශේෂයෙන් වැසි කාලයේදී දිලිර වැඩීම සීසු වේ. කොළට භුරු කඩ පාලින් දිලිර ප්‍රස්කොලයේ වැඩේ. හදිසියේ ප්‍රස්කොලයට ජලය ගලා ගියහොත් දිලිර වර්ධනය ඉක්මන් වේ. ප්‍රස්කොලයේ දිලිර බැඳී ඇත්තම් කුඩා කපු ප්‍රාථමික කොට්ඨාස රේඛනය ගෙන පිසදා ප්‍රස්කොලය වියලි, මඟ රෙදී කැබැල්ලකින් එප දුමිය යුතුය.

පරිසරයේ දේශගුණය විවෘත වන විට ප්‍රස්කොල පැලී යයි. මේ පැලීම සමහර විට පියවි ඇසට නොපෙනුන ද ප්‍රස්කොලයේ ඇතුළට මෙම පැලීම සිදුවිය හැක. සමහර අවස්ථාවලදී ප්‍රස්කොලය භංගුර වී කඩා හැලේ. මේ හේතුව, කොළයේ ව්‍යුහය බේදි යාමයි. භංගුර වූ ප්‍රස්කොලය යලි නම්තාවක් ඇති කිරීම සඳහා සුමුදු රෙදී කඩකින් පැශිරි තෙල් පොගවා කොළයේ පිරිමැදිය හැකිය. පැශිරි තෙල් කාම් ප්‍රතිරෝධ රසායනයක් ලෙස ද කියා කරයි.

කඩ මැදීම

ප්‍රස්කොලයේ මැකි ගිය අකුරු යලි කියවීමට පහසුවීම හා එහි සංරක්ෂණය සඳහා දුම්මලවලින් කඩ මැදීම කරනු ලැබේ. දුම්මල තෙලින් කඩ මැද ප්‍රස්කොලයේ රදී ඇති අතිරික්ත දුම්මල තෙල් ඉවත් කිරීම සඳහා දහයියා යොදා ගනු ලැබේ. ප්‍රස්කොලයේ කඩ මැදීමට දුදු තෙල් ද පාවිච්ච කෙරේ. මෙය ලා දුමුරු පැහැයෙන් යුත්තය. ප්‍රස්කොලයේ මැකි ගිය අකුරු යලි කියවීම පහසු කරවීම සඳහා දුම්මල හෝ දුදු තෙල් නොමැති වූ විට පිටි ලෙස කුඩා කර ගත් මිනිරන්, සිනිදු රෙදී පොටනියට ගෙන මඟ්‍රව ප්‍රස්කොලය මත ඇතිල්ලීමෙන් අකුරු මතු කර ගත හැක.

ගබඩාකරණය

ප්‍රස්කොල පොත් මනා ලෙස ගබඩා කිරීම වැදගත්ය. එක මත එක නොතබා ලැබී මත සහ කපු රෙදී මත තැබීම කළ හැක. සිදුවිය හැකි බොහෝ හානි මෙමගින් වළකා ගත

හැක. ඒ සහ කපු රේදී නොමැති වීමෙන් ප්‍රස්කොල පොත් කැඩීම සහ කොන් අග කැඩීම සිදු විය හැක. බැඳුම් රේදී සහ තුළ් අඥත් කිරීම සහ පිරිසිදු කිරීම තුළින් වන භානිය වළක්වා ගත හැක. ලියු අකුරු බොඳ විම, කොල රැලි ගැසීම, පිටු අංකනය මැකි යාම, පතුරු යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා පිරිසැකසීම කළ යුතුය.

සමහර ප්‍රස්කොල පොත්වල අන්තර්ගත කරුණුවලට අදාළව විත් පිටු ප්‍රස්කොල පොත් නිරමාණය කර ඇත. මෙම ප්‍රස්කොල පොත් විනාග කළහොත් විනාග වී යාමට ඉඩහැරිය හොත් මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ දියුණුවේ මතකයන් සඳහටම ගිලිහි යාමට ඉඩ ඇත. රජයේ හා මහජන වගකීම වන්නේ මෙම කළාමය හැකියාවන්, කළා කොළඹලායන් රැකගැනීම සඳහා ආයතනයක් පිහිටුවා ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයන් ඇතුළත් කොට රැකගැනීමට උත්සාහ කිරීම හා සහයෝගය දැක්වීමයි.

ප්‍රස්කොල පොත් සම්බන්ධයෙන් පැන නගින ගැටුපුවලට පිළියම් ලබාදිය හැකි ආයතන ජාතික වගයෙන් ස්ථාපිත කිරීම, එම ආයතන මගින් ලංකාවේ විවිධ ස්ථානවල තැන්පත් කර ඇති ප්‍රස්කොලය පොත් එකතුන් සඳහා බලපා ඇති ගැටුපු අවම කර ගැනීමට හෝ විසඳා ගැනීමට අවශ්‍ය උපදෙස් හා ප්‍රතිපාදන ලබා දිය යුතුය. අනාගත පරපුර සඳහා මේවායේ අඩංගු දැනුම සම්භාරය ලබා දීම සඳහා විෂය විශේෂයෙන් බිජි කළ යුතුය. ඔවුන් මනා ලෙස පුහුණු කර අවශ්‍ය දැනුම ලබා දී, එපමණක් නොව ඒවාගෙන් අඩංගු දැනුමෙන් සමාජයට විශාල මෙහෙවරක් ඉටු කිරීමට වග බලා ගත යුතුය.

ප්‍රස්කොල පොත්වලට හානි වීම වළක්වා ගැනීම සඳහා එවැනි එකතුන් ඇති තැන් වායුසම්කරණය කිරීම, සුදුසු ආලෝක බල්බ දැල්වීම, තැන්පත් කිරීමට සුදුසු රාක්ක හෙවත් අල්මාරි ලබා දීම, කෘමි උච්චරු වළක්වා ගැනීම සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදා ගැනීම, දෙනික නිරික්ෂණය, දෙනික පිරිසිදුකම රැක ගැනීම සඳහා දුවිලි පිස දැමීම, පිළිවෙළට තැබීම, ආලෝක ආර්ද්‍රතාව රැක ගැනීම යන උපක්‍රමයන් යොදා ගත හැකිය.

සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රස්කොල පොත සංඛ්‍යාංකනය (Digitize) කිරීම අනාගතයේ දී කළ හැකි හොඳම විසඳුම වේ. Micro film කිරීම මගින් සංරක්ෂණය කළ හැකි අතර ඒවා කියවීමට Readers ලබා ගත යුතුය. ඒවායෙන් මුද්‍රිත පිටපත් ලබා ගත හැක.

සංරක්ෂණය සඳහා නවීන බිජ්‍රල් කැමරා උපයෝගී කර ගෙන ජායාපිටපත් ගැනීම කළ හැක. මෙම ක්‍රමය සරල මිල අඩු සහ අඩු තාක්ෂණික පහසුකම් යටතේ කළ

හැකිය. අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන, පුද්ගලයින් පූහුණු කිරීම, ප්‍රමාණාත්මක උපකරණ, පහසුකම් ලබා දීම සහ නවීන උපකරණ භාවිතය පිළිබඳ දැනුම හා උපකරණ භාවිත කිරීමට අනාගතයේ දී පෙළිඹිය යුතුය.

1985/1986 වර්ෂවල දී එක්සත් ජාතින්ගේ සංවර්ධන වැඩ සටහනේ ආධාර ඇතිව ශ්‍රී ලංකා රජය, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සමග ක්‍රියාත්මක කළ දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මුල්‍යාධාර ලබමින් නාවින්න බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ පර්යේෂණායතනයේ පූස්තකාලයට අයත් දේශීය පරිත්‍යාගේලින් විසින් පරිත්‍යාග කරන ලද පූස්කොල පොත් අතරත් තෝරාගත් පූස්කොල පොත් 100 ක් කියවා ඇත් අකුරින් පිටපත් කර "තල්පතේ පිළියම" ලෙස මුද්‍රණය කර ඇත. මෙලෙස පූස්කොල පොත් සංරක්ෂණය සඳහා රජයේ යම මැදිහත්වීමක් ලබා දෙන්නේ නම් පූස්කොල පොත් සංරක්ෂණය කිරීමට පියවර ගැනීමට පූස්තකාලවලට හැකියාව ඇත.

පූස්කොල පොත් හා කඩාසි සැසිදීමේ දී පූස්කොලය තරම් වටිනා පොතක් තිබේ දී? යන්න ගැටුළු සහගතය. අද භාවිත කරන මුදිත පොත් ඉතා ඉක්මනීන් ජරාවට පත්වේ. කහ පැහැ ගැන්වේ. වියදම් අධිකය, කල් ගත වීමෙන් කුඩා හැලෙයි. නමුත් පූස්කොල පොත් වර්ෂ ගණනාවක් පූරා පවතී. ඒවා කඩ මැදිමෙන් ඔපවත් වේ. වේයන්, කාවුන් නො ගුල්ලන් ඉතා ඉක්මනීන් කඩාසිවලට හානි කරයි. පොතන් පොතට එය බෝ වී යයි. පොතකට කවරයක් දුම්ව ද, ආරක්ෂා කර ගත නොහැක. මෙම නිසා පූස්කොල පොත්වල ඇති සියල්ල මුදිත මාධ්‍යයට ගෙන දැනුම සුරක්ෂිත කිරීමට හා බෙදාහැරීමට පියවර ගත යුතුය.

ශ්‍රී ලාංකිය මුතුන්මිතන්ගේ වෘත්තීය දැනුම හා සමාජයේ පැවත්මට ප්‍රයෝගනවත් වන වටිනා දේ ලියා ඇති පූස්කොල පොත් එදා මෙන් අදත්, අනාගතයටත් තිරෝගී බුද්ධිමත් පරපුරක් බිහිකරලීමට මහෝපකාරී වේ. වර්තමානයේ ද විවිධ පර්යේෂණ කිරීමේ දී පූස්කොල පොත් විමර්ශන මුලාගුය ලෙස භාවිත කරයි. එබැවින් ජාතික වටිනාකමකින් යුත් මෙම පූස්කොල පොත් එකතුන් සංරක්ෂණය කිරීමටත්, අනාගත පරපුර උදෙසා රුක ගැනීමටත් රජයේ අනුග්‍රහය ලබා දිය යුතුය.

මුලාග

- රුබසිංහ, බලිලිවි. (2012, ජනවාරි 25). ලේඛනකරණයේ උදාව හා ප්‍රස්කෝල පොත් හා මැවිනය. දිවයින බදාදා අතිරේකය, පි.2.
- ලියනරත්න, ජේ. (1992). වෙදකම පිළිබඳ පැරීසියෙහි ඇති සිංහල ප්‍රස්කෝල පොත්. ආයුර්වේද සමීක්ෂාව, පළමු වෙළම, සිව්වන කළමි, කොළඹ: දේශීය වෛද්‍ය ආමාන්‍යාලය, පි.124.
- විමලරත්න, කේ. ඩී. ජී. (1989). ප්‍රස්කෝල ඉව්‍ය සංරක්ෂණය සහ ප්‍රතිසංස්කරණය. කොළඹ: ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය.
- සායනධිප (හිමි), රත්නපුරේ. (2013 ඔක්තෝම්බර 30). ප්‍රස්කෝල පොත් ලේඛනකලාව. දිවයින බදාදා අතිරේකය, පි.2.
- සේවමාස, කේ. ඩී. (1959). ලංකාවේ ප්‍රස්තකාල පොත් නාමාවලිය: ප්‍රථමාගය. කොළඹ: සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව.
- සේරත (හිමි), බලිලිවි. (1956). ශ්‍රී ශ්‍රමංගල ගබඳකෝෂය: දෙවන කොටස. කොළඹ: පී. අභයවිකුම. පි.592.

Alahakoon, C. N. K. (2006). Identification of Physical problems of major palm leaf manuscripts collection in Sri Lanka. *Journal of the University Librarians Association of Sri Lanka*, Vol.10 (May). 54-65p.

උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතනයන්හි ප්‍රස්තකාල එකතුන්
පිළිබඳ අධ්‍යායනයක්

බී.එෂ. ප්‍රියානි බාලසුරිය¹

The Study of Library Collections of Selected Advanced Technical Institutes

B.A. Priyani Balasuriya¹

Abstract

A library is a treasure house of knowledge where information is gathered, stored and provided to enhance the knowledge of the reader. The library collection is enriched with knowledge and information stored in variety of resources. In this context, it plays a significant role in the academic curriculum and this study is based on the evaluation of library collection.

The Sri Lanka Institute of Advanced Technological Education (SLIATE) is one of the leading government institutions in the higher education sector in Sri Lanka. It was established by Parliament Act no 29 of 1995, and comes under the purview of the ministry of higher Education.

There are 17 Advanced Technological Institutes operated by SLIATE island wide and these institutes conduct a broad range of multi-disciplinary programs targeting at A/L qualified student in Sri Lanka.

The main objective of this study thus, was to examine the library collection of the Sri Lanka Institute of Advanced Technological Education that offer national diploma courses in the country, under the control of Higher Education Ministry. Basically, the organization, service and the nature of the libraries were considered. A comparative study of the library collection and the courses conducted by the institutes plus the system of updating, further gave a clear picture of the library highlighting the imperfections which need attention thereby fulfilling the objectives of the study.

The research was conducted following the method of survey and the population was students and the academic staff. This sample consisted of 250 diploma candidates from the second academic year, 10 lecturers and the all members of library staff of the Advanced Technological Institutes in the Western and Southern provinces.

Though the users hold a satisfactory opinion towards the library collection, the study revealed that there is a lack of library materials as it mainly consists of text books. The information services are carried out by using traditional methods. Modern technology such as internet is not used. There are shortcomings in updating and weeding of library materials as well.

Identifying the imperfections appearing in the library collections, certain suggestions have been made to overcome these and to upgrade the libraries to modern standards, and to offer a better service to the reader.

From this study attempts have been made to identify the information resources, using Internet facilities as well as services supplied by the libraries according to the information regarding to the present era. Sugessions for library resources development and improvement of the quality of its services have been made in this paper.

Keywords : Sri Lanka Institute of Advanced Technologies Institute (SLIATE), Collection Development, Acquisition, Collection Management, Information Services.

-
1. Librarian, Sri Lanka Institute of Development Administration, Colombo 07
Email: *priyani@slida.lk*

සාරාංශය

වර්තමාන තොරතුරු සමාජය තුළ දෙනිකට ඉතා විශාල ප්‍රමාණයකින් බිජි වන්නාවූ දැනුම අන්පත් කරගනීමින් සංචිතානය කොට බෛඩාකර අවශ්‍ය පුද්ගලයන්හාට බේදා හරිනු ලබන පහසුක් ආයතනය ලෙස ප්‍රස්ථකාල හඳුනා ගනු ලැබේ. ප්‍රස්ථකාල හා එම අනුබද්ධීතා ආයතනයන්හි තොරතුරු සේවාන්හි ප්‍රධාන කාර්යභාරය වනුයේ පුද්ගලයන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා දායකත්වය ලබා දීම අතර මුළුන්ගේ විවේකය හා සමාජානුයෝගනය සඳහා පහසුකම් සලසා දීමයි. මේ නිසා ප්‍රස්ථකාල කළමනාකරණයේ කාර්යභාරය විය යුත්තේ පායිකයාට අවශ්‍ය තොරතුරු කුඩාමින් නිවැරදිව ලබාදීම සඳහා ප්‍රථිල් වශයෙන් බිජි වන්නාවූ තොරතුරු මූලාශ්‍ර හඳුනාගෙන එවා අන්පත් කරගෙන පායිකයාට අවශ්‍යව විට ලබාදීමය. ඒ අනුව ප්‍රස්ථකාල සම්පත් එකතුව පිළිබඳව පර්යේෂණ කිරීම ප්‍රස්ථකාල හා පායික යන දෙපාර්ශවයටම වැදගත්ය. "ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණික ප්‍රස්ථකාලයන්හි එකතුව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්" යන මානස්කාව පාදක කර ගනීමින් කරන ලද මෙම අධ්‍යයනය උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්ථකාලයන්හි තොරතුරු සම්පත් එකතුව පිළිබඳව කරනු ලබන මතු අධ්‍යයනයන් සඳහා වැදගත් වනු ඇතේ.

෋සස් අධ්‍යාපනය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ තිබෙන ප්‍රමුඛතම ආයතනයක් වන ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනය උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ විෂයය පරිය යටතේ පවතින ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලයකි. පස්වාන් ද්වීනික මට්ටමින් උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම කේත්දිගත කරමින් තාක්ෂණ විෂයයන්ට හා ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය විෂයයන්ට අදාළ විෂ්ලේෂා පායිමාලාවලින් මෙම ආයතනය සමන්වීන වේ. දිවයින පුරා උසස් තාක්ෂණ ආයතන (Advanced Technological Institute - ATI) දාජනක් (17) මේ වන විට පිහිටුවා ඇතේ. තවද මෙම ආයතනය ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යන පොදු සහතික පත්‍ර උ. පෙළ සමන් සිසුන් ඉලක්ක කර ගෙන තාක්ෂණ පායිමාලා පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

෋සස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්ථකාල ආරම්භ කර දැනට දැක දෙකකට ආසන්න කාලයක් ගත වී ඇත්තේ, උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්ථකාල පිළිබඳව මෙන්ම තොරතුරු සම්පත් එකතුව පිළිබඳවද විධිමත් අධ්‍යයනයක් කිරීම අන්‍යාවශ්‍ය කරුණක්ව තිබේ. එම හිදැස පිරවීම උදෙසා කරන ලද උක්ත පර්යේෂණය මගින් උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්ථකාලයන්හි එකතුව සංචිතානය වී ඇති ආකාරය සහ එම එකතුව වර්තමානයේ එම ආයතනවල පවත්වනු ලබන පායිමාලාවලට අදාළව ගොඩනැගි ඇති ආකාරයන් එම එකතුව යාවත්කාලීන වෙළින් සංවර්ධනය වන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇතිවා මෙන්ම නව දුරටත් සංවර්ධනය කර ගැනීමට අදාළ යෝජනා ද ඉදිරිපත් කර ඇතේ. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණයේ පරාමාර්ථය මූල්‍ය ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ ආයතන ප්‍රස්ථකාලයන්හි ඇති තොරතුරු සම්පත් එකතුව විමර්ශනාත්මකව ගෛවෙෂණය කිරීම වැදගත් වේ.

අධ්‍යයනයේ පහසුව හා සීමිත කාල පරාසය සලකා බලා ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට සූයාත්මක වන උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන දාජන අනුරෙන් දකුණු සහ බස්නාහිර පළාත් දෙකකි පිහිටි උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන පමණක් පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. තොරා ගනු ලැබූ උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතනවල පායිමාලා හඳාරනු ලබන විෂ්ලේෂා අපේක්ෂකයින් අනුරෙන් දෙවන වර්ෂයේ අධ්‍යයන කටයුතුවල නිරනවන විෂ්ලේෂා අපේක්ෂකයන් දෙසීය පනහක් (250) ක්, කළීකාවාර්යවරුන් දහයක් (10) ක් අභ්‍යු ලෙස තොරා ගත් අතර ප්‍රස්ථකාල කාර්ය මණ්ඩලය සීමිත වූ බැවින් සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය එනම් දහයක් (10) සමන්වීන නියැදියක් මෙම අධ්‍යයනය සඳහා තොරා ගන්නා ලදී.

මෙම අධ්‍යයනය මගින් එකී පුස්තකාලවල ඇති විදාහන සම්පත් (Information Resources) හඳුනා ගැනීමටත් අන්තර්ජාල (Internet) පහසුකම හා විනය පිළිබඳව මෙනම පුස්තකාල මගින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන සේසු සේවාවන් පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමටද හැකි වූ අතර වන්මත් පුශ්‍රයේ තොරතුරු අවශ්‍යතාවන්ට අනුව එකී පුස්තකාල සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමටත් සේවාවන්හි ඉණාන්මකභාවය වර්ධනය කර ගැනීමටත් අදාළ යෝජනා මෙම අධ්‍යයන මගින් ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සාහ කරන ලදී.

මූලික පද: උසස් නාක්ෂණික ආයතන, එකතුන් සංවර්ධනය, ප්‍රතිග්‍රහනය, එකතුන් කළමනාකරණය, තොරතුරු සේවා

-
1. පුස්තකාලයාධිපති, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය, කොළඹ 7.
ඊමේල්: priyani@slida.lk

හැදින්වීම

1995 අංක 29 දරණ පාර්ලිමේන්තු පනත මගින් 1995 දෙසැම්බර් මස 01 දින ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනය (Sri Lanka Institute of Advanced Technological Education – SLIATE) පිහිටුවා ඇත. මෙම ආයතනය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයෙකු යටතේ පාලනය වන මෙම උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ තිබෙන ප්‍රමුඛතම අධ්‍යාපන ආයතනයක් වන අතර උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ විෂයය පථය යටතේ පවතින ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලයකි. පෑම්වාත් ද්විතීයික මට්ටම්න උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම කේත්දුගත කරමින් තාක්ෂණ විෂයයන්ට හා ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය විෂයයන්ට අදාළ බිජේලෝමා පාස්මාලාවලින්ද සමන්විතය. උසස් තාක්ෂණ ආයතන දාහතක් යටතේ (17) (Advanced Technological Institute - ATI) ද්වියින පුරා පිහිටුවා ඇති අතර මෙම උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන හා අංශවල උසස් ජාතික ඉංජිනේරු, උසස් ජාතික ගණකාධිකරණ, උසස් ජාතික කළමනාකරණ, උසස් ජාතික ව්‍යාපාර පරිපාලනය, උසස් ජාතික තොරතුරු තාක්ෂණ, උසස් ජාතික තාක්ෂණික, උසස් ජාතික ඉංග්‍රීසි, උසස් ජාතික ව්‍යාපාර මූල්‍ය හා උසස් ජාතික ආභාර තාක්ෂණ ආදි බිජේලෝමා පාස්මාලාවන් ක්‍රියාත්මක වේ.

වෙනස් වන ආර්ථික සංවර්ධන අවශ්‍යතා සඳහා ගිල්පීය මට්ටමේ තාක්ෂණයාරීන් ප්‍රහුණු කිරීම උදෙසා ස්ථාපිත ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන වල ප්‍රස්තකාලවල අරමුණු වනුයේ එම තාක්ෂණ ආයතනවල පවත්වාගෙන යනු ලබන පාස්මාලාවන් හඳුරනු ලබන බිජේලෝමා අපේක්ෂකයින්ගේ ඉගෙනුම ක්‍රියාවලියේදී අවශ්‍යවන තොරතුරු සපුරාලීම සඳහා මෙන්ම ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලියේ නිරත කළිකාවාරයවරුන්ට තම අධ්‍යයන කටයුතු වලදී අවශ්‍ය නව දැනුම හා පර්යේෂණ පිළිබඳව කාලීන තොරතුරු අවශ්‍යතා ඉටුකරලීමය. මෙහිදී ර්ව අදාළව අවශ්‍ය මුද්‍රා පොත් පත් මෙන්ම විද්‍යුත් තොරතුරු මාධ්‍යයද ඇතුළත් එකතුවක් ගොඩ නො ගැනීම හා ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලයේ සහාය ලබාගනීමින් එම ප්‍රස්තකාල පරිදිනය කරන පායිකයින්ගේ අධ්‍යාපනය, තොරතුරුමය, පර්යේෂණමය හා විවේකය හා දෙනික තොරතුරු අවශ්‍යතා සපයා ගැනීමට අදාළ සේවාවන් සැපයීමය. ඒ අනුව උසස් අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාල මගින් එකි අධ්‍යාපන ආයතනවල බිජේලෝමා අපේක්ෂකයින් හා කළිකාවාරයවරුන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමේදී එම ප්‍රස්තකාල සතු සම්පත් එකතු පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් කිරීමද වැදගත්ය. පායිකයා සොයන තොරතුරු සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රස්තකාල සම්පත් එකතුවක් උසස් තාක්ෂණික

අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලවල පවතින යන්න අධ්‍යයනයට ලක් කිරීම කළේවිතය. පවතින සම්පත් තුළින් උපරිම විශාල සේවාවක් පායකයා වෙත ලබා දීමට එකී ආයතනයන්හි පුස්තකාලවලට හැකි විය යුතුය. උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලවල පවතින පුස්තකාල සම්පත් එකතුව පිළිබඳව නිරතුරු අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම මගින් එම පුස්තකාලවලින් ඉතා කාර්යක්ෂම හා එලදායී තොරතුරු සේවා ලබා දෙමින් එහි අධ්‍යාපනය හදාරනු ලබන සිසු පරපුර දැනුමින් පරිපුරණ පිරිසක් බවට පත් කළ හැකි වනු නොඅනුමානය.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලයන්හි එකතුව පිළිබඳව කෙරෙනු ලබන මෙම අධ්‍යයනය හා සම්බන්ධ දේශීය මෙන්ම විදේශීය විද්‍යාත්මක සහ පරෝෂකයන් විසින් සිදු කරන ලද පරෝෂකණ සහ අධ්‍යයනයන් පිළිබඳවද පරික්ෂා කරන ලදී. ඒවායෙහි ඇති වැදගත්කම හා ඒවා සිදු කර ඇති ආකාරය, ඒ සඳහා යොදා ගන්නා ලද ගිල්ප කුම මොනවාද යන්න පිළිබඳව විමර්ශනයක් කිරීම මගින් ලබා ගත් තොරතුරු පහත සඳහන් ආකාරයට ඉදිරිපත් කර ඇත.

රණසිංහ (2007) ගාස්ත්‍රිය පුස්තකාල සඳහා එකතු සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තියක් නිර්මාණය පිළිබඳව අදහස් ඉදිරිපත් කරමින් පුස්තකාල එකතු සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තියකින් ආවරණය විය යුතු ක්ෂේත්‍රයන් විගෘහ කරනු ලැබේ. මෙහිදී "එකතු සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාව, මෙම ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන කාර්යයන්, ප්‍රතිපත්තියේ අඩංගු විය යුතු කරුණු පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය තේරීම, මුදල් වෙන්කිරීම සහ එකතු සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තියක වාසි" යනාදි කරුණු ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.

අලහකොන් (2003) "පුස්තකාල අරමුණුවලට සමාගම් නොවන පොත පත එකතු කිරීම එලදායී එකතුවක් ගොඩ නැංවීමෙදී මූහුණ දීමට සිදුවන ප්‍රධාන අභියෝගයක් බවත් මෙරට පුස්තකාල එකතු මෙවන් ස්වරුපයෙන් පැවතීම ඒවා පරිහරණය කිරීම අවම කිරීමට බලපා ඇති මූල්‍යතම හේතුවක් බව" පෙන්වා ඇත.

කරුණාරත්න (2005) "ශ්‍රී ලංකා නිති පුස්තකාල, ඒවායේ එකතු සහ සේවා පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් යන මාත්‍රකාව යටතේ පරෝෂණයක් කර ඇත. එහිදී පරෝෂකයා පෙන්වා දෙන්නේ නිති පුස්තකාලයන්හි එකතු සංවිධානය පිළිබඳ එහි පායක පිරිසට

මතා අවබෝධයක් නොමැති බවයි. මෙසේ විමට මතු සඳහන් ප්‍රධාන හේතුන් සහ පවත්නා ගැටළු ලෙසින් පෙන්වා දී ඇත.

01. පායික අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් නොපැවැත්වීම
02. එකතුව වර්ගිකරණ ක්‍රම අනුව සංවිධානය නොවීම
03. සුවිවල අන්තර්ගත කෘති රාක්ෂණවල නොමැති වීම
04. නිති ප්‍රස්ථකාල 21 සියවසට ගැලපෙන අයුරින් තවින තාක්ෂණය භාවිතයට නොගැනීම

ගැටුවේ ලෙස පෙන්වා දී ඇත. එසේම එකතුව විවිධ අයුරින් වෙන්කර තැන්පත් කර ඇත්තේ එම එකතුවලට ප්‍රවේශීම සඳහා අදාළ කාඩ්පත් සුවිය, පරිගණක සුවිය අන්තර්ජාල හා කාර්යම්පෙෂණයේ සහාය ලබා ගැනීම ඉතා අඩුවෙන් සිදුවන අතර රාක්ක අසලට ගොස් පොත් පෙරලා බැලීම පායිකයින් විසින් බහුලව සිදු කරන බවද පවසයි.

සරෝජනි (2005) ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්ථකාලයෙහි එකතු සංවිධානය වී ඇති ආකාරයත් එය එහි පායික අවශ්‍යතා කොතොක් දුරට ඉටු කරන්නේද යන්න පිළිබඳව දී අධ්‍යයනයක් කර ඇත.

දිසානායක (2004) කුලියාපිටිය අධ්‍යාපන කොට්ඨාගයේ අහඹු තියදී ක්‍රමය මත තොරාගන්නා ලද පාසල් ප්‍රස්ථකාල 25ක් ඇසුරින් පාසල් ප්‍රස්ථකාලවල ඇති තොරතුරු සම්පත් එකතුව පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදුකර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන පිළිබඳව කරන ලද පර්යේෂණ පර්යේෂණ සාහිත්‍යය අධ්‍යයනයේදී ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන පිළිබඳව කරන ලද පර්යේෂණ පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගත නොහැකි වූ අතර නිබන්ධන ලේඛනයක වෘත්තීය අධ්‍යාපනය නැංවීමෙහිලා ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්ථකාලයන්හි දායකත්වය නමින් 2006 වර්ෂයේදී අධ්‍යයනයක් කිරීමට උත්සාහ කර ඇති බවට තොරතුරක් අනාවරණය විය. ඊට අමතරව ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන සම්බන්ධව හෝ එම ආයතනවල ප්‍රස්ථකාල සම්බන්ධව මෙතොක් කරන ලද වෙනත් අධ්‍යයනයක් ගැන තොරතුරු නොමැත.

පරේයේෂණ ගැටලුව

උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාල ආරම්භ කර දැනට දෙකකට ආසන්න කාලයක් ගෙ වී ඇතත් එම අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලයන්හි තොරතුරු සම්පත් එකතුව පිළිබඳව විධීමත් අධ්‍යාපනයක් කිරීම මෙතාක් සිදුනොවී තිබීම නිසා විධීමත් අධ්‍යාපනයක අවශ්‍යතාවය ඉතා ප්‍රබලව ඉස්මතු වී ඇත.

එබැවින් උක්ත පරේයේෂණ මගින් පරේයේෂණ ගැටලුව මගින් පැන නගින ප්‍රධාන අධ්‍යාපන මානසකා ලෙස,

01. උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාල සතු තොරතුරු සම්පත් හා ඒවා එකී ආයතනවල පවත්වාගෙන යනු ලබන පායමාලාවලට සමාම්ව වර්ධනය වී පවතිද?
02. සම්පත් එකතුව කුමන ලේඛනවලින් සමන්වීතද?
03. එම එකතුවේ ස්වභාවය හඳුනාගැනීමත්?
04. ගුණාත්මක ස්වරුපය කවරක්ද?
05. එම එකතුව උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතනවල පායමාලාවලට උචිතව ගොඩනගා තිබේද?
06. එහි කළමණාකරනය කෙලෙස සිදුකර ඇත්තේන්ද?

යන වග පරේයේෂණ ගැටලුව මගින් පැනනගින පරේයේෂණ ගැටලු ලෙස සලකා බලන ලදී.

මූලික අරමුණ

෋ක්ත පරේයේෂණයේ මූලික අරමුණ වූයේ උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලයන්හි පවතින තොරතුරු සම්පත් එකතුව අධ්‍යාපනයට ලක් කිරීමයි.

වෙනත් අරමුණු

1. උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලයන්හි ඇති තොරතුරු සම්පත් එකතුව හඳුනා ගැනීම.
2. උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාල සතු තොරතුරු සම්පත් එකතුව හාවිනා කරන ආකාරය විමසා බැලීම
3. උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාල සතු තොරතුරු සම්පත් එකතුව සංවර්ධනය හා යාවත්කාලීන කර ගන්නා ආකාරය පරික්ෂා කර බැලීම

4. පායක ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සම්පත් එකතුවක් උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලයන්හි තිබේදැයි ගෛවෙෂණය කිරීම.
5. උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලයන්හි පවතින තොරතුරු සම්පත් එකතුව ගුණාත්මක මට්ටම් වර්ධන කර ගැනීමට අදාළ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම.

පර්යේෂණයේ වැදගත්කම

වර්තමාන තොරතුරු සමාජය තුළ දෙශීකව ඉතා විශාල ප්‍රමාණයකින් බිහි වන්නාවූ දැනුම අත්පත් කර සංවිධානය කර ගබඩා කර අවශ්‍ය පුද්ගලයන්හට බෙදා හරිනු ලබන ප්‍රශ්න ආයතනය ලෙස පුස්තකාල හඳුනා ගනු ලැබේ. පුස්තකාල හා රීට අනුබද්ධීත ආයතනයන්හි තොරතුරු සේවාන්හි ප්‍රධාන කාර්යභාරය වනුයේ පුද්ගලයන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා දායකත්වය ලබාදීම වන අතර ඔවුන්ගේ විවේකය හා සමාජානුයෝජනය සඳහා පහසුකම් සලසා දීමයි. මේ නිසා පුස්තකාල කළමනාකරණයේ කාර්යභාරය විය යුත්තේ පායකයාට අවශ්‍ය තොරතුරු කඩිනමින් තිවැරදිව ලබාදීම සඳහා පුළුල් වශයෙන් බිහිවන්නාවූ තොරතුරු මුලාගු හඳුනාගෙන එවා අත්පත් කරගෙන පායකයාට අවශ්‍යවූ විට ලබා දීමය. ඒ අනුව පුස්තකාල සම්පත් එකතුව පිළිබඳව පර්යේෂණ කිරීම වැදගත්ය. "ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණික පුස්තකාලයන්හි එකතුව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්" යන මාත්‍රකාව පාදක කර ගනීමින් කරන ලද මෙම අධ්‍යයනය උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලයන්හි තොරතුරු සම්පත් එකතුව පිළිබඳව කරනු ලබන මතු අධ්‍යයනයන් සඳහා වැදගත් වනු ඇති.

෋සස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාල ආරම්භ කර දැනට දැකකට ආසන්න කාලයක් ගත්වී ඇත්ත් උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාල පිළිබඳව මෙන්ම තොරතුරු සම්පත් එකතුව පිළිබඳවද විධීමන් අධ්‍යයනයක් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණක්ව තිබේ. එම හිදැස පිරවීම උදෙසා කරන ලද උක්ත පර්යේෂණය මගින් උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලයන්හි එකතුව සංවිධානය වී ඇති ආකාරය සහ එම එකතුව වර්තමානයේ එම ආයතන වල පවත්වනු ලබන පායමාලාවලට අදාළව ගොඩනැගී ඇති ආකරය මෙන්ම එම එකතුව යාවත්කාලීන වෙමින් සංවර්ධනය වන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇති අතර තව දුරටත් සංවර්ධනය කර ගැනීමට අදාළ යෝජනා ද ඉදිරිපත් කර තිබීම වැදගත් වේ. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණයේ පරමාර්ථය වූයේ ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ

ආයතන ප්‍රස්තකාලයන්හි ඇති තොරතුරු සම්පත් එකතුව විමර්ශනාත්මකව ගෙවීමෙන් කිරීමයි.

වර්තමාන ලෝකයේ වෘත්තීය අවශ්‍යතාවන්ට අදාළව උසස් තාක්ෂණ ආයතනවලින් ඩිජ්‍යොම්ඩාරින් බිජි කිරීමට විවිධ පාඨමාලා පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. පර්යේෂණ තුළින් නව දැනුම බිජි කිරීම ද උසස් තාක්ෂණ ආයතනවල ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් වී ඇත. ඒ සඳහා අධ්‍යාපන කාර්යමණ්ඩලයට හා ඩිජ්‍යොම්ඩාරින්හාට පහසුකම් ද සපයනු ලැබේ. එබැවින් ඔවුන් භට නව දැනුම විගාල ලෙස අවශ්‍ය වී ඇත. එම නව දැනුම ලබා ගැනීමට සුදුසුම ස්ථානය වනුයේ ප්‍රස්තකාලයයි. එම නිසා එකී ආයතන ප්‍රස්තකාලයන්හි පවතින තොරතුරු සම්පත් එකතුව ගුණාත්මක මට්ටමීන් යුත්ත ද යන්න පිළුබඳව සෞයා බැලීම ඉතා වැදගත් මෙන්ම කාලෝචිත කාර්යයකි.

පර්යේෂණයේ සීමාවන්

ප්‍රාථමික දත්ත ලබා ගැනීමේ ද ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා ඩිජ්‍යොම්ඩාලාහින්ට ප්‍රශ්නවලි ලබා දුන් පසු ඔවුන් ඒවාට පිළිතුරු ලිවීමට කම්මැලිවීම හෝ අකමැති වීම හේතුවෙන් මෙන්ම ප්‍රශ්නවලිය අවබෝධ කර නොගැනීමත් නිසා ඒවා නිසි ලෙස පුරවා නොතිබීමත් වැනි ප්‍රතිචාර දක්වන පුද්ගලයින්ගේ වර්යාව අනුව ද පර්යේෂණය සඳහා යම් සීමාවන් ඇති විය.

පවත්නා සීමාවන්

මෙම අධ්‍යාපනය සඳහා යොදා ගත් සීමිත කාලවකවානුව හා වියදම සලකා බලා මෙම අධ්‍යාපනය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන දාහත අතුරෙන් දකුණු සහ බස්නාහිර පළාත් දෙකෙහි පිහිටි උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන පමණක් පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.

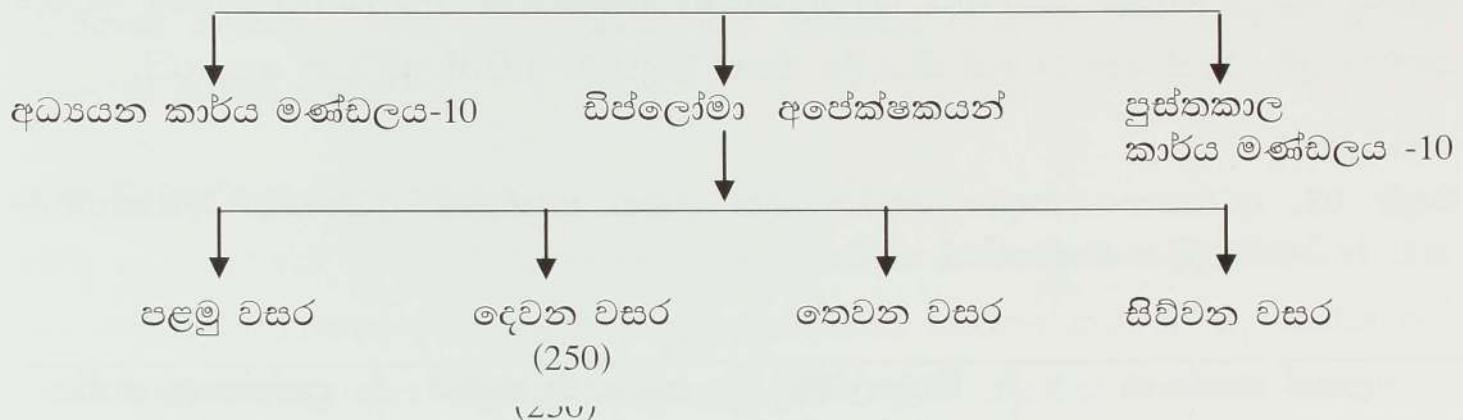
ඉහතින් තෝරා ගනු ලැබූ උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතනවල පාඨමාලා හඳුරනු ලබන ඩිජ්‍යොම්ඩාරින් අතුරෙන් දෙවන වර්ෂයේ අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරතවන ඩිජ්‍යොම්ඩාරින් අතුරෙන් දෙසිය පනහක් (250) ක්, ක්‍රියාත්මක ප්‍රාග්‍රැන්ඩ් දහයක් (10) ක් සහ ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය දහයක් (10) ක් පමණක් අධ්‍යාපනය සඳහා සහභාගි කර ගන්නා ලදී.

පරෝක්ෂණ කුමවේදය

ප්‍රමාණාත්මක පරෝක්ෂණ කුම යටතේ සමික්ෂණ විධි කුමය හාවිත කරන ලද අතර පරීක්ෂණ මෙවලම් ලෙස ප්‍රශ්නවලී හාවිත කරන ලදී.

සංගහනය හා නියැදිය

උසස් තාක්ෂණ ආයතනය

නියැදිය

අදාළ ජනගහනයෙන් තෝරා ගත් කොටස නියැදිය නම් වේ. නියැදිය ආශ්‍රිත තොරතුරු රස් කිරීම නියැදි සමික්ෂණය නම් වේ. මෙම අධ්‍යයනයේ දී පරෝක්ෂණාව විසින් තෝරා ගත් නියැදිය ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන කිහිපයකින් සමන්විත වේ. එසේ තෝරා ගත් උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනවල පිහිටිම පහත වගුව 01 මගින් ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

වගුව 01. අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගත් උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනවල පිහිටිම

තෝරාගත් උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන	අයත් පළාත	දිස්ත්‍රික්කය
1. උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනය, තංගල්ල	දකුණු	මාතර
2. ගාල්ල උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනය	දකුණු	ගාල්ල
3. උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනය, දෙහිවල	බස්නාහිර	කොළඹ
4. උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනය, මට්ටක්කුලිය	බස්නාහිර	කොළඹ
5. උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනය, නයිවල	බස්නාහිර	ගම්පහ

නියැදි ජනගහනය

මෙම අධ්‍යයනයේදී ජනගහනය වශයෙන් තංගල්ල, ගාල්ල, දෙහිවල, මට්ටකුලිය සහ නයිවල උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනවල දෙවන වසර අධ්‍යයන කටයුතුවල නිරත බිජේලෝමා අපේක්ෂකයින් අතරින් අහමු ලෙස නියැදි සාමාජිකයින් තොරා ගන්නා ලදී. මෙම පාඨමාලාවල අධ්‍යයන කටයුතුවල නිරත කළිකාවාර්යවරුන්ගෙන් ද අහමු ලෙස නියැදි සාමාජිකයින් තොරා ගත් අතර එහිදී ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජික සංඛ්‍යාව සිමිත බැවින් සමස්තයම අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. එසේ තොරා ගත් නියැදිය පහත වගුව 2 මගින් ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

වගුව 02. අධ්‍යයනය සඳහා තොරා ගත් උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනවල නියැදි සාමාජිකයින්

෋සස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන	කිජේලෝමා අපේක්ෂකයින්	අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය	ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය
උ.තා.අ.ආ.තංගල්ල	50	02	02
ගාල්ල උ.තා.අ.ආ.	50	02	02
උ.තා.අ.ආ.දෙහිවල	50	02	02
උ.තා.අ.ආ. මට්ටකුලිය	50	02	02
උ.තා.අ.ආ.නයිවල	50	02	02
එකතුව	250	10	10

දත්ත රස් කිරීමේ ක්‍රමවේද

දත්ත රස් කිරීමේ ක්‍රමවේද ලෙස ප්‍රශ්නාවලි, නිරික්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ලේඛන සාක්ෂි ක්‍රම හාවිත කරන ලදී. පළමුව නියැදිය සඳහා තොරා ගන්නා ලද බිජේලෝමා අපේක්ෂකයන්, අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය සහ ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය වෙත ප්‍රශ්නාවලි බෙදා දෙන ලදී. දෙවනුව නියැදියෙන් අහමු ලෙස තොරා ගන්නා ලද බිජේලෝමා අපේක්ෂකයන්, සියලුම අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය සහ ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය සම්මුඛ සාකච්ඡාවට හාජනය කර දත්ත රස් කර ගන්නා ලදී. අවසානයේදී පරෘයේෂකයා විසින් නියැදියට අදාළ සියලුම ප්‍රස්තකාල නිරික්ෂණයට හාජනය කරන ලදී. වැඩිමනක් තොරතුරු රස් කර ගැනීමට නිරික්ෂණ ක්‍රමය වඩාත් ප්‍රයෝගනවත් විය. එමගින්,

1. ප්‍රශ්නාවලී මගින් රස් කර ගෙන්නා ලද දත්ත තහවුරු කර ගැනීමට හැකි විය.
2. උපයෝජකයින් තොරතුරු රස් කිරීමට ප්‍රස්තකාලය භාවිත කරන ආකාරය
3. ප්‍රස්තකාලය තුළ නව තාක්ෂණය භාවිත කරන ආකාරය
4. ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය හා උපයෝජකයින් අතර පවත්නා අන්තර් සම්බන්ධතාව ආදිය නිරික්ෂණය කිරීමට හැකි විය.

එසේම ප්‍රස්තකාල සම්පත් එකතුව පිළිබඳ තවදුරටත් තොරතුරු රස් කර ගැනීමට පරිග්‍රහණ ලේඛන, දානු අනුකූලතිකා සහ අනෙකුත් වැදගත් ලිපි ලේඛන සාක්ෂි වශයෙන් භාවිත කරන ලදී.

දත්ත විශ්ලේෂණය හා ප්‍රතිඵල

මෙම අධ්‍යයනයේදී දත්ත විශ්ලේෂණය ප්‍රමාණාත්මක පර්යේෂණ එළඹුම මගින් රස් කර ගත් සංඛ්‍යාත්මක දත්ත පරිගණක මඟ්‍යකාංගයක් භාවිතා කරමින් සිදු කරන ලද අතර එහිදී අනාවරණය කරගත් තොරතුරු මත එළඹි නිගමන හා එම ප්‍රස්තකාල සංවර්ධනය කිරීමට අදාළ යෝජනා මෙලෙස දැක්විය හැක.

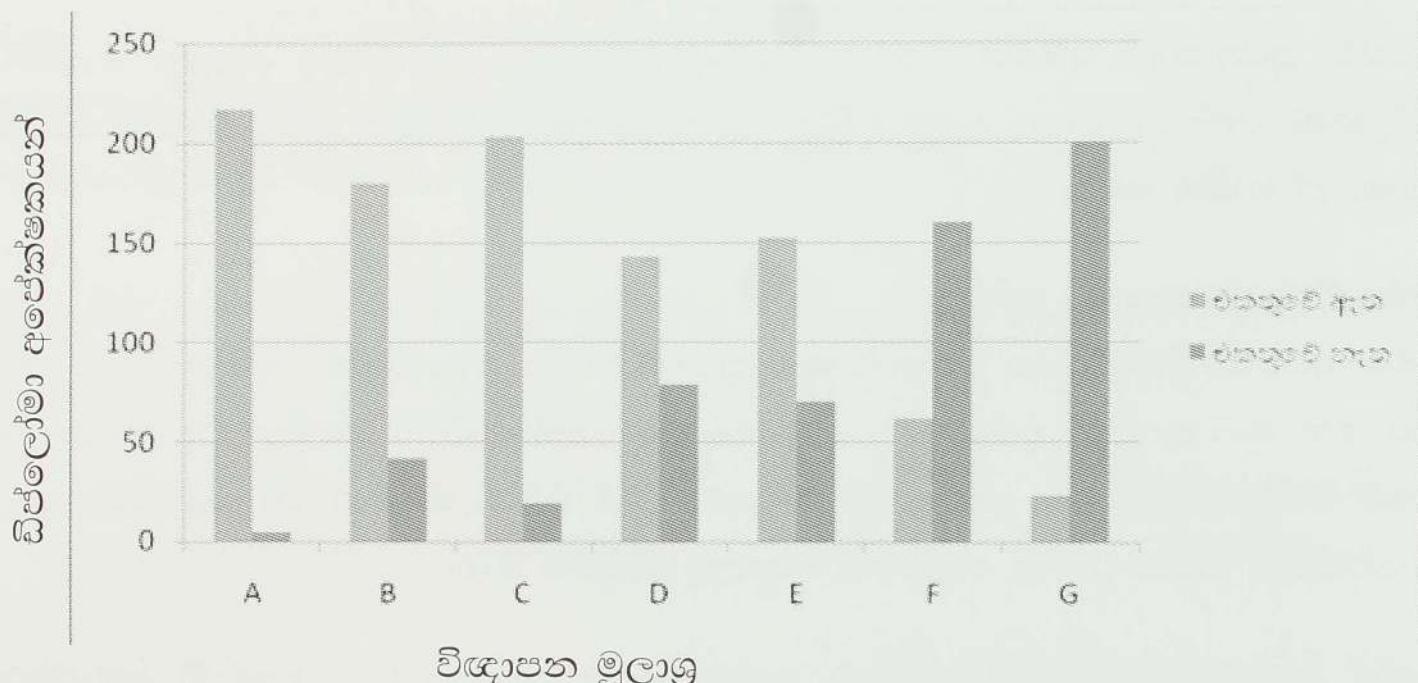
උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාලවල පවතින හා නොමැති තොරතුරු සම්පත් බිජ්‍යේලෝමා අජේක්ෂකයන් විසින් හඳුනාගෙන ඇති ආකාරය පහත වගුව 03 මගින් ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

වගුව 03. බිජ්‍යේලෝමා අජේක්ෂකයන් විසින් ප්‍රස්තකාලවල ඇති තොරතුරු සම්පත් හඳුනාගැනීම

විශ්‍යාපන මූලාශ්‍ය	එකතුවේ ඇතුළත	එකතුවේ නැතු
A. විමර්ශන මූලාශ්‍ය (ඁබුද කේප, විශ්ව කේප, පාරිභාෂික ඁබුද මාලා)	217 (97.74%)	33 (2.26%)
B. පායමාලා සඳහා අවශ්‍ය පාය ග්‍රන්ථ හා අතිරේක දැනුම සඳහා අවශ්‍ය පොත්	180 (81.08%)	42 (18.91%)
C. විෂයානුබද්ධ ගාස්ත්‍රීය සගරා	203 (91.44%)	47 (8.56%)
D. නව කතා, පුවත්පත්, ජනප්‍රිය වාර සගරා	143 (64.41%)	79 (35.58%)
E. පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර	152 (68.46%)	70 (31.53%)
F. පුවත් පත්‍ර ලිපි එකතු	62 (27.92%)	188 (72.08%)
G. පර්යේෂණ නිබන්ධන, සමීක්ෂණ වාර්තා	23 (10.36%)	227 (89.64%)

චිප්ලේමා අපේක්ෂකයන් විසින් ප්‍රස්තකාලවල පවතින හා නොමැති තොරතුරු සම්පත් හඳුනාගැනීම ප්‍රස්ථාරය 01 මගින් තවදුරටත් පැහැදිලි වේ.

ප්‍රස්තාරය 01. එය විසින් ප්‍රස්තකාලවල ඇති තොරතුරු සම්පත් හඳුනාගැනීම

ඉහත ප්‍රස්තාරය 01 අනුව විමර්ශන මූලාගු, විෂයානුබද්ධ ගාස්ත්‍රීය සගරා හා පායිමාලා සඳහා අවශ්‍ය පායි ග්‍රන්ථ හා අතිරේක දැනුම සඳහා අවශ්‍ය පොත් ප්‍රස්තකාල එකතුවේ පවතින බව එය විස්තර්මා අපේක්ෂකයින් වැඩි පිරිසක් විසින් හඳුනාගෙන ඇත. එසේම නව කතා, පුවත්පත්, ජනප්‍රිය වාර සගරා පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර හා පුවත් පත් ලිපි එකතු පවතින බව ද තියැදියේ අඩකට වඩා වැඩි පිරිසක් විසින් හඳුනාගෙන ඇත. පරෝශ්‍යණ තිබන්ධන, සමීක්ෂණ වාර්තා එකතුවේ නොමැති බව එය විස්තර්මා අපේක්ෂකයින් වැඩි පිරිසක් ප්‍රකාශ කර ඇත. එසේම පුවත් පත් ලිපි එකතු නොමැති බවද එය විස්තර්මා අපේක්ෂකයින් අඩකට වැඩි පිරිසක් ප්‍රකාශ කර ඇත.

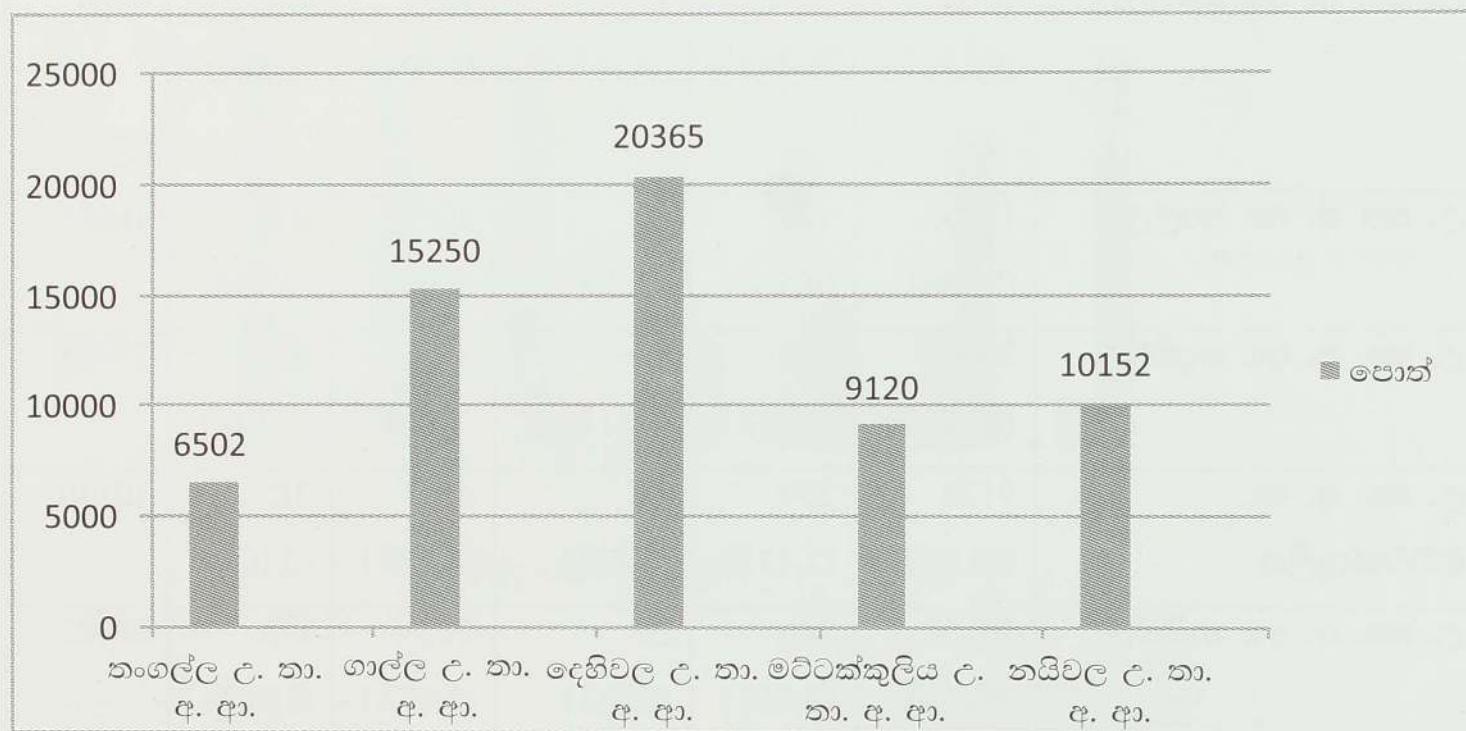
වගුව 04. ප්‍රස්තකාල තොරතුරු සම්පන් එකතුවේ සංයුතිය සහ ආයතන වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය

උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනයේ නම	පොත්	වාර සගරා	ගුව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍ය			එකතුව
			කැසට් පට	CD	DVD	
උ. තා. අ. ආ. තංගල්ල	6502 (93.26%)	215 (3.08%)	17 (0.24%)	125 (1.79%)	120 (1.71%)	6979
උ. තා. අ. ආ. ගාල්ල	15250 (91.56%)	425 (2.56%)	30 (0.18%)	500 (3.00%)	450 (2.70%)	16655
උ. තා. අ. ආ. දෙහිවල	20365 (93.92%)	500 (2.32%)	25 (0.11%)	425 (1.95%)	370 (1.70%)	21685
උ. තා. අ. ආ. මට්ටක්කුලිය	9120 (89.96%)	250 (2.47%)	20 (0.19%)	435 (4.28%)	315 (3.10%)	10140
උ. තා. අ. ආ. තයිවල	10152 (93.39%)	300 (2.76%)	20 (0.18%)	225 (2.07%)	175 (1.60%)	10872
එකතුව	61389 (92.57%)	1690 (2.54%)	112 (0.16%)	1710 (3.57%)	1430 (2.15%)	66331

ඉහත වගුව 04 විමසා බැලීමේ දී පැහැදිලි වන කරුණක් නම් මුද්‍රිත මූලාශ්‍ය වලට සාපේක්ෂව මුද්‍රිත නොවන (ගුව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍ය) තොරතුරු මූලාශ්‍ය පවතින්නේ සුළු ප්‍රමාණයක් බවයි. ප්‍රස්තකාල එකතු පිළිබඳව කරන ලද නිරික්ෂණයන්හි දී හා ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩල සමග කරන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡාවලදී ද ඒ බව තව දුරටත් සනාථ විය.

උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන වශයෙන් පොත් එකතුව සංඛ්‍යාත්මකව ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය ප්‍රස්තකාල කාරය මණ්ඩලයෙන් ලබා ගත් තොරතුරු අනුව ප්‍රස්තාර සටහන 02 න් දක්වා ඇත.

ප්‍රස්තාරය 02. ප්‍රස්තකාල පොත් එකතුව සංඛ්‍යාත්මකව ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය

ඉහත ප්‍රස්තාරය අනුව (ප්‍රස්තාරය 02) වැඩිම පොත් ප්‍රමාණයක් ඇත්තේ දෙහිවල උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාලයට බවද, අඩුම පොත් ප්‍රමාණයක් ඇත්තේ තංගල්ල උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාලයටද බව පැහැදිලි වේ. ගාල්ල, දෙහිවල හා නයිවල උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාලවල පොත් එකතුව 10000 ඉක්මවා ඇති බවද පැහැදිලි වේ. මට්ටක්කුලිය උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාලය සතුව පොත් 9120 ක් ඇති බව ඉහත ස්ථමහ ප්‍රස්තාරය අනුව පැහැදිලිය. ප්‍රස්තකාල පරිග්‍රහන ලේඛන නිරික්ෂණයෙන් මේ බව දුරටත් තහවුරු විය.

වශ්‍ය 05 මගින් ඩිජ්‍යෝන් අපේක්ෂකයින් තම අධ්‍යාපන කටයුතුවලට අවශ්‍ය නවතම දැනුම ලබා ගැනීම සඳහා උපයෝගී කර ගෙන්නා විවිධ ක්‍රම සංඛ්‍යාත්මකව පෙන්නුම කර ඇත. ඩිජ්‍යෝන් අපේක්ෂකයින් වැඩි පිරිසක් කළිකාවාරයටුන්ගේ දේශන මගින්

තම අධ්‍යයනයන්ට අදාළ තොරතුරු අවශ්‍යතා සපුරා ගන්නා බව වගුව 05 අනුව පැහැදිලි වේ.

වගුව 05. අධ්‍යයන කටයුතුවලට අදාළව නවතම දැනුම පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම

තොරතුරු ලබා ගැනීමේ ක්‍රමය	ප්‍රමුඛතාව			
	1	2	3	4
1. පුස්තකාලයේ ඇති නව ප්‍රවේශ ලේඛන මගින්	18 (8.10%)	118 (53.15%)	13 (5.85%)	11 (4.95%)
2. අනුතුමණිකා හා ග්‍රන්ථ නාමාවලි මගින්	2 (0.90%)	4 (1.80%)	8 (3.60%)	5 (2.25%)
3. අන්තර්ජාල ගෙවිප්‍රයා මගින්	5 (2.25%)	10 (4.50%)	48 (21.62%)	6 (2.70%)
4. කළීකාවාර්යවරුන්ගේ දේශන මගින්	202 (90.99%)	32 (14.41%)	17 (7.65%)	8 (3.60%)

චිප්ලෝමා අපේක්ෂකයින් විසින් පුස්තකාල එකතුව වෙත ප්‍රවේශවීමේදී ඩිජ්‍යෙලෝමා අපේක්ෂකයින් මූහුණ දෙන ගැටුපු පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ අතර එහි දී යවුන් දක්වන ලද ප්‍රතිචාර පහත දැක්වේ (වගුව 06).

වගුව 06. පුස්තකාල එකතුව වෙත ප්‍රවේශ විමෙදි ඩිජ්‍යෙලෝමා අපේක්ෂකයින් මූහුණ දෙන ගැටුපු

තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී මූහුණ දෙන ගැටුපු	ප්‍රමුඛතාව				
	1	2	3	4	5
1. විෂයට අදාළ අලුත් පොත් පුස්තකාල එකතුවේ ප්‍රමාණවත් පරිදි නොමැතිවීම	193 (86.93%)	73 (32.88%)	38 (17.11%)	12 (5.40%)	15 (6.75%)
2. අවශ්‍ය ගාස්ත්‍රීය සාරා සහ ලිපි එකතු පුස්තකාලයේ නොමැතිවීම	22 (9.90%)	15 (6.75%)	87 (39.18%)	8 (3.60%)	13 (5.85%)
3. පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර අවශ්‍ය පරිදි පුස්තකාලයේ නොමැතිවීම	24 (10.81%)	16 (7.20%)	29 (13.06%)	53 (23.87%)	18 (8.10%)
4. පරිගණක හා අන්තර්ජාල පහසුකම් පුස්තකාලයේ නොමැතිවීම	55 (24.77%)	189 (85.13%)	28 (12.61%)	6 (2.70%)	10 (4.50%)
5. පුස්තකාල එකතුව නිසි ලෙස සංවිධානය කර නොමැති බැවින් තොරතුරු සම්පත් වෙත ලැගාවීමට අපහසුවීම	0	0	0	2 (0.90%)	6 (2.70%)

මෙහි දී වැඩි පිරිසක් තම ප්‍රමුඛතම ගැටලුව වශයෙන් දක්වා ඇත්තේ විෂයයට අදාළ අලුත් පොත් ප්‍රස්තකාල එකතුවේ ප්‍රමාණවත් පරිදි නොමැතිවීමයි. එමෙන්ම පරිගණක හා අන්තර්ජාල පහසුකම් ප්‍රස්තකාලයේ නොමැතිවීම, අවශ්‍ය ගාස්ත්‍රීය සරාගා සහ උප එකතු ප්‍රස්තකාලයේ නොමැතිවීම, පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර අවශ්‍ය පරිදි ප්‍රස්තකාලයේ නොමැතිවීම ආදිය අනෙකුත් ගැටු වේ.

නිගමන

- ඩිජ්‍යෝමා අපේක්ෂකයින්ගේ අධ්‍යයන කටයුතුවලට අවශ්‍ය විද්‍යාපත මුලාග සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් පවතින නමුත් උසස් අධ්‍යයන කටයුතුවලදී වැදගත් වන්නාවූ පර්යේෂණ නිබන්ධන සමික්ෂණ වාර්තා අවම බව නිගමනය විය.
- ප්‍රස්තකාල එකතුව වෙත පායිකයින් ප්‍රවේශවීම අධ්‍යයනයට අනුව රාක්කවල ඇති නියමු ලේඛල් මගින් හා ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලයේ උද්ධි ලබා ගැනීමෙන් යොමු වන බව නිගමනය විය. තවද ප්‍රස්තකාල සුවිය යාවත්කාලීන නොවන අතර පරිගණක සුවිය ආයතන දෙකක පමණක් ආරම්භක අවස්ථාවේ පවතී.
- ඩිජ්‍යෝමා අපේක්ෂකයන් 90 % ක්ම අධ්‍යයන කටයුතුවලට අදාළව නවතම දැනුම පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම කළීකාවාරයවරුන්ගේ දේශන මගින් සපුරා ගන්නා බව නිගමනය විය.
- විෂයට අදාළ අලුත් පොත් ප්‍රස්තකාල එකතුවේ ප්‍රමාණවත් පරිදි නොමැති වීම සහ තොරතුරු ගෙවීගෙනයේ දී පරිගණක හා අන්තර්ජාල පහසුකම් ප්‍රස්තකාලවල නොමැති බව නිගමනය විය.
- ඩිජ්‍යෝමා අපේක්ෂකයින් 75 % ක්ම තොරතුරු අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා තම අධ්‍යයන ආයතන ප්‍රස්තකාලය පමණක් හාවිත කරන බව පෙනී යයි. ඒ

අනුව බහුතර ඩිප්ලෝමා අපේක්ෂකයින් පිරිසකගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේ ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානය උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාලය බව නිගමනය විය.

- උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාල මගින් සපයනු ලබන විද්‍යාපන සේවා ලෙස බැහැරදීම, විමර්ශන හා ජායා පිටපත්කරණ සේවාවන් සැම ප්‍රස්තකාලයකම පාහේ ඉතා නොදින් සිදුවන බව නිගමනය වූ අතර පාඨක උපදේශක සේවය, අන්තර් ප්‍රස්තකාල පිරුළු සේවය හා කියවීම ගාලා පහසුකම් සැපයීමේ සේවය පහළ මට්ටමක පවතින බව නිගමනය විය.
- උසස් තාක්ෂණික ආයතන ප්‍රස්තකාල විවෘතව තබන කාලය ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිගමනය විය.

යෝජනා

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල අනුව ප්‍රස්තකාල සම්පත්හි ගණාත්මකභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි කාලීන හා ප්‍රායෝගික යෝජනා කිහිපයක් මෙහිදී ඉදිරිපත් කළ හැක.

- ඩිප්ලෝමා අපේක්ෂකයින්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා තම අධ්‍යයන ආයතන ප්‍රස්තකාලය පමණක් හාවිත කරන බව නිගමනය වූ බැවින් උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන ප්‍රස්තකාලවල පවතින විද්‍යාපන සේවා හා ප්‍රස්තකාල සම්පත් වැඩිදියුණු කිරීම.
- නව තාක්ෂණයට ගැලපෙන විද්‍යාපන සේවා, පරිගණක හා අන්තර්ජාල ආදි නවීන තොරතුරු මූලාශ්‍ර හාවිත කරමින් තොරතුරු ගවෙශණය කිරීම සඳහා ඩිප්ප්ලෝමා අපේක්ෂකයින් හට අවශ්‍ය පහසුකම් සැම ප්‍රස්තකාලයක් තුළින්ම සැපයිය යුතුය
- ප්‍රස්තකාල එකතුව සංවර්ධනයේ දී උසස් අධ්‍යයන කටයුතුවලදී වැදගත් වන්නාවූ පර්යේෂණ නිබන්ධන සම්ක්ෂණ වාර්තා ආදිය ද අන්පත් කරගත යුතු අතර ප්‍රවත් පත් ලිපි එකතු ගොනු යාවත්කාලීන කිරීමද යෝග්‍යය.

- තවද පුස්තකාලවල සූචිය පරිගණක ගත කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි. නියමු පද ඔස්සේ තොරතුරු ගවේෂණය කිරීමට ඩිජ්ලේර්මා අපේක්ෂකයන් යොමු කළ යුතු අතර මේ සඳහා පුහුණු කාරුය මණ්ඩලයක සේවය ලබා ගත යුතුය.
- තොරතුරු සේවාවන් වලදී ඉතා වැදගත් වන අන්තර් පුස්තකාල පිරුණු සේවය, ප්‍රවර්තන සම්පූර්ණය සේවාව, වර්ණීය විද්‍යාපන සේවාව හා අනුකූලතිකා හා සාර සංග්‍රහ සේවාව වැනි විද්‍යාපන සේවාවන් පුස්තකාලවල ආරම්භ කළයුතුය.
- උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාලවලට තොරතුරු සම්පත් ලගා කර ගැනීමේදී සුදුසු ප්‍රතිග්‍රහන ප්‍රතිපත්තියක් මෙන්ම අනවශ්‍ය පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය ප්‍රහරණය කිරීම සඳහා සුදුසු වැඩ පිළිවෙළක් ද තිබිය යුතුය.
- උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතන පුස්තකාල විවෘතව තබන වේලාව ප්‍රමාණවත් නොවන අතර උදෑසන පුස්තකාල විවෘත කරන වේලාව සහ පුස්තකාල වසන වේලාව දීර්ශ කිරීම සුදුසුය.

ආක්‍රිත ග්‍රන්ථ

අලහකෝන්ත්, යු. (2003). පාසල් පුස්තකාල කළමනාකරණය. සඳීපා, කොළඹ.

කරුණාරත්න, එන්. ඒ. එම්. කේ. (2005). ශ්‍රී ලංකාවේ නීති පුස්තකාල එවායේ එකතු සහ සේවා පිළිබඳව අධ්‍යයනයක්. පුස්තකාල විද්‍යා විද්‍යාපති, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය.

දිසානායක, ආර්. ඩී. එන්. (2004). පාසල් පුස්තකාල හා ඉගෙනීමේ සම්පත් මධ්‍යස්ථානවල තොරතුරු සම්පත් එකතුව පිළිබඳව අධ්‍යයනයක්. ගරු පුස්තකාලයාධිපති ප්‍රශ්නාද උපාධි නිබන්ධන, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය.

රණසිංහ, පී. (2007). පුස්තකාල එකතු, ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික මට්ටමේ පුස්තකාල එකතු සංවිධානය, භාවිතය, සංරක්ෂණය පිළිබඳව සම්මෙන්තුණය. 2017 මැයි 10, ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය, කොළඹ.

සරෝජනී, එම්. ඒ. කේ. (2005). ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ එකතු සංවර්ධනය, එහි පාඨක අවස්ථා කොනෙක් දුරට ඉටු කරන්නේ ද යන්න පිළිබඳව අධ්‍යයනයක්. විශේෂ උපාධි නිබන්ධනය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය.

Author Guidelines for Submission of Papers to the Sri Lanka Library Review

1. Introduction

Sri Lanka Library Review (SLLR) is the official journal of the Sri Lanka Library Association. SLLR is an annual publication with one volume published in the month of June each year. All articles published in the Sri Lanka Library Review will be peer reviewed by at least two experts in relevant fields.

2. Disclaimer

Acts and opinions published in SL LR express solely the opinions of the respective authors. Authors are responsible for their citing of sources and the accuracy of their references and bibliographies.

3. Summary of Technical Requirements

- **Medium** – Authors are encouraged to submit high quality papers written in English, Sinhala and Tamil.
- **Types of Articles** – Authors may submit Research articles, Review articles or Concept papers
- **Length** – Approximately 5000 words
- **Font Type** - For English medium papers - Times New Roman, 12-point
For Sinhala medium papers - Sinhala Unicode, 12-point
For Tamil medium papers - Tamil Unicode, 12-point
- **Spacing** - Double-space all parts of manuscripts.
- **Review the sequence:** title, abstract and keywords, text,
Acknowledgments, references.
- Enclose transfer of copyright and other forms.

4. Preparation of Manuscript

The text of observational and experimental articles is usually (but not necessarily) divided into sections with the headings **Introduction, Objectives, Methods, Results, Discussion, Conclusions and References**. Articles also may need subheadings within some sections (especially the Results and Discussion sections) to clarify their content.

Use Microsoft word to type out the manuscript on **ISO A4 (212 x 297 mm)**, with margins of at least 25 mm (1 inch). Number pages consecutively, beginning with the title page and put the page number in the **lower right-hand corner** of each page.

Provide a copy in electronic form either on a disk or e-mail to publication officer of SLLA (pubofficer.slla1617@gmail.com) with a copy to slla@sltnet.lk.

4.1. Title

The main title of the article should be concise but informative. The main title should begin from the top edge of the page, centered, and in Times New Roman 14-point, boldface type.

4.2. Author Name(s) and Affiliation(s)

Author names and affiliations should be aligned left beneath the title and printed in Times New Roman 12-point, boldface type.

- Affiliations**

Affiliations should be aligned left, italicized, and not bold. Include e-mail addresses if possible.

For example:

Author¹, Author² and Author³

¹*Affiliation*

²*Affiliation*

³*Affiliation*

- Corresponding Author**

The Corresponding author label should appear at the footnote section of the first page of the paper with his/her email address, Times New Roman in style and 10 in font size.

4.3. Abstract

An abstract of the article should be **no more than 250 words**. The abstract should state **the purposes of the study or research, objectives, basic procedures** (selection of study subjects; observational and analytical methods), **main findings** (giving specific data and their statistical significance, if possible), and **the principal conclusions**. It should emphasize new and important aspects of the study or observations.

4.4 Keywords

Below the abstract authors should provide, and identify as such, **3 to 6 keywords** or short phrases that will assist indexers in cross-indexing the article and may be published with the abstract.

4.5 Introduction

State the purpose of the article and summarize the rationale for the study or observation. Give **only strictly pertinent references** and do not include data or conclusions from the work being reported.

4.6. Objectives

Objectives of the study should be clearly defined

4.7. Methods

Describe your selection of the observational or experimental subjects clearly. Identify the age, sex, and other important characteristics (demographic characteristics) of the subjects. Because the relevance of such variables as age, sex, and ethnicity to the object of research is not always clear, authors should explicitly justify them when they are included in a study report. The guiding principle should be clear about how and why a study was done in a particular way. Authors should specify carefully what the descriptors mean, and tell exactly how the data was collected (for example, what terms were used in survey forms, whether the data was self-reported or assigned by others, etc.).

Identify the **methods**, and **procedures** in sufficient detail **to allow other workers to reproduce the results**. Give references to established

methods, including statistical methods; provide references and brief descriptions for methods that have been published but are not well known.

4.8. Results

Present your results in logical sequence in the text, tables, and illustrations. **Do not repeat in the text all the data in the tables or illustrations;** emphasize or summarize only important observations.

Tables

Place tables as close as possible to the text they refer to and aligned center. A table is labeled *Table* and given a number (e.g., **Table 1. Information seeking behavior of G.C.E (A/L) students of Jaffna educational zone**). It should be numbered consecutively. The table label and caption or title appears above the table, Sources and notes appear below the table, aligned left.

For Example:

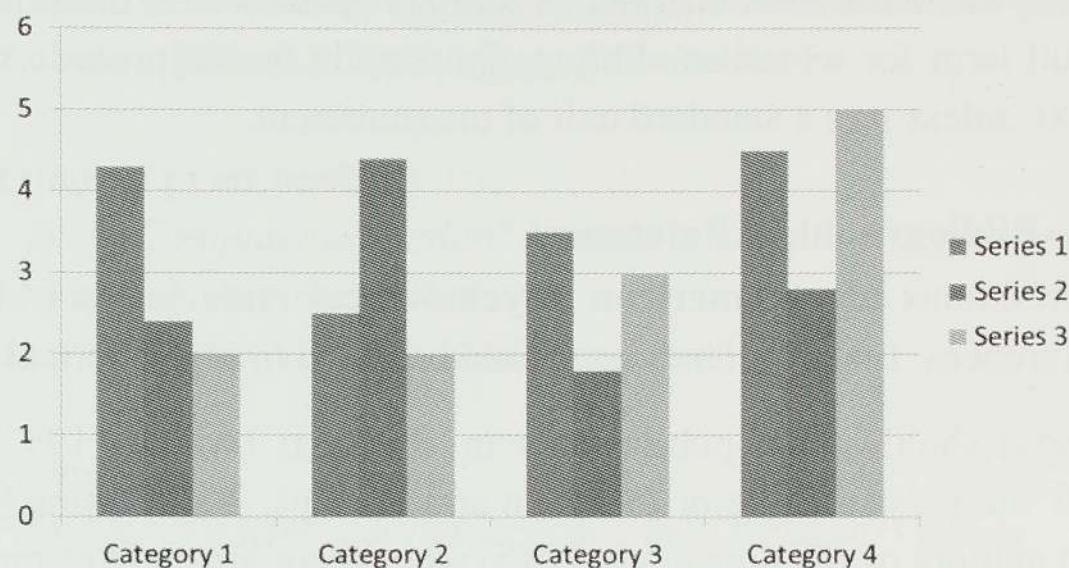
**Table 1. Information seeking behavior of G.C.E (A/L)
students of Jaffna educational zone**

Figures

Place figures as close as possible to the text they refer to and aligned center. Photos, graphs, charts or diagram should be labeled *Figure* (do not abbreviate) and appear below the figure, and assigned a number consecutively. The label and title should be in line with the figure number (e.g., **Figure 1. Purpose of visit to school library by G.C.E (A/L) students of Jaffna educational zone**).

For Example:

Figure 1. Purpose of visit to school library by G.C.E (A/L) students of Jaffna educational zone

4.9. Discussion

Emphasize the new and important aspects of the study. Do not repeat in detail data or other material given in the Introduction or the Results section. Include in the Discussion section, the implications of the findings and their limitations. Relate the observations to other relevant studies.

4.10. Conclusion

State your conclusions in clear, simple language. Do not simply reiterate your results or the discussion of your results. Provide a synthesis of arguments presented in the paper to show how these converge to address the research problem and the overall objectives of your study.

You may indicate opportunities for future research if you haven't already done so in the discussion section of your paper. Highlighting the need for further research provides the reader with evidence that you have an in-depth awareness of the research problem.

4.11. Acknowledgments

List all contributors who do not meet the criteria for authorship, such as a person who provided purely technical help, writing assistance. Financial and material support should also be acknowledged.

4.12. Abbreviations and Symbols

Use only standard abbreviations. Avoid abbreviations in the title and abstract. The full term for which an abbreviation stands should precede its first use in the text unless it is a standard unit of measurement.

4.13. Bibliographical References

Author(s) must adopt **American Psychological Association (APA)*** style for the references. List of references should be listed **in alphabetical order**

Author(s) should cite publications in the text; (Alexis, 1992) using first named author's surname or (Stephen and Phillips, 2014) citing both surnames of two authors or (George et al., 2015) when there are eight or more authors).

NOTE: All citations must be in the Hanging Indent Format with the first line flush to the left margin and all other lines indented.

FOR BOOKS (PRINTED & ELECTRONIC)

One Author

Alexie, S. (1992). *The business of fancy dancing: Stories and poems*. Brooklyn, NY: Hang Loose Press.

Brockett, O. (1987). *History of the theatre* (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon

Two to Seven authors [List all authors]

Elmasri, R., Navathe, S. B., Somayajulu, D. V. L. N., & Gupta, S. K. (2006). *Fundamentals of database systems*. Delhi, India: Darling Kindersley.

Editor

Ermann, M. D., & Shauf, M. S. (Eds.).(2003). *Computers, ethics, and society*. New York, NY: Oxford University Press.

Translator

Freud, S. (1950). *Beyond the pleasure principle* (J. Strachey, Trans.). New York, NY: Live right. (Original work published 1920).

Note: In-text citation would appear as: (Freud, 1920/1950)

Corporate Author

American Psychiatric Association. (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (4th ed.). Washington, DC: Author.

Electronic version of print book

Shotton, M. A (1989). *Computer addiction?A study of computer dependency* [DX Reader version]. Retrieved from
<http://www.ebookstore.tandf.co.uk/html/index.asp>

Electronic-only book

O'Keefe, E. (n.d.). *Egoism & the costs in Western values.* Retrieved from <http://www.onlineoriginals.com/showitem.asp?itemID=135>

Article or chapter in a print Book

Haybron, D. M. (2008). Philosophy and the science of subjective well-being. In M. Eid & R. J. Larsen (Eds.), *The science of subjective well-being* (pp. 17-43). New York, NY: Guilford Press.

FOR MEETINGS AND SYMPOSIA

Conference Proceedings

Schnase, J. L., & Cunnias, E. L. (Eds.). (1995). *Proceedings of CSCL '95: The First International Conference on Computer Support for Collaborative Learning.* Mahwah, NJ: Erlbaum.

Paper from the proceedings of a conference

In print

Wilkinson, R. (1999). Sociology as a marketing feast. In M. Collis, L. Munro, & S. Russell (Eds.), *Sociology for the New Millennium.* Paper presented at The Australian Sociological Association, Monash University, Melbourne, 7-10 December (pp. 281-289). Churchill, VIC: Celts.

Online

Miller, S. (2000). Introduction to manufacturing simulation. In *Proceedings of the 2000 Winter Simulation Conference*, (pp. 63-66). Retrieved from <http://www.informs-sim.org/wscOOpapers/01.PDF>

FOR ARTICLES:(JOURNALS, MAGAZINES & NEWSPAPERS - PRINTED)

Journal article

Gibbs, M. (2005). The right to development and indigenous peoples: Lessons from New Zealand. *World Development*, 33(8), 1365-1378.

Newspaper article

Harteveldt, J. (2007, December 20). Boy racers. *The Press*, p. 3.

Magazine article

Mathews, J., Berrett, D.,& Brillman, D. (2005, May). Other wmnmg equations. *Newsweek*, 145(20), 58-59.

FOR ARTICLES:(JOURNALS, MAGAZINES & NEWSPAPERS - ONLINE)

Online Journal article

Sillick, T. J., & Schutte, N. S. (2006). Emotional intelligence and self-esteem mediate between perceived early parental love and adult happiness. *E-Journal of Applied Psychology*, 2(2), 38-48. Retrieved from <http://ojs.lib.swin.edu.au/index.php/ejap>

Online magazine article

Novotney, A. (2010, January). Integrated care is nothing new for these psychologists. *Monitor on Psychology*, 41(1). Retrieved from www.apa.org/monitor

Online newspaper article

Gadher, D. (2007, September 2). Leap in gambling addiction forecast. *The SundayTimes*. Retrieved from <http://www.timesonline.co.uk>

FOR REFERENCE WORKS [DICTIONARIES, ENCYCLOPEDIAS ETC.]

Article in an encyclopedia

Daber, R. P. (1988). Campus planning. In *Encyclopedia of architecture: Design, engineering, & construction* (Vol. 1, pp. 527-539). New York: John Wiley & Sons.

Note: In-text citation would appear as: (Dober, 1998)

General dictionary with an editor

Weber, C. (Ed.). (2002). *Webster's dictionary* (4th ed., Vols. 1-4). Chicago: Webster Press.

Entry in an online reference work

Graham, G. (2005). Behaviorism. In E. N. Zalta (Ed.), *The Stanford encyclopedia of philosophy* (Fall 2007 ed.). Retrieved from <http://plato.stanford.edu/entries/behaviorism/>

e.g. Citing Wikipedia. (2009, July 3). In *Wikipedia, the free encyclopedia*. Retrieved from http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Citing_Wikipedia

FOR THESIS AND DISSERTATIONS

Thesis (Print) :

Dewstow, R. A. (2006). *Using the Internet to enhance teaching at the University of Waikato* (Unpublished master's thesis). University of Waikato, Hamilton, New Zealand.

Doctoral dissertation, from institutional database

Adams, R. J. (1973). *Building a foundation for evaluation of instruction in higher education and continuing education* (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.ohiolink.edu/etd/>

Master's thesis, from a commercial database

McNiels, D. S. (2006) *Meaning through narrative: A personal narrative discussing growing up with an alcoholic mother* (Master's thesis). Available from ProQuest Dissertations and Theses database. (UMI No. 1434728)

Master's thesis, from the web

Patterson, G. W. (2003). A comparison of multi-year instructional programs (looping) and regular education program utilizing scale scores in reading. (Master's thesis, University of Florida). Retrieved from <http://www.uf.edu/-asb/theses/2003/>

FOR REPORTS

Government report [print]

United States General Accounting Office. (1997, February). Telemedicine: Federal strategy is needed to guide investments (Publication No. GAO/NSAID/HEHS-97-67). Washington, DC: U.S. Government Printing Office.

Government report from web

United States General Accounting Office. (1997, February). Telemedicine: Federal strategy is needed to guide investments (Publication No. GAO/NSAID/HEHS-97-67). Retrieved from General Accounting Office Reports Online: www.gpoaccess.gov/gaoreports/index.html

Research report

Tayama, T. (2006). Velocity influence on detection and prediction of changes in color and motion direction (Report No. 38, 1-20). Sapporo, Japan: Hokkaido University, Psychology Department.

OTHER

Web pages

Cobb, W. J. (2004, October). The culture of civil rights. Retrieved from <http://www.Voicesofcivilrights.org/civil5.html>

Statistics New Zealand. (2007). New Zealand in profile 2007. Retrieved from
<http://www.stats.govt.nz>

*For more details, please consult the 6th edition of the Publication Manual of the American Psychological Association, 2010)

IMPORTANT NOTE TO THE AUTHOR(S)

Policy on Plagiarism

Authors should ensure that the work described is entirely original. If authors use the work and/or words of others this should be cited or quoted appropriately. Plagiarism in all its forms is unacceptable. If plagiarism or manipulation is identified, manuscripts will either not be considered for publication or if already published the paper will be withdrawn from the journal.

Public Library
Jaffna

*Public Library
Jaffna.*

SRI LANKA LIBRARY REVIEW

Volume 31 (2017)

Contents

Page

1. The Role of the Librarian in the Systematic Review Process <i>P.A.S.H.Perera</i>	01
2. ශ්‍රී ලංකාවේ නිතිමය තැන්පතු නීති සංශෝධන ක්‍රියාවලිය ච්‍රාලි අමරසිර	18
3. නුලක පකුප්පාක්කත්තින් පයන්පාටුම් සබාලකගුණම: මට්ටක්කளටු මණ්‍යුනෙන්පර්‍යු පිරුදේස පොතු නුලකන්කள් ඉරු නොකළු පි. පිර්චාන්තන්	53
4. The Future of Sri Lankan Libraries <i>Pradeepa Wijetunge</i>	66
5. පුස්තකාලය ස්ථාපිතවීමේ දී බලපෑ එතිහාසික, දාරුණික හා තාක්ෂණික සාධක පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශයක් ආර්. ඩී. ආනන්ද තිස්ස	81
6. ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල භාෂාමය ලමා ප්‍රබන්ධකාති පිළිබඳ ගුන්ථම්පික අධ්‍යයනයක් (2012 සහ 2013) දූරෝග්‍ර මෙනකා විශේෂ්‍යන්දර	97
7. Problems faced by students following Diploma Course in Library & Information Science conducted by the Sri Lanka Library Association <i>K. K. G. Wijeweera</i>	114
8. ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති පුස්තකාල එකතුවල වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් පී.එම්. අයෝග්ම්	133
9. උසස් තාක්ෂණික අධ්‍යාපන ආයතනයන්හි පුස්තකාල එකතුන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් ප්‍රියානි බාලසුරිය	151
10. Author Guidelines for Submission of Papers to the Sri Lanka Library Review	171

ISSN 1391-2526

9 771391 252002